KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2020/692,

30. jaanuar 2020,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses teatavate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetiste liitu sissetoomise ning nende järgneva liikumise ja käitlemise eeskirjadega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrust (EL) 2016/429 loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (edaspidi „loomatervise määrus“), ([1]) eriti selle artikli 234 lõiget 2, artikli 237 lõiget 4 ja artikli 239 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

(1) Liidu loomatervise valdkonna õigusakte ajakohastati hiljuti loomatervise määruse vastuvõtmisega. Selle määrusega, mis jõustus 20. aprillil 2016 ja mida kohaldatakse alates 21. aprillist 2021, tunnistati kehtetuks ja asendati umbes 40 põhiõigusakti. Samuti nõuab see paljude komisjoni delegeeritud ja rakendusmääruste vastuvõtmist, et tunnistada kehtetuks ja asendada umbes 400 komisjoni õigusakti, mis kehtisid loomatervise valdkonnas enne uut õigusraamistikku, mis kehtestati loomatervise määrusega.

(2) Kaubandustingimused on pärast esimeste loomatervise eeskirjade vastuvõtmist liidu tasandil muutunud ning loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste kauplemismaht on märkimisväärselt suurenenud nii liidu sees kui ka kolmandate riikidega. Samal perioodil on liidu loomatervisealase poliitika ja eeskirjade tulemusel liidus likvideeritud teatavad taudid ning paljudes liikmesriikides on muid taude ennetatud ja tõrjutud. Samas on esilekerkivad taudid korduvalt tekitanud uusi probleeme liidu loomatervise olukorrale, kaubandusele ja kohalikule majandusele neist taudidest mõjutatud aladel.

(3) Käesolevas õigusaktis sätestatud eeskirjadega täiendatakse loomatervise määruses juba sätestatud eeskirju. Need peaksid andma vajalikud tagatised, et liitu sisse toodavad loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetised ei kujuta endast peetavate loomade ja metsloomade jaoks loomaterviseriski, mis võib kahjustada liidu loomataudidealast tervisestaatust ja millel võib olla kahjulik majanduslik mõju asjaomastele sektoritele.

(4) Loomatervise määruse artikliga 234 on ette nähtud, et kuni ei ole vastu võetud delegeeritud õigusakte loomatervisenõuete kohta konkreetse looma, loomse paljundusmaterjali või loomse saaduse liigi ja kategooria osas, võivad liikmesriigid pärast asjaomaste riskide hindamist kohaldada riiklikke eeskirju, tingimusel et need vastavad teatavatele kõnealuses määruses kehtestatud nõuetele. Seepärast võib käesoleva määrusega hõlmamata loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liikide ja kategooriate liitu sissetoomise suhtes kohaldada selliseid liikmesriikide kohaldatavaid riiklikke eeskirju.

(5) Kehtivad loomatervise eeskirjad, mis on sätestatud varasemates komisjoni õigusaktides loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liitu sissetoomise kohta, on osutunud tõhusaks. Seetõttu tuleks käesolevas määruses nende kehtivate eeskirjade eesmärk ja sisu säilitada, kuid neid tuleks ajakohastada, et võtta arvesse parema õigusloome eeskirju, loomatervise määruses sätestatud uut loomatervishoiu raamistikku ning uusi teaduslikke teadmisi, rahvusvahelisi standardeid ja liidu varasemate õigusaktide rakendamisest tulenevaid praktilisi kogemusi.

(6) Tarbetute kaubandushäirete vältimiseks peaksid käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate saadetiste liitu sissetoomisega seotud loomatervisenõuded tagama sujuva ülemineku juba varasemates liidu õigusaktides sätestatud nõuetelt.

(7) Loomatervise määrusega on kehtestatud loomadele või inimestele edasikanduvate loomataudide ennetamise ja tõrje eeskirjad. Eelkõige on kõnealuse määruse V osa 1. peatükis, milles on kehtestatud loomatervisenõuded loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liitu sissetoomisele, sätestatud, et komisjon võtab vastu delegeeritud õigusaktid, et täiendada selles määruses juba sätestatud loomatervisenõudeid.

([1]) ELT L 84, 31.3.2016, lk 1.

(8) Loomatervise määruse artikli 229 lõikes 1 on sätestatud nõuded, mille alusel peavad liikmesriigid lubama liitu sisse tuua loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetisi. Nõuded hõlmavad tingimusi, mis käsitlevad päritolukohaks olevat kolmandat riiki või territooriumi, päritoluettevõtet, loomatervisenõudeid, millele need saadetised peavad vastama, samuti loomatervise sertifikaati, deklaratsioone või muid dokumente, mis peaksid selliste saadetistega kaasas olema.

(9) Lisaks on loomatervise määruse artikli 234 lõikes 1 sätestatud, et teatavaid kolmandatest riikidest või territooriumidelt või nende tsoonidest pärit loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liike ja kategooriaid sisaldavate saadetiste liitu sissetoomise suhtes kohaldatavad loomatervisenõuded peavad olema vähemalt sama ranged kui kõnealuses määruses ja selle kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides sätestatud loomatervisenõuded, mida kohaldatakse nende liikide ja kaubakategooriate liidusisese liikumise suhtes. Kui nõuded ei ole sama ranged kui määruses sätestatud nõuded, peavad need pakkuma võrdväärseid tagatisi loomatervisenõuetele, mis on kehtestatud kõnealuse määruse IV osas.

(10) Loomatervise määruse artikli 234 lõikega 2 on ette nähtud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmine, et täiendada kõnealuses määruses sätestatud eeskirju seoses loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liikide ja kategooriate kolmandatest riikidest või territooriumidelt liitu sissetoomise ning nende kaupade liidusisese liikumise ja liitu sissetoomisele järgneva käitlemise suhtes kohaldatavate loomatervisenõuetega, et vähendada võimalikke sellega kaasnevaid riske.

(11) Loomatervise määruse artikli 237 lõikes 1 on sätestatud, et liikmesriigid annavad loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetiste liitu sissetoomiseks loa ainult siis, kui nende saadetistega on kaasas loomatervise sertifikaadid ja deklaratsioonid või muud kõnealuse määruse kohaselt nõutud dokumendid. Kõnealuse määruse artikli 237 lõikes 2 on sätestatud, et loomatervise sertifikaat peab olema kontrollitud ja allkirjastatud veterinaarjärelevalve ametniku poolt päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil. Sellega seoses on loomatervise määruse artikli 237 lõikega 4 ette nähtud, et komisjon võtab vastu delegeeritud õigusaktid, mis käsitlevad erandeid kõnealuse määruse artikli 237 lõigetes 1 ja 2 kehtestatud loomatervise sertifikaadi nõuetest, ning kehtestab eeskirjad, mille kohaselt peavad selliste saadetistega kaasas olema deklaratsioonid või muud dokumendid.

(12) Loomatervise määruse artikli 239 lõikega 2 on ette nähtud, et komisjon võtab vastu delegeeritud õigusaktid, mis käsitlevad erieeskirju ja täiendavaid nõudeid teatavat liiki loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetiste liitu sissetoomiseks, ning nähtud ette erandid kõnealuse määruse artikli 229 lõikes 1 ja artikli 237 lõikes 1 ning selle määruse artikli 234 lõike 2 ja artikli 237 lõike 4 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides sätestatud täiendavates eeskirjades kehtestatud üldistest loomatervisenõuetest.

(13) Täiendavad eeskirjad, mis tuleb käesolevas määruses loomatervise määruse artikli 234 lõike 2 ja artikli 239 lõike 2 kohaselt sätestada, on omavahel seotud. Artikli 234 lõikes 2 on sätestatud, et komisjon peab kehtestama loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetiste liitu sissetoomise üldnõuded, ning artikli 239 lõikes 2 on sätestatud, et komisjon peab kehtestama erieeskirjad ja lisanõuded kõnealustest üldnõuetest erandite tegemiseks.

(14) Loomatervise määruse artikliga 237 ette nähtud loomatervise sertifikaadi nõuded kuuluvad nende eeskirjade raamistikku, mis käsitlevad loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetiste liitu sissetoomist. Kõnealuse määruse artikli 237 lõike 4 kohaselt komisjonile antud volitused loomatervisenõuetest erandite tegemiseks kuuluvad sellesse eeskirjade üldraamistikku.

(15) Loomatervise määruses on juba esitatud hulk mõisteid. Lisaks tuleks käesolevas määruses võtta arvesse mõisteid, mis on kehtestatud muudes liidu õigusaktides, mis hõlmavad toiduhügieeni ja ametlikku kontrolli käsitlevaid seotud valdkondi, nagu näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 853/2004 ([2]) kehtestatud mõisteid. Selleks et kehtestada loomatervisenõuded loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liitu sissetoomisele, on siiski asjakohane lisada erimõisted, sealhulgas loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste teatavate kategooriate mõisted. Neid mõisteid on vaja selleks, et selgitada, millised loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste kategooriad kujutavad endast loomaterviseriski ning mille suhtes tuleb seetõttu kohaldada liitu sissetoomisel loomatervisenõudeid.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad (ELT L 139, 30.4.2004, lk 55).

(16) Liidu õigusaktide järjepidevuse huvides ja lähtuvalt loomaterviseriskist, mida need tooted endast kujutavad, peaks mõiste „värske liha“ käesoleva määruse tähenduses hõlmama mõisteid „värske liha“, „hakkliha“ ja „lihavalmistised“, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisas.

(17) Lisaks peaks käesolevas määruses sisalduv mõiste „lihatooted“ hõlmama mõisteid „lihatooted“, „töödeldud maod“, „põied“, „sooled“, „sulatatud loomarasvad“ ja „lihaekstraktid“, mis on sätestatud määruses (EÜ) nr 853/2004. Selle põhjuseks on asjaolu, et loomatervise seisukohast kujutavad kõik need kaubad endast sama loomaterviseriski ja nende suhtes tuleks kohaldada samu riskimaandamismeetmeid.

(18) Määruses (EÜ) nr 853/2004 sätestatud mõistet „rümp“ tuleks kohandada nii, et selle raames oleks määratletud „kabjalise rümp“, et eristada seda mõistest „rups“. Selle põhjuseks on asjaolu, et need kaks kaupa kujutavad endast erinevaid loomaterviseriske, kusjuures „rups“ kujutab endast suuremat riski.

(19) Käesolevas määruses tuleks määratleda „kestad“ ja selle mõiste puhul tuleks arvesse võtta Maailma Loomatervishoiu Organisatsiooni (OIE) maismaaloomade tervishoiu eeskirjade sõnastikus sisalduvat mõistet. Mõiste peaks selgitama, milliseid loomseid saadusi tuleb pidada kestadeks ja mille suhtes tuleks seetõttu kohaldada käesolevas määruses ette nähtud konkreetseid töötlusi riskide maandamiseks.

(20) Loomatervise määruse artikli 229 lõikega 1 on ette nähtud, et loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult siis, kui need on pärit kolmandatest riikidest või territooriumidelt, mis on kantud konkreetsesse liiki või kategooriasse kuuluvate loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste liitu sissetoomist lubavasse loetellu vastavalt artikli 230 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele, ning kui kõnealused saadetised on kooskõlas artiklis 234 sätestatud loomatervisenõuetega ja hiljem vastu võetud delegeeritud õigusaktidega. Käesoleva määrusega tuleks pädevale asutusele anda kohustus kontrollida, kas sellised liitu sissetoodavad saadetised vastavad nendele nõuetele.

(21) Loomatervise määruse artikli 237 lõikes 1 on sätestatud, et teatavaid kolmandatest riikidest või kolmandatelt territooriumidelt pärit loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste liike ja kategooriaid sisaldavaid saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult siis, kui nende saadetistega on kaasas kas kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse välja antud loomatervise sertifikaat või deklaratsioonid või muud dokumendid või kõik need dokumendid. Seetõttu tuleks käesolevas määruses selgitada, milliseid dokumente igal üksikjuhul nõutakse, ning teha pädevale asutusele kohustuseks kontrollida, kas sellised liitu sissetoodavad saadetised vastavad sellele üldnõudele.

(22) Teave, mis sisaldub loomatervise sertifikaatides, deklaratsioonides ja muudes loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetistega kaasas olevates dokumentides, peab täpselt kajastama seda, kas need saadetised vastavad loomatervise määruses ettenähtud üldnõuetele ja käesolevas määruses sätestatud asjakohastele nõuetele. Seetõttu tuleks käesolevas määruses sätestada selliste saadetiste liitu sissetoomise eest vastutavatele ettevõtjatele ja sisenemisliikmesriigi pädevatele asutustele kohustused seoses saadetistega kaasas olevate dokumentide kehtivuse ja nende saadetiste liitu sissetoomise kõlblikkusega.

(23) Võttes arvesse loomaterviseriske (näiteks taudide peiteajad) ja selleks, et vältida loomatervise sertifikaatide kuritarvitamist, on vaja piiritleda sertifikaatide kehtivusaega üksnes loomade ja haudemunade puhul. Selle põhjuseks on asjaolu, et need kujutavad endast suuremat loomaterviseriski kui loomsed saadused, mille suhtes võib olla võetud riskimaandamismeetmeid, ja loomne paljundusmaterjal, mida veetakse külmutatuna suletud ja pitseeritud konteinerites. Kuna elusloomade ja haudemunade meretransport võib kesta kaua, tuleks sertifikaadi kehtivusaega sellisel juhul pikendada, tingimusel et on kohaldatud teatavaid riskimaandamismeetmeid.

(24) Loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetiste liitu sissetoomisel järgitavad loomatervisenõuded ning kolmandate riikide ja territooriumide poolt selle kohta antavad tagatised sõltuvad loomatervise määruse artiklis 5 ja II lisas loetletud taudidest ja nende kategooriatest vastavalt kõnealuse määruse artikli 9 lõikele 1 ja komisjoni rakendusmäärus (EL) 2018/1882 lisale ([3]). Selles määruses on sätestatud A-, B-, C-, D- ja E-kategooria taudi määratlused ja märgitud, et loetellu kantud taudide suhtes kohaldatavaid taudiennetuse ja -tõrje eeskirju, millele on osutatud määruse (EL) 2016/429 artikli 9 lõikes 1, tuleb kohaldada selle lisas olevasse loetellu kantud liikide ja liigirühmade suhtes.

([3]) Komisjoni 3. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/1882, milles käsitletakse loetellu kantud taudide kategooriate suhtes teatavate taudiennetuse ja -tõrje eeskirjade kohaldamist ning millega kehtestatakse nimekiri liikidest ja liigirühmadest, mis kujutavad endast arvestatavat riski kõnealuste loetellu kantud taudide levimisel (ELT L 308, 4.12.2018, lk 21).

(25) Loomatervise määruse II osa 1. peatükis on sätestatud taudist teavitamise ja aruandluse eeskirjad, et tagada liidus taudide varajane avastamine ja tõhus tauditõrje. Käesolevas määruses tuleks täpsustada kolmandates riikides või territooriumidel kehtivate teavitamis- ja aruandlussüsteemide üksikasjad (sealhulgas taudid, millest tuleks teavitada ja aru anda), et tagada liidus rakendatavate süsteemidega samaväärsed süsteemid. Kuigi elusloomad võivad levitada taude, mille puhul nad on lisatud rakendusmääruses (EL) 2018/1882 loetellu kantud liikide hulka, ei saa kõik loomsed saadused ja kogu nendelt loomadelt saadud paljundusmaterjal kõiki neid taude edasi kanda. Käesolevas määruses tuleks selgitada, millised on ohtlikud loomataudid ja millest tuleb seetõttu teavitada ja aru anda liitu sissetoomiseks ette nähtud loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste iga konkreetse liigi ja kategooria puhul.

(26) Käesolevas määruses sätestatud loomatervisenõuded peaksid põhinema erinevatel loomaterviseriskide kaitsetasemetel. Erinevad nõuded varieeruvad sõltuvalt sellest, kas need on seotud päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumiga, selle kolmanda riigi või territooriumi piires asuva tsooniga, vesiviljelusloomade puhul selle kolmanda riigi või territooriumi piires asuva bioturvarühmikuga, loomade või loomsete saaduste päritoluettevõttega või paljundusmaterjali kogumisettevõtte või -jaamaga.

(27) Taudiseire ja taudi jälgitavus ettevõtetes on liidu tauditõrjepoliitika määrava tähtsusega elemendid. Käesolev määrus peaks sisaldama teatavaid põhinõudeid jälgitavuse ja loomatervise ülevaatuste kohta liitu sissetoomiseks ette nähtud loomade päritoluettevõtetes ning selliste loomade päritoluettevõttes, kellelt liitu sissetoomiseks ettenähtud loomne paljundusmaterjal ja loomsed saadused on saadud. Need nõuded peaksid olema samaväärsed määruses (EL) 2016/429 sätestatud nõuetega ning kõnealuse määruse kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides ja rakendusaktides sätestatud nõuetega.

(28) Lisaks sellele peaks kolmandas riigis või territooriumil teatavat tüüpi loomi pidav või paljundusmaterjali tootev ettevõte juhul, kui ta kujutab endast erilist loomaterviseriski, saama liitu eksportimiseks kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse eriloa, andes samaväärsed tagatised, mis on teatavatele liidu ettevõtetele ette nähtud määruse (EL) 2016/429 artiklitega 92–100.

(29) Liitu sissetoomiseks ette nähtud loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetisi ei tohiks nende päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil käsitada loomaterviseriskina ning nende suhtes ei tohiks kohaldada riiklikke likvideerimisprogramme ega muid loomaterviseprobleemidel põhinevaid riiklikke piiranguid.

(30) Liitu sissetoomiseks ette nähtud loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetiste loomatervisenõuded peavad tagama tõhusa kaitse loomataudide liitu sissetoomise ja liidus levimise eest. Kõnealuste saadetiste liitu sissetoomist ei tohiks lubada kolmandatest riikidest või kolmandatelt territooriumidelt või nende tsoonidest või vesiviljelusloomade puhul nende bioturvarühmikutest, mis on nakatunud teatavate loetellu kantud taudidega, mille puhul on liidul taudivaba staatus ja mis kujutavad sellest tulenevalt endast liidus suurt loomaterviseriski.

(31) Liidu ülesanne on hinnata, kas päritolukohaks olev kolmas riik, territoorium või tsoon või vesiviljelusloomade puhul bioturvarühmik on konkreetsest taudist vaba. Liidu hinnang peaks põhinema kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse esitatud taudiseireteabel ning selles tuleks võtta arvesse loomatervise määruse II osas ja komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2020/689 ([4]) ettenähtud liidu loomatervise eeskirju. Täiendavate riskimaandamismeetmetena võidakse teatavate taudide ja asjaolude korral nõuda eritingimusi.

(32) Kolmandale riigile, territooriumile või selle tsoonile teatavast taudist vaba staatuse andmine peab põhinema rahvusvaheliselt tunnustatud diagnostilistel uuringutel ja meetoditel, mida tehakse samade standardite ja korra kohaselt, mida kohaldatakse liidus.

([4]) Komisjoni 17. detsembri 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/689, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses teatavate loetellu kantud ja esilekerkivate taudide seire, likvideerimisprogrammide ja taudivaba staatuse eeskirjadega (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 211).

(33) On vaja tagada, et liitu sissetoomiseks ette nähtud loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste tervisestaatus vastaks päritolukohaks oleva kolmanda riigi, territooriumi või tsooni antud tagatistele. Seetõttu tuleks käesolevas määruses sätestada loomade jaoks minimaalne viibimisaeg päritolukohaks olevas kolmandas riigis, kolmandal territooriumil, tsoonis või päritoluettevõttes ning liitu lähetamisele eelnev minimaalne periood, mille vältel nad ei puutu kokku halvema tervisestaatusega kaupadega. Minimaalse viibimisaja pikkuse arvestamisel tuleks võtta arvesse asjakohaste taudide peiteaega ning loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste kavandatavat sihtkohta ja kasutust.

(34) Koerte, kasside ja valgetuhkrute puhul ei ole viibimisaeg vajalik, kuna igal juhul tuleb vaktsineerida marutaudi vastu, mis on nende liikide puhul kõige problemaatilisem taud. Võistlustel, võiduajamistel või hobustega seotud kultuuriüritustel osalevad registreeritud hobused tuleks samuti vabastada teatavatest viibimisaja nõuetest, kui nad vastavad lisatagatiste nõuetele. See erand põhineb eeldusel, et selliste hobuste tervislik seisund on väga hea.

(35) Liitu sissetoomiseks ette nähtud loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste tervisestaatust võidakse ohustada nende veo ajal päritolukohast kuni liitu sissetoomise kohani, kui nad puutuvad kokku loomade või toodetega, mis ei vasta samadele nõuetele või kui nende transiit toimub läbi kolmandate riikide, territooriumide või tsoonide, millel on halvem tervisestaatus kui päritolukohaks oleval kolmandal riigil, territooriumil või selle tsoonil. Seetõttu tuleks nende tervisestaatuse säilitamiseks kohaldada teatavaid ennetusmeetmeid.

(36) Tagamaks, et liitu lähetatakse ainult terveid loomi, peaksid saadetistes olevad loomad enne nende lähetamist läbima veterinaarjärelevalve ametniku tehtava kliinilise kontrolli. Kõnealuse kontrolli tegemise ajakava tuleks kohandada teatavate liikide ja nendega kaasneva riskiga.

(37) Liitu sissetoomiseks ette nähtud maismaaloomi, haudemune ja veeloomi tuleks vedada ainult läbi selliste kolmandate riikide, territooriumide või tsoonide või maha laadida ainult sellistes kolmandates riikides, kolmandatel territooriumidel või tsoonides, mis on samuti kantud samade looma- ja haudemunade liikide ja kategooriate liitu sissetoomist lubavasse loetellu. Nende riikide, territooriumide või tsoonide loetellu kandmine näitab, et nad annavad päritolukohaks oleva kolmanda riigi, territooriumi või selle tsooniga samaväärsed loomatervise tagatised.

(38) Maismaaloomade ja haudemunade vedamisel õhusõiduki või laevaga võib esineda ootamatusi, näiteks veovahendite mehaanilised probleemid, streigid lennujaamades ja meresadamates või ettenägematud viivitused. Seetõttu on asjakohane näha ette erandid juhtudel, kui saab anda tagatisi. See võimaldab jätkata maismaaloomade ja haudemunade vedu liitu, tagades samal ajal nende kaupade tervisestaatuse ja ennetades täiendavaid loomaterviseriske.

(39) Kuna hobuslaste puhul on ümberlaadimised ja vahepeatused loeteluvälistes riikides osa tavalistest veotoimingutest, tuleks neid teatavate ennetusmeetmete võtmise korral lubada.

(40) Veovahendite puhastamine ja desinfitseerimine on loomataudide leviku riski vältimisel keskse tähtsusega. Liitu saatmiseks ette nähtud elusloomade saadetiste vedamisel tuleks veovahend puhastada ja desinfitseerida vahetult enne loomade pealelaadimist liitu lähetamiseks.

(41) Loomade kogumine päritolukohaks olevates kolmandates riikides või kolmandatel territooriumidel võib kujutada endast täiendavat riski liitu sissetoomiseks ette nähtud loomade tervisestaatusele, kuna loomad segunevad ja puutuvad kokku erineva päritoluga loomadega. Seetõttu tuleks selliste kogumiste arvu ja kestust ning liike, mida lubatakse koguda, vähendada miinimumini ja need peaksid piirduma liikidega, mille puhul toimivad usaldusväärsed jälgitavussüsteemid.

(42) Lisaks üldistele loomatervisenõuetele on vaja näha ette erinõuded, milles võetakse arvesse loomaterviseriske, mis on seotud käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate maismaaloomade eri liikide ja kategooriatega.

(43) Rakendusmääruses (EL) 2018/1882 on loomatervise määruse kohaselt määratletud kabiloomade eri liigid kantud erinevatele loetletud taudidele vastuvõtlike liikide loetellu. Loetellu kantud taudid on samas määruses sätestatud ka eri liiki kabiloomade puhul eri kategooriates. Seetõttu tuleks käesolevas määruses selgelt kehtestada kabiloomade eri liikidele ja kategooriatele erinõuded ja -tagatised seoses loetellu kantud taudidega.

(44) Selleks et ennetada selliste A-kategooria taudide esinemist, millest liitu peetakse vabaks, peaks kabiloomade päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi või selle tsooni üldnõue olema samaväärne taudivabadus ajavahemiku jooksul, mis tagab, et loomade sissetoomine kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist ei sea ohtu liidu taudivaba staatust. B-kategooria taudide puhul, mille jaoks on liidul kohustuslikud likvideerimisprogrammid, tuleks käesoleva määrusega näha ette riskimaandamismeetmed, kui päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium ei ole sellistest taudidest täiesti vaba.

(45) Kui kabiloomade saadetised on ette nähtud sissetoomiseks liikmesriikidesse, mis on ametlikult taudivabad või kus on veiste nakkava rinotrahheiidi/nakkava pustuloosse vulvovaginiidi, veiste viirusdiarröa või Aujeszky haiguse viiruse nakkuse heakskiidetud likvideerimisprogramm, peaksid need saadetised vastama lisanõuetele eesmärgiga tagada, et kõnealused loomad ei kahjustaks nende konkreetsete liikmesriikide tervisestaatust seoses nimetatud taudidega.

(46) Päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumiga seotud erieeskirju ja täiendavaid loomatervisenõudeid tuleks kohaldada juhul, kui kabiloomad pärinevad kinnisest ettevõttest ja on ette nähtud sissetoomiseks liidus asuvasse kinnisesse ettevõttesse. Erieeskirjades tuleks võtta arvesse nende kinniste ettevõtete eripära ja eritingimusi, millele nad vastavad, et päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus ja sihtliikmesriigi pädev asutus need heaks kiidaks.

(47) Kinnine päritoluettevõte võib asuda kolmandas riigis või kolmandal territooriumil, mida ei ole kantud konkreetsete kabiloomaliikide liitu sissetoomist lubavasse loetellu. Siiski tuleb kolmanda riigi või territooriumi siseriiklikke õigusakte ja veterinaarteenistusi hinnata. Lisaks peaks päritoluettevõte järgima taudiseire, veterinaarjärelevalve, andmete säilitamise ja tegevusega seotud lisanõudeid. Selleks et tagada nende tagatiste andmine, tuleks käesolevas määruses sätestada eritingimused, mille alusel kolmanda riigi või territooriumi pädev asutu neile kinnistele ettevõtetele heakskiidu annab. Sihtliikmesriik peaks koostama selliste kinniste ettevõtete loetelu kõnealuse liikmesriigi pädeva asutuse tehtud riskihindamise soodsa hinnangu põhjal, mis põhineb ettevõtte poolt asjaomaste loomaterviseriskide kohta esitatud asjakohasel teabel.

(48) Kodulindude ja tehistingimustes peetavate lindude liitu sissetoomisel tuleks kohaldada konkreetseid loomatervisenõudeid, mis võimaldavad käsitleda konkreetseid riske, mida kujutavad endast nende loomade jaoks asjakohased loetellu kantud taudid. Nendes nõuetes tuleks võtta arvesse kodulindude ja tehistingimustes peetavate lindude kategooriat, liiki ja kavandatavat kasutust ning need peaksid tagama tõhusa kaitse kolmandatest riikidest või kolmandatelt territooriumidelt pärinevate ohtlike loomataudide liidus levimise eest.

(49) Selleks, et soodustada väikeste kodulinnusaadetistega kauplemist, tuleks kehtestada erinõuded ja erandid saadetistele, milles on vähem kui 20 kodulindu (v.a silerinnalised linnud).

(50) Võttes arvesse tehistingimustes peetavate lindudega seotud tegevusi ja loomaterviseriske, tuleks nende loomade saadetiste liitu sissetoomiseks anda luba ainult siis, kui need on pärit ettevõtetest, millele on andnud heakskiidu tehistingimustes peetavate lindude päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi või selle tsooni pädevad asutused. Tehistingimustes peetavad linnud tuleks nende liitu saabumisel paigutada karantiini, et kinnitada mis tahes ohtliku taudi puudumine.

(51) Lisaks peaksid lindude ja haudemunade saadetised juhul, kui need on ette nähtud sissetoomiseks liikmesriikidesse, millel on ilma vaktsineerimata Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba staatus, vastama lisanõuetele, tagamaks et need saadetised ei kahjusta nende konkreetsete liikmesriikide tervisestaatust seoses nimetatud taudiga.

(52) Väikese tarumardika (*Aethina tumida*) nakkus on üks mesilastele kõige ohtlikumaid taude. See on liidus enamjaolt eksootiline, kuid viimastel aastakümnetel levinud kogu maailmas ning tekitab mesindusele suuri probleeme ja võib mõjutada ka kimalasi. Liigi *Tropilaelaps* lestad (*Tropilaelaps* spp.) on mesilasi potentsiaalselt laastavad patogeenid. Ka nemad on liidus eksootilised. Nende taudide vastu pole praegu olemas tõhusaid ja ohutuid raviviise. Kui need taudid toodaks sisse liitu saabuvate saadetistega, kujutaksid need endast ohtu nii mesindussektori kui ka muude sektorite jätkusuutlikkusele, võides mõjutada põllumajandust ja keskkonda, mis saavad kasu peetavate ja metsmesilaste tolmeldamisest.

(53) Ameerika haudmemädanikku esineb liidus aeg-ajalt, kuid seda hoitakse mesilastega kauplemisel kontrolli all, samas kui teatavad liidu alad on tunnistatud varroalestadest vabaks ja need on kaitstud kaubanduse lisatagatistega, et hoida liidus olevad sihtkohad ohutuna. Liidu tasandil kehtivad eeskirjad on olnud ja jäävad oluliseks mesilaste ja kimalaste saadetistega eespool nimetatud patogeenide liitu sissetoomise ohu vähendamisel. Seetõttu tuleks sellised eeskirjad sätestada käesolevas määruses.

(54) Väikese tarumardika või liigi *Tropilaelaps* lesta nakkuse suhtes on võimalik kergesti kontrollida üksnes ilma vastseteta mesilasemasid koos väikese arvu saatjamesilastega ühe mesilasemaga tarus, mistõttu peaks mesilaste liitu sissetoomine piirduma selliste saadetistega.

(55) Keskkonnast eraldatud ettevõtetes aretatud ja kasvatatud kimalasperedega kaubeldakse sageli aiandustööstuses. Arvestades veetavate perede puhul tavaliselt kasutatavaid ruume, menetlusi ja suletud konteinereid, tuleks kimalaste (*Bombus* spp.) liitu sissetoomise luba anda ainult neile peredele, mida aretatakse, kasvatatakse ja pakendatakse üksnes kontrollitud keskkonnatingimustes ettevõtetes ning mida saab kontrollida, veendumaks et need ei sisalda väikest tarumardikat.

(56) Marutaud on inimestele ja loomadele avalduva võimaliku mõju tõttu üks liidus kõige ohtlikumaid taude, millesse haigestuvad koerad, kassid ja valgetuhkrud. Seetõttu peavad liikmesriigid vastavalt delegeeritud määrusele (EL) 2020/689 viima ellu marutaudi nakkuse vastase kohustusliku likvideerimisprogrammi. Marutaudi võimaliku liitu sissetoomise ennetamiseks tuleks kõigi liitu sissetoodavate koerte, kasside ja valgetuhkrute saadetiste puhul nõuda vaktsineerimist, võttes arvesse selle taudi vastaste olemasolevate vaktsiinide kättesaadavust ja tõhusust.

(57) Taudivaba staatusega või heakskiidetud *Echinococcus multilocularis*'e likvideerimisprogrammiga liikmesriiki sissetoomiseks ette nähtud koerad peaksid vastama lisanõuetele, et tagada selle staatuse kaitse neis liikmesriikides. Sellega seoses tuleks sellistele koertele enne nende liitu sissetoomist teha ennetavat ravi. Kui koerad, kassid ja valgetuhkrud on ette nähtud liidus asuvasse kinnisesse ettevõttesse toomiseks, tuleks kohaldada marutaudi ja *Echinococcus multilocularis*'e nakkusega seotud erieeskirju ja täiendavaid loomatervisenõudeid, võttes arvesse selliste ettevõtete tegevuse eripära ja eritingimusi, mille alusel neis loomi peetakse.

(58) Loomne paljundusmaterjal võib kujutada endast olulist ohtu loomataudide levikule. Eriti kehtib see sperma puhul, kuid vähemal määral ka munarakkude ja embrüote puhul. Kuna loomset paljundusmaterjali kogutakse või toodetakse piiratud arvu doonorite abil, kuid kasutatakse laialdaselt loomade üldpopulatsioonis, võib see muutuda paljude loomade taudiallikaks, kui seda ei käidelda nõuetekohaselt või ei klassifitseerita õige tervisestaatuse alusel. Seda on minevikus ette tulnud ja see on põhjustanud olulist majanduslikku kahju. Seetõttu tuleb teatavate peetavate maismaaloomade paljundusmaterjali liitu sissetoomisele kehtestada loomatervisenõuded.

(59) Kabiloomade paljundusmaterjali liitu sissetoomise nõuded peaksid põhinema elusloomade liitu sissetoomise nõuetel.

(60) Erinõuded loomse paljundusmaterjali ettevõtetele, kus kogutakse, toodetakse, töödeldakse ja säilitatakse kabiloomade paljundusmaterjali, mis vastab liitu sissetoomise nõuetele, peaksid kajastama liidusisese liikumise suhtes kehtestatud nõuded. Sama käsitlusviisi kasutatakse loomse paljundusmaterjali jälgitavuse ja loomatervisenõuete puhul.

(61) Kuna loomset paljundusmaterjali tuleb vedada kolmandates riikides asuvatest kinnistest ettevõtetest liidus asuvatesse kinnistesse ettevõtetesse, tuleks käesoleva määrusega sätestada sellise sissetoomise jälgitavuse ja loomatervise erinõuded.

(62) Loomatervisenõuetes haudemunade liitu sissetoomisele tuleks arvestada riske, mis on seotud loetellu kantud taudidega, mida haudemunade eri kategooriatega võidakse liitu sisse tuua. Seetõttu peaksid sellised nõuded vastama vastavate linnuliikide või -kategooriate liitu sissetoomise nõuetele.

(63) Lisaks peaksid kodulindude haudemunad juhul, kui need on ette nähtud sissetoomiseks liikmesriikidesse, millel on ilma vaktsineerimata Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba staatus, vastama lisanõuetele, tagamaks et need ei kahjusta nende konkreetsete liikmesriikide staatust.

(64) Loomsed saadused võivad levitada tauditekitajaid loomadele ja toodetele. Värskete loomsete saaduste ja loomse toorainega seotud loomaterviserisk on ilmselgelt suurem kui töödeldud ja käideldud saadustega seotud risk. Seetõttu peaksid loomatervisenõuded värske liha, toorpiima, ternespiima ja ternespiimatoodete päritolukohaks olevale kolmandale riigile või territooriumile olema rangemad kui nõuded lihatoodete ja piimatoodete puhul. Kõnealuste töödeldud toodete töötlemine peab siiski olema tõhus, et vähendada nende poolt kujutatavat riski sõltuvalt saaduse päritoluliigist ning päritoluriigist või -territooriumist.

(65) Liidus A-kategooria taudide esinemise puhuks kehtestatud piirangutsoonidest pärit loomsete saaduste suhtes kohaldatavad töötlused riskide maandamiseks sätestatakse komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2020/687 ([5]) olemasolevate teaduslike teadmiste ja varasemate õigusaktide kohaldamisel saadud kogemuste põhjal. Seetõttu tuleks samu töötlusi riskide maandamiseks kohaldada nende saaduste suhtes, mis on pärit kolmandatest riikidest, kolmandatelt territooriumidelt või nende tsoonidest ja mis kujutavad endast samaväärset loomaterviseriski.

(66) Värske liha liitu sissetoomisega seotud riske tuleks vähendada nõuetega, mis käsitlevad päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi taudivabadust, ja loomataude käsitlevate nõuetega, mida kohaldatakse liha saamiseks kasutatud elusloomade suhtes, nõuetega peetavate loomade tapmisele saatmise kohta, nõuetega tapmise või surmamise kohta ning nõuetega käitlemise ja ettevalmistamise kohta.

(67) Maismaaloomade värsket liha võib saada nii peetavatelt loomadelt (sh määruses (EÜ) nr 853/2004 määratletud tehistingimustes peetavatelt ulukitelt) kui ka metsloomadelt. Liidus tuleb liha, mis saadakse tootmisloomadena peetavatelt loomadelt, eriti liikidelt *Bos taurus*, *Capra hirchus*, *Ovis aries*, ja *Sus scrofa*, saada tapamajas. Piisavate ja samaväärsete tagatiste andmiseks on seetõttu asjakohane vältida olukorda, kus need liigid klassifitseeritakse tehistingimustes peetavate ulukite või metsloomadena, kui liitu sissetoomiseks ette nähtud värske liha pärineb neilt.

(68) Kui kolmandas riigis või kolmandal territooriumil tekib asjakohase loomataudi puhang, on peetavate loomade tapmise kuupäev ja koht või metsloomade või tehistingimustes peetavate ulukite surmamise kuupäev oluline tegur, mille abil teha kindlaks nende loomade ja neilt saadud loomsete saadustega seotud võimalikud loomaterviseriskid. Seetõttu tuleb kindlaks teha tapmise või surmamise kuupäev, et kontrollida, kas loomad on tapetud või surmatud perioodil, mil taudipuhangut ei olnud ja mil kolmas riik või territoorium oli kantud loetellu, mille alusel oli neil lubatud tuua liitu sisse värsket liha.

(69) Loomsete saaduste töötlemisviis peaks olema kooskõlas riskiga, mida kujutab endast saadust tootev kolmas riik või territoorium või selle tsoon. Selliste töödeldud loomsete saaduste liitu sissetoomist, mis on läbinud töötluse, mille tõhusust loetellu kantud ohtlike taudidega seotud riskide kõrvaldamisel loomse saaduse konkreetse kategooria puhul ei ole tõestatud, tuleks lubada ainult kolmandatest riikidest või kolmandatelt territooriumidelt või nende tsoonidest, mis annavad kõik tagatised seoses vabadusega asjakohastest taudidest. Kolmandate riikide või territooriumide või nende tsoonide puhul, mis ei anna kõiki neid tagatisi, tuleks loomsete saaduste liitu sissetoomiseks anda luba ainult juhul, kui need saadused on läbinud eritöötluse.

(70) Mõnel juhul hangib kolmas riik või territoorium või selle tsoon lihatoodete tootmiseks toorest liha, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis on kantud eritöötluse läbinud asjaomaste liikide lihatoodete liitu sissetoomist lubavasse loetellu. Sellistel juhtudel peaks lihatoode läbima kõigi võimalike loomaterviseriskide vähendamiseks alati kõige rangema eritöötluse.

(71) Linnuliha sisaldavad lihatooted, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus on esinenud lindude kõrge patogeensusega gripi või Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhang, peaksid läbima töötluse, mis aitab tõhusalt vähendada riski liitu sissetoomist lubavasse loetellu kantud kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis. Sel viisil võib lubada kaubandusel jätkuda enne tõrjemeetmete (nt piirkondadeks jaotamise meetmed) rakendamist. Kohe pärast taudipuhangut riskide maandamiseks tehtud töötlemine vähendab loomaterviseriske ja samal ajal ka mõju kaubandusele.

(72) Kui lihatooteid valmistatakse eri liikide värskest lihast, peaks selline töötlemine kõrvaldama kõik võimalikud loomaterviseriskid. Seega, kui töötlemine toimub enne segamist, peab eri tüüpi värske liha läbima värske liha päritoluliikidele määratud asjaomase töötluse. Kui töötlemine toimub pärast segamist, peab valmis lihatoode läbima töötluse, mis on määratud sellele värske liha koostisosale, mis kujutab endast suurimat loomaterviseriski.

(73) Kestade sissetoomisega seotud konkreetsete loomaterviseriskide vähendamiseks ette nähtud töötlusviisid tuleks läbi vaadata ja neid tuleks ajakohastada, võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) loomatervishoiu ja loomade heaolu komisjoni ([6]) hinnatud uusimate teaduslike tõendite järeldusi ja soovitusi.

([5]) Komisjoni 17. detsembri 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/687, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses teatavate loetellu kantud taudide ennetamise ja tõrje eeskirjadega (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 64).

([6]) Euroopa Toiduohutusameti loomatervishoiu ja loomade heaolu komisjon (AHAW): Scientific Opinion on animal health risk mitigation treatments as regards imports of animal casings. EFSA Journal (2012); 10(7):2820. [32pp.] doi:10.2903/j.efsa.2012.2820. Kättesaadav internetis: www.efsa.europa.eu/efsajournal

(74) Toorpiima, piimatoodete, ternespiima ja ternespiimatoodete liitu sissetoomise tingimused põhinevad loomaterviseriskidel, mida need tooted endast kujutavad. Sellised riskid on seotud päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi või selle tsooniga ja loomaliikidega, kellelt need saadi. Suu- ja sõrataud ning veiste katku viiruse nakkus on piima ja ternespiima puhul kaks ohtlikku taudi, mistõttu tuleks toorpiima ja ternespiima tuua sisse ainult neist kolmandatest riikidest või kolmandatelt territooriumidelt või nende tsoonidest, mis on kõnealustest taudidest vabad. Ka ternespiimatooted peaksid pärinema ainult neist kolmandatest riikidest, kolmandatelt territooriumidelt või nende tsoonidest, kuna puuduvad teaduspõhised riske maandavad töötlused, mis tagaksid tauditekitaja hävitamise selles tootekategoorias.

(75) Liikidelt *Bos taurus, Ovis aries, Capra hircus, Bubalus bubalis* ja *Camelus dromedarius* saadud piima puhul saab suu- ja sõrataudiga seotud riski vähendada, kohaldades üldtuntud konkreetseid riskide maandamiseks kasutatavaid töötlusi. Kuna aga muudelt loomaliikidelt kui *Bos taurus, Ovis aries, Capra hircus, Bubalus bubalis* ja *Camelus dromedarius* pärit piimatoodete puhul ei ole teatavate kõnealuste töötlemisviiside tõhusust võimalik tagada, tuleks nende suhtes kohaldada kõige rangemaid riskide maandamiseks kasutatavaid töötlusi.

(76) Loomsete saaduste töötlemine peaks alati toimuma liitu sissetoomist lubavasse loetellu kantud päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis.

(77) Loetellu kantud veeloomade liike veetakse mõnikord meritsi laevades, sh sumplaevades, mis võivad teekonna vältel vett vahetada. Sellistel juhtudel peaks loomadel lisaks tervisesertifikaadile olema kaasas ka laeva kapteni allkirjastatud deklaratsioon, milles on üksikasjalik ülevaade lähte- ja sihtsadamate ning muude reisi ajal külastatud sadamate kohta. See deklaratsioon peaks kinnitama, et laeva pardal olevad loetellu kantud liikide loomad ei ole olnud tingimustes, mis oleksid võinud lõppsihtkohta reisimise ajal nende tervisestaatust muuta.

(78) Veeloomi võib liitu sisse tuua mitmel eri eesmärgil. Arvestades elusloomade liikumisega seotud haigestumise riski, tuleks selliseid inimtoiduks liitu sissetoodavaid loomi käidelda samamoodi kui neid, kes tuuakse liitu sisse muudel eesmärkidel, näiteks loomapidamiseks või loodusesse laskmiseks. Muud veeloomadelt saadud loomsed saadused kujutavad endast väiksemat riski kui elusad veeloomad ja seetõttu on selliste edasiseks töötlemiseks liitu saabuvate saaduste suhtes võetavad meetmed leebemad kui elusloomade suhtes võetavad meetmed.

(79) Veeloomade loodusvetesse laskmine on suure riskiga tegevus, kui need loomad on loetellu kantud taudiga nakatunud. Sel põhjusel peaks päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium või selle tsoon või bioturvarühmik konkreetselt A- ja B-kategooria taudide korral olema neist taudidest vaba, kui veeloomad on ette nähtud liidus loodusvetesse laskmiseks. Lisaks peaksid loodusvetesse laskmiseks liitu toodud veeloomad olema alati pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist või bioturvarühmikust, mis on kuulutatud vabaks C-kategooria taudist, isegi kui sihtliikmesriik või -tsoon või -piirkond ei ole sellest taudist vaba.

(80) Veeloomade haiguste korral võivad liikmesriigid võtta loomatervise määruse artikli 226 alusel riiklikke meetmeid loeteluväliste taudide mõju piiramiseks oma territooriumil. Sellistel juhtudel peavad taudidele vastuvõtlike liikide saadetised, mille suhtes neid riiklikke meetmeid kohaldatakse, pärinema samuti kolmandatest riikidest, kolmandatelt territooriumidelt, nende tsoonidest või bioturvarühmikutest, mis on neist taudidest vabad.

(81) Loomatervise määruse artikkel 226 on oma olemuselt sama nagu nõukogu direktiivi 2006/88/EÜ ([7]) artikkel 43, kuna sellega lubatakse liikmesriikidel võtta loeteluväliste taudide vastu riiklikke meetmeid. Seetõttu on asjakohane jätkuvalt tunnustada loetelu, kuhu on kantud taudid ja asjaomased liigid, mille suhtes kõnealused meetmed on kehtestatud. Need üksikasjad tuleks sätestada käesolevas määruses.

(82) Liidusiseselt kohaldatakse teatavaid vesiviljelusettevõtete registreerimise ja heakskiitmise eeskirju. See, kas ettevõtet saab registreerida või kas see tuleks heaks kiita, sõltub riskist, mida ettevõte endast taudi nakatumise või selle leviku seisukohalt kujutab. Seepärast on oluline, et kolmanda riigi, territooriumi, selle tsooni või bioturvarühmiku vesiviljelusettevõtetest liitu sissetoodavad vesiviljelusloomad oleksid pärit ühtmoodi hinnatavatest vesiviljelusettevõtetest. Seda silmas pidades peaksid sellised ettevõtted täitma registreerimis- ja heakskiitmisnõudeid, mis on vähemalt sama ranged kui sellistele ettevõtetele liidus kehtestatud nõuded.

([7]) Nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta direktiiv 2006/88/EÜ vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete loomatervishoiunõuete ning teatavate veeloomadel esinevate taudide ennetamise ja tõrje kohta (ELT L 328, 24.11.2006, lk 14).

(83) Kõigis olukordades ei ole kohustuslik kohaldada nõuet, et loetellu kantud veeloomade liigid ja nende loomade loomsed saadused oleksid pärit taudivabast kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist või bioturvarühmikust. Sellise päritoluta veeloomade ja nende loomade loomsete saaduste liitu sissetoomise hõlbustamiseks võib kohaldada teatavaid riskimaandamismeetmeid. Loetellu kantud veeloomade liikide puhul on vastuvõetavad teatavad riskimaandamismeetmed ja sellise liikumisega seotud madalamat riskitaset arvestades on muude veeloomadelt saadud loomsete saaduste kui elusate veeloomade puhul vastuvõetavad teistsugused, vähem ranged riskimaandamismeetmed.

(84) Veeloomade suhtes kohaldatavad riskimaandamismeetmed hõlmavad nende saatmist tauditõrjet tegevasse veeandide ettevõttesse, kinnisesse ettevõttesse või heakskiidetud karantiiniasutusse pärast nende liitu sissetoomist. Teatavaid muid riskimaandamismeetmeid kohaldatakse selliste loetellu kantud limuste ja koorikloomade liikide suhtes, mis saabuvad liitu elusalt ja kooskõlas määrusega (EÜ) nr 853/2004, kuid mis kujutavad endast vastuvõetavat riski sõltuvalt sellest, kuidas neid enne lähetamist käideldi või pakendati, või selle tõttu, et need ei ole mõeldud enne töötlemist liidus ladustamiseks.

(85) On võimalik teha erandeid nõuetest, et teatavad muud veeloomadelt saadud loomsed saadused kui elusad veeloomad peavad olema pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist või bioturvarühmikust, mis on vaba asjakohastest loetellu kantud taudidest. Sellise kaubanduse toimumist võimaldavad riskimaandamismeetmed võivad tähendada loomsete saaduste saatmist liidus asuvasse tauditõrjet tegevasse veeandide ettevõttesse edasiseks töötlemiseks või selle tagamist, et loomsed saadused koosnevad kaladest, mis tapeti ja puhastati siseelunditest enne nende liitu lähetamist. Mõlemal juhul hinnatakse loomsete saadustega kaasnevat riski tähtsusetuks.

(86) Rakendusmäärusega (EL) 2018/1882 on kehtestatud nimekiri veeloomade liikidest ja liigirühmadest, mis kujutavad endast arvestatavat riski loomatervise määruse artiklis 5 ja II lisas loetellu kantud taudide levimisel. Loetelu sisaldab ka vektorliikide loetelu, mis on esitatud kõnealuse määruse lisas oleva tabeli 4. veerus. Paljud neist liikidest ei toimi siiski kõigil asjaoludel siirutajatena. Liikumist silmas pidades on üksikasjad asjaolude kohta, mil neid liike peetakse loetellu kantud taudide siirutajateks, sätestatud käesoleva määruse XXX lisas. Kui loetellu kantud veeloomade liigid ei vasta siirutajaks olemise tingimustele, ei kohaldata nende suhtes käesoleva määruse eeskirju. Lisaks ei kohaldata käesolevas määruses muude veeloomadelt saadud loomsete saaduste kui elusate veeloomade suhtes sätestatud meetmeid ka rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisa tabeli 4. veerus loetletud liikide suhtes, pidades silmas nende toodete väiksemat riskitaset.

(87) Kõiki käesolevas määruses sätestatud erandeid ja käitlemisnõudeid, mis on seotud loetletud liikidesse kuuluvate veeloomadega ja nendelt loetletud liikidelt saadud muude loomsete saadustega kui elusad veeloomad, tuleks kohaldada ka nende rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisa tabeli 4. veerus loetletud liikide suhtes, mille suhtes liikmesriigid on võtnud loomatervise määruse artikli 226 alusel riiklikke meetmeid. Samamoodi tuleks kõnealuseid erandeid ja käitlemisnõudeid kohaldada ka teatavate vastuvõtlike liikide suhtes.

(88) On oluline, et loetellu kantud veeloomade liike ja vett, milles neid veetakse, käideldaks pärast liitu sissetoomist nõuetekohaselt, tagamaks et nad ei kujuta endast haigestumise riski. Asjakohane käitlemine hõlmab ka selle tagamist, et loomad veetakse otse sihtkohta ja neid ei lasta ega paigutata muul viisil liidu loodusvetesse, kus nad võivad tekitada haigestumise riski.

(89) Teatavatel juhtudel võib sihtkoha pädev asutus siiski anda loa selliste loomade loodusvetesse laskmiseks. Kõigil sellistel juhtudel peaks pädev asutus tagama, et vette laskmine või paigutamine ei kahjustaks tervisestaatust vettelaskmise kohas. Lisaks peaksid vette lastavad loomad isegi juhul, kui sihtveekogu ei ole teatavast C-kategooria taudist vaba, olema sellest taudist vabad, et tagada liidu loodusvete looduslike populatsioonide parim üldine tervisestaatus.

(90) Seoses kaasneva loomaterviseriskiga tuleks kõiki läbi liidu toimuvaid transiitvedusid käsitada liitu sissetoomisega seotud liikumistena, kuna need kätkevad sama riskitaset. Seetõttu peaksid transiitveod vastama kõigile asjakohastele liitu sissetoomise nõuetele. Siiski tuleks päritolukohaga seotud konkreetsete riskimaandamistingimuste alusel kehtestada transiidile erandid ja erieeskirjad. Selliste erandite ja erieeskirjade eesmärk on hõlmata olukordi, kus liit ei ole loomade ja loomsete saaduste lõppsihtkoht, ning võtta arvesse geograafilisi piiranguid ja geopoliitilisi tegureid.

(91) Erandid ja erieeskirjad tuleks kehtestada ka liikmesriikide vahelisele loomade ja loomsete saaduste saadetiste transiidile läbi kolmanda riigi või territooriumi. See hõlmab olukordi, kus liikmesriik nõuab sellist liitu sissetoomist.

(92) Mõnel juhul keelduvad kolmanda riigi või territooriumi pädevad asutused nende piiril tehtud kontrolli järel teatavaid kaupu vastu võtmast. Loomatervise määruse artikli 239 alusel tuleks vastu võtta erieeskirjad, mis lubavad neid kaupu tagastada põhjusel, et need on toodetud liidu loomatervisealaste õigusaktide kohaselt.

(93) Erieeskirjad on vajalikud ka registreeritud hobuste liitu naasmiseks pärast ajutist eksporti kolmandatesse riikidesse võiduajamistel, võistlustel ja hobustega seotud kultuuriüritustel osalemiseks.

(94) Loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liitu sissetoomist käsitlevate liidu õigusaktide ühetaolise kohaldamise huvides ning nende selguse ja läbipaistvuse tagamiseks tuleks käesoleva määrusega tunnistada kehtetuks komisjoni määrus (EL) nr 206/2010, ([8]) komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 139/2013, ([9]) komisjoni määrus (EL) nr 605/2010, ([10]) komisjoni määrus (EÜ) nr 798/2008, ([11]) komisjoni otsus 2007/777/EÜ, ([12]) komisjoni määrus (EÜ) nr 119/2009, ([13]) komisjoni määrus (EL) nr 28/2012 ([14]) ja komisjoni rakendusmäärus (EL) 2016/759 ([15]).

(95) Käesolevas määruses sisalduvad eeskirjad on seotud alates 21. aprillist 2021 kehtiva loomatervise määruse eeskirjadega ja täiendavad neid. Sel põhjusel ja selleks, et hõlbustada uue loomatervist käsitleva õigusraamistiku kohaldamist, tuleks käesolevat määrust samuti kohaldada alates 21. aprillist 2021,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I OSA

ÜLDEESKIRJAD

1. JAOTIS

REGULEERIMISESE, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimisese ja kohaldamisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse täiendavad loomatervise eeskirjad, mis käsitlevad teatavate liikide ja kategooriate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetiste liitu sissetoomist kolmandatest riikidest või kolmandatelt territooriumidelt või nende tsoonidest või vesiviljelusloomade puhul bioturvarühmikutest. Samuti kehtestatakse määrusega eeskirjad kõnealuste saadetiste liikumise ja käitlemise kohta pärast nende liitu sissetoomist.

([8]) Komisjoni 12. märtsi 2010. aasta määrus (EL) nr 206/2010, millega kehtestatakse nende kolmandate riikide, territooriumide või nende osade loetelud, kust on lubatud Euroopa Liitu tuua teatavaid loomi ja värsket liha, ning veterinaarsertifitseerimise nõuded (ELT L 73, 20.3.2010, lk 1).

([9]) Komisjoni 7. jaanuari 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 139/2013, milles sätestatakse loomatervishoiunõuded ja karantiinitingimused teatavate lindude impordil liitu (ELT L 47, 20.2.2013, lk 1).

([10]) Komisjoni 2. juuli 2010. aasta määrus (EL) nr 605/2010, millega kehtestatakse loomade ja inimeste tervishoiu- ning veterinaarsertifikaatide nõuded inimtoiduks ettenähtud toorpiima ja piimatoodete Euroopa Liitu toomisel (ELT L 175, 10.7.2010, lk 1).

([11]) Komisjoni 8. augusti 2008. aasta määrus (EÜ) nr 798/2008, millega kehtestatakse nende kolmandate riikide, territooriumide, tsoonide ja piirkondade loetelu, millest võib importida ühendusse ja vedada läbi ühenduse kodulinde ja linnukasvatussaadusi, ning veterinaarsertifikaatide nõuded (ELT L 226, 23.8.2008, lk 1).

([12]) Komisjoni 29. novembri 2007. aasta otsus 2007/777/EÜ, millega kehtestatakse looma- ja inimtervishoiu nõuded ning näidissertifikaadid inimtoiduks ettenähtud lihatoodete ja töödeldud magude, põite ja soolte importimiseks kolmandatest riikidest ning tunnistatakse kehtetuks otsus 2005/432/EÜ (ELT L 312, 30.11.2007, lk 49).

([13]) Komisjoni 9. veebruari 2009. aasta määrus (EÜ) nr 119/2009, milles sätestatakse selliste kolmandate riikide või nende osade loetelu, millest võib importida ühendusse või vedada läbi ühenduse looduslike jäneslaste, teatavate looduslike maismaaimetajate ja tehistingimustes peetavate küülikute liha, ning veterinaarsertifikaatide nõuded (ELT L 39, 10.2.2009, lk 12).

([14]) Komisjoni 11. jaanuari 2012. aasta määrus (EL) nr 28/2012, millega kehtestatakse sertifitseerimisnõuded teatavate liittoodete importimiseks liitu ja transiidiks läbi liidu ning muudetakse otsust 2007/275/EÜ ja määrust (EÜ) nr 1162/2009 (ELT L 12, 14.1.2012, lk 1).

([15]) Komisjoni 28. aprilli 2016. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/759, millega koostatakse loetelud kolmandatest riikidest, kolmandate riikide osadest ja territooriumidest, millest liikmesriigid peavad lubama liitu tuua teatavaid inimtoiduks ettenähtud loomseid saadusi, kehtestatakse sertifikaatide nõuded, muudetakse määrust (EÜ) nr 2074/2005 ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2003/812/EÜ (ELT L 126, 14.5.2016, lk 13).

2. I osas sätestatakse:

a) liikmesriikide pädevate asutuste kohustused anda liitu sissetoomise luba II–VI osaga hõlmatud loomaliikide ja -kategooriate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetistele (artiklid 3 ja 4);

b) ettevõtjate kohustused, mis käsitlevad II–VI osaga hõlmatud loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetiste liitu sissetoomist ning nende liikumist ja käitlemist pärast liitu sissetoomist (artikkel 5);

c) üldised loomatervisenõuded liitu sissetoomisele, punktides a ja b osutatud saadetiste liikumine ja käitlemine pärast liitu sissetoomist ning erandid neist üldnõuetest, mida kohaldatakse kõigi II–VI osaga hõlmatud loomaliikide ja -kategooriate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste suhtes (artiklid 6–10).

3. II osas sätestatakse üldised loomatervisenõuded liitu sissetoomisele ning liikumine ja käitlemine pärast liitu sissetoomist ja erandid sellistest nõuetest teatavate maismaaloomade puhul (1. jaotis).

Lisaks kehtestatakse määrusega konkreetsed loomatervisenõuded, mida kohaldatakse iga sellise maismaaloomaliigi ja -kategooria suhtes, eelkõige järgmiste loomade suhtes:

a) loetletud liikidesse kuuluvad peetavad kabiloomad (2. jaotis);

b) kodulinnud ja tehistingimustes peetavad linnud, välja arvatud sihtliikmesriigi pädeva asutuse heakskiidetud kaitseprogrammide tarvis imporditud tehistingimustes peetavad linnud (3. jaotis);

c) mesilased (*Apis mellifera*) ja kimalased (*Bombus* spp.) (4. jaotis);

d) koerad, kassid ja valgetuhkrud (5. jaotis).

4. III osas sätestatakse üldised loomatervisenõuded liitu sissetoomisele ning liikumine ja käitlemine pärast liitu sissetoomist ja erandid sellistest nõuetest järgmiste peetavate maismaaloomaliikide ja -kategooriate paljundusmaterjali puhul:

a) veised, sead, lambad, kitsed ja hobuslased (1. jaotis);

b) kodulinnud ja tehistingimustes peetavad linnud (2. jaotis);

c) muud kui punktides a ja b loetletud loomad (3. jaotis).

5. IV osas sätestatakse üldised loomatervisenõuded liitu sissetoomisele ning liikumine ja käitlemine pärast liitu sissetoomist ja erandid sellistest nõuetest järgmiste maismaaloomaliikide ja -kategooriate loomsete saaduste puhul:

a) loetellu kantud liikidesse kuuluvad peetavad ja looduslikud kabiloomad;

b) kodulinnud;

c) uluklinnud.

6. V osas sätestatakse loomatervisenõuded liitu sissetoomisele, samuti liikumisele ja käitlemisele pärast liitu sissetoomist ning erandid neist nõuetest järgmiste veeloomaliikide puhul nende kõikides arengustaadiumites ja nendelt saadud loomsete saaduste puhul, välja arvatud looduslikud veeloomad ja nendelt looduslikelt veeloomadelt saadud loomsed saadused, mis on lossitud kalalaevadelt otse inimtoiduks:

a) ülemklassi *Agnatha* ja klassidesse *Chondrichthyes, Sarcopterygii* ja *Actinopterygii* kuuluvad loetellu kantud kalad;

b) hõimkonda *Mollusca* kuuluvad loetellu kantud veelimused;

c) alamhõimkonda *Crustacea* kuuluvad loetellu kantud koorikloomad;

d) XXIX lisas loetletud liikide hulka kuuluvad veeloomad, kes on vastuvõtlikud veeloomade haigustele, mille suhtes on teatavad liikmesriigid kehtestanud määruse (EL) 2016/429 artiklis 226 sätestatud riiklikud meetmed muude kui loetellu kantud taudide mõju piiramiseks.

7. VI osas sätestatakse üldeeskirjad, teatavad erandid ja täiendavad nõuded transiidiks läbi liidu ning teatavate loomaliikide ja -kategooriate, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liitu tagasitoomiseks.

8. VII osas on lõppsätted.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse rakendusmääruses (EL) 2018/1882 ja määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisas sätestatud mõisteid, v.a juhul, kui need mõisted hõlmavad määratlusi, mis on määratletud käesoleva artikli teises lõigus.

Lisaks kasutatakse ka järgmisi mõisteid:

1) „loetellu kantud kolmas riik, territoorium või selle tsoon“ – kolmas riik, territoorium või selle tsoon, mis on kantud selliste kolmandate riikide, territooriumide või nende tsoonide või vesiviljelusloomade puhul bioturvarühmikute loetellu, millest on lubatud liitu tuua teatavate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liike ja kategooriaid kooskõlas määruse (EL) 2016/429 artikli 230 lõike 1 kohaselt vastu võetud rakendusaktidega;

2) „loetelu“ – selliste kolmandate riikide, territooriumide või nende tsoonide või vesiviljelusloomade puhul bioturvarühmikute loetelu, millest pärit loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste konkreetsete liikide ja kategooriate saadetiste liitu sissetoomiseks on antud luba määruse (EL) 2016/429 artikli 230 lõike 1 kohaselt vastu võetud rakendusaktidega;

3) „veovahend“ – maantee- või raudteesõiduk, laev või õhusõiduk;

4) „konteiner“ – puitpakend, kast, hoiukoht või muu jäik struktuur, mida kasutatakse loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste veoks ja mis ei ole veovahend;

5) „veis“ – perekonda *Bison*, *Bos* (sh alamperekonda *Bos*, *Bibos*, *Novibos* ja *Poephagus*) või *Bubalus* (sh alamperekonda *Anoa*) kuuluv kabiloom või nende perekondade loomaliikide ristamisel saadud järglane;

6) „lammas“ – perekonda *Ovis* kuuluv kabiloom või selle perekonna loomaliikide ristamisel saadud järglane;

7) „kits“ – perekonda *Capra* kuuluv kabiloom või selle perekonna loomaliikide ristamisel saadud järglane;

8) „siga“ – sugukonda *Suidae* kuuluvasse määruse (EL) 2016/429 III lisas loetletud liiki kuuluv kabiloom;

9) „hobuslane“ – perekonda *Equus* kuuluv kabjaline (sh hobused, eeslid ja sebrad) või selle perekonna loomaliikide ristamisel saadud järglane;

10) „kaamellane“ – sugukonda *Camelidae* kuuluvasse määruse (EL) 2016/429 III lisas loetletud liiki kuuluv kabiloom;

11) „hirvlane“ – sugukonda *Cervidae* kuuluvasse määruse (EL) 2016/429 III lisas loetletud liiki kuuluv kabiloom;

12) „registreeritud hobuslane“ –

   a) liiki *Equus caballus* või *Equus asinus* kuuluv tõupuhas aretusloom, kes on kantud sellise tõuraamatu põhiosasse, mille on loonud määruse (EL) 2016/1012 artikli 4 või 34 kohaselt tunnustatud aretusühing või aretusasutus või mis vastab sellise tõuraamatu põhiosasse kandmise tingimustele;

   b) liiki *Equus caballus* kuuluv peetav loom, kelle on registreerinud võistlus- või võidusõiduhobustega tegelev rahvusvaheline liit või organisatsioon otse või riikliku alaliidu või filiaali kaudu (edaspidi „registreeritud hobune“);

13) „tapmiseks ette nähtud loomad“ – peetavad maismaaloomad, kes tuleb viia tapamajja kas otse või pärast kogumist;

14) „taudi ei ole teadaolevalt esinenud“ – ühtegi ettevõttes peetavat asjaomast liiki looma või loomade rühma ei ole liigitatud kõnealuse taudi kinnitatud juhtumiks, ning igasugune taudikahtluse juhtum on välistatud;

15) „sanitaarrühm“ – nende loetellu kantud kolmandate riikide rühm, kus valitsevad loetellu kantud hobuslaste taudidega seotud üldised loomaterviseriskid, mis nõuavad hobuslaste liitu sissetoomisel eriliste riskimaandamismeetmete võtmist ja tervisetagatiste andmist;

16) „linnukari“ – kõik ühesuguse tervisestaatusega kodulinnud või tehistingimustes peetavad linnud, keda hoitakse samas ruumis või samas tarandikus ja kes moodustavad ühe epidemioloogilise üksuse; kinniselt peetavate kodulindude puhul hõlmab see kõiki linde, kes jagavad sama õhuruumi;

17) „sugulinnud“ – 72 tunni vanused või vanemad haudemunade tootmiseks mõeldud kodulinnud;

18) „tootmislinnud“ – 72 tunni vanused või vanemad tarbimiseks mõeldud liha, munade või muude saaduste tootmiseks või uluklindude varude taastootmiseks kasvatatavad kodulinnud;

19) „ööpäevased tibud“ – vähem kui 72 tunni vanused kodulinnud;

20) „mesilane“ – liiki *Apis mellifera* kuuluv loom;

21) „kimalane“ – perekonna *Bombus* liiki kuuluv loom;

22) „koer“ – peetav loom liigist *Canis lupus*;

23) „kass“ – peetav loom liigist *Felis silvestris*;

24) „valgetuhkur“ – peetav loom liigist *Mustela putorius furo*;

25) „kordumatu heakskiidunumber“ – pädeva asutuse antud number;

26) „määratletud patogeenivabad munad“ – haudemunad, mis on pärit „määratletud patogeenidest vabadest kanakarjadest“, nagu on kirjeldatud Euroopa farmakopöas, ja mis on ette nähtud üksnes diagnoosimiseks, uurimistööks või farmaatsias kasutamiseks;

27) „sperma, ootsüütide või embrüote saadetis“ või „loomse paljundusmaterjali saadetis“ – ühest heakskiidetud loomse paljundusmaterjali ettevõttest lähetatav ja ühe loomatervise sertifikaadiga hõlmatud sperma, ootsüütide, *in vivo* saadud embrüote või *in vitro* toodetud embrüote kogus;

28) „sperma“ – looma või loomade muutmata, töödeldud või lahjendatud ejakulaat;

29) „ootsüüdid“ – ootidogeneesi haploidsed staadiumid, sealhulgas sekundaarsed ootsüüdid ja munarakud;

30) „embrüo“ – looma varajane arenemisjärk, mil seda on võimalik siirdada vastuvõtvasse emaslooma;

31) „heakskiidetud loomse paljundusmaterjali ettevõte“ – seemendusjaam, embrüokogumisrühm, embrüotootmisrühm, loomse paljundusmaterjali töötlemisettevõte või loomse paljundusmaterjali säilituskeskus;

32) „keskuse veterinaararst“ – veterinaararst, kes vastutab seemendusjaamas, loomse paljundusmaterjali töötlemisettevõttes või loomse paljundusmaterjali säilituskeskuses toimuva tegevuse eest, nagu on ette nähtud käesolevas määruses;

33) „rühma veterinaararst“ – veterinaararst, kes vastutab embrüokogumisrühma või embrüotootmisrühma tegevuse eest, nagu on ette nähtud käesolevas määruses;

34) „karantiiniruum“ – rajatis, millele pädev asutus on andnud loa veiste, sigade, lammaste või kitsede isoleerimiseks vähemalt 28 päeva jooksul enne nende vastuvõtmist seemendusjaama;

35) „seemendusjaam“ – loomse paljundusmaterjali ettevõte, mille pädev asutus on heaks kiitnud liitu sissetoomiseks ette nähtud veiste, sigade, lammaste, kitsede või hobuslaste sperma kogumiseks, töötlemiseks, säilitamiseks ja veoks;

36) „embrüokogumisrühm“ – spetsialistide rühmast või üksusest koosnev loomse paljundusmaterjali ettevõte, mille pädev asutus on heaks kiitnud liitu sissetoomiseks ette nähtud *in vivo* saadud embrüote kogumiseks, töötlemiseks, säilitamiseks ja veoks;

37) „embrüotootmisrühm“ – spetsialistide rühmast või üksusest koosnev loomse paljundusmaterjali ettevõte, mille pädev asutus on heaks kiitnud liitu sissetoomiseks ette nähtud ootsüütide kogumiseks, töötlemiseks, säilitamiseks ja veoks ning nende loomade embrüote *in vitro* tootmiseks – vajaduse korral säilitatud spermaga –, säilitamiseks ja veoks;

38) „loomse paljundusmaterjali töötlemisettevõte“ – loomse paljundusmaterjali ettevõte, mille pädev asutus on heaks kiitnud liitu sissetoomiseks ette nähtud ühe või mitme liigi spermakoguste, ootsüütide või embrüote või loomse paljundusmaterjali liikide või eri loomaliikide paljundusmaterjalide mis tahes kombinatsiooni töötlemiseks, sealhulgas vajaduse korral sperma sooliseks sorteerimiseks, ja säilitamiseks;

39) „loomse paljundusmaterjali säilituskeskus“ – loomse paljundusmaterjali ettevõte, mille pädev asutus on heaks kiitnud liitu sissetoomiseks ette nähtud ühe või mitme liigi spermakoguste, ootsüütide või embrüote või loomse paljundusmaterjali liikide või eri loomaliikide paljundusmaterjalide mis tahes kombinatsiooni säilitamiseks;

40) „liha“ – kabiloomade, kodulindude ja uluklindude kõik osad, mis sobivad inimtoiduks, sh veri;

41) „värske liha“ – liha, hakkliha ja lihavalmistised, sealhulgas vaakumpakendatud või kontrollitud keskkonda pakendatud liha, hakkliha ja lihavalmistised, millele pole rakendatud muud säilitusprotsessi peale jahutamise, külmutamise või kiirkülmutamise;

42) „kabilooma rümp“ – tapetud või surmatud kabilooma terve lihakeha pärast järgmist:

   a) veretustamine, tapetud loomade korral;

   b) siseelundite eemaldamine;

   c) jäsemete eemaldamine randme- ja pöiapiirkonnast;

   d) saba, udara, pea ja naha eemaldamine, välja arvatud sigadel;

43) „rups“ – muu värske liha kui kabilooma rümbaliha, isegi kui see on rümbaga veel loomulikult ühendatud;

44) „lihatooted“ – liha töötlemise saadused, sealhulgas töödeldud maod, põied, sooled, sulatatud loomarasvad ja lihaekstraktid, või selliste töödeldud toodete edasise töötlemise saadused, mille lõikepind näitab, et tootel puuduvad värskele lihale iseloomulikud omadused;

45) „kestad“ – põied ja sooled, mida on pärast puhastamist töödeldud kudede kraapimise, rasvatustamise ja pesemise teel ning mis on soolatud või kuivatatud;

46) „ternespiim“ – peetava looma piimanäärmetest 3–5 päeva pärast poegimist erituv vedelik, milles on paljus antikehi ja mineraalaineid ning mille eritumine eelneb toorpiima tootmisele;

47) „ternespiimatooted“ – ternespiima töötlemise saadused või selliste töödeldud toodete edasise töötlemise saadused;

48) „sumplaev“ – vesiviljeluses kasutatav laev, millel on sump või paak elusate kalade vees hoidmiseks ja transportimiseks;

49) „ametliku kontrolli teabehaldussüsteem“ – määruse (EL) 2017/625 ([16]) artiklis 131 sätestatud ametliku kontrolli teabehaldussüsteem.

([16]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L 95, 7.4.2017, lk 1).

2. JAOTIS

ÜLDISED LOOMATERVISENÕUDED LOOMADE, LOOMSE PALJUNDUSMATERJALI JA LOOMSETE SAADUSTE SAADETISTE LIITU SISSETOOMISELE NING NENDE JÄRGNEVALE LIIKUMISELE JA KÄITLEMISELE

Artikkel 3

Liikmesriikide pädevate asutuste kohustused

Pädev asutus annab loa loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste saadetiste liitu sissetoomiseks II–VI osaga hõlmatud liikidele ja kategooriate puhul, mille suhtes tehakse ametlik kontroll, nagu on ette nähtud määruse (EL) 2017/625 artikli 47 lõikega 1, tingimusel et:

a) saadetised on pärit järgmisest kohast:

   i) maismaaloomade puhul teatavate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liikide ja kategooriate korral loetellu kantud kolmas riik, territoorium või selle tsoon;

   ii) veeloomade puhul teatavate loomade ja loomsete saaduste liikide ja kategooriate korral loetellu kantud kolmas riik või territoorium või selle tsoon ning vesiviljelusloomade puhul sel eesmärgil loetellu kantud kolmas riik või territoorium või selle tsoon või bioturvarühmik;

b) päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on kinnitanud, et saadetised on kooskõlas järgmisega:

   i) käesolevas artiklis, artiklis 4 ja artiklites 6–10 sätestatud üldised loomatervisenõuded loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetiste liitu sissetoomisele;

   ii) loomatervisenõuded, mida kohaldatakse teatavate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liikide ja kategooriate ning nende kavandatava kasutuse suhtes, nagu on sätestatud II–VI osas;

c) saadetistega on kaasas järgmised dokumendid, millega on päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus andnud vajalikud tagatised punktis b osutatud loomatervisenõuete täitmise kohta:

   i) päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi veterinaarjärelevalve ametniku välja antud loomatervise sertifikaat, mis hõlmab teatavaid loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liike ja kategooriaid ning nende kavandatavat kasutust;

   ii) deklaratsioon ja muud dokumendid, kui seda on käesoleva määruse kohaselt nõutud.

   Loomade ja haudemunade saadetiste puhul peab punkti c alapunktis i osutatud loomatervise sertifikaat olema välja antud 10 päeva jooksul enne saadetise piiripunkti saabumist; meretranspordi korral võib nimetatud perioodi siiski merereisi kestuse võrra pikendada.

Artikkel 4

Saadetiste sertifitseerimise kuupäev

1. Käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste liike ja kategooriaid sisaldavaid saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult tingimusel, et kõnealuseid saadetisi ei sertifitseeritud liitu lähetamiseks enne kuupäeva, mil kõnealune päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium või selle tsoon või vesiviljelusloomade puhul selle bioturvarühmik kanti loetellu, mis hõlmab teatavate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liikide ja kategooriate liitu sissetoomist.

2. Kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist või vesiviljelusloomade puhul selle bioturvarühmikust pärit loomade, haudemunade ja loomsete saaduste saadetisi ei lubata liitu sisse tuua alates kuupäevast, mil need ei vasta enam loomatervisenõuetele, mida kohaldatakse teatavate loomade, haudemunade ja loomsete saaduste liikide ja kategooriate liitu sissetoomise suhtes, välja arvatud juhul, kui liit on loetelus määranud eritingimused loetellu kantud kolmandale riigile, territooriumile või selle tsoonile ja teatavatele loomade, haudemunade ja loomsete saaduste liikidele ja kategooriatele.

Artikkel 5

Ettevõtjate kohustused

1. Käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liikide ja kategooriate saadetiste liitu sissetoomise eest vastutavad ettevõtjad esitavad need saadetised ametliku kontrolli tegemiseks liidu pädevale asutusele, nagu on ette nähtud määruse (EL) 2017/625 artikli 47 lõikega 1, ning tagavad, et kõnealused saadetised vastavad järgmistele nõuetele:

a) artiklites 3 ja 4 ning 6–10 sätestatud üldised loomatervisenõuded loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetiste liitu sissetoomisele;

b) loomatervisenõuded, mida kohaldatakse teatavate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liikide ja kategooriate saadetiste ning nende kavandatava kasutuse suhtes, nagu on sätestatud II–VI osas.

2. Ettevõtjad, kes vastutavad käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste liikide ja kategooriate saadetiste liitu sissetoomise kohast sihtkohta liikumise eest, ning ettevõtjad, kes vastutavad kõnealuste saadetiste käitlemise eest pärast nende liitu sissetoomist, tagavad, et:

a) pädev asutus on lubanud saadetised vastavalt artiklile 3 liitu sisse tuua;

b) saadetised vastavad teatavate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liikide ja kategooriate loomatervisenõuetele, mis käsitlevad selliste saadetiste liikumist ja käitlemist pärast nende liitu sissetoomist ning mis on sätestatud II–VI osas;

c) saadetisi ei kasutata muuks otstarbeks kui selleks, milleks nad said päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädevalt asutuselt liitu sissetoomiseks sertifikaadi.

Artikkel 6

Päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi siseriiklikud õigusaktid või loomatervishoiusüsteemid

1. Loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste saadetisi lubatakse kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt liitu sisse tuua ainult juhul, kui:

a) iga sellise I lisas osutatud loetellu kantud taudi esinemise kahtluse ja kinnitamise korral, mis on seotud saadetises olevate loetellu kantud loomaliikidega või loetellu kantud loomaliikidega, millelt on pärit liitu sisse tuua lubatud saadetises olev loomne paljundusmaterjal või loomsed saadused, tuleb seaduse alusel sellest pädevale asutusele teatada ja aru anda;

b) on kasutusel süsteemid, mis tuvastavad esilekerkivaid taude;

c) on kasutusel süsteemid, mis tagavad, et vedelate toidujäätmete söötmine ei ole I lisas osutatud loetletud taudide allikas:

i) liitu sissetoomiseks ette nähtud loomadele

või

ii) loomadele, kellelt liitu sissetoomiseks ettenähtud loomne paljundusmaterjal on saadud,

või

iii) loomadele, kellelt liitu sissetoomiseks ettenähtud loomsed saadused on saadud.

2. Liitu sissetoomiseks ette nähtud loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetisi lubatakse kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist liitu sisse tuua ainult siis, kui selles päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis võib kõnealused saadetised õiguspäraselt turule lasta ja nendega kaubelda.

Artikkel 7

Loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste tervisestaatusega seotud üldnõuded

1. Loomade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad:

a) ei ole loomad, kes surmatakse päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil riikliku programmi alusel taudide (sealhulgas I lisas osutatud asjaomaste loetellu kantud taudide ja esilekerkivate taudide) likvideerimiseks;

b) loomadel ei esinenud saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise ajal loomataudide sümptomeid;

c) on pärit ettevõttest, mille suhtes ei kohaldatud sellest ettevõttest saadetise liitu lähetamise ajal riiklikke piiravaid meetmeid:

i) loomatervisega seotud põhjustel;

ii) vesiviljelusloomade puhul loomatervisega seotud põhjustel või tuvastamata põhjusel ebatavalise suremuse esinemise tõttu.

2. Loomse paljundusmaterjali saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need on saadud loomadelt, kes vastasid kogumise ajal järgmistele tingimustele:

a) neil ei esinenud loomataudide sümptomeid;

b) neid peeti neid ettevõttes, mille suhtes ei kohaldatud loomatervisega seotud põhjustel riiklikke piiravaid meetmeid, sealhulgas piiranguid, mis on seotud I lisas osutatud asjaomaste loetellu kantud taudide ja esilekerkivate taudidega.

3. Loomsete saaduste saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need on saadud järgmistelt loomadelt:

a) maismaaloomad, kellel ei esinenud loomataudide sümptomeid järgmise tegevuse ajal:

i) surmamine või tapmine värske liha ja lihatoodete tootmiseks

või

ii) piima või munade kogumine;

b) veeloomade puhul ei esinenud tapmise või loomsete saaduste tootmiseks kogumise ajal loomataudide sümptomeid;

c) neid ei surmatud, tapetud või – limuste ja elusate koorikloomade puhul – neid ei eemaldatud veest riikliku programmi alusel taudide likvideerimiseks;

d) neid peeti ettevõttes, mille suhtes ei kohaldatud loomatervisega seotud põhjustel riiklikke piiravaid meetmeid, sealhulgas vajaduse korral piiranguid, mis on seotud I lisas osutatud loetellu kantud taudide ja esilekerkivate taudidega järgmise ajal:

i) kõnealuste loomade surmamine või tapmine värske liha ja lihatoodete või veeloomade loomsete saaduste tootmiseks või

ii) piima ja munade kogumine.

Artikkel 8

Loomade päritoluettevõttega seotud üldnõuded

Lisaks II–V osas sätestatud erinõuetele lubatakse loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetisi liitu sisse tuua ainult juhul, kui peetavate loomade päritoluettevõte või nende peetavate loomade päritoluettevõte, kellelt on saadud loomne paljundusmaterjal või loomsed saadused, vastab järgmistele nõuetele:

a) see peab olema päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädevas asutuses registreeritud ja sellele peab olema määratud kordumatu registreerimisnumber;

b) selle peab olema heaks kiitnud päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus, kui seda on nõutud käesoleva määrusega ja selles sätestatud tingimustel, ning sellele peab olema antud kordumatu heakskiidunumber;

c) see peab olema päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse järelevalve all;

d) sellel peab olema süsteem, mis võimaldab vähemalt kolme aasta vältel pidada ja säilitada ajakohastatud arvestust, mis sisaldab vähemalt järgmist teavet:

i) ettevõttes olevate loomade liigid, kategooriad, arv ja vajaduse korral identifitseerimisandmed;

ii) loomade toomine ettevõttesse ja ettevõttest väljaviimine;

iii) suremus ettevõttes;

e) veterinaararst peab seal tegema korrapäraseid loomatervise ülevaatusi, et tuvastada märke, mis viitavad taudide (sealhulgas I lisas osutatud loetellu kantud taudid, mis on asjaomased teatava looma, loomse paljundusmaterjali ja loomse saaduse liigi ja kategooria puhul, samuti esilekerkivad taudid) esinemisele osutavate ilmingute avastamisele ja sellest teavitamisele.

Selliste loomatervise ülevaatuste sagedus peab olema asjaomasest ettevõttest tulenevate riskidega proportsionaalne.

Artikkel 9

Proovivõtmine, laboriuuringud ja muud uuringud

Loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui proovivõtmine, laboriuuringud ja muud käesoleva määrusega nõutud uuringud on tehtud

a) proovide põhjal, mille on võtnud pädev asutus või mis on võetud tema järelevalve all, kusjuures asutus on

i) päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus, kui proovide võtmine ja analüüsimine tuleb teha enne liitu sissetoomist,

või

ii) sihtliikmesriigi pädev asutus, kui proovide võtmine ja analüüsimine tuleb teha pärast liitu sissetoomist;

b) kooskõlas järgmisega:

i) komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2020/689 ja komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2020/688 ([17]) sätestatud asjakohased menetlused ja meetodid

või

ii) veiste, sigade, lammaste, kitsede ja hobuslaste paljundusmaterjali liitu sissetoomise puhul komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2020/686 ([18]) II lisas sätestatud menetlused ja meetodid

või

iii) käesolevas määruses kirjeldatud menetlused, kui seda konkreetselt nõutakse;

c) ametlikus laboris, mis on määratud määruse (EL) 2017/625 artikli 37 kohaselt.

Artikkel 10

Päritolukoha taudivabadus ja eritingimused

1. Loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on tõendanud, et kolmas riik, territoorium või selle tsoon või loomade, loomse paljundusmaterjali või loomsete saaduste päritoluettevõte on käesoleva määruse nõuetele vastavalt teatavatest taudidest vaba:

a) vastavalt delegeeritud määrusele (EL) 2020/689

või

([17]) Komisjoni 17. detsembri 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/688, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses maismaaloomade ja haudemunade liidusisest liikumist käsitlevate loomatervisenõuetega (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 140).

([18]) Komisjoni 17. detsembri 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/686, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses loomse paljundusmaterjali ettevõtete heakskiitmise ning teatavate peetavate maismaaloomade paljundusmaterjali liidusisese liikumise jälgitavus- ja loomatervisenõuetega (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 1).

b) haiguste puhul, mis ei kuulu delegeeritud määruse (EL) 2020/689 kohaldamisalasse, kooskõlas konkreetsete eeskirjadega, kui need eeskirjad on käesolevas määruses sätestatud, ja taudiseireprogrammiga, mida rakendab päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium ja mis peab olema:

i) esitatud hindamiseks komisjonile ja sisaldama vähemalt II lisas osutatud teavet;

ii) komisjoni poolt hinnatud selliseks, et see annab vajalikud tagatised seoses taudivabadusega kooskõlas

— taudiseire eeskirjadega, mis on sätestatud määruse (EL) 2016/429 artiklites 24, 25, 26 ja 27;

— seire korraldust käsitlevate täiendavate eeskirjadega ja taudi esinemise kinnitamist ja taudi juhu määratlust käsitlevate eeskirjadega, mis on sätestatud delegeeritud määruse (EL) 2020/689 II osa 1. peatüki 1. ja 2. jaotises ning artiklis 10;

iii) kehtinud piisavalt kaua, et see oleks täielikult rakendatud ja nõuetekohase järelevalve all.

2. Vesiviljelusloomade ja vesiviljelusloomadelt saadud loomsete saaduste puhul, kui päritolukohaks olev bioturvarühmik peab olema teatavatest taudidest vaba, lubatakse kõnealuseid saadetisi liitu sisse tuua ainult juhul, kui päritolukohaks oleva kolmanda riigi pädev asutus on taudivabadust tõendanud vastavalt lõike 1 punktidele a ja b.

3. Kui käesolevas määruses nõutakse eritingimuste kohaldamist, mis on seotud päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi või selle tsooni vabadusega teatavatest taudidest:

a) peab päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus olema eelnevalt taganud nende tingimuste täitmise;

b) peab liit olema need eritingimused loetelus konkreetselt määranud loetellu kantud kolmandale riigile või territooriumile või selle tsoonile või bioturvarühmikule ning teatavate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liikidele ja kategooriatele.

II OSA

ARTIKLITES 3 JA 5 OSUTATUD LOOMATERVISENÕUDED PEETAVATE MAISMAALOOMADE LIITU SISSETOOMISELE

1. JAOTIS

ÜLDISED LOOMATERVISENÕUDED PEETAVATELE MAISMAALOOMADELE

Artikkel 11

Peetavate maismaaloomade jaoks ette nähtud viibimisaeg

Peetavate maismaaloomade (v.a koerad, kassid ja valgetuhkrud) saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need vastavad järgmistele nõuetele:

a) loomad täitsid saadetise liitu lähetamise kuupäevale vahetult eelneva järjestikuse ajavahemiku jooksul viibimisaja nõude, mis on sätestatud III lisa järgmistes tabelites:

i) tabel 1 kabiloomade, mesilaste ja kimalaste puhul;

ii) tabel 2 kodulindude ja tehistingimustes peetavate lindude puhul;

b) loomad:

i) viibisid III lisa tabeli 1 teises veerus ja III lisa tabeli 2 kolmandas veerus osutatud ajavahemikul pidevalt päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis;

ii) viibisid pidevalt päritoluettevõttes ja sellesse ettevõttesse ei toodud III lisa tabeli 1 kolmandas veerus ja III lisa tabeli 2 neljandas veerus osutatud ajavahemikul sisse ühtegi looma;

iii) ei puutunud III lisa tabeli 1 neljandas veerus ja III lisa tabeli 2 viiendas veerus osutatud ajavahemikul kokku ühegi halvema tervisestaatusega loomaga.

Artikkel 12

Võiduajamistel, võistlustel ja kultuuriüritustel osalevate registreeritud hobuste viibimisajaga seotud erandid

1. Erandina artikli 11 punkti b alapunktist i loetakse muud kui tapmiseks ettenähtud hobuslased III lisa tabelis 1 sätestatud viibimisaja nõudele vastavaks, kui nad on enne liitu lähetamist viibinud III lisa tabeli 1 teises veerus osutatud ajavahemikul lisaks päritolukohaks olevale kolmandale riigile või territooriumile või selle tsoonile ka

a) liikmesriigis

või

b) registreeritud hobuste puhul: vahepealseks viibimiskohaks olevas loetellu kantud kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis, kust antakse sel eesmärgil luba registreeritud hobuste liitu sissetoomiseks, tingimusel, et nad toodi päritolukohaks olevasse kolmandasse riiki või kolmandale territooriumile või selle tsooni loomatervisenõuete kohaselt, andes loomatervise tagatised, mis on vähemalt sama ranged kui need, mida kohaldatakse võiduajamistel ja võistlustel osalevate registreeritud hobuste otse liitu sissetoomise suhtes sellest kolmandast riigist, vahepealse elukoha territooriumilt või selle tsoonist.

2. Erandina artikli 11 punkti b alapunktist ii loetakse võiduajamistel, võistlustel ja hobustega seotud kultuuriüritustel osalevad registreeritud hobused III lisa tabeli 1 kolmandas veerus sätestatud viibimisaja nõudele vastavaks, kui nad viibisid enne lähetamist päritolukohaks või vahepealseks viibimiskohaks oleva kolmanda riigi muudes ettevõtetes kui päritoluettevõte, tingimusel et:

a) kõnealused muud ettevõtted on olnud kolmanda riigi või territooriumi veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all;

b) kõnealuste muude ettevõtete suhtes ei kohaldatud loomatervisega seotud põhjustel riiklikke piiravaid meetmeid, sealhulgas piiranguid, mis on seotud I lisas osutatud asjaomaste taudide ja esilekerkivate taudidega;

c) kõnealused muud ettevõtted vastavad artiklis 23 sätestatud loomatervisenõuetele.

3. Samuti erandina artikli 11 punkti b alapunktist ii lubatakse liitu sisse tuua võiduajamistel, võistlustel ja hobustega seotud kultuuriüritustel osalevaid registreeritud hobuseid, kes on puutunud kokku hobuslastega, kes on kolmandasse riiki, kolmandale territooriumile või selle tsooni sisse toodud muust kolmandast riigist, kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist või muust päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi tsoonist, tingimusel et:

a) need hobuslased toodi päritolukohaks olevasse kolmandasse riiki või kolmandale territooriumile või selle tsooni loomatervisenõuete kohaselt, mis on vähemalt sama ranged kui need, mida kohaldatakse kõnealuste hobuslaste otse liitu sissetoomise suhtes;

b) otsese kokkupuute võimalus teiste loomadega piirneb võiduajamiste, võistluste ja hobustega seotud kultuuriüritustega ning nendega seotud treenimise, soojenduse ja võistluseelse esitlusega.

Artikkel 13

Maismaaloomade kontroll enne liitu lähetamist

1. Maismaaloomade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis läbinud veterinaarjärelevalve ametniku kliinilise kontrolli 24 tunni jooksul enne loomade liitu lähetamiseks pealelaadimist, et avastada märke, mis viitavad taudide (sealhulgas I lisas osutatud loetellu kantud taudide ja esilekerkivate taudide) esinemisele.

Kodulindude ja tehistingimustes peetavate lindude puhul hõlmab see kontroll nii lähetamiseks ette nähtud loomi kui ka päritolukarja.

2. Erandina lõike 1 esimesest lõigust võib registreeritud hobuslaste puhul selles osutatud kontrolli teha 48 tunni jooksul enne loomade liitu lähetamiseks pealelaadimist või viimasel tööpäeval enne liitu lähetamist.

3. Erandina lõike 1 esimesest lõigust võib koerte, kasside ja valgetuhkrute puhul selles osutatud kontrolli teha 48 tunni jooksul enne loomade liitu lähetamiseks pealelaadimist.

Artikkel 14

Maismaaloomade liitu lähetamise üldeeskirjad

1. Maismaaloomade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad ei ole päritoluettevõttes liitu lähetamiseks pealelaadimise ajast kuni nende liitu saabumise ajani kokku puutunud muude maismaaloomadega,

a) kes kuuluvad samasse liiki ja kes ei ole ette nähtud liitu sissetoomiseks;

b) kes kuuluvad muusse liiki, mis on samade taudide puhul loetellu kantud, ja kes ei ole ette nähtud liitu sissetoomiseks;

c) kellel on halvem tervisestaatus.

2. Kui lõikes 1 osutatud saadetiste vedu toimub õhu kaudu, meritsi, raudteed või maanteed mööda või jalgsi, lubatakse kõnealuseid saadetisi liitu sisse tuua ainult juhul, kui neid ei ole veetud läbi selliste kolmandate riikide või territooriumide või nende tsoonide ega maha või ümber laaditud sellistes kolmandates riikides, kolmandatel territooriumidel või nende tsoonides, mis ei ole kantud teatavate loomaliikide ja -kategooriate liitu sissetoomist ja kavandatud eesmärkidel liidus kasutamist lubavasse loetellu.

3. Kui isegi osa lõikes 1 osutatud saadetiste veoteekonnast toimub meritsi, lubatakse kõnealuseid saadetisi liitu sisse tuua ainult juhul, kui nendega on liitu saabudes kaasas laeva kapteni allkirjastatud deklaratsioon, mis on lisatud loomadega kaasas olevale veterinaarsertifikaadile ja milles esitatakse järgmine teave:

a) päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis asuv lähtesadam;

b) liidus asuv sihtsadam;

c) külastatud sadamad, kui laev külastas väljaspool loomade päritolukohaks olevat kolmandat riiki või territooriumi või selle tsooni asuvaid sadamaid;

d) kinnitus järgmiste nõuete täitmise kohta teekonnal liitu:

   i) loomad on pardal püsinud;

   ii) loomad ei ole pardal viibimise ajal puutunud kokku halvema tervisestaatusega loomadega.

Artikkel 15

Erand muude maismaaloomade kui hobuslaste ümberlaadimiseks loeteluvälistes kolmandates riikides või kolmandatel territooriumidel tehnilise probleemi või muu ettenägematu asjaolu korral

1. Erandina artikli 14 lõikest 2 annab pädev asutus loa tuua liitu sisse selliseid muude maismaaloomade kui hobuslaste saadetisi, mis on esialgsest lähetamise veovahendist ümber laaditud teise veovahendisse, et jätkata teekonda sellises kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis, mis ei ole kantud teatavate loomaliikide ja -kategooriate liitu sissetoomist lubavasse loetellu, kuid ainult juhul, kui ümberlaadimine, mis toimus sellise tehnilise probleemi või muu ettenägematu asjaolu tõttu, mis põhjustas logistilisi probleeme loomade meritsi või õhu kaudu liitu vedamisel, oli vajalik saadetiste vedamiseks kuni liitu sissetoomise kohani, tingimusel et:

a) loomasaadetiste sissetoomist liitu lubavad sihtliikmesriigi pädev asutus ja vajaduse korral mis tahes läbitava liikmesriigi pädev asutus kuni nende saabumiseni liidus asuvasse sihtkohta;

b) kogu ümberlaadimine toimus kolmanda riigi või territooriumi veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all, et tagada järgmine:

   i) asjakohaste loomataudide siirutajate vastu on kasutusele võetud tõhusad kaitsemeetmed;

   ii) liitu sissetoomiseks ette nähtud loomade ja mis tahes muude loomade vahel otsese ja kaudse kokkupuute vältimiseks on kasutusele võetud tõhusad meetmed;

iii) veovahendisse, mis jätkas teekonda liitu, ei lisatud sööta, vett ega allapanu, mis pärineb sellisest kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis ei ole kantud teatavate loomaliikide ja -kategooriate liitu sissetoomist lubavasse loetellu;

iv) saadetises olevad loomad laaditi liitu edasisaatmiseks sadama või lennujaama piirest väljumata otse ja võimalikult kiiresti ümber laevale või lennukile, mis vastas artiklis 17 sätestatud nõuetele;

c) loomade saadetisega on kaasas ümberlaadimiskohaks olnud kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse deklaratsioon, mis sisaldab teavet ümberlaadimistoimingu kohta ja tõendab, et punktis b sätestatud nõuete täitmiseks on kasutusele võetud asjakohased meetmed.

2. Lõikes 1 sätestatud erandit ei kohaldata mesilaste ja kimalaste saadetiste suhtes.

Artikkel 16

Erand hobuslaste ümberlaadimiseks loeteluvälistes kolmandates riikides või kolmandatel territooriumidel

Erandina artikli 14 lõikest 2 lubatakse juhul, kui hobuslaste saadetised on hobuslaste vedamisel liitu laaditud ümber teise veovahendisse sellises kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis, mis ei ole kantud teatavate hobuslaste kategooriate liitu sissetoomist lubavasse loetellu, nimetatud saadetisi liitu sisse tuua ainult siis, kui need vastavad järgmistele nõuetele:

a) saadetises olevaid loomi veeti liitu meritsi või õhu kaudu;

b) saadetises olevad loomad laaditi esialgsest lähetamise veovahendist otse ümber teise veovahendisse, et jätkata teekonda;

c) ümberlaadimistoimingu ajal

i) tagati tõhus kaitse asjakohaste loomataudide siirutajate vastu ja hobuslased ei puutunud kokku halvema tervisestaatusega hobuslastega;

ii) veterinaarjärelevalve ametniku vahetu järelevalve all laaditi saadetises olevad loomad sadama või lennujaama piirest väljumata otse ja võimalikult kiiresti ümber teekonda jätkavale laevale või lennukile, mis pidi vastama artiklis 17 sätestatud nõuetele;

d) veterinaarjärelevalve ametnik peab olema kinnitanud, et saadetis vastas punktides a, b ja c sätestatud nõuetele.

Artikkel 17

Maismaaloomade veovahendite üldnõuded

1. Peetavate maismaaloomade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui nende vedamiseks kasutatavad veovahendid

a) on ehitatud nii, et:

i) loomad ei saa välja pääseda ega välja kukkuda;

ii) on võimalik loomade hoiuruumi visuaalne kontroll;

iii) ennetatakse või minimeeritakse virtsa, allapanu või sööda keskkonda sattumist;

iv) kodulindude ja tehistingimustes peetavate lindude puhul ennetatakse või minimeeritakse sulgede keskkonda sattumist;

b) puhastati ja desinfitseeriti lähetamiskohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse lubatud desinfitseerimisvahendiga ning kuivatati või lasti kuivada vahetult enne iga liitu sissetoomiseks ette nähtud loomade pealelaadimist.

2. Lõiget 1 ei kohaldata liitu sissetoomiseks ette nähtud mesilaste ja kimalaste saadetiste veo suhtes.

Artikkel 18

Nõuded maismaaloomade liitu vedamiseks kasutatavatele konteineritele

Peetavate maismaaloomade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui konteinerid, milles peetavaid maismaaloomi veovahendites liitu veetakse,

a) vastavad artikli 17 lõike 1 punktis a esitatud nõuetele;

b) sisaldavad üksnes samasse liiki ja kategooriasse kuuluvaid ning samast ettevõttest pärit loomi;

c) vastavad ühele järgmistest tingimustest:

i) need on selleks otstarbeks valmistatud eelnevalt kasutamata ühekordselt kasutatavad konteinerid, mida kasutatakse ainult üks kord ja mis seejärel hävitatakse,

või

ii) neid puhastatakse ja desinfitseeritakse ning kuivatatakse või lastakse kuivada enne liitu sissetoomiseks ette nähtud loomade pealelaadimist.

Artikkel 19

Maismaaloomade liikumine ja käitlemine pärast nende sissetoomist

1. Pärast maismaaloomade saadetiste liitu sissetoomist veetakse need viivitamata otse:

a) nende sihtettevõttesse liidus, kuhu nad peavad jääma vähemalt II–V osa konkreetsetes asjakohastes artiklites nõutud ajaks;

b) sihttapamajja liidus, kui nad on ette nähtud tapmiseks, kusjuures nad tuleb tappa viie päeva jooksul pärast nende liitu saabumist.

2. Kui kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist sisse toodud maismaaloomade saadetiste sihtkohaks on tapamaja, liidus asuv heakskiidetud karantiiniasutus või kinnine ettevõte, kohaldatakse saadetise sihtkohta vedamisel ja saabumisel järelevalvet vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/1666 ([19]) artiklitele 2 ja 3.

3. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata registreeritud hobuslaste kolmandatest riikidest liitu sissetoomise suhtes ja registreeritud hobuste taassissetoomise suhtes pärast ajutist eksporti.

2. JAOTIS

LOOMATERVISENÕUDED KABILOOMADELE

1. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded kabiloomadele

Artikkel 20

Kabiloomade lähetamine liitu

1. Kabiloomade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need saadetised on päritoluettevõttest liitu lähetatud ilma ühtki muud ettevõtet läbimata.

2. Erandina lõikest 1 võidakse mitmest päritoluettevõttest pärit kabiloomade saadetisi lubada liitu sisse tuua juhul, kui saadetises olevaid loomi koguti päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis üheainsa kogumise käigus vastavalt järgmistele tingimustele:

a) kabiloomad kuuluvad ühte järgmisse liiki ja kategooriasse:

i) *Bos taurus*, *Ovis aries*, *Capra hircus* või *Sus scrofa*

või

([19]) Komisjoni 24. juuni 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/1666, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/625 tingimuste osas, mis on vajalikud teatavate kaupade saadetiste veo ja saabumise jälgimiseks teel liitu saabumise piiripunktist liidus asuvasse sihtettevõttesse (ELT L 255, 4.10.2019, lk 1).

ii) *Equidae*, kes on ette nähtud tapmiseks.

b) kogumine toimus ettevõttes:

i) mille kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on kabiloomade kogumiseks heaks kiitnud vastavalt nõuetele, mis on vähemalt sama ranged kui komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 ([20]) artiklis 5 sätestatud nõuded;

ii) mille on sel eesmärgil loetellu kandnud lähtekohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus, lisades delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikliga 21 ette nähtud teabe;

iii) kus säilitatakse järgmisi andmeid ja hoitakse neid ajakohastatuna vähemalt kolm aastat:

— loomade päritolu;

— kogumiskeskusesse saabumise ja sealt lähetamise kuupäevad;

— loomade identifitseerimiskoodid;

— loomade päritoluettevõtte registreerimisnumber;

— kabiloomade saadetisi sellesse keskusesse toimetavate või sealt neid peale võtvate vedajate ja veovahendite registreerimisnumber;

iv) mis vastab artiklis 8 ja artikli 23 lõikes 1 sätestatud nõuetele;

c) kogumine kogumiskeskuses ei kestnud kauem kui kuus päeva; seda ajavahemikku käsitatakse osana proovivõtuks vajalikust ajavahemikust, kui käesoleva määrusega nõutakse enne liitu lähetamist uuringute tegemiseks proovide võtmist;

d) kabiloomad peavad olema saabunud liitu 10 päeva jooksul alates päritoluettevõttest lähetamise kuupäevast.

Artikkel 21

Kabiloomade identifitseerimine

1. Muude kabiloomade kui hobuslaste saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on enne päritoluettevõttest lähetamist individuaalselt identifitseeritud füüsilise identifitseerimisvahendi abil, millele on nähtavalt, loetavalt ja kustumatult märgitud:

a) looma identifitseerimiskood, mis loob ühese seose looma ja temaga kaasas oleva loomatervise sertifikaadi vahel;

b) eksportiva riigi kahetäheline kood vastavalt ISO standardile 3166.

2. Hobuslaste saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on enne päritoluettevõttest väljasaatmist individuaalselt identifitseeritud vähemalt ühe järgmise meetodi abil:

a) süstitav transponder või kõrvamärk, millel on nähtavalt, loetavalt ja kustumatult märgitud:

i) looma identifitseerimiskood, mis loob ühese seose looma ja temaga kaasas oleva loomatervise sertifikaadi vahel;

ii) eksportiva riigi kahetäheline kood või kolmekohaline numberkood vastavalt ISO standardile 3166;

b) muude kui tapmiseks ettenähtud hobuslaste puhul identifitseerimisdokument, mis on välja antud hiljemalt liitu sissetoomiseks sertifitseerimise ajal ja milles:

i) kirjeldatakse ja kujutatakse looma (sh alternatiivseid identifitseerimismeetodeid) nii, et on võimalik luua ühene seos looma ja temaga kaasas oleva identifitseerimisdokumendi vahel;

ii) on teave siirdatud süstitava transponderi saadetava individuaalse koodi kohta, juhul kui see kood ei vasta punkti a tingimustele.

([20]) Komisjoni 28. juuni 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/2035, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses maismaaloomade pidamise ettevõtteid ja haudejaamu ning teatavate peetavate maismaaloomade ja haudemunade jälgitavust käsitlevate eeskirjadega (ELT L 314, 5.12.2019, lk 115).

3. Erandina lõikest 1 võib lubada liitu sisse tuua kinniste ettevõtete jaoks ettenähtud kabiloomade saadetisi, kui need loomad on individuaalselt identifitseeritavad süstitava transponderi või alternatiivse identifitseerimismeetodi abil, mis tagab ühese seose looma ja temaga kaasas olevate sisenemisdokumentide vahel;

4. Kui kabiloomad identifitseeritakse elektroonilise identifitseerimisvahendiga, mis ei vasta ISO standarditele 11784 ja 11785, peab ettevõtja, kes vastutab kabiloomade saadetiste liitu sissetoomise eest, tagama sellise lugemisseadme olemasolu, mis võimaldab igal ajal kontrollida looma identifitseerimistunnust.

Artikkel 22

Kabiloomade päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium või selle tsoon

1. Muude kabiloomade kui hobuslaste saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis on vaba IV lisa A osa punktis 1 esitatud tabelis osutatud A-kategooria taudidest selles tabelis osutatud ajavahemiku jooksul.

2. Hobuslaste saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist,

a) mis on vaba IV lisa A osa punktis 2 esitatud tabelis osutatud loetellu kantud taudidest selles tabelis osutatud ajavahemiku jooksul;

b) kui ei ole teatatud ühegi IV lisa A osa punktis 3 esitatud tabelis osutatud loetellu kantud taudi esinemisest selles tabelis osutatud ajavahemiku jooksul;

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud ajavahemikke võib IV lisa B osasse lisatud taudide puhul lühendada seal osutatud asjakohastel eritingimustel.

4. Muude kabiloomade kui hobuslaste saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus IV lisa C osas osutatud A-kategooria taudide vastane vaktsineerimine ei ole toimunud vastavalt üksikasjadele, mis on sätestatud:

a) muude kabiloomade kui hobuslaste puhul kõnealuse lisa punktis 1;

b) hobuslaste puhul kõnealuse lisa punktis 2.

5. Seoses *Mycobacterium tuberculosis*'e kompleksi (*M. bovis, M. caprae, M. tuberculosis*) põhjustatud nakkusega lubatakse veiste saadetisi liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad:

a) on kas pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mille staatus seoses kõnealuse taudiga on ilma vaktsineerimata taudivaba,

või

b) vastavad V lisa punktis 1 sätestatud nõuetele.

6. Seoses *Brucella abortus*'e, *B. melitensis*'e või B. *suis*'i nakkusega lubatakse veiste, lammaste ja kitsede saadetisi liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad:

a) on kas pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mille staatus seoses kõnealuse taudiga on ilma vaktsineerimata taudivaba,

või

b) vastavad V lisa punktis 2 sätestatud nõuetele.

7. Seoses lammaste katarraalse palaviku viiruse serotüüpide 1–24 põhjustatud nakkusega lubatakse loetellu kantud liikidesse kuuluvate kabiloomade saadetisi liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad:

a) on kas pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis on kahe aasta jooksul enne liitu lähetamise kuupäeva olnud sellest taudist vaba, või

b) vastavad ühele VI lisa A osas sätestatud eritingimustest.

8. Seoses veiste enzootilise leukoosiga lubatakse veiste saadetisi liitu sisse tuua ainult juhul, kui need loomad:

a) on kas pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis on sellest taudist vaba,

või

b) vastavad VI lisa B osas sätestatud eritingimustele.

9. Kabiloomade saadetisi, mis on ette nähtud sissetoomiseks liikmesriiki või selle tsooni, millel on taudivaba staatus või nende VII lisas osutatud C-kategooria taudide heakskiidetud likvideerimisprogramm, millega seoses on kabiloomade liigid loetellu kantud, lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad:

a) on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mille staatus seoses kõnealuste taudidega on asjakohaste liikide puhul taudivaba,

või

b) vastavad kõnealuses lisas sätestatud asjakohastele lisanõuetele.

Artikkel 23

Kabiloomade päritoluettevõte

1. Kabiloomade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad:

a) on pärit ettevõttest, mille sees ja mida ümbritseval alal (sh naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane) ei ole teatatud ühegi sellise VIII lisas osutatud taudi esinemisest, millega seoses on liitu sissetoomiseks ette nähtud kabiloomade liigid loetellu kantud, kusjuures seda järgmistes punktides sätestatud tabelites osutatud ajavahemiku jooksul:

   i) muude kabiloomade kui hobuslaste puhul kõnealuse lisa punktides 1 ja 2

   või

   ii) hobuslaste puhul kõnealuse lisa punktides 3 ja 4;

b) punktis a osutatud ajavahemiku jooksul ei ole kabiloomad puutunud kokku halvema tervisestaatusega loomadega.

2. Seoses *Mycobacterium tuberculosis*'e kompleksi (*M. bovis, M. caprae, M. tuberculosis*) põhjustatud nakkusega lubatakse veiste, lammaste, kitsede, kaamellaste ja hirvlaste saadetisi liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevate loomade päritoluettevõte vastab IX lisa punktis 1 sätestatud nõuetele.

3. Seoses *Brucella abortus*'e, *B. melitensis*'e või *B. suis*'i nakkusega lubatakse veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste saadetisi liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevate loomade päritoluettevõte vastab IX lisa punktis 2 sätestatud nõuetele.

Artikkel 24

Saadetises olevad kabiloomad

1. Kabiloomade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad vastavad järgmistele nõuetele:

a) neid ei ole vaktsineeritud A-kategooria taudide vastu, millele osutatakse järgmistes punktides esitatud tabelites:

   i) muude kabiloomade kui hobuslaste puhul IV lisa C osa punktis 1

   või

   ii) hobuslaste puhul IV lisa C osa punktis 2;

b) alates nende päritoluettevõttest lähetamisest kuni nende liitu saabumiseni ei tohi neid olla maha laaditud üheski kohas, mis ei vasta järgmistes punktides esitatud tabelites sätestatud nõuetele:

i) muude kabiloomade kui hobuslaste puhul VIII lisa punktides 1 ja 2

või

ii) hobuslaste puhul VIII lisa punktides 3 ja 4.

2. Seoses *Mycobacterium tuberculosis*'e kompleksi (*M. bovis, M. caprae, M. tuberculosis*) põhjustatud nakkusega ja *Brucella abortus*'e, *B. melitensis*'e või *B. suis*'i nakkusega lubatakse loetellu kantud liikidesse kuuluvate kabiloomade saadetisi liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevaid loomi ei ole vaktsineeritud kõnealuste taudide vastu.

3. Seoses lammaste katarraalse palaviku viiruse serotüüpide 1–24 põhjustatud nakkusega lubatakse loetellu kantud liikidesse kuuluvate kabiloomade saadetisi liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevaid loomi ei ole viimase 60 päeva jooksul enne lähetamise kuupäeva elusvaktsiiniga selle taudi vastu vaktsineeritud.

4. Kabiloomade saadetisi, mis on ette nähtud sissetoomiseks liikmesriiki või selle tsooni, millel on taudivaba staatus või VII lisas osutatud C-kategooria taudide heakskiidetud likvideerimisprogramm, millega seoses on kabiloomade liigid kantud loetellu, lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevaid loomi ei ole kõnealuste taudide vastu vaktsineeritud.

5. Lisaks lõikes 1 sätestatud nõuetele lubatakse kastreerimata isaste lammaste ja sugukonda *Tayassuidae* kuuluvate kabiloomade saadetisi liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad vastavad *Brucella* nakkuse osas asjakohastele erinõuetele, mis on sätestatud X lisas.

6. Lisaks lõikes 1 sätestatud nõuetele lubatakse hobuslaste saadetisi liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad vastavad XI lisa punktis 2 sätestatud eritingimustele, ja sõltuvalt sanitaarrühmast, mis on kindlaks määratud kooskõlas XI lisa punktiga 1 ja millesse on kolmas riik või territoorium või selle tsoon loetelus määratud.

Artikkel 25

Erandid ja lisanõuded tapmiseks ettenähtud kabiloomade liitu sissetoomisel

Erandina artikli 22 lõigetes 5 ja 6 sätestatud nõuetest lubatakse nimetatud lõigetes osutatud liikidesse kuuluvate kabiloomade saadetisi, mis ei vasta kõnealustele nõuetele, liitu sisse tuua üksnes tingimusel, et saadetises olevad loomad on ette nähtud tapmiseks.

Artikkel 26

Kabiloomade liikumine ja käitlemine pärast nende liitu sissetoomist

Pärast liitu sissetoomist peavad kabiloomad (v.a võiduajamistel, võistlustel ja hobustega seotud kultuuriüritustel osalevad hobused) jääma oma sihtettevõttesse vähemalt 30 päevaks alates nende saabumisest sellesse ettevõttesse.

2. PEATÜKK

Kinniste ettevõtete jaoks ettenähtud peetavate kabiloomade liitu sissetoomise erieeskirjad

Artikkel 27

Loomatervisenõuded, mida ei kohaldata kinniste ettevõtete jaoks ettenähtud peetavate kabiloomade suhtes

Artiklites 28–34 sätestatud tingimustel ei kohaldata kabiloomade (v.a hobuslased) saadetiste suhtes artikleid 11, 22, 23, 24 ja 26.

Artikkel 28

Konkreetsed eeskirjad kinniste ettevõtete jaoks ettenähtud kabiloomade sissetoomiseks

1. Kinniste ettevõtete jaoks ettenähtud kabiloomade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad vastavad järgmistele nõuetele:

a) nad peavad pärinema kinnisest ettevõttest, mis on kantud selliste artikli 29 kohaselt koostatud kinniste ettevõtete loetellu, kust on lubatud kabiloomade liitu toomine;

b) nad peavad olema lähetatud kinnisest päritoluettevõttest otse liidus asuvasse kinnisesse ettevõttesse.

2. Sihtliikmesriigi pädev asutus annab iga lõikes 1 osutatud kabiloomade saadetise sissetoomiseks konkreetse loa pärast seda, kui asutus on hinnanud riski, mida selline saadetis võib liitu sissetoomisel endast kujutada, ning hinnangu tulemus on soodne.

3. Iga lõikes 1 osutatud kabiloomade saadetise liitu sissetoomine ja liikumine läbi muude liikmesriikide kui sihtliikmesriigi on lubatud ainult kõnealuste läbitavate liikmesriikide pädevate asutuste loal.

See luba antakse ainult kõnealuste läbitavate liikmesriikide pädevate asutuste tehtud riskihindamise soodsa hinnangu põhjal, mis põhineb teabel, mille on neile esitanud liidus asuva sihtkoha liikmesriik.

4. Lõikes 1 osutatud saadetise sihtkoha liikmesriik teatab sellest alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee kaudu komisjonile ja teistele liikmesriikidele ning teavitab ise kabiloomade liitu sissetoomise kohta lõigete 1 ja 2 kohaselt antud lubadest enne võimalikku liikumist läbi muude liikmesriikide ja enne kõnealuste kabiloomade saabumist nende territooriumile.

Artikkel 29

Kolmandates riikides või kolmandatel territooriumidel asuvate kabiloomade kinniste päritoluettevõtete loetellu kandmine

1. Liikmesriigid võivad koostada loetelu kolmandates riikides ja kolmandatel territooriumidel asuvatest kinnistest ettevõtetest, millest lubatakse kabiloomade sissetoomist nende territooriumile.

Selles loetelus täpsustatakse kabiloomade liigid, mille sissetoomine liikmesriigi territooriumile on lubatud igast kolmanda riigi või territooriumi kinnisest ettevõttest.

2. Liikmesriigid võivad lisada oma lõikes 1 sätestatud kinniste ettevõtete loetellu kinnised ettevõtted, mis on juba kantud muude liikmesriikide sellistesse loeteludesse.

Muudel kui esimeses lõigus sätestatud juhtudel kannavad liikmesriigid kolmandas riigis või kolmandal territooriumil asuva kinnise ettevõtte lõikes 1 sätestatud kinniste ettevõtete loetellu üksnes pärast järgmistel alustel põhineva hinnangu soodsat tulemust:

a) kinnine ettevõte vastab artiklis 30 sätestatud nõudele, mille kohaselt ta peab olema heaks kiidetud päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse poolt;

b) päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus peab olema esitanud piisava teabe tagamaks, et kinnine ettevõte vastab artiklis 30 sätestatud kinnistele ettevõtetele heakskiidu andmise nõuetele.

3. Liikmesriigid hoiavad lõikes 1 sätestatud kinniste ettevõtete loetelusid ajakohastatuna, võttes eriti arvesse päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse poolt artikli 30 kohaselt antud heakskiidu või muu liikmesriigi pädeva asutuse antud heakskiidu peatamist või tühistamist.

4. Liikmesriigid teevad lõikes 1 sätestatud loetelud oma veebisaitidel avalikkusele kättesaadavaks.

Artikkel 30

Kolmandates riikides või kolmandatel territooriumidel asuvatele kabiloomade kinnistele päritoluettevõtetele esitatavad tingimused artikli 29 kohaldamisel

Liikmesriigid kannavad kolmandas riigis või kolmandal territooriumil asuva kinnise ettevõtte artiklis 29 sätestatud kinniste ettevõtete loetellu üksnes juhul, kui kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on selle heaks kiitnud ning see vastab järgmistele tingimustele:

a) see peab olema selgelt piiritletud ning kontrollida tuleb loomade ja inimeste juurdepääsu ehitistele, kus loomad paiknevad;

b) sellel peavad olema sobivad vahendid loomade püüdmiseks, piiramiseks ja eraldamiseks, nõuetekohased karantiiniruumid ning heakskiidetud standardne töökord uute saabuvate loomade jaoks;

c) loomade eluruumid peavad vastama sobivale standardile ning olema ehitatud viisil, mis tagab, et

   i) väljaspool kinnist ettevõtet asuvate loomadega kokkupuude on välistatud ning loomade kontrolli ja kõiki vajalikke raviprotseduure on lihtne sooritada;

   ii) põrandad, seinad ja kõik muud materjalid või vahendid on kergesti puhastatavad ja desinfitseeritavad;

d) seoses taudiseire- ja -tõrjemeetmetega:

   i) tuleb rakendada nõuetekohast taudiseirekava, mis peab sisaldama tõrjemeetmeid zoonoosi vastu, ja ajakohastada seda vastavalt kinnises ettevõttes viibivate loomade arvule ja liigile ning epidemioloogilisele olukorrale kinnises ettevõttes ja selle ümbruses seoses loetellu kantud ja esilekerkivate taudidega;

   ii) tuleb teha kliiniline läbivaatus, laboriuuringud või surmajärgsed uuringud nende kabiloomade puhul, keda kahtlustatakse loetellu kantud või esilekerkivate taudide tekitajatega nakatumises või saastumises;

   iii) tuleb nakkushaiguste suhtes vastuvõtlikke kabiloomi vajaduse kohaselt vaktsineerida ja ravida;

e) see peab säilitama vähemalt kolm aastat ajakohastatud andmeid järgmise kohta:

   i) iga kinnises ettevõttes oleva kabiloomaliigi loomade arv ja identifitseerimisandmed (st hinnanguline vanus, sugu, liik ja vajaduse korral isendi identifitseerimisnumber);

   ii) kinnisesse ettevõttesse toodavate või sealt välja viidavate kabiloomade arv ja identifitseerimisandmed (st hinnanguline vanus, sugu, liik ja vajaduse korral isendi identifitseerimisnumber) koos teabega kõnealuste loomade päritolu- või sihtettevõtte, veovahendite ja nende loomade tervisestaatuse kohta;

   iii) punkti d alapunktis i sätestatud taudiseire- ja -tõrjekava rakendamise ja tulemuste üksikasjad;

   iv) punkti d alapunktis ii sätestatud kliinilise läbivaatuse, laboriuuringute või surmajärgsete uuringute tulemused;

   v) punkti d alapunktis iii sätestatud vaktsineerimise ja ravi üksikasjad;

   vi) päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse võimalikud juhised seoses isoleerimis- või karantiiniperioodi jooksul tehtud tähelepanekutega;

f) see peab tagama taudi surnud või humaanselt surmatud kabiloomade korjuste kõrvaldamise;

g) see peab tagama lepingu või muu juriidilise dokumendiga ettevõtte veterinaararsti teenused, kes vastutab järgmise eest:

   i) järelevalve ettevõtte tegevuse ja käesolevas artiklis sätestatud heakskiitmise tingimuste täitmise üle;

   ii) punkti d alapunktis i osutatud taudiseirekava läbivaatamine vähemalt kord aastas;

h) erandina artikli 9 punktist c on ettevõttel:

   i) surmajärgsete uuringute tegemiseks kokkulepe mõne laboriga, mille on heaks kiitnud kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus,

   või

   ii) üks või mitu nõuetekohast ruumi, kus saab surmajärgseid uuringuid teha ettevõtte veterinaararsti järelevalve all.

Artikkel 31

Erand kolmanda riigi või territooriumi loetellu kandmise nõudest ja kabiloomade kinnise päritoluettevõtte loetellu kandmise nõudest

1. Erandina artikli 3 lõikes 1 ja artikli 28 lõikes 1 sätestatud nõuetest lubatakse kolmandates riikides või kolmandatel territooriumidel asuvatest ettevõtetest pärit kabiloomade saadetisi, mis ei vasta kõnealustele nõuetele, liitu sisse tuua üksnes juhul, kui need on ette nähtud kinnise ettevõtte jaoks, ja tingimusel, et

a) erandlikud ettenägematud asjaolud muudavad kõnealuste nõuete täitmise võimatuks;

b) kõnealused saadetised vastavad artiklis 32 sätestatud tingimustele.

2. Lõikes 1 osutatud saadetise sihtkoha liikmesriik teatab sellest alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee kaudu komisjonile ja liikmesriikidele ning teavitab ise kabiloomade liitu sissetoomise kohta lõike 1 kohaselt antud lubadest enne võimalikku liikumist läbi muude liikmesriikide ja enne kõnealuste kabiloomade saabumist nende territooriumile.

Artikkel 32

Lisanõuded, millele peavad artiklis 31 sätestatud erandi kohaselt vastama kinnise ettevõtte jaoks ettenähtud kabiloomade päritoluettevõtted

Sihtliikmesriigi pädev asutus lubab kohaldada artiklis 31 sätestatud erandeid üksnes nende kabiloomade saadetiste puhul, mis vastavad järgmistele lisatingimustele:

a) omanik või omanikku esindav füüsiline isik esitas sihtliikmesriigi pädevale asutusele eelneva taotluse artiklis 31 sätestatud konkreetse erandi kohaldamiseks ja sihtliikmesriik andis selleks loa pärast riskihindamise tegemist, milles on märgitud, et sellise kabiloomade saadetise sissetoomine ei kujutaks endast loomaterviseriski liidu jaoks;

b) kabiloomad on päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil olnud pädeva asutuse järelevalve all karantiinis ajavahemiku jooksul, mis on vajalik artiklites 33 ja 34 sätestatud konkreetsete loomatervisenõuete täitmiseks:

   i) kohas, mille on heaks kiitnud kabiloomade päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus;

   ii) vastavalt punktis a osutatud loas täpsustatud korrale, mis peab andma vähemalt samad tagatised, mis on sätestatud artikli 28 lõigetes 2–4 ning artiklites 33 ja 34;

c) kabiloomi tuleb hoida kinnises sihtettevõttes karantiinis vähemalt kuue kuu jooksul alates liitu saabumise kuupäevast, mille jooksul võib sihtliikmesriigi pädev asutus võtta määruse (EL) 2017/625 artikli 138 lõikes 2 ja eelkõige lõike 2 punktides a, d ja k sätestatud meetmeid.

Artikkel 33

Loomatervisenõuded kabiloomade kinnistele päritoluettevõtetele seoses loetellu kantud taudidega

Liidus asuvasse kinnisesse ettevõttesse toomiseks ettenähtud kabiloomade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui kinnine päritoluettevõte vastab loetellu kantud taudide osas järgmistele nõuetele:

a) kabiloomade kinnise päritoluettevõttega seoses ei ole XII lisa A osas esitatud tabelis loetellu kantud taudide jaoks määratud ajavahemike jooksul teatatud ühestki asjaomases tabelis osutatud loetellu kantud taudist;

b) seoses kinnises ettevõttes ja selle ümbruses oleva alaga ei ole XII lisa B osas esitatud tabelis loetellu kantud taudide jaoks määratud ajavahemike jooksul teatatud ühestki asjaomases tabelis osutatud loetellu kantud taudist.

Artikkel 34

Loomatervisenõuded saadetises olevatele kabiloomadele seoses loetellu kantud taudidega

Liidus asuvasse kinnisesse ettevõttesse toomiseks ettenähtud kabiloomade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad vastavad järgmistele täiendavatele loomatervisenõuetele:

a) nad peavad olema viibinud kuus kuud järjest või alla kuue kuu vanuste loomade puhul sünnist saadik kinnises päritoluettevõttes;

b) nad ei tohi olla olnud kokku puutunud halvema tervisestaatusega loomadega järgmistel ajavahemikel:

i) 30 päeva jooksul enne liitu lähetamise kuupäeva või alla 30 päeva vanuste loomade puhul sünnist saadik;

ii) nende transpordi ajal heakskiidetud kinnisest päritoluettevõttest liitu lähetamise kohta;

c) kui tegemist on XII lisa C osas esitatud tabelis osutatud taudidega, peavad nad

i) olema pärit kas kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis vastab kõnealuses tabelis asjakohaste taudide puhul esitatud taudivaba ajavahemiku nõudele,

või

ii) vastama XII lisa D osas sätestatud asjakohastele lisanõuetele;

d) neid ei tohi olla vaktsineeritud vastavalt XII lisa E osas esitatud tabelile;

e) kui nad on vaktsineeritud põrnatõve ja marutaudi vastu, peab päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus olema esitanud teabe vaktsineerimise kuupäeva, kasutatud vaktsiini ja kaitsvat immuunvastust tõendava võimaliku tehtud uuringu kohta;

f) nad peavad olema saanud ravi sise- ja välisparasiitide vastu vähemalt kaks korda 40 päeva jooksul enne liitu lähetamist.

Kui punkti c alapunktis ii nimetatud konkreetsed tagatised hõlmavad karantiiniperioodi kinnises ettevõttes siirutajate eest kaitstud ruumides, peavad need ruumid vastama XII lisa F osas sätestatud nõuetele.

Artikkel 35

Kinniste ettevõtete jaoks ettenähtud kabiloomade liikumine ja käitlemine pärast nende sissetoomist

Artiklis 27 osutatud kolmandas riigis või kolmandal territooriumil asuvast kinnisest ettevõttest pärit kabiloomi tuleb pärast nende liitu sissetoomist hoida kinnises sihtettevõttes vähemalt kuus kuud enne kuupäeva, mil nad lähetatakse teise liidus asuvasse kinnisesse ettevõttesse, välja arvatud juhul, kui neid eksporditakse liidust või nad viiakse tapmisele.

3. JAOTIS

LOOMATERVISENÕUDED KODULINDUDELE JA MUUDELE TEHISTINGIMUSTES PEETAVATELE LINDUDELE

1. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded kodulindudele

1. JAGU

LOOMATERVISENÕUDED KÕIGILE KODULINDUDE LIIKIDELE JA KATEGOORIATELE

Artikkel 36

Enne liitu sissetoomist päritolukohaks olevasse kolmandasse riiki või kolmandale territooriumile või selle tsooni imporditavad kodulinnud

1. Järgmisi saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on andnud lõike 2 kohaselt tagatised:

a) kodulinnud, kes imporditakse muust kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist päritolukohaks olevasse kolmandasse riiki või kolmandale territooriumile või selle tsooni;

b) päritolukarjast pärinevad ööpäevased tibud, kes imporditi muust kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist päritolukohaks olevasse kolmandasse riiki või kolmandale territooriumile või selle tsooni.

2. Lõikes 1 osutatud loomasaadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui kodulindude päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on andnud järgmised tagatised:

a) nimetatud lõikes osutatud kodulinnud ja päritolukari imporditi kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis on kantud selliste saadetiste liitu sissetoomist lubavasse loetellu;

b) lõikes 1 osutatud kodulindude ja päritolukarja import kõnealusesse kolmandasse riiki või kolmandale territooriumile või selle tsooni toimus selliste loomatervisenõuete kohaselt, mis on vähemalt sama ranged kui need, mida kohaldatakse nende loomade saadetiste otse liitu sissetoomise suhtes.

Artikkel 37

Nõuded kodulindude päritolukohaks olevale kolmandale riigile või territooriumile või selle tsoonile

Kodulindude saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need saadetised on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis vastab järgmistele tingimustele:

a) seal kehtib liitu sissetoomiseks ette nähtud saadetise lähetamise kuupäevale eelneva vähemalt kuue kuu jooksul lindude kõrge patogeensusega gripi jaoks taudiseireprogramm ning kõnealune seireprogramm vastab nõuetele, mis on sätestatud kas

   i) käesoleva määruse II lisas

   või

   ii) Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) maismaaloomade tervise koodeksi asjakohases peatükis;

b) seda loetakse kooskõlas artikliga 38 lindude kõrge patogeensusega gripist vabaks;

c) kus päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on lindude kõrge patogeensusega gripi vastu vaktsineerides andnud järgmised tagatised:

   i) vaktsineerimisprogramm vastab XIII lisas sätestatud nõuetele;

   ii) käesoleva artikli punktis a osutatud seireprogramm vastab lisaks II lisas sätestatud nõuetele ka XIII lisa punktis 2 sätestatud nõuetele;

   iii) ta on teatanud komisjonile kolmanda riigi või territooriumi või selle tsooni vaktsineerimisprogrammi mis tahes muudatustest;

d) seda:

   i) loetakse kooskõlas artikliga 39 muude kodulindude kui silerinnaliste lindude puhul Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vabaks;

   ii) silerinnaliste lindude puhul

      — loetakse seda kooskõlas artikliga 39 Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vabaks

      või

      — ei loeta seda kooskõlas artikliga 39 Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vabaks, kuid päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on andnud tagatised seoses vastavusega nõuetele, mis hõlmavad Newcastle'i haiguse viirusesse nakatumisega seotud isoleerimist, seiret ja uuringuid, nagu on sätestatud XIV lisas;

e) kus päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu vaktsineerides andnud järgmised tagatised:

   i) kasutatavad vaktsiinid vastavad Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste vaktsiinide üld- ja erikriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1,

   või

ii) kasutatavad vaktsiinid vastavad Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste vaktsiinide üldkriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1, ja kodulinnud vastavad XV lisa punktis 2 sätestatud loomatervisenõuetele kodulindude ja haudemunade kohta, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus kasutatavad Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastased vaktsiinid ei vasta XV lisa punktis 1 sätestatud erikriteeriumidele;

f) ta on lubanud pärast lindude kõrge patogeensusega gripi puhangu või Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhangu esinemist esitada komisjonile järgmise teabe:

i) teave taudiolukorrast 24 tunni jooksul alates lindude kõrge patogeensusega gripi või Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse esmasest puhangu kohta kinnituse saamisest;

ii) regulaarselt ajakohastatud andmed taudiolukorra kohta;

g) ta on lubanud esitada lindude kõrge patogeensusega gripi või Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse esmaste puhangute viiruse isolaadid lindude gripi ja Newcastle'i haiguse jaoks määratud Euroopa Liidu referentlaborile.

Artikkel 38

Päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi või selle tsooni vabadus lindude kõrge patogeensusega gripist

1. Kolmas riik või territoorium või selle tsoon loetakse lindude kõrge patogeensusega gripist vabaks, kui ta on andnud komisjonile järgmised tagatised:

a) kooskõlas artikli 37 punktiga a on kohaldatud lindude kõrge patogeensusega gripi seireprogrammi vähemalt kuue kuu jooksul enne seda, kui veterinaarjärelevalve ametnik saadetise liitu lähetamiseks sertifitseeris;

b) kõnealuses kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis ei ole kodulindudel esinenud lindude kõrge patogeensusega gripi puhangut vähemalt 12 kuu jooksul enne seda, kui veterinaarjärelevalve ametnik saadetise liitu lähetamiseks sertifitseeris.

2. Pärast lindude kõrge patogeensusega gripi puhangut lõikes 1 osutatud kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis, mida loeti eelnevalt sellest taudist vaba olevat, loetakse seda kolmandat riiki või territooriumi või selle tsooni taas lindude kõrge patogeensusega gripist vaba olevaks, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) lindude kõrge patogeensusega gripi tõrjeks on rakendatud hukkamispoliitikat;

b) kõiki eelnevalt nakatunud ettevõtteid on piisavalt puhastatud ja desinfitseeritud;

c) vähemalt kolme kuu jooksul pärast punktides a ja b osutatud hukkamispoliitika rakendamist ning puhastamis- ja desinfitseerimistegevust on kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus rakendanud seireprogrammi, mis peab esinenud haiguspuhangutega seotud epidemioloogilisi eriolukordi arvesse võttes vähemalt veenvalt näitama nakkuse puudumist ohustatud populatsioonidest juhusliku valimi alusel võetud representatiivsete proovide abil, mille tulemused on negatiivsed.

Artikkel 39

Päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi või selle tsooni vabadus Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest

1. Kolmas riik või territoorium või selle tsoon loetakse Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vabaks, kui kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis ei ole kodulindude seas Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhangut esinenud vähemalt 12 kuu jooksul enne seda, kui veterinaarjärelevalve ametnik saadetise liitu lähetamiseks sertifitseeris.

2. Kui Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhang esineb lõikes 1 osutatud kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis, mida loeti eelnevalt sellest taudist vabaks, loetakse seda kolmandat riiki või territooriumi või selle tsooni taas Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vabaks, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) haiguse tõrjeks on rakendatud hukkamispoliitikat;

b) kõiki eelnevalt nakatatud ettevõtteid on piisavalt puhastatud ja desinfitseeritud;

c) vähemalt kolme kuu jooksul pärast punktides a ja b osutatud hukkamispoliitika rakendamist ning puhastamis- ja desinfitseerimistegevust on kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus näidanud kõnealuse taudi puudumist kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis tõhusate uuringute abil, mis hõlmavad haiguspuhanguga seotud laboratoorseid uuringuid.

Artikkel 40

Kodulindude päritoluettevõte

1. Sugulindude ja tootmislindude saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on pärit ettevõtetest, mille päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on heaks kiitnud kooskõlas nõuetega, mis on vähemalt sama ranged kui need, mis on sätestatud delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artiklis 8, ning:

a) mille heakskiitu ei ole peatatud ega tühistatud;

b) millest 10 km raadiuses (sh naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane) ei ole viimase 30 päeva jooksul enne loomade liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva lindude kõrge patogeensusega gripi ega Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhanguid esinenud;

c) kus ei ole vähemalt 21 päeva jooksul enne loomade liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva teatatud ühestki lindude madala patogeensusega gripi viiruste nakkuse kinnitatud juhtumist.

2. Tapmiseks ette nähtud kodulindude saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on pärit ettevõtetest:

a) millest 10 km raadiuses (sh naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane) ei ole viimase 30 päeva jooksul enne loomade liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva lindude kõrge patogeensusega gripi ega Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhanguid esinenud;

b) kus ei ole vähemalt 21 päeva jooksul enne loomade liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva teatatud ühestki lindude madala patogeensusega gripi viiruste nakkuse kinnitatud juhtumist.

3. Ööpäevaste tibude saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad:

a) on koorunud ettevõtetes, mille päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on heaks kiitnud kooskõlas nõuetega, mis on vähemalt sama ranged kui delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artiklis 7 sätestatud nõuded, ning

   i) mille heakskiitu ei ole peatatud ega tühistatud;

   ii) millest 10 km raadiuses (sh naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane) ei ole viimase 30 päeva jooksul enne loomade liitu lähetamise kuupäeva lindude kõrge patogeensusega gripi ega Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhanguid esinenud;

b) on pärit linnukarjadest, mille päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on heaks kiitnud kooskõlas nõuetega, mis on vähemalt sama ranged kui delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artiklis 8 sätestatud nõuded, ning

   i) mille heakskiitu ei ole peatatud ega tühistatud ajal, mil haudemunad, millest ühepäevased tibud koorusid, saadeti haudejaama;

   ii) kus ei ole vähemalt 21 päeva jooksul enne nende haudemunade kogumise kuupäeva, millest ööpäevased tibud koorusid, teatatud ühestki lindude madala patogeensusega gripi viiruste nakkuse kinnitatud juhtumist.

Artikkel 41

Konkreetsed ennetusmeetmed kodulindude vedamiseks ette nähtud konteineritele

Kodulindude saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui selliseid saadetisi on veetud konteinerites, mis lisaks artikli 18 nõuetele vastavad järgmistele nõuetele:

a) need on suletud vastavalt päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse juhistele, et vältida sisu vahetamise võimalust;

b) neile on märgitud teave XVI lisas sätestatud teatavate kodulindude liikide ja kategooriate kohta;

c) ööpäevaste tibude puhul on need ühekordselt kasutatavad, puhtad ja neid kasutatakse esimest korda.

Artikkel 42

Kodulindude sissetoomine liikmesriikidesse, millel on ilma vaktsineerimata Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba staatus

1. Sugulindude ja tootmislindude saadetisi, mis on ette nähtud sissetoomiseks liikmesriikidesse, millel on ilma vaktsineerimata Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba staatus, lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad vastavad järgmistele nõuetele:

a) neid ei ole vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu;

b) neid on vähemalt 14 päeva jooksul enne saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva peetud päritoluettevõttes või karantiiniasutuses veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all eraldatult, kui:

   i) vähemalt 21 päeva jooksul enne saadetise pealelaadimise kuupäeva ei ole ühtegi kodulindu vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu;

   ii) ettevõttesse ei ole alapunktis i osutatud ajavahemiku jooksul toodud ühtki saadetisse mittekuuluvat lindu;

   iii) ei ole tehtud vaktsineerimist;

c) nad on vähemalt 14 päeva jooksul enne saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva läbinud seroloogilised uuringud Newcastle'i haiguse viiruse vastaste antikehade tuvastamiseks, mis tehti vereproovidega tasemel, mis võimaldab 95 % usaldusväärsusega tuvastada nakkust 5 % levimuse juures.

2. Tapmiseks ette nähtud kodulindude saadetisi, mis on ette nähtud sissetoomiseks liikmesriikidesse, millel on ilma vaktsineerimata Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba staatus, lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on pärit järgmistest linnukarjadest:

a) neid ei ole vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu ning vähemalt 14 päeva jooksul enne saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva on nad läbinud seroloogilised uuringud Newcastle'i haiguse viiruse vastaste antikehade tuvastamiseks, mis tehti vereproovidega tasemel, mis võimaldab 95 % usaldusväärsusega tuvastada nakkust 5 % levimuse juures,

või

b) neid on vähemalt 30 päeva jooksul enne saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu, kuid mitte elusvaktsiiniga, ning neile on tehtud 14 päeva jooksul enne kõnealust kuupäeva Newcastle'i haiguse viirusega nakatumise tuvastamiseks viirusisolatsiooniuuring juhuvalimi alusel võetud kloaagi-tampooniproovidega, mis on kogutud vähemalt 60 linnult ning mille tulemused on olnud negatiivsed.

3. Ööpäevaste tibude saadetisi, mis on ette nähtud sissetoomiseks liikmesriikidesse, millel on ilma vaktsineerimata Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba staatus, lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad vastavad järgmistele tingimustele:

a) neid ei ole vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu;

b) need on pärit sellistest linnukarjadest pärit haudemunadest, mis:

   i) neid ei ole vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu;

   või

ii) on vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu, kasutades selleks inaktiveeritud vaktsiini,

või

iii) on hiljemalt 60 päeva enne munade kogumise kuupäeva vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu, kasutades selleks elusvaktsiini;

c) need on pärit haudejaamast, mille töömeetoditega on tagatud, et liitu sissetoomiseks ette nähtud ööpäevaste tibude saamiseks mõeldud mune inkubeeritakse täiesti eri aegadel ja eri kohtades kui neid mune, mis punkti b tingimustele ei vasta.

2. JAGU

KONKREETSED LOOMATERVISENÕUDED SUGULINDUDELE JA TOOTMISLINDUDELE

Artikkel 43

Silerinnaliste sugulindude ja silerinnaliste tootmislindude identifitseerimine

Silerinnaliste sugulindude ja silerinnaliste tootmislindude saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on individuaalselt märgistatud kaelamärgise või süstitava transponderiga:

a) millel on päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi kahetäheline kood vastavalt ISO standardile 3166;

b) mis vastab ISO standarditele 11784 ja 11785.

Artikkel 44

Konkreetsed loomatervisenõuded sugu- ja tootmislindude saadetiste päritolukarjale

Sugulindude ja tootmislindude saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on pärit linnukarjadest, mis vastavad järgmistele nõuetele:

a) linnukarju ei ole vaktsineeritud lindude kõrge patogeensusega gripi vastu;

b) kui linnukarju on vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu:

i) on päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädevad asutused andnud tagatised selle kohta, et kasutatud vaktsiinid vastavad kas

— Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste vaktsiinide üld- ja erikriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1,

või

— Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste vaktsiinide üldkriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1, ja kodulinnud vastavad XV lisa punktis 2 sätestatud loomatervisenõuetele kodulindude ja haudemunade kohta, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus kasutatavad Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastased vaktsiinid ei vasta XV lisa punktis 1 sätestatud erikriteeriumidele;

ii) tuleb saadetise kohta esitada XV lisa punktis 4 sätestatud teave;

c) linnukarjade suhtes on kohaldatud tauditseireprogrammi, mis vastab delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 II lisas sätestatud nõuetele, ning leiti, et karjad ei ole nakatunud või pole mingit alust kahtlustada nende nakatumist järgmiste tauditekitajatega:

i) *Salmonella pullorum*, *Salmonella gallinarum* ja *Mycoplasma gallisepticum* liigi *Gallus gallus* puhul;

ii) *Salmonella arizonae* (serogrupp O:18(k)), *Salmonella pullorum*, *Salmonella gallinarum*, *Mycoplasma meleagridis* ja *Mycoplasma gallisepticum* liigi *Meleagris gallopavo* puhul;

iii) *Salmonella pullorum* ja *Salmonella gallinarum* liikide *Numida meleagris, Coturnix coturnix, Phasianus colchicus, Perdix perdix* ja *Anas* spp. puhul;

d) linnukarju peetakse ettevõtetes, kus on *Salmonella pullorum*'i, *S. gallinarum*'i ja *S. arizonae* nakkuse kinnitamise korral viimase 12 kuu jooksul enne saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva kohaldatud järgmisi meetmeid:

i) nakatunud kari on tapetud või hukatud ja hävitatud;

ii) pärast punktis i osutatud nakatunud karja tapmist või hukkamist on ettevõte puhastatud ja desinfitseeritud;

iii) pärast alapunktis ii osutatud puhastamist ja desinfitseerimist on kõikide ettevõtte karjade puhul kooskõlas punktis c osutatud taudiseireprogrammiga *Salmonella pullorum*'i, *S. gallinarum*'i ja *S. arizonae* nakkuse tuvastamiseks tehtud kahe vähemalt 21päevase vahega uuringu tulemused olnud negatiivsed;

e) karju peetakse ettevõtetes, kus on lindude mükoplasmoosi (*Mycoplasma gallisepticum* ja *M. meleagridis*) kinnitamise korral viimase 12 kuu jooksul enne saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva kohaldatud järgmisi meetmeid:

kas

i) nakatunud karja puhul on kooskõlas punktis c osutatud taudiseireprogrammiga lindude mükoplasmoosi (*Mycoplasma gallisepticum* ja *M. meleagridis*) tuvastamiseks kogu karjal tehtud kahe vähemalt 60päevase vahega uuringu tulemused olnud negatiivsed

või

ii) nakatunud kari on tapetud või hukatud ja hävitatud, ettevõte on puhastatud ja desinfitseeritud ning pärast puhastamist ja desinfitseerimist on kõikide ettevõtte karjade puhul kooskõlas punktis c osutatud taudiseireprogrammiga lindude mükoplasmoosi (*Mycoplasma gallisepticum* ja *M. meleagridis*) tuvastamiseks tehtud kahe vähemalt 21päevase vahega uuringu tulemused olnud negatiivsed.

3. JAGU

KONKREETSED LOOMATERVISENÕUDED TAPMISEKS ETTE NÄHTUD KODULINDUDELE

Artikkel 45

Konkreetsed loomatervisenõuded tapmiseks ette nähtud kodulindude saadetiste päritolukarjale

Tapmiseks ette nähtud kodulindude saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on pärit linnukarjadest, mis vastavad järgmistele nõuetele:

a) neid ei ole vaktsineeritud lindude kõrge patogeensusega gripi vastu;

b) kui neid on vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu:

i) on päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus andnud tagatised selle kohta, et:

— kasutatavad vaktsiinid vastavad Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste vaktsiinide üld- ja erikriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1,

või

— kasutatavad vaktsiinid vastavad Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste vaktsiinide üldkriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1, ja kodulinnud vastavad XV lisa punktis 2 sätestatud loomatervisenõuetele kodulindude ja haudemunade kohta, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus kasutatavad Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastased vaktsiinid ei vasta XV lisa punktis 1 sätestatud erikriteeriumidele;

ii) tuleb iga saadetise kohta esitada XV lisa punktis 4 sätestatud teave.

4. JAGU

KONKREETSED LOOMATERVISENÕUDED ÖÖPÄEVASTELE TIBUDELE

Artikkel 46

Konkreetsed loomatervisenõuded ööpäevaste tibude saadetiste päritolukarjadele

Ööpäevaste tibude saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on pärit linnukarjadest, mis vastavad järgmistele nõuetele:

a) kui linnukarju on vaktsineeritud lindude kõrge patogeensusega gripi vastu, on päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium andnud tagatised selle kohta, et XIII lisas sätestatud vaktsineerimisprogrammide ja täiendava seire miinimumnõuded on täidetud;

b) kui linnukarju on vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu:

   i) on päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus andnud tagatised selle kohta, et kasutatud vaktsiinid vastavad kas

      — Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste vaktsiinide üld- ja erikriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1,

      või

      — Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste tunnustatud vaktsiinide üldkriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1, ning kodulinnud ja haudemunad, millest ööpäevased tibud koorusid, vastavad XV lisa punktis 2 sätestatud loomatervisenõuetele kodulindude ja haudemunade kohta, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus kasutatavad Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastased vaktsiinid ei vasta XV lisa punktis 1 sätestatud erikriteeriumidele;

   ii) tuleb iga saadetise kohta esitada XV lisa punktis 4 sätestatud teave;

c) linnukarjade suhtes on kohaldatud tauditõrjeprogrammi, mis vastab delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 II lisas sätestatud nõuetele, ning leiti, et karjad ei ole nakatunud või pole mingit alust kahtlustada nende nakatumist järgmiste tauditekitajatega:

   i) *Salmonella pullorum*, *Salmonella gallinarum* ja *Mycoplasma gallisepticum* liigi *Gallus gallus* puhul;

   ii) *Salmonella arizonae* (serogrupp O:18(k)), *Salmonella pullorum*, *Salmonella gallinarum*, *Mycoplasma meleagridis* ja *Mycoplasma gallisepticum* liigi *Meleagris gallopavo* puhul;

   iii) *Salmonella pullorum* ja *Salmonella gallinarum* liikide *Numida meleagris*, *Coturnix coturnix*, *Phasianus colchicus*, *Perdix perdix* ja *Anas* spp. puhul;

d) linnukarju peetakse ettevõtetes, kus on *Salmonella pullorum*'i, *S. gallinarum*'i ja *S. arizonae* nakkuse kinnitamise korral viimase 12 kuu jooksul enne saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva kohaldatud järgmisi meetmeid:

   i) nakatunud kari on tapetud või hukatud ja hävitatud;

   ii) pärast punktis i osutatud nakatunud karja tapmist või hukkamist on ettevõte puhastatud ja desinfitseeritud;

   iii) pärast alapunktis ii osutatud puhastamist ja desinfitseerimist on kõikide ettevõtte karjade puhul kooskõlas punktis c osutatud tauditõrjeprogrammiga *Salmonella pullorum*'i, *S. gallinarum*'i ja *S. arizonae* nakkuse tuvastamiseks tehtud kahe vähemalt 21päevase vahega uuringu tulemused olnud negatiivsed;

e) karju peetakse ettevõtetes, kus on lindude mükoplasmoosi (*Mycoplasma gallisepticum* ja *M. meleagridis*) kinnitamise korral viimase 12 kuu jooksul enne saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva kohaldatud järgmisi meetmeid:

   kas

   i) nakatunud karja puhul on kooskõlas punktis c osutatud tauditõrjeprogrammiga lindude mükoplasmoosi (*Mycoplasma gallisepticum* ja *M. meleagridis*) tuvastamiseks kogu karjal tehtud kahe vähemalt 60päevase vahega uuringu tulemused olnud negatiivsed

   või

ii) nakatunud kari on tapetud või hukatud ja hävitatud, ettevõte on puhastatud ja desinfitseeritud ning pärast puhastamist ja desinfitseerimist on kõikide ettevõtte karjade puhul kooskõlas punktis c osutatud taudiseireprogrammiga lindude mükoplasmoosi (*Mycoplasma gallisepticum* ja *M. meleagridis*) tuvastamiseks tehtud kahe vähemalt 21päevase vahega uuringu tulemused olnud negatiivsed.

Artikkel 47

Konkreetsed loomatervisenõuded ööpäevaste tibude saadetiste päritoluhaudemunadele

Ööpäevaste tibude saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on pärit haudemunadest, mis:

a) vastavad III osa 2. jaotises sätestatud loomatervisenõuetele, mida kohaldatakse liitu sissetoomise suhtes;

b) olid enne haudejaama lähetamist märgistatud vastavalt pädeva asutuse juhistele;

c) olid desinfitseeritud vastavalt pädeva asutuse juhistele;

d) ei ole haudejaama vedamise ajal ega haudejaamas puutunud kokku halvema tervisestaatusega kodulindude ega haudemunadega ega muude tehistingimustes peetavate lindudega ega metslindudega.

Artikkel 48

Konkreetsed loomatervisenõuded ööpäevastele tibudele

Ööpäevaste tibude saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevaid loomi ei ole vaktsineeritud lindude gripi vastu.

5. JAGU

KONKREETSED LOOMATERVISENÕUDED VÄHEM KUI 20 KODULINNUISENDILE

Artikkel 49

Erand ja erinõuded vähem kui 20 kodulinnuisendit (v.a silerinnalised linnud) sisaldavatele saadetistele

Erandina artikli 14 lõikest 3, artiklitest 17, 18, 40 ja 41 ning artiklitest 43–48 lubatakse saadetisi, mis sisaldavad vähem kui 20 kodulinnuisendit (v.a silerinnalised linnud), liitu sisse tuua tingimusel, et sellised saadetised vastavad järgmistele nõuetele:

a) kodulinnud on pärit ettevõttest,

   i) kus ei ole vähemalt 21 päeva jooksul enne saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva või enne nende haudemunade kogumise kuupäeva, millest ööpäevased tibud koorusid, teatatud ühestki lindude madala patogeensusega gripi viiruste nakkuse kinnitatud juhtumist;

   ii) millest 10 km raadiuses (sh naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane) ei ole viimase 30 päeva jooksul enne saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva lindude kõrge patogeensusega gripi ega Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhanguid esinenud;

b) kodulinde või ööpäevaste tibude puhul ööpäevaste tibude päritolukarja on päritoluettevõttes hoitud isolatsioonis vähemalt 21 päeva jooksul enne saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva;

c) seoses lindude kõrge patogeensusega gripi vastase vaktsineerimisega:

   i) ei ole kodulinde vaktsineeritud lindude kõrge patogeensusega gripi vastu;

   ii) kui ööpäevaste tibude päritolukarju on vaktsineeritud lindude kõrge patogeensusega gripi vastu, on päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium andnud tagatised selle kohta, et XIII lisas sätestatud vaktsineerimisprogrammide ja täiendava seire miinimumnõuded on täidetud;

d) kui kodulinde või ööpäevaste tibude päritolukarja on vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu:

i) on päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus andnud tagatised selle kohta, et kasutatud vaktsiinid vastavad kas

— Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste vaktsiinide üld- ja erikriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1,

või

— Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste vaktsiinide üldkriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1, ja kodulinnud vastavad XV lisa punktis 2 sätestatud loomatervisenõuetele kodulindude ja haudemunade kohta, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus kasutatavad Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastased vaktsiinid ei vasta XV lisa punktis 1 sätestatud erikriteeriumidele;

ii) tuleb iga saadetise kohta esitada XV lisa punktis 4 sätestatud teave;

e) kodulindudele või ööpäevaste tibude puhul ööpäevaste tibude päritolukarjale tehti kooskõlas XVII lisas sätestatud nõuetega, mis käsitlevad vähem kui 20 kodulinnuisendist (v.a silerinnalised linnud) või vähem kui 20 kodulindude haudemunast (v.a silerinnaliste lindude haudemunad) koosnevatele saadetistele enne nende liitu sissetoomist uuringute tegemist, uuringud, mis näitasid, et need ei ole nakatunud või pole mingit alust kahtlustada nende nakatumist järgmiste tauditekitajatega:

i) *Salmonella pullorum*, *Salmonella gallinarum* ja *Mycoplasma gallisepticum* liigi *Gallus gallus* puhul;

ii) *Salmonella arizonae* (serogrupp O:18(k)), *Salmonella pullorum*, *Salmonella gallinarum*, *Mycoplasma meleagridis* ja *Mycoplasma gallisepticum* liigi *Meleagris gallopavo* puhul;

iii) *Salmonella pullorum* ja *Salmonella gallinarum* liikide *Numida meleagris*, *Coturnix coturnix*, *Phasianus colchicus*, *Perdix perdix* ja *Anas* spp. puhul.

6. JAGU

KONKREETSED LOOMATERVISENÕUDED KODULINDUDE LIIKUMISELE JA KÄITLEMISELE PÄRAST NENDE LIITU SISSETOOMIST

Artikkel 50

Sihtettevõtet käitavate ettevõtjate kohustused pärast kodulindude saadetiste liitu sissetoomist

1. Sihtettevõtet käitavad ettevõtjad peavad sugulinde, tootmislinde (v.a uluklinnuvarude taastootmiseks ette nähtud tootmislinnud) ja ööpäevaseid tibusid, kes on liitu sisse toodud kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, sihtettevõtetes pidama alates nende saabumise kuupäevast järjestikku vähemalt

a) kuus nädalat

või

b) kuni tapmise kuupäevani, kui loomad tapetakse kuue nädala jooksul alates nende saabumise kuupäevast.

2. Muude kodulindude kui silerinnaliste lindude puhul võib lõike 1 punktis a sätestatud kuue nädala pikkust ajavahemikku lühendada kolme nädalani tingimusel, et ettevõtja taotlusel toimunud artikli 51 punkti b kohane proovide võtmine ja analüüsimine on andnud soodsad tulemused.

3. Sihtettevõtet käitavad ettevõtjad peavad tagama, et lõikes 1 osutatud kodulindude puhul teeb veterinaarjärelevalve ametnik sihtettevõttes kliinilise kontrolli ja seda hiljemalt kõnealuses lõikes sätestatud asjakohaste ajavahemike lõppkuupäeval.

4. Ettevõtjad peavad lõikes 1 sätestatud ajavahemike jooksul hoidma kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist liitu sisse toodud kodulinde muudest kodulinnukarjadest eraldi.

5. Kui lõikes 1 osutatud kodulinnud paigutatakse samasse linnukarja teiste sihtettevõttes olevate kodulindudega, algavad lõike 1 punktides a ja b osutatud ajavahemikud viimase linnu sihtettevõttesse toomise kuupäevast ja ühtegi linnukarjas olevat kodulindu ei tohi enne kõnealuste ajavahemike möödumist sealt välja viia.

Artikkel 51

Pädevate asutuste kohustus seoses liitu sisse toodud kodulindude saadetistest proovide võtmise ja nende analüüsimisega

Sihtliikmesriigi pädev asutus tagab, et:

a) artikli 50 lõikes 1 sätestatud ajavahemikel viib veterinaarjärelevalve ametnik sihtettevõttes ellu kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist liitu sisse toodud sugulindude, tootmislindude (v.a uluklinnuvarude taastootmiseks ette nähtud tootmislinnud) ja ööpäevaste tibude puhul kliinilise kontrolli, tehes seda hiljemalt kõnealuses lõikes sätestatud asjakohaste ajavahemike lõppkuupäeval ning võttes vajaduse korral analüüsimiseks proovid, et jälgida nende tervisestaatust;

b) muude kodulindude kui silerinnaliste lindude puhul ja artikli 50 lõikes 2 osutatud ettevõtja taotluse korral võetakse kodulindudelt (v.a silerinnalised linnud) proovid ja analüüsitakse neid vastavalt XVIII lisale.

Artikkel 52

Pädevate asutuste kohustus seoses proovide võtmisega sellistest liitu sisse toodud silerinnaliste lindude saadetistest, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis ei ole Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba, ja nende proovide analüüsimisega

Sihtliikmesriigi pädev asutus tagab, et silerinnaliste sugulindude, tootmislindude ja ööpäevaste tibude suhtes, kes on liitu sisse toodud kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis ei ole Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba, kohaldatakse artikli 50 lõikes 1 sätestatud ajavahemikel järgmist:

a) pädev asutus teeb nende seas iga silerinnalise linnu kloaagi-tampooniprooviga või väljaheiteprooviga viiruse tuvastamise uuringu Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse kindlakstegemiseks;

b) selliste silerinnaliste lindude saadetiste puhul, mis on ette nähtud sissetoomiseks liikmesriikidesse, millel on ilma vaktsineerimata Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba staatus, ning mis on liitu sisse toodud kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis ei ole Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba, teeb pädev asutus lisaks punktis a osutatud nõuetele nende seas iga silerinnalise linnu puhul seroloogilise uuringu Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse suhtes;

c) enne isolatsioonist vabastamist peavad punktides a ja b sätestatud uuringute tulemused olema kõigi silerinnaliste lindude puhul negatiivsed.

2. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded tehistingimustes peetavatele lindudele

1. JAGU

LOOMATERVISENÕUDED TEHISTINGIMUSTES PEETAVATELE LINDUDELE

Artikkel 53

Tehistingimustes peetavate lindude identifitseerimisnõuded

Tehistingimustes peetavate lindude saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on märgistatud individuaalse identifitseerimisnumbriga kordumatult tähistatud jalarõnga või süstitava transponderi abil, millel on vähemalt järgmine teave:

a) päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi kahetäheline kood vastavalt ISO standardile 3166;

b) kordumatu järjekorranumber.

Artikkel 54

Konkreetsed ennetusmeetmed tehistingimustes peetavate lindude vedamiseks ettenähtud konteineritele

Tehistingimustes peetavate lindude saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui selliseid saadetisi on veetud konteinerites, mis vastavad lisaks artiklis 18 konteinerite suhtes sätestatud nõuetele ka järgmistele nõuetele:

a) need on suletud vastavalt päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse juhistele, et vältida sisu vahetamise võimalust;

b) neile on märgitud teave XVI lisas esitatud teatavate lindude liikide ja kategooriate kohta;

c) neid kasutatakse esimest korda.

Artikkel 55

Nõuded tehistingimustes peetavate lindude saadetise päritoluettevõttele

Tehistingimustes peetavate lindude saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on pärit ettevõttest, mis vastab järgmistele nõuetele:

a) selle on päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus heaks kiitnud, kuna see täidab artiklis 56 sätestatud konkreetseid loomatervisenõudeid, ning seda heakskiitu ei ole peatatud ega tühistatud;

b) päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on talle andnud kordumatu heakskiidunumbri, millest on komisjonile teatatud;

c) päritoluettevõtte nimi ja heakskiidunumber on kantud komisjoni koostatud ja avaldatud ettevõtete loetellu;

d) ettevõttest 10 km raadiuses (sh mis tahes naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane) ei ole viimase 30 päeva jooksul enne lindude liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva lindude kõrge patogeensusega gripi ega Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhanguid esinenud;

e) papagoilaste puhul:

   i) ettevõttes ei ole viimase 60 päeva jooksul enne lindude liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva kinnitatud lindude klamüdioosi esinemist ja juhul, kui ettevõttes on viimase kuue kuu jooksul enne lindude liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva kinnitatud lindude klamüdioosi esinemist, on kohaldatud järgmisi meetmeid:

      — nakatunud linnud ja linnud, kelle nakatumise tõenäosus on suur, on saanud ravi;

      — pärast ravi lõppu on nende laboriuuringute tulemused lindude klamüdioosi suhtes olnud negatiivsed;

      — pärast ravi lõppu ettevõte puhastati ja desinfitseeriti;

      — kolmandas taandes osutatud puhastamise ja desinfitseerimise lõpust on möödunud vähemalt 60 päeva

   või

   ii) loomi on 45 päeva jooksul enne liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva peetud veterinaarjärelevalve all ja nad said lindude klamüdioosi vastast ravi.

Artikkel 56

Konkreetsed loomatervisenõuded tehistingimustes peetavate lindude saadetiste päritoluettevõtetele heakskiidu andmiseks ning selle säilitamiseks, peatamiseks, tühistamiseks või taastamiseks

1. Tehistingimustes peetavate lindude saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on pärit artiklis 55 osutatud ettevõtetest, mille päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on heaks kiitnud, ja need vastavad XIX lisas sätestatud järgmistele nõuetele:

a) punkt 1 seoses bioturvameetmetega;

b) punkt 2 seoses ehitiste ja vahenditega;

c) punkt 3 seoses andmete säilitamisega;

d) punkt 4 seoses töötajatega;

e) punkt 5 seoses tervisestaatusega.

2. Tehistingimustes peetavate lindude saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on pärit ettevõtetest, mis on kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse veterinaarjärelevalve ametniku kontrolli all, kes:

a) tagab käesolevas artiklis sätestatud tingimuste täitmise;

b) külastab ettevõtte ruume vähemalt korra aastas;

c) kontrollib ettevõtte veterinaararsti tegevust ja iga-aastase taudiseireprogrammi rakendamist;

d) kontrollib, et loomade kliiniliste, surmajärgsete ja laboriuuringute tulemustest ei ole ilmnenud lindude kõrge patogeensusega gripi, Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse ega lindude klamüdioosi esinemist.

3. Kui tehistingimustes peetavate lindude ettevõte ei täida enam lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimusi või kui ettevõtte kasutusotstarvet on muudetud nii, et seda ei kasutata enam ainult tehistingimustes peetavate lindude pidamiseks, siis peatatakse või tühistatakse ettevõtte heakskiit.

4. Kui kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on saanud teate lindude kõrge patogeensusega gripi, Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse või lindude klamüdioosi kahtluse kohta, siis peatatakse tehistingimustes peetavate lindude ettevõtte heakskiit, kuni kahtlus on ametlikult välistatud. Pärast kahtluse kohta teate saamist võetakse kahtluse kinnitamiseks või välistamiseks ning igasuguse taudi leviku vältimiseks vajalikud meetmed vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2020/687 nõuetele.

5. Kui ettevõtte heakskiit on peatatud või tühistatud, saab ettevõte taas heakskiidu, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) kõnealune taud ja nakkusallikas on likvideeritud;

b) eelnevalt nakatunud ettevõtteid on piisavalt puhastatud ja desinfitseeritud;

c) ettevõte vastab lõikes 1 sätestatud tingimustele.

6. Tehistingimustes peetavate lindude saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium on võtnud endale kohustuse teavitada komisjoni mis tahes ettevõtte heakskiidu peatamisest, tühistamisest või taastamisest.

Artikkel 57

Konkreetsed loomatervisenõuded tehistingimustes peetavatele lindudele

Tehistingimustes peetavate lindude saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad vastavad järgmistele tingimustele:

a) neid ei ole vaktsineeritud lindude kõrge patogeensusega gripi vastu;

b) neid on vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu ja päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on andnud tagatised, et kasutatavad vaktsiinid vastavad Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste vaktsiinide üld- ja erikriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1;

c) neile on 7–14 päeva jooksul enne liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva tehtud lindude kõrge patogeensusega gripi ja Newcastle'i haiguse viiruse tuvastamise uuring, mille tulemused olid negatiivsed.

Artikkel 58

Nõuded tehistingimustes peetavate lindude saadetiste sissetoomisele liikmesriikidesse, millel on ilma vaktsineerimata Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba staatus

Seltsi *Galliformes* kuuluvate tehistingimustes peetavate lindude saadetisi, mis on ette nähtud sissetoomiseks liikmesriikidesse, millel on ilma vaktsineerimata Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba staatus, lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises sisalduvaid loomi:

a) ei ole vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu;

b) on vähemalt 14 päeva jooksul enne saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva peetud päritoluettevõttes või päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil asuvas karantiiniasutuses veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all eraldatult, kui:

   i) 21 päeva jooksul enne saadetise lähetamise kuupäeva ei ole ühtegi lindu vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu;

   ii) selle aja jooksul ei ole ettevõttesse lisandunud ühtegi saadetise jaoks ette nähtud lindu;

   iii) ettevõttes ei ole tehtud ühtegi vaktsineerimist;

c) 14 päeva jooksul enne saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva on nad läbinud seroloogilised uuringud Newcastle'i haiguse viiruse vastaste antikehade tuvastamiseks, mis tehti vereproovidega tasemel, mis võimaldab 95 % usaldusväärsusega tuvastada nakkust 5 % levimuse juures.

2. JAGU

KONKREETSED LOOMATERVISENÕUDED TEHISTINGIMUSTES PEETAVATE LINDUDE LIIKUMISELE JA KÄITLEMISELE PÄRAST NENDE LIITU SISSETOOMIST

Artikkel 59

Nõuded tehistingimustes peetavate lindude liikumisele pärast nende liitu sissetoomist

Pärast nende liitu sissetoomist viiakse tehistingimustes peetavate lindude saadetised viivitamata otse karantiiniasutusse, mis on heaks kiidetud delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 14 kohaselt, järgides järgmist korda:

a) kogu vedu liitu sissetoomise kohast karantiiniasutusse ei tohi kesta kauem kui üheksa tundi;

b) sõidukid, mida kasutatakse saadetise vedamiseks karantiiniasutusse, peab pädev asutus sulgema viisil, mis välistab igasuguse sisu vahetamise võimaluse.

Artikkel 60

Karantiiniasutuse käitajate kohustused pärast tehistingimustes peetavate lindude saadetiste liitu sissetoomist

Artiklis 59 osutatud tehistingimustes peetavate lindude karantiiniasutuse käitajad kohustuvad

a) hoidma tehistingimustes peetavaid linde vähemalt 30 päeva jooksul karantiinis;

b) kui uuringuteks, proovide võtmiseks ja analüüsimiseks kasutatakse sentinell-linde, tagama, et:

   i) igas karantiiniasutuse üksuses kasutatakse vähemalt kümmet sentinell-lindu;

   ii) nad on vähemalt kolme nädala vanused ja neid kasutatakse sel eesmärgil ainult ühe korra;

   iii) nad on tuvastatavad kas jalarõnga või muu eemaldamatu märgise abil;

   iv) nad on vaktsineerimata ning neilt peab olema võetud 14 päeva jooksul enne karantiini algust lindude kõrge patogeensusega gripi ja Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse suhtes proovid, mille tulemused on olnud seronegatiivsed;

   v) nad on paigutatud heakskiidetud karantiiniasutusse enne tehistingimustes peetavate lindude saabumist ning nad peavad olema tehistingimustes peetavatele lindudele võimalikult lähedal, et oleks tagatud sentinell-lindude kokkupuude karantiinis olevate tehistingimustes peetavate lindude väljaheidetega;

   vi) tehistingimustes peetavad linnud vabastatakse karantiinist üksnes veterinaarjärelevalve ametniku kirjaliku loa alusel.

Artikkel 61

Pädevate asutuste kohustused pärast tehistingimustes peetavate lindude saadetiste liitu sissetoomist

Pärast tehistingimustes peetavate lindude saabumist artiklis 59 osutatud karantiiniasutusse teeb pädev asutus järgmist:

a) kontrollib karantiinitingimusi, mis hõlmab suremuse arvestuse kontrollimist ja tehistingimustes peetavate lindude kliinilist kontrolli vähemalt karantiiniperioodi alguses ja lõpus;

b) teeb tehistingimustes peetavate lindude seas uuringuid lindude kõrge patogeensusega gripi ja Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse avastamiseks vastavalt XX lisas sätestatud uuringute, proovide võtmise ja analüüsimise korrale.

3. JAGU

ERANDID TEHISTINGIMUSTES PEETAVATE LINDUDE LIITU SISSETOOMISE JA NENDE JÄRGNEVA LIIKUMISE JA KÄITLEMISE SUHTES KOHALDATAVATEST LOOMATERVISENÕUETEST

Artikkel 62

Erand teatavatest kolmandatest riikidest või kolmandatelt territooriumidelt pärit tehistingimustes peetavate lindude suhtes kohaldatavatest loomatervisenõuetest

Erandina I osa artiklites 3–10 (v.a artikli 3 punkti a alapunkt i), artiklites 11–19 ja artiklites 53–61 sätestatud nõuetest on liitu lubatud sisse tuua neile nõuetele mittevastavate tehistingimustes peetavate lindude saadetisi, kui need on pärit kolmandatest riikidest või kolmandatelt territooriumidelt, mis on konkreetselt kantud tehistingimustes peetavate lindude liitu sissetoomist lubavasse loetellu samaväärsete tagatiste alusel.

4. JAOTIS

LOOMATERVISENÕUDED MESILASTELE JA KIMALASTELE

1. PEATÜKK

ÜLDISED LOOMATERVISENÕUDED MESILASTELE JA KIMALASTELE

Artikkel 63

Mesilaste lubatud kategooriad

Liitu lubatakse sisse tuua ainult järgmistesse kategooriatesse kuuluvate mesilaste saadetisi:

a) mesilasemad;

b) kimalased.

Artikkel 64

Mesilaste ja kimalaste liitu lähetamine

Mesilasemade ja kimalaste saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need vastavad järgmistele nõuetele:

a) mesilaste ja kimalaste liitu lähetamiseks kasutatavad pakkematerjalid ja mesilasemaga tarud vastavad järgmistele nõuetele:

   i) need peavad olema uued;

   ii) need ei tohi olla kokku puutunud mesilaste ega haudmekärgedega;

   iii) nende suhtes on võetud kõik meetmed, et vältida nende saastumist mesilaste või kimalaste taude põhjustavate patogeenidega;

b) mesilaste ja kimalastega kaasas olev sööt peab olema vaba nende taude põhjustavatest patogeenidest;

c) pakkematerjalid ja kaasas olevad tooted peavad enne liitu lähetamist olema läbinud visuaalse kontrolli, tagamaks et need ei kujutada endast ohtu loomade tervisele ega sisalda

i) mesilaste puhul väikseid tarumardikaid (*Aethina tumida*) või *Tropilaelaps* spp. lestasid nende elutsükli mis tahes etapis

ii) kimalaste puhul väikseid tarumardikaid (*Aethina tumida*) nende elutsükli mis tahes etapis.

2. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded mesilasemadele

Artikkel 65

Mesilasemade päritolumesila

Mesilasemade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad mesilased on pärit mesilast, mis asub alal:

a) mille raadius on vähemalt 100 km (sh kolmanda naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane):

i) kus ei ole teatatud väikse tarumardika (*Aethina tumida*) nakkusest ega *Tropilaelaps* spp. lestade nakkusest;

ii) kus ei ole alapunktis i nimetatud taudide kahtluse, juhtumi või puhangu tõttu kehtestatud mingeid piiranguid;

b) mille raadius on vähemalt 3 km (sh kolmanda naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane):

i) kus ei ole vähemalt 30 päeva jooksul enne saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva teatatud Ameerika haudmemädaniku esinemisest;

ii) kus ei ole alapunktis i osutatud ajavahemiku jooksul Ameerika haudmemädaniku kahtluse või kinnitatud juhtumi tõttu kehtestatud mingeid piiranguid;

iii) kus oli enne alapunktis i osutatud ajavahemikku esinenud Ameerika haudmemädaniku varasem kinnitatud juhtum, mille järel kontrollis päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus kõiki tarusid ning raviti kõiki nakatunud tarusid, kusjuures 30 päeva jooksul pärast kõnealuse taudi viimast registreeritud juhtumit tehti tarude järelkontroll, mille tulemused olid soodsad.

Artikkel 66

Mesilasemade päritolutaru

Mesilasemade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad mesilased on pärit tarudest, mille kärjeproove on 30 päeva jooksul enne saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva uuritud Ameerika haudmemädaniku suhtes ning uuringu tulemused on olnud negatiivsed.

Artikkel 67

Mesilasemade saadetised

Mesilasemade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui sellised saadetised on suletud tarudes, millest igaühes on üks mesilasema ja maksimaalselt 20 saatjamesilast.

Artikkel 68

Varroosiga seotud lisatagatised mesilasemade jaoks, kelle sihtkoht on konkreetne liikmesriik või tsoon

Mesilasemade saadetisi, mille sihtkoht on varroosivaba staatusega liikmesriik või tsoon, lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui sellised saadetised vastavad järgmistele nõuetele:

a) saadetises olevad mesilased peavad olema pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis on varroosist vaba;

b) päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis ei ole 30 päeva jooksul enne saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva varroosist teatatud;

c) võetud on kõik ettevaatusabinõud, et vältida saadetise pealelaadimise ja liitu lähetamise ajal selle saastumist varroosiga.

3. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded kimalastele

Artikkel 69

Kimalaste päritoluettevõte

Kimalaste saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad kimalased vastavad järgmistele tingimustele:

a) neid on aretatud ja peetud keskkonnast eraldatud kimalaste tootmisettevõttes, kus:

   i) on olemas ruumid, mis tagavad, et kimalaste tootmine toimub lendavate putukate eest kaitstud hoones;

   ii) on olemas ruumid ja seadmed, mis tagavad, et kimalased on kogu tootmise vältel hoones täiendavalt eraldatud eraldi epidemioloogilistes üksustes ja iga pere on suletud konteinerites;

   iii) suira ladustamine ja käitlemine ehitistes on kimalastest eraldatud kogu kimalaste tootmise vältel, kuni seda kasutatakse nende söötmiseks;

   iv) on kasutusel standardne töökord, mis võimaldab vältida väikse tarumardika ettevõttesse sissetoomist ja teha ettevõttes korrapäraseid uuringuid väikse tarumardika olemasolu tuvastamiseks;

b) punktis a osutatud ettevõtte piires peavad kimalased olema pärit epidemioloogilisest üksusest, kus ei ole avastatud *Aethina tumida* (väikse tarumardika) nakkust.

Artikkel 70

Kimalaste saadetised

Kimalaste saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui sellised saadetised on liitu lähetatud suletud konteinerites, millest igaühes on maksimaalselt 200 täiskasvanud kimalast, seda kas koos kimalasemaga või ilma kimalasemata.

4. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded mesilaste ja kimalaste käitlemiseks pärast nende liitu sissetoomist

Artikkel 71

Mesilaste ja kimalaste käitlemine pärast nende liitu sissetoomist

1. Pärast mesilasemade liitu sissetoomist ei tohi neid asustada kohalikesse peredesse, v.a juhul, kui nad viiakse pädeva asutuse loal ja vajaduse korral tema vahetu järelevalve all vastavalt lõikele 2 veotarust üle uutesse tarudesse.

2. Pärast lõikes 1 osutatud üleviimist uutesse tarudesse tuleb veotarud, saatjamesilased ja päritolukohaks olevast kolmandast riigist pärit mesilasemadega saabunud muu materjal saata *Aethina Tumida* (väikse tarumardika), selle munade ja vastsete ning mis tahes *Tropilaelaps* spp. lesta tundemärkide esinemise välistamiseks ametlikule laborile uuringuteks.

3. Kimalasi vastuvõtvad ettevõtjad hävitavad konteineri ja päritolukohaks olevast kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt nendega saabunud pakkematerjali, kuid ettevõtjad võivad hoida kimalasi konteineris, milles nad liitu sisse toodi, kuni pere elutsükli lõpuni.

Artikkel 72

Liikmesriikide pädevate asutuste erikohustused

Mesilaste või kimalaste saadetiste sihtkoha liikmesriigi pädev asutus teeb järgmist:

a) kontrollib artikli 71 lõikes 1 osutatud üleviimist veotarust uutesse tarudesse;

b) tagab, et ettevõtja saadab artikli 71 lõikes 2 osutatud materjali laborisse;

c) tagab, et artikli 71 lõikes 2 osutatud ametlikus laboris on kehtestatud kord pärast selle sätte kohaste laboriuuringute tegemist tarude, saatjamesilaste ja materjali hävitamiseks.

5. JAOTIS

LOOMATERVISENÕUDED KOERTE, KASSIDE JA VALGETUHKRUTE LIITU SISSETOOMISELE

Artikkel 73

Koerte, kasside ja valgetuhkrute liitu lähetamine

1. Koerte, kasside ja valgetuhkrute saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui sellised saadetised on päritoluettevõttest liitu lähetatud ilma ühtegi muud ettevõtet läbimata.

2. Erandina lõikest 1 võidakse mitmest päritoluettevõttest pärit koerte, kasside ja valgetuhkrute saadetisi lubada liitu sisse tuua juhul, kui saadetises olevaid loomi koguti päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis üheainsa kogumise käigus vastavalt järgmistele tingimustele:

a) kogumine toimus ettevõttes:

   i) mille kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on koerte, kasside ja valgetuhkrute kogumiseks heaks kiitnud vastavalt nõuetele, mis on vähemalt sama ranged kui delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artiklis 10 sätestatud nõuded;

   ii) millel on kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse antud kordumatu heakskiidunumber;

   iii) mille on sel eesmärgil loetellu kandnud lähtekohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus, lisades delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikliga 21 ette nähtud teabe;

   iv) kus hoiti järgmisi andmeid ajakohastatuna vähemalt kolm aastat:

      — loomade päritolu;

      — kogumiskeskusesse saabumise ja sealt lähetamise kuupäevad;

      — loomade identifitseerimiskoodid;

      — loomade päritoluettevõtte registreerimisnumber;

      — koerte, kasside ja valgetuhkrute saadetisi sellesse keskusesse toimetavate või sealt neid peale võtvate vedajate ja veovahendite registreerimisnumber;

b) kogumine kogumiskeskuses ei kestnud kauem kui kuus päeva; seda ajavahemikku käsitatakse osana proovivõtuks vajalikust ajavahemikust, kui käesoleva määrusega nõutakse enne liitu lähetamist uuringute tegemiseks proovide võtmist;

c) loomad peavad olema saabunud liitu 10 päeva jooksul alates päritoluettevõttest lähetamise kuupäevast.

Artikkel 74

Koerte, kasside ja valgetuhkrute identifitseerimine

1. Koerte, kasside ja valgetuhkrute saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on individuaalselt identifitseeritud veterinaararsti poolt siirdatud süstitava transponderi abil, mis vastab komisjoni poolt määruse (EL) 2016/429 artikli 120 kohaselt vastu võetud rakendusaktides sätestatud loomade identifitseerimisvahendite tehnilistele nõuetele.

2. Kui lõikes 1 osutatud siirdatud süstitav transponder ei vasta kõnealuses lõikes osutatud tehnilistele nõuetele, peab ettevõtja, kes vastutab saadetise liitu sissetoomise eest, tagama sellise lugemisseadme olemasolu, mis võimaldab igal ajal kontrollida looma individuaalset identifitseerimistunnust.

Artikkel 75

Koerte, kasside ja valgetuhkrute päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium või selle tsoon

Koerte, kasside ja valgetuhkrute saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus kehtivad marutaudiviirusega nakatumise ennetamise ja tõrje eeskirjad, mis hõlmavad eeskirju nende liikide impordi kohta kolmandatest riikidest või kolmandatelt territooriumidelt, ning neid rakendatakse tõhusalt, et minimeerida koerte, kasside ja valgetuhkrute nakatumise ohtu.

Artikkel 76

Koerad, kassid ja valgetuhkrud

1. Koerte, kasside ja valgetuhkrute saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad loomad vastavad järgmistele nõuetele:

a) neid on marutaudiviirusega nakatumise vastu vaktsineeritud vastavalt järgmistele tingimustele:

   i) loomad peavad vaktsineerimise ajal olema vähemalt 12 nädala vanused;

   ii) vaktsiin peab vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 ([21]) III lisas sätestatud tingimustele;

   iii) liitu lähetamise päeval peab esmasest marutaudivastasest vaktsineerimisest olema möödunud vähemalt 21 päeva;

   iv) artikli 3 lõike 1 punkti c alapunktis i osutatud loomatervise sertifikaadile peab olema lisatud vaktsineerimisandmete kinnitatud ärakiri;

b) nad peavad olema läbinud kehtiva marutaudi antikehade tiitrimise testi vastavalt XXI lisa punktile 1.

2. Erandina lõike 1 punktist b lubatakse komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 577/2013 ([22]) sätestatud loetellu kantud kolmandatest riikidest või kolmandatelt territooriumidelt või tsoonidest pärit koeri, kasse ja valgetuhkruid liitu sisse tuua ilma neile marutaudi antikehade tiitrimise testi tegemata.

3. Koerte saadetisi lubatakse sisse tuua liikmesriiki, millel on *Echinococcus multilocularis*'e nakkusest vaba staatus või kus on selle taudi nakkuse puhul heakskiidetud likvideerimisprogramm, kui saadetises olevad loomad on vastavalt XXI lisa 2. osale saanud selle nakkuse vastast ravi.

Artikkel 77

Erand kinnise ettevõtte või karantiiniasutuse jaoks ette nähtud koerte, kasside ja valgetuhkrute kohta

Erandina artiklist 76 lubatakse liitu sisse tuua koerte, kasside ja valgetuhkrute saadetisi, mis ei vasta marutaudi vastu vaktsineerimise ja *Echinococcus multilocularis*'e nakkusega seotud nõuetele, tingimusel et sellised saadetised on ette nähtud otse sissetoomiseks kas

a) kinnisesse ettevõttesse

või

b) sihtliikmesriigis asuvasse heakskiidetud karantiiniasutusse.

([21]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 576/2013 lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 998/2003 (ELT L 178, 28.6.2013, lk 1).

([22]) Komisjoni 28. juuni 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 577/2013, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 576/2013 ettenähtud identifitseerimisdokumentide näidiseid koerte, kasside ja valgetuhkrute mittekaubanduslikuks liikumiseks, territooriumide ja kolmandate riikide loetelude kehtestamist ning nõudeid teatavatele tingimustele vastavust tõendavate deklaratsioonide vormi, kujunduse ja keelte kohta (ELT L 178, 28.6.2013, lk 109).

Artikkel 78

Kinnise ettevõtte või karantiiniasutuse jaoks ettenähtud koerte, kasside ja valgetuhkrute liikumine ja käitlemine pärast liitu sissetoomist

1. Liidus asuva kinnise ettevõtte jaoks ettenähtud koerte, kasside ja valgetuhkrute saadetisi hoitakse kinnises sihtettevõttes vähemalt 60 päeva jooksul pärast nende liitu sissetoomise kuupäeva.

2. Otse artikli 77 punktis b osutatud heakskiidetud karantiiniasutusse toomiseks ettenähtud koerte, kasside ja valgetuhkrute saadetisi hoitakse selles asutuses järgmise ajavahemiku jooksul:

a) vähemalt kuus kuud pärast nende saabumist juhul, kui ei ole täidetud artikli 76 lõikes 1 sätestatud marutaudiviirusega nakatumise vastase vaktsineerimise nõuded,

või

b) kui koerad ei vasta artikli 76 lõikes 3 sätestatud *Echinococcus multilocularis*'e nakkusega seotud nõuetele, 24 tundi pärast *Echinococcus multilocularis*'e nakkuse vastase ravi saamist vastavalt XXI lisa punktile 2.

III OSA

ARTIKLITES 3 JA 5 OSUTATUD LOOMATERVISENÕUDED LOOMSE PALJUNDUSMATERJALI LIITU SISSETOOMISELE

1. JAOTIS

LOOMATERVISENÕUDED KABILOOMADE PALJUNDUSMATERJALILE

1. PEATÜKK

Üldised loomatervisenõuded kabiloomade paljundusmaterjalile

Artikkel 79

Päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium või selle tsoon

Veiste, sigade, lammaste, kitsede ja hobuslaste sperma, ootsüütide ja embrüote saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need koguti loomadelt, kes on pärit kolmandatest riikidest või kolmandatelt territooriumidelt, mis vastavad artiklis 22 sätestatud loomatervisenõuetele.

Artikkel 80

Doonorloomade viibimisaeg

Veiste, sigade, lammaste, kitsede ja hobuslaste sperma, ootsüütide ja embrüote saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need koguti järgmistelt loomadelt:

a) nad viibisid vähemalt kuus kuud enne kogumise kuupäeva kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis, mis on kantud teatavate loomse paljundusmaterjali liikide ja kategooriate liitu sissetoomist lubavasse loetellu;

b) vähemalt 30 päeva jooksul enne loomse paljundusmaterjali esimese kogumise kuupäeva ja kogumisperioodi jooksul:

   i) peeti neid ettevõtetes, mis ei asu piirangutsoonis, mis on kehtestatud veistel, sigadel, lammastel, kitsedel ja hobuslastel A-kategooria taudi esinemise tõttu või veiste, sigade, lammaste, kitsede ja hobuslaste puhul asjakohase esilekerkiva taudi esinemise tõttu;

   ii) peeti neid ühes ja samas ettevõttes, kus ei ole teatatud ühegi veiste, sigade, lammaste, kitsede või hobuslaste puhul asjakohase D-kategooria taudi esinemisest;

iii) ei puutunud nad kokku loomadega, kes on pärit ettevõtetest, mis asuvad alapunktis i osutatud piirangutsoonis, või alapunktis ii osutatud ettevõtetest;

iv) ei kasutatud neid loomulikuks paaritamiseks.

Artikkel 81

Doonorloomade identifitseerimisandmed

Veiste, sigade, lammaste, kitsede ja hobuslaste sperma, ootsüütide ja embrüote saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need koguti loomadelt, kes identifitseeriti vastavalt artiklile 21.

Artikkel 82

Loomse paljundusmaterjali ettevõtted

1. Veiste, sigade, lammaste, kitsede ja hobuslaste sperma, ootsüütide ja embrüote saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need lähetati heakskiidetud loomse paljundusmaterjali ettevõtetest, mille on asjaomasesse loetellu lisanud loetellu kantud kolmanda riigi või kolmanda territooriumi või selle tsooni pädevad asutused.

2. Loomse paljundusmaterjali saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult lõikes 1 osutatud heakskiidetud loomse paljundusmaterjali ettevõtetest, mis vastavad delegeeritud määruse (EL) 2020/686 I lisas sätestatud järgmistele nõuetele:

a) seemendusjaama puhul kõnealuse lisa 1. osa;

b) embrüokogumisrühma puhul kõnealuse lisa 2. osa;

c) embrüotootmisrühma puhul kõnealuse lisa 3. osa;

d) loomse paljundusmaterjali töötlemisettevõtte puhul kõnealuse lisa 4. osa;

e) loomse paljundusmaterjali säilituskeskuse puhul kõnealuse lisa 5. osa.

Artikkel 83

Loomne paljundusmaterjal

Veiste, sigade, lammaste, kitsede ja hobuslaste sperma, ootsüütide ja embrüote saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui nende loomne paljundusmaterjal vastab järgmistele nõuetele:

a) see on märgistatud sellisel viisil, et on võimalik hõlpsasti tuvastada järgmist teavet:

i) selle loomse paljundusmaterjali kogumise või tootmise kuupäev;

ii) doonorlooma(de) liik ja identifitseerimisandmed;

iii) kordumatu heakskiidunumber, milles sisaldub heakskiidu andnud riigi ISO 3166-1 kahetäheline riigikood;

iv) mis tahes muu oluline teave;

b) see vastab delegeeritud määruse (EL) 2020/686 III lisas sätestatud loomse paljundusmaterjali kogumise, tootmise, töötlemise ja säilitamise loomatervisenõuetele.

Artikkel 84

Loomse paljundusmaterjali vedamine

1. Veiste, sigade, lammaste, kitsede ja hobuslaste sperma, ootsüütide ja embrüote saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui:

a) need on paigutatud konteinerisse, mis vastab järgmistele nõuetele:

i) see on enne heakskiidetud loomse paljundusmaterjali ettevõttest lähetamist pitseeritud ja nummerdatud, mille eest vastutab keskuse või rühma veterinaararst või mida teeb veterinaarjärelevalve ametnik;

ii) see on enne kasutamist puhastatud ja desinfitseeritud või steriliseeritud või kasutatakse ühekordselt kasutatavat konteinerit;

iii) see on täidetud krüogeense ainega, mida ei ole varem teiste toodete jaoks kasutatud;

b) punktis a osutatud konteinerisse on paigutatud ainult ühe loomaliigi üht liiki paljundusmaterjal.

2. Erandina lõike 1 punktist b võivad ettevõtjad paigutada ühte konteinerisse sama loomaliigi spermat, ootsüüte ja embrüoid, kui:

a) kõrred või muud pakendid, kuhu loomne paljundusmaterjal on paigutatud, on turvaliselt ja hermeetiliselt suletud;

b) eri liiki loomne paljundusmaterjal on üksteisest eraldatud füüsiliste vaheseintega või on paigutatud eraldi kaitsekottidesse.

3. Erandina lõike 1 punktist b võivad ettevõtjad paigutada ühte konteinerisse lammaste ja kitsede sperma, ootsüüdid ja embrüod.

Artikkel 85

Lisanõuded sperma vedamisele

Liitu sissetoomiseks rohkem kui ühelt doonorloomalt kogutud ja ühte kõrde või muusse pakendisse paigutatud veiste, sigade, lammaste ja kitsede sperma saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui:

a) see sperma koguti ja lähetati ühest ja samast seemendusjaamast;

b) kõnealuse sperma töötlemiseks on kehtestatud kord, et tagada selle vastavus artikli 83 punkti a kohastele märgistusnõuetele.

2. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded veiste paljundusmaterjalile

Artikkel 86

Doonorveiste päritoluettevõte

Veiste sperma, ootsüütide ja embrüote saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need koguti loomadelt, kes on pärit ettevõtetest, mis vastavad järgmistele nõuetele, ja kõnealuseid loomi ei ole eelnevalt kunagi peetud halvema tervisestaatusega ettevõttes:

a) need vastavad artikli 23 nõuetele;

b) kui tegu on sperma doonorloomadega, siis olid nad enne karantiiniruumidesse paigutamist vabad järgmistest taudidest:

i) *Mycobacterium tuberculosis*'e kompleksi (*M. bovis*, *M. caprae* ja *M. tuberculosis*) põhjustatud nakkus;

ii) *Brucella abortus*'e, *B. melitensis*'e või *B. suis*'i nakkus;

iii) veiste enzootiline leukoos;

iv) veiste nakkav rinotrahheiit/nakkav pustuloosne vulvovaginiit.

Artikkel 87

Erandid doonorveiste päritoluettevõttele kohaldatavatest nõuetest

1. Erandina artikli 86 punkti b alapunktist iii lubatakse veiste sperma saadetisi liitu sisse tuua juhul, kui doonorloom on pärit ettevõttest, kus esines veiste enzootilist leukoosi, ning:

a) on alla kaheaastane ja saadud emasloomalt, kellele tehti pärast kõnealuse looma emasloomast eraldamist veiste enzootilise leukoosi seroloogiline uuring, mille tulemus oli negatiivne,

või

b) on saanud kaheaastaseks ja talle on tehtud veiste enzootilise leukoosi seroloogiline uuring, mille tulemus oli negatiivne.

2. Erandina artikli 86 punkti b alapunktist iii lubatakse veiste ootsüütide ja embrüote saadetisi liitu sisse tuua juhul, kui doonorloom on pärit ettevõttest, kus esines veiste enzootilist leukoosi, ning on alla kaheaastane, kui päritoluettevõtte eest vastutav veterinaarjärelevalve ametnik on tõendanud, et vähemalt kolme eelnenud aasta jooksul ei ole seal esinenud ühtegi veiste enzootilise leukoosi kliinilist juhtumit.

3. Erandina artikli 86 punkti b alapunktist iv lubatakse veiste sperma, ootsüütide ja embrüote saadetisi liitu sisse tuua juhul, kui doonorloom on pärit ettevõttest, kus esines veiste nakkavat rinotrahheiiti/nakkavat pustuloosset vulvovaginiiti, eeldusel et:

a) kui tegemist on spermaga, on loomale tehtud delegeeritud määruse (EL) 2020/686 II lisa 1. osa I peatüki punkti 1 alapunkti b alapunktis iv nõutud uuring, mille tulemus oli negatiivne;

b) kui tegemist on ootsüütide või embrüotega, on päritoluettevõtte eest vastutav veterinaarjärelevalve ametnik kinnitanud, et vähemalt viimase 12 kuu jooksul ei ole seal esinenud ühtegi veiste nakkava rinotrahheiidi/nakkava pustuloosse vulvovaginiidi kliinilist juhtumit.

Artikkel 88

Konkreetsed loomatervisenõuded doonorveistele

Sperma, ootsüütide ja embrüote saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need koguti doonorveistelt, kes vastavad delegeeritud määruse (EL) 2020/686 II lisa 1. osas ja 5. osa I, II ja III peatükis sätestatud loomatervisenõuetele.

3. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded sigade paljundusmaterjalile

Artikkel 89

Doonorsigade päritoluettevõte

1. Sigade sperma, ootsüütide ja embrüote saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need koguti loomadelt, kes on pärit ettevõtetest:

a) mis vastavad artiklis 23 sätestatud nõuetele;

b) kui tegemist on sperma doonorloomadega enne nende karantiiniruumi paigutamist, siis ettevõttest, kus ei olnud vähemalt 12 eelnenud kuu jooksul avastatud kliinilisi, seroloogilisi, viroloogilisi või patoloogilisi tõendeid Aujeszky haiguse viirusega nakatumise kohta.

2. Sigade sperma saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need koguti:

a) enne karantiiniruumi paigutamist loomadelt, kes on pärit ettevõtetest, kus ei olnud *Brucella abortus*'e, *B. melitensis*'e ja *B. suis*'i nakkust vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2020/686 II lisa 5. osa IV peatükis sätestatud nõuetele.

b) loomadelt, keda peeti karantiiniruumides, kus ei olnud *Brucella abortus*'e, *B. melitensis*'e ja *B. suis*'i nakkust esinenud vähemalt kolme kuu jooksul enne nende sinna paigutamise kuupäeva;

c) loomadelt, keda peeti seemendusjaamas, kus ei ole vähemalt 30 päeva jooksul enne karantiiniruumi paigutamise kuupäeva ja vähemalt 30 päeva vahetult enne kogumise kuupäeva leitud kliinilisi, seroloogilisi, viroloogilisi või patoloogilisi tõendeid Aujeszky haiguse viirusega nakatumise kohta;

d) loomadelt, keda peeti sünnist saadik või vähemalt kolme kuu jooksul enne karantiiniruumidesse paigutamise kuupäeva ettevõttes, kus ei olnud ühtegi looma sigade respiratoor-reproduktiivse sündroomi viiruse nakkuse vastu vaktsineeritud ja kus kõnealuse ajavahemiku jooksul ei tuvastatud sigade respiratoor-reproduktiivse sündroomi viiruse nakkust.

Artikkel 90

Konkreetsed loomatervisenõuded doonorsigadele

Sperma, ootsüütide ja embrüote saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need koguti doonorsigadelt:

a) kes vastavad delegeeritud määruse (EL) 2020/686 II lisa 2. osas ja 5. osa I, II, III ja IV peatükis sätestatud konkreetsetele loomatervisenõuetele;

b) keda ei ole sigade respiratoor-reproduktiivse sündroomi viiruse nakkuse vastu vaktsineeritud.

4. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded lammaste ja kitsede paljundusmaterjalile

Artikkel 91

Doonorlammaste ja -kitsede päritoluettevõte

Lammaste ja kitsede sperma, ootsüütide ja embrüote saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need koguti doonorloomadelt, kes:

a) ei ole pärit ettevõttest ega puutunud kokku (peetava sperma doonorlooma puhul enne karantiiniruumidesse paigutamist) loomadega ettevõttest, mille suhtes olid kehtestatud liikumispiirangud seoses *Brucella abortus*'e, *B. melitensis*'e ja *B. suis*'i nakkusega. Ettevõttega seotud liikumispiirangud tühistatakse pärast vähemalt 42 päeva möödumist viimase selle taudiga nakatunud või sellele vastuvõtliku looma tapmise ja kõrvaldamise kuupäevast;

b) on pärit ettevõttest, kus ei olnud *B. abortus*'e, *B. melitensis*'e ja *B. suis*'i nakkust esinenud, ja keda ei ole eelnevalt kunagi peetud halvema tervisestaatusega ettevõttes.

Artikkel 92

Konkreetsed loomatervisenõuded doonorlammastele ja -kitsedele

Lammaste ja kitsede sperma, ootsüütide ja embrüote saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need koguti doonorloomadelt, kes vastavad delegeeritud määruse (EL) 2020/686 II lisa 3. osas ja 5. osa I, II ja III peatükis sätestatud konkreetsetele loomatervisenõuetele.

5. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded hobuslaste paljundusmaterjalile

Artikkel 93

Doonorhobuslaste päritoluettevõte

Hobuslaste sperma, ootsüütide ja embrüote saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need koguti doonorloomadelt, kes on pärit ettevõtetest, mis vastavad artiklis 23 sätestatud nõuetele.

Artikkel 94

Konkreetsed loomatervisenõuded doonorhobuslastele

Hobuslaste sperma, ootsüütide ja embrüote saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui selle loomse paljundusmaterjali doonorloomad vastavad käesoleva määruse artikli 24 lõike 1 punkti a alapunktis ii ja punkti b alapunktis ii ning artikli 24 lõikes 6 sätestatud nõuetele ja delegeeritud määruse (EL) 2020/686 II lisa 4. osas sätestatud täiendavatele loomatervisenõuetele.

6. PEATÜKK

Erieeskirjad kinniste ettevõtete jaoks ettenähtud kabiloomade paljundusmaterjalile

Artikkel 95

Liidus asuvate kinniste ettevõtete jaoks ettenähtud loomne paljundusmaterjal

Veiste, sigade, lammaste, kitsede ja hobuslaste sperma, ootsüütide ja embrüote saadetisi, mis on lähetatud artikli 29 kohaselt loetellu kantud kolmandates riikides või kolmandatel territooriumidel asuvatest kinnistest ettevõtetest, lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need on lähetatud liidus asuvasse kinnisesse ettevõttesse ja kui järgitakse järgmisi nõudeid:

a) sihtliikmesriigi pädev asutus hindas kõnealuse loomse paljundusmaterjali liitu sissetoomisega seotud ohte;

b) kõnealuse loomse paljundusmaterjali doonorloomad on pärit päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis asuvast kinnisest ettevõttest, mis on kantud selliste artikli 29 kohaselt koostatud kinniste ettevõtete loetellu, kust on lubatud kabiloomade liitu toomine;

c) loomse paljundusmaterjali sihtkoht on liidus asuv kinnine ettevõte, mis on määruse (EL) 2016/429 artikli 95 kohaselt heaks kiidetud;

d) loomne paljundusmaterjal veetakse otse liidus asuvasse kinnisesse ettevõttesse, millele on osutatud punktis c.

Artikkel 96

Konkreetsed loomatervisenõuded kinnises ettevõttes peetavatele doonorloomadele

Artiklis 95 osutatud loomse paljundusmaterjali saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need koguti doonorloomadelt, kes vastavad järgmistele nõuetele:

a) doonorloomad ei ole pärit ettevõttest ega ole kokku puutunud loomadega ettevõttest, mis asub A-kategooria taudi või veiste, sigade, lammaste, kitsede või hobuslaste puhul asjakohase esilekerkiva taudi esinemise tõttu kehtestatud piirangutsoonis;

b) doonorloomad on pärit ettevõttest, kus ei ole vähemalt 30 päeva jooksul enne sperma, ootsüütide või embrüote kogumise kuupäeva esinenud ühtki veiste, sigade, lammaste, kitsede või hobuslaste puhul asjakohast D-kategooria taudi;

c) doonorloomad viibisid vähemalt 30 päeva enne liitu sissetoomist ette nähtud sperma, ootsüütide või embrüote kogumise kuupäeva ja kõnealuse kogumise ajal ühes kinnises päritoluettevõttes;

d) doonorloomad on kinnises ettevõttes toimuva tegevuse eest vastutava ettevõtte veterinaararsti poolt kliiniliselt läbi vaadatud ja neil ei olnud sperma, ootsüütide või embrüote kogumise kuupäeval taudi sümptomeid.

e) doonorloomi ei kasutatud võimaluse korral vähemalt 30 päeva enne liitu sissetoomist ette nähtud sperma, ootsüütide või embrüote esimese kogumise kuupäeva ja kõnealuse kogumise ajal loomulikuks paaritamiseks;

f) doonorloomad on identifitseeritud vastavalt artiklile 21.

Artikkel 97

Nõuded kinnistes ettevõtetes saadud loomsele paljundusmaterjalile

Artiklis 95 osutatud loomse paljundusmaterjali saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui:

a) need on märgistatud vastavalt artikli 83 punktis a sätestatud teabenõuetele;

b) neid veetakse kooskõlas artiklitega 84 ja 85.

2. JAOTIS

LOOMATERVISENÕUDED KODULINDUDE JA MUUDE TEHISTINGIMUSTES PEETAVATE LINDUDE HAUDEMUNADELE

1. PEATÜKK

Loomatervisenõuded haudemunadele

Artikkel 98

Viibimisaeg

Haudemunade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui vahetult enne haudemunade liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva vastas haudemunade päritolukari järjestikuse ajavahemiku jooksul viibimisaja nõudele, mis on sätestatud XXII lisas, ja selle aja jooksul:

a) viibis päritolukari päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis;

b) viibis päritolukari päritoluettevõttes ja selle pealelaadimisele eelneva aja jooksul ei toodud sellesse ettevõttesse ühtki looma;

c) ei ole päritolukari puutunud kokku halvema tervisestaatusega kodulindude ega haudemunadega ega muude tehistingimustes peetavate lindudega ega metslindudega.

Artikkel 99

Haudemunade käitlemine liitu vedamise ajal

Haudemunade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev loomne paljundusmaterjal vastab järgmistele nõuetele:

a) haudemunad, mis on ette nähtud liitu sissetoomiseks, ei tohi päritoluettevõttes liitu lähetamiseks pealelaadimise ajast kuni nende liitu saabumise ajani olla kokku puutunud kodulindude, tehistingimustes peetavate lindude ega haudemunadega, mis ei ole ette nähtud liitu sissetoomiseks või mis on halvema tervisestaatusega;

b) haudemune ei tohi vedada, maha laadida ega teise veovahendisse ümber laadida, kui nende transport toimub maanteed mööda, meritsi või õhu kaudu läbi sellise kolmanda riigi või territooriumi või selle tsooni, mis ei ole kantud teatavate haudemunade liikide ja kategooriate liitu sissetoomist lubavasse loetellu.

Artikkel 100

Erand ja lisanõuded haudemunade ümberlaadimiseks veeteedel või õhus liikuvas veovahendis esinenud vahejuhtumi korral

Erandina artikli 99 punktist b lubatakse haudemunade saadetisi, mis on lähetamise veovahendist ümber laaditud teise veovahendisse, et jätkata teekonda sellises kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis, mis ei ole kantud haudemunade liitu sissetoomist lubavasse loetellu, liitu sisse tuua ainult juhul, kui ümberlaadimine, mis toimus sellise tehnilise probleemi või muu ettenägematu asjaolu tõttu, mis põhjustas logistilisi probleeme haudemunade meritsi või õhu kaudu liitu vedamisel, oli vajalik saadetiste vedamiseks kuni liitu sissetoomise kohani, tingimusel et:

a) haudemunade sissetoomist liitu lubavad sihtliikmesriigi pädev asutus ja vajaduse korral läbitava liikmesriigi pädev asutus kuni nende saabumiseni liidus asuvasse sihtkohta;

b) kogu ümberlaadimine toimus veterinaarjärelevalve ametniku või vastutava tolliametniku järelevalve all:

   i) liitu sissetoomiseks ette nähtud haudemunade ning muude haudemunade ja loomade vahel otsese või kaudse kokkupuute vältimiseks olid kehtestatud tõhusad meetmed;

   ii) haudemunad laaditi sadama või lennujaama piirest väljumata otse ja võimalikult kiiresti ümber laevale või lennukile, mida kasutatakse edasise veo jaoks liitu ja mis vastab artiklis 17 sätestatud nõuetele;

c) haudemunadega on kaasas ümberlaadimiskohaks olnud kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse deklaratsioon, mis sisaldab vajalikku teavet ümberlaadimistoimingu kohta ja tõendab, et punktis b sätestatud nõuete täitmiseks on võetud asjakohased meetmed.

Artikkel 101

Haudemunade vedamine laevaga

1. Haudemunade saadetisi, mille vedu liitu toimus kasvõi osaliselt laevaga, lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev loomne paljundusmaterjal vastab järgmistele nõuetele:

a) haudemunad:

i) peavad kogu veo vältel olema jäänud laeva pardale;

ii) ei tohi laeva pardal viibimise ajal olla kokku puutunud lindude ega muude haudemunadega, mis on halvema tervisestaatusega;

b) haudemunadega, mille vedu toimus vastavalt punktile a, peab kaasas olema deklaratsioon, milles esitatakse järgmine teave:

i) päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis asuv lähtesadam;

ii) liidus asuv sihtsadam;

iii) külastatud sadamad, kui laev külastas väljaspool saadetise päritolukohaks olevat kolmandat riiki või territooriumi või selle tsooni asuvaid sadamaid;

iv) kinnitus, et haudemunad vastasid transpordi ajal punktis a ja selle punkti alapunktides i, ii ja iii sätestatud nõuetele.

2. Haudemunade saadetise eest vastutav ettevõtja tagab, et lõikes 1 sätestatud deklaratsioon on lisatud loomatervise sertifikaadile ja selle on sihtsadamas laeva saabumise päeval allkirjastanud kõnealuse laeva kapten.

Artikkel 102

Veovahendite ja haudemunade konteinerite suhtes kohaldatavad ennetusmeetmed

Haudemunade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev loomne paljundusmaterjal vastab järgmistele nõuetele:

a) haudemune peab olema veetud sõidukites, mis:

i) on ehitatud nii, et haudemunad ei saa välja kukkuda;

ii) on projekteeritud nii, et neid oleks võimalik puhastada ja desinfitseerida;

iii) puhastati ja desinfitseeriti päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse lubatud desinfitseerimisvahendiga ning kuivatati või lasti kuivada vahetult enne iga liitu sissetoomiseks ette nähtud haudemunade pealelaadimist;

b) haudemune peab olema veetud konteinerites, mis vastavad järgmistele nõuetele:

i) punkti a kohased nõuded;

ii) need sisaldavad üksnes samasse liiki, kategooriasse ja tüüpi kuuluvaid ning samast ettevõttest pärit haudemune;

iii) need suleti vastavalt päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse juhistele, et vältida sisu vahetamise võimalust;

iv) need

— puhastati ja desinfitseeriti enne pealelaadimist vastavalt päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse juhistele

või

— need on ühekordselt kasutatavad, puhtad ja neid kasutatakse esimest korda;

v) neile on märgitud teave XVI lisas sätestatud teatavate haudemunade liikide ja kategooriate kohta.

Artikkel 103

Haudemunade liikumine ja käitlemine pärast sissetoomist

Pärast haudemunade saadetiste liitu sissetoomist tagavad ettevõtjad (sh vedajad), et need:

a) veetakse otse sissetoomise kohast liidus asuvasse sihtkohta;

b) vastavad liidusisese liikumise ja käitlemise nõuetele pärast nende liitu sissetoomist, nagu on sätestatud käesoleva jaotise 5. ja 7. peatükis konkreetsete haudemunade liikide ja -kategooriate jaoks.

2. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded kodulindude haudemunadele

Artikkel 104

Päritolukohaks olevasse kolmandasse riiki või kolmandale territooriumile või selle tsooni imporditud kodulindude haudemunad

Muust kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist päritolukohaks olevasse kolmandasse riiki või kolmandale territooriumile või selle tsooni imporditud linnukarjadest pärit kodulindude haudemunade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui haudemunade päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on andnud järgmised tagatised:

a) haudemunade päritolukarjad imporditi kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis on kantud selliste linnukarjade liitu sissetoomist lubavasse loetellu;

b) haudemunade päritolukarjade import kõnealusesse kolmandasse riiki või kolmandale territooriumile või selle tsooni toimus loomatervisenõuete kohaselt, mis on vähemalt sama ranged kui need, mida kohaldatakse otse liitu sissetoomise suhtes.

Artikkel 105

Haudemunade päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium või selle tsoon

Kodulindude haudemunade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis vastab järgmistele tingimustele:

a) seal kehtib liitu sissetoomiseks ette nähtud saadetise lähetamise kuupäevale eelneva vähemalt kuue kuu jooksul lindude kõrge patogeensusega gripi jaoks taudiseireprogramm ning kõnealune seireprogramm vastab nõuetele, mis on sätestatud kas

i) käesoleva määruse II lisas

või

ii) Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) maismaaloomade tervise koodeksi asjakohases peatükis;

b) seda loetakse kooskõlas artikliga 38 lindude kõrge patogeensusega gripist vabaks;

c) kui seal vaktsineeritakse lindude kõrge patogeensusega gripi vastu, on päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus andnud järgmised tagatised:

i) vaktsineerimisprogramm vastab XIII lisas sätestatud nõuetele;

ii) käesoleva artikli punktis a osutatud seireprogramm vastab lisaks II lisas sätestatud nõuetele ka XIII lisa punktis 2 sätestatud nõuetele;

iii) ta on teatanud komisjonile kolmanda riigi või territooriumi või selle tsooni vaktsineerimisprogrammi mis tahes muudatustest;

d) seda:

i) loetakse kooskõlas artikliga 39 muude kodulindude kui silerinnaliste lindude haudemunade puhul Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vabaks;

ii) silerinnaliste lindude haudemunade puhul:

— loetakse seda kooskõlas artikliga 39 Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vabaks

või

— ei loeta seda kooskõlas artikliga 39 Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vabaks, kuid päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on andnud tagatised seoses vastavusega nõuetele, mis hõlmavad Newcastle'i haiguse viirusesse nakatumisega seotud isoleerimist, seiret ja uuringuid, nagu on sätestatud XIV lisas;

e) kui seal vaktsineeritakse Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu, on päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus andnud järgmised tagatised:

i) kasutatavad vaktsiinid vastavad Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste vaktsiinide üld- ja erikriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1,

või

ii) kasutatavad vaktsiinid vastavad Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste vaktsiinide üldkriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1, ja kodulinnud vastavad XV lisa punktis 2 sätestatud loomatervisenõuetele kodulindude ja haudemunade kohta, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus kasutatavad Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastased vaktsiinid ei vasta XV lisa punktis 1 sätestatud erikriteeriumidele;

f) ta on lubanud pärast lindude kõrge patogeensusega gripi puhangu või Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhangu esinemist esitada komisjonile järgmise teabe:

i) teave taudiolukorrast 24 tunni jooksul alates lindude kõrge patogeensusega gripi või Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse esmasest puhangu kohta kinnituse saamisest;

ii) regulaarselt ajakohastatud andmed taudiolukorra kohta;

g) ta on lubanud esitada lindude kõrge patogeensusega gripi või Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse esmaste puhangute viiruse isolaadid viivitamata lindude gripi ja Newcastle'i haiguse jaoks määratud Euroopa Liidu referentlaborile.

Artikkel 106

Haudemunade päritoluettevõte

Kodulindude haudemunade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need on pärit:

a) haudejaamadest, mille kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on heaks kiitnud kooskõlas nõuetega, mis on vähemalt sama ranged kui need, mis on sätestatud delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artiklis 7, ning

i) mille heakskiitu ei ole peatatud ega tühistatud;

ii) millest 10 km raadiuses (sh naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane) ei ole viimase 30 päeva jooksul enne haudemunade liitu lähetamiseks pealelaadimist esinenud lindude kõrge patogeensusega gripi ega Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhanguid;

iii) millel on päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse antud kordumatu heakskiidunumber;

b) linnukarjadest, mille kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on heaks kiitnud kooskõlas nõuetega, mis on vähemalt samaväärsed kui need, mis on sätestatud delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artiklis 8, ning

i) mille heakskiitu ei ole peatatud ega tühistatud;

ii) millest 10 km raadiuses (sh naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane) ei ole viimase 30 päeva jooksul enne haudemunade liitu lähetamiseks kogumise kuupäeva esinenud lindude kõrge patogeensusega gripi ega Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhanguid;

iii) kus ei ole vähemalt 21 päeva jooksul enne munade liitu lähetamiseks kogumise kuupäeva teatatud ühestki lindude madala patogeensusega gripi viiruste nakkuse kinnitatud juhtumist.

Artikkel 107

Haudemunade päritolukari

Kodulindude haudemunade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need on pärit linnukarjadest, mis vastavad järgmistele nõuetele:

a) kui neid on vaktsineeritud lindude kõrge patogeensusega gripi vastu, on päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium andnud tagatised selle kohta, et XIII lisas sätestatud vaktsineerimisprogrammide ja täiendava seire miinimumnõuded on täidetud;

b) kui neid on vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu:

i) on päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus andnud tagatised selle kohta, et kasutatud vaktsiinid vastavad

— Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste vaktsiinide üld- ja erikriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1, või

— Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste tunnustatud vaktsiinide üldkriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1, ning kodulinnud ja haudemunad, millest ööpäevased tibud koorusid, vastavad XV lisa punktis 2 sätestatud loomatervisenõuetele kodulindude ja haudemunade kohta, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus kasutatavad Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastased vaktsiinid ei vasta XV lisa punktis 1 sätestatud erikriteeriumidele;

ii) tuleb iga saadetise kohta esitada XV lisa punktis 4 sätestatud teave;

c) nende suhtes on kohaldatud taudiseireprogrammi, mis vastab delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 II lisas sätestatud nõudele, ning leiti, et nad ei ole nakatunud või pole mingit alust kahtlustada nende nakatumist järgmiste tauditekitajatega:

i) *Salmonella pullorum*, *Salmonella gallinarum* ja *Mycoplasma gallisepticum* liigi *Gallus gallus* puhul;

ii) *Salmonella arizonae* (serogrupp O:18(k)), *Salmonella pullorum*, *Salmonella gallinarum*, *Mycoplasma meleagridis* ja *Mycoplasma gallisepticum* liigi *Meleagris gallopavo* puhul;

iii) *Salmonella pullorum* ja *Salmonella gallinarum* liikide *Numida meleagris*, *Coturnix coturnix*, *Phasianus colchicus*, *Perdix perdix* ja *Anas* spp. puhul;

d) neid peeti ettevõtetes, kus on *Salmonella pullorum*'i, *S. gallinarum*'i ja *S. arizonae* nakkuse kinnitamise korral viimase 12 kuu jooksul enne munade liitu lähetamiseks kogumise kuupäeva kohaldatud järgmisi meetmeid:

i) nakatunud kari on tapetud või hukatud ja hävitatud;

ii) pärast punktis i osutatud nakatunud karja tapmist või hukkamist on ettevõte puhastatud ja desinfitseeritud;

iii) pärast alapunktis ii osutatud puhastamist ja desinfitseerimist on kõikide ettevõtte karjade puhul kooskõlas punktis c osutatud taudiseireprogrammiga *Salmonella pullorum*'i, *S. gallinarum*'i ja *S. arizonae* nakkuse tuvastamiseks tehtud kahe vähemalt 21päevase vahega uuringu tulemused olnud negatiivsed;

e) neid peeti ettevõtetes, kus on lindude mükoplasmoosi (*Mycoplasma gallisepticum* ja *M. meleagridis*) kinnitamise korral viimase 12 kuu jooksul enne munade liitu lähetamiseks kogumise kuupäeva kohaldatud järgmisi meetmeid:

kas

i) nakatunud karja puhul on kooskõlas punktis c osutatud taudiseireprogrammiga lindude mükoplasmoosi (*Mycoplasma gallisepticum* ja *M. meleagridis*) tuvastamiseks kogu karjal tehtud kahe vähemalt 60päevase vahega uuringu tulemused olnud negatiivsed

või

ii) nakatunud kari on tapetud või hukatud ja hävitatud, ettevõte on puhastatud ja desinfitseeritud ning pärast puhastamist ja desinfitseerimist on kõikide ettevõtte karjade puhul kooskõlas punktis c osutatud taudiseireprogrammiga lindude mükoplasmoosi (*Mycoplasma gallisepticum* ja *M. meleagridis*) tuvastamiseks tehtud kahe vähemalt 21päevase vahega uuringu tulemused olnud negatiivsed;

f) kui nad on päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis läbinud veterinaarjärelevalve ametniku kliinilise kontrolli 24 tunni jooksul enne haudemunade saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimist, et tuvastada märke, mis viitavad taudide (sealhulgas I lisas osutatud loetellu kantud taudide ja esilekerkivate taudide) esinemisele osutavate ilmingute avastamisele, ning neil ei ilmnenud ühtegi taudi sümptomit ja ei olnud mingit alust kahtlustada kõnealuste taudide esinemist.

Artikkel 108

Haudemunade saadetised

Kodulindude haudemunade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need vastavad järgmistele nõuetele:

a) kui haudemune on vaktsineeritud lindude kõrge patogeensusega gripi vastu, on päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium andnud tagatised selle kohta, et XIII lisas sätestatud vaktsineerimisprogrammide ja täiendava seire miinimumnõuded on täidetud;

b) kui haudemune on vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu:

i) päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on andnud tagatised, et kasutatavad vaktsiinid vastavad Newcastle'i haiguse viirusega nakatumise vastaste vaktsiinide üld- ja erikriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1;

ii) tuleb saadetise kohta esitada XV lisa punktis 4 sätestatud teave;

c) haudemunad peavad olema märgistud järgmiselt:

i) kasutades värvitinti;

ii) muude kodulindude kui silerinnaliste lindude haudemunade puhul templiga, millel on artiklis 106 osutatud päritoluettevõtte kordumatu heakskiidunumber;

iii) silerinnaliste lindude haudemunade puhul templiga, millel on päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi ISO kood ja artiklis 106 osutatud päritoluettevõtte kordumatu heakskiidunumber;

d) haudemunad peavad olema desinfitseeritud vastavalt päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse juhistele.

Artikkel 109

Haudemunade sissetoomine liikmesriikidesse, millel on ilma vaktsineerimata Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba staatus

Haudemunade saadetisi, mis on ette nähtud sissetoomiseks liikmesriikidesse, millel on ilma vaktsineerimata Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba staatus, lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui:

a) neid ei ole vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu;

b) need on pärit karjadest, mis vastavad ühes järgmistest punktidest sätestatud nõuetele:

i) neid ei ole vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu;

või

ii) neid on vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu, kasutades selleks inaktiveeritud vaktsiini,

või

iii) neid on hiljemalt 60 päeva jooksul enne munade kogumise kuupäeva vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu, kasutades selleks elusvaktsiini.

3. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded vähem kui 20 kodulindude haudemuna (v.a silerinnaliste lindude haudemunad) sisaldavatele saadetistele

Artikkel 110

Erandid ja erinõuded vähem kui 20 kodulindude haudemuna (v.a silerinnaliste lindude haudemunad) sisaldavatele saadetistele

Erandina artiklitest 101, 102, 106, 107 ja 108 lubatakse saadetisi, mis sisaldavad vähem kui 20 kodulindude haudemuna (v.a silerinnaliste lindude haudemunad), liitu sisse tuua juhul, kui need vastavad järgmistele nõuetele:

a) nad on pärit ettevõtetest:

   i) mis on päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädevas asutuses registreeritud;

   ii) kus ei ole 21 päeva jooksul enne haudemunade kogumise kuupäeva teatatud ühestki lindude madala patogeensusega gripi viiruste nakkuse kinnitatud juhtumist;

   iii) millest 10 km raadiuses (sh naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane) ei ole viimase 30 päeva jooksul enne haudemunade kogumise kuupäeva esinenud lindude kõrge patogeensusega gripi ega Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhanguid;

b) seoses lindude kõrge patogeensusega gripi vastase vaktsineerimisega:

   i) ei ole haudemune vaktsineeritud lindude kõrge patogeensusega gripi vastu;

   ii) kui päritolukarju on vaktsineeritud lindude kõrge patogeensusega gripi vastu, on päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium andnud tagatised selle kohta, et XIII lisas sätestatud vaktsineerimisprogrammide ja täiendava seire miinimumnõuded on täidetud;

c) seoses Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastase vaktsineerimisega ei ole haudemune Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu vaktsineeritud ja kui päritolukarja on Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu vaktsineeritud:

   i) on päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus andnud tagatised selle kohta, et kasutatud vaktsiinid vastavad kas

      — Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste vaktsiinide üld- ja erikriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1,

      või

      — XV lisa punktis 1 sätestatud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste tunnustatud vaktsiinide üldkriteeriumidele ja haudemunad vastavad XV lisa punktis 2 sätestatud loomatervisenõuetele kodulindude ja haudemunade kohta, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus kasutatavad Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastased vaktsiinid ei vasta XV lisa punktis 1 sätestatud erikriteeriumidele;

   ii) tuleb saadetise kohta esitada XV lisa punktis 4 sätestatud teave;

d) kui nad on päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis läbinud veterinaarjärelevalve ametniku kliinilise kontrolli 24 tunni jooksul enne haudemunade saadetiste liitu lähetamiseks pealelaadimist, et tuvastada märke, mis viitavad taudide (sealhulgas I lisas osutatud loetellu kantud taudide ja esilekerkivate taudide) esinemisele osutavate ilmingute avastamisele, ning linnukarjades ei ilmnenud ühtegi taudi sümptomit ja ei olnud mingit alust kahtlustada kõnealuste taudide esinemist.

e) nad on pärit linnukarjadest:

   i) mida on päritoluettevõttes hoitud vähemalt 21 päeva jooksul enne haudemunade kogumist isolatsioonis;

   ii) millele tehti kooskõlas XVII lisas sätestatud nõuetega, mis käsitlevad vähem kui 20 kodulinnuisendist (v.a silerinnalised linnud) või vähem kui 20 kodulindude haudemunast (v.a silerinnaliste lindude haudemunad) koosnevatele saadetistele enne nende liitu sissetoomist uuringute tegemist, uuringud, mis näitasid, et need ei ole nakatunud või pole mingit alust kahtlustada nende nakatumist järgmiste tauditekitajatega:

      — *Salmonella pullorum*, *Salmonella gallinarum* ja *Mycoplasma gallisepticum* liigi *Gallus gallus* puhul;

      — *Salmonella arizonae* (serogrupp O:18(k)), *Salmonella pullorum*, *Salmonella gallinarum*, *Mycoplasma meleagridis* ja *Mycoplasma gallisepticum* liigi *Meleagris gallopavo* puhul;

— *Salmonella pullorum* ja *Salmonella gallinarum* liikide *Numida meleagris, Coturnix coturnix, Phasianus colchicus, Perdix perdix* ja *Anas* spp. puhul.

4. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded määratletud patogeenivabadele munadele

Artikkel 111

Erand ja erinõuded määratletud patogeenivabadele munadele

Erandina artiklis 98 sätestatud viibimisaja nõuetest ning artiklites 105–110 ja 112–114 sätestatud konkreetsetest loomatervisenõuetest lubatakse määratletud patogeenivabade munade saadetisi, mis ei vasta kõnealuste sätete kohastele loomatervisenõuetele, liitu sisse tuua juhul, kui need vastavad selle asemel järgmistele loomatervisenõuetele:

a) need on pärit linnukarjadest:

   i) mis on määratletud patogeenidest vabad, nagu on kirjeldatud Euroopa farmakopöas, ning kõigi selle staatuse omandamiseks nõutavate analüüside ja kliiniliste läbivaatuste tulemused on olnud soodsad, hõlmates lindude kõrge patogeensusega gripi, Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse ja lindude madala patogeensusega gripi viiruste nakkuse avastamiseks 30 päeva jooksul enne munade liitu lähetamiseks kogumise kuupäeva tehtud analüüside negatiivseid tulemusi;

   ii) mis on vähemalt kord nädalas kliiniliselt läbi vaadatud, nagu on kirjeldatud Euroopa farmakopöas, ning mille puhul ei ole tuvastatud ühtegi taudi sümptomit ega alust, et kahtlustada mis tahes taudi esinemist;

   iii) mida on vähemalt kuus nädalat enne munade liitu lähetamiseks kogumise kuupäeva peetud ettevõtetes, mis vastavad Euroopa farmakopöas kirjeldatud tingimustele;

   iv) mis ei ole vähemalt kuus nädalat enne munade liitu lähetamiseks kogumise kuupäeva puutunud kokku kodulindudega, kes ei vasta käesoleva artikli nõuetele, ega metslindudega;

b) need on märgistatud värvitinti kasutades templiga, millel on päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi ISO kood ja päritoluettevõtte kordumatu heakskiidunumber;

c) need peavad olema desinfitseeritud vastavalt päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse juhistele.

5. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded kodulindude haudemunade liikumisele ja käitlemisele pärast nende liitu sissetoomist ning neist munadest koorunud kodulindude liikumisele ja käitlemisele

Artikkel 112

Ettevõtjate kohustused seoses haudemunade käitlemisega pärast nende liitu sissetoomist ja neist haudemunadest koorunud kodulindude käitlemisega

1. Sihtettevõtet käitavad ettevõtjad paigutavad kodulindude haudemunad, mis on liitu sisse toodud kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kas

a) muudest haudemunadest eraldi inkubaatoritesse (sh koorumiskappidesse),

või

b) inkubaatoritesse (sh koorumiskappidesse), kus on juba muid haudemune.

2. Lõikes 1 osutatud ettevõtjad tagavad, et kõnealuses lõikes nimetatud haudemunadest koorunud sugulinde ja tootmislinde peetakse järjestikuse ajavahemiku jooksul:

a) koorumisest saadik vähemalt kolm nädalat haudejaamas

või

b) koorumisest saadik vähemalt kolm nädalat kas samas või muus liikmesriigis asuvates ettevõtetes, kuhu kodulinnud on pärast koorumist saadetud.

3. Lõikes 2 sätestatud ajavahemike jooksul hoiavad ettevõtjad liitu sisse toodud haudemunadest koorunud kodulinde muudest kodulinnukarjadest eraldi.

4. Kui kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist liitu sisse toodud haudemunadest koorunud sugulinnud ja tootmislinnud paigutati ruumidesse või tarandikesse, kus on muid kodulinde, algavad lõikes 2 sätestatud asjakohased ajavahemikud alates viimase linnu lisamise kuupäevast ja ühtegi neis ruumides või tarandikes olevat kodulindu ei tohi enne kõnealuste ajavahemike möödumist sealt eemaldada.

5. Kui kodulindude haudemunad, mis on liitu sisse toodud kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, paigutati inkubaatoritesse (sh koorumiskappidesse), kus oli juba muid haudemune, siis

a) kohaldatakse lõigete 2–4 sätteid kõigi kodulindude suhtes, kes on koorunud haudemunadest, mis paiknesid samas inkubaatoris (sh koorumiskapis) haudemunadega, mis on liitu sisse toodud kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist;

b) lõikes 2 osutatud asjakohased ajavahemikud algavad kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist liitu sisse toodud viimase haudemuna koorumise kuupäevast.

Artikkel 113

Proovide võtmine ja analüüsimine pärast liitu sissetoomist

Sihtliikmesriigi pädev asutus tagab, et veterinaarjärelevalve ametnik teeb sihtettevõttes kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist liitu sisse toodud haudemunadest koorunud sugulindude ja tootmislindude kliinilise läbivaatuse hiljemalt artikli 112 lõikes 2 sätestatud asjakohaste ajavahemike lõppkuupäeval, ning vajaduse korral võetakse neilt analüüsimiseks proovid, et jälgida nende tervisestaatust.

Artikkel 114

Pädevate asutuste kohustus võtta proove sellistest haudemunadest koorunud silerinnalistelt lindudelt, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis ei ole Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba, ning neid proove analüüsida

Sihtliikmesriigi pädev asutus tagab, et sellistest haudemunadest koorunud silerinnaliste lindude suhtes, mis on liitu sisse toodud kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis ei ole Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba, kohaldatakse artikli 112 lõikes 2 sätestatud ajavahemikel järgmist:

a) pädev asutus teeb nende seas iga silerinnalise linnu kloaagi-tampooniprooviga või väljaheiteprooviga viiruse tuvastamise uuringu Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse kindlakstegemiseks;

b) selliste silerinnaliste lindude puhul, mis on ette nähtud sissetoomiseks liikmesriiki, millel on ilma vaktsineerimata Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba staatus, teeb lisaks punktis a osutatud nõuetele pädev asutus nende seas iga silerinnalise linnu viiruse seroloogilise uuringu Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse suhtes;

c) enne isolatsioonist vabastamist peavad kõigi silerinnaliste lindude seas tehtud punktides a ja b sätestatud uuringute tulemused olema negatiivsed.

6. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded tehistingimustes peetavate lindude haudemunadele

Artikkel 115

Haudemunade saadetised

Tehistingimustes peetavate lindude haudemunade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need on saadud tehistingimustes peetavatelt lindudelt, kes vastavad artiklites 55–58 sätestatud liitu sissetoomise nõuetele.

7. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded tehistingimustes peetavate lindude haudemunade liikumisele ja käitlemisele pärast nende liitu sissetoomist ja neist munadest koorunud tehistingimustes peetavate lindude liikumisele ja käitlemisele

Artikkel 116

Tehistingimustes peetavate lindude haudemunade käitlemine pärast nende liitu sissetoomist ja neist munadest koorunud tehistingimustes peetavate lindude käitlemine

Sihtettevõtet käitavad ettevõtjad teevad järgmist:

a) paigutavad tehistingimustes peetavate lindude haudemunad, mis on liitu sisse toodud kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, muudest haudemunadest eraldi inkubaatoritesse (sh koorumiskappidesse);

b) tagavad, et artiklis 115 osutatud tehistingimustes peetavate lindude haudemunadest koorunud tehistingimustes peetavaid linde hoitakse vastavalt artiklite 59–61 nõuetele heakskiidetud karantiiniasutuses.

3. JAOTIS

LOOMATERVISENÕUDED MUUDE LOOMADE KUI KABILOOMADE PALJUNDUSMATERJALILE NING KODULINDUDE JA TEHISTINGIMUSTES PEETAVATE LINDUDE HAUDEMUNADELE, MIS ON ETTE NÄHTUD KINNISTE ETTEVÕTETE JAOKS

Artikkel 117

Nõuded kinnistest ettevõtetest lähetatud muude kui artikli 1 lõike 4 punktides a ja b osutatud loomade paljundusmaterjali saadetiste liitu sissetoomiseks

Artikli 29 kohaselt loetellu kantud kinnistest ettevõtetest lähetatud muude kui artikli 1 lõike 4 punktides a ja b osutatud loomade sperma, ootsüütide ja embrüote saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need on lähetatud liidus asuvasse kinnisesse ettevõttesse ja tingimusel, et:

a) sihtliikmesriigi pädev asutus on hinnanud ohte, mida kõnealune loomne paljundusmaterjal võib liidu jaoks endast kujutada;

b) kõnealuse loomse paljundusmaterjali doonorloomad on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, millest on lubatud teatavaid loomaliike ja -kategooriaid liitu sisse tuua;

c) kõnealuse loomse paljundusmaterjali doonorloomad on pärit päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis asuvast kinnisest ettevõttest, mis on kantud artikli 29 kohaselt koostatud nende kinniste ettevõtete loetellu, kust on lubatud teatavate loomaliikide liitu toomine;

d) loomse paljundusmaterjali sihtkoht on liidus asuv kinnine ettevõte, mis on määruse (EL) 2016/429 artikli 95 kohaselt heaks kiidetud;

e) loomne paljundusmaterjal veetakse otse liidus asuvasse kinnisesse ettevõttesse, millele on osutatud punktis d.

Artikkel 118

Konkreetsed loomatervisenõuded doonorloomadele

Artiklis 117 osutatud sperma, ootsüütide ja embrüote saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need koguti doonorloomadelt, kes vastavad järgmistele nõuetele:

a) nad ei ole pärit ettevõttest ega ole kokku puutunud loomadega ettevõttest, mis asub A-kategooria taudi või nende peetavate maismaaloomade liikide puhul asjakohase esilekerkiva taudi esinemise tõttu kehtestatud piirangutsoonis;

b) nad on pärit ettevõttest, kus ei ole vähemalt viimase 30 päeva jooksul esinenud ühtegi nende peetavate maismaaloomade liikide puhul asjakohast D-kategooria taudi;

c) nad on viibinud vähemalt 30 päeva enne liitu sissetoomiseks ette nähtud sperma, ootsüütide või embrüote kogumist ühes kinnises päritoluettevõttes;

d) nad on kinnise ettevõtte tegevuse eest vastutava ettevõtte veterinaararsti poolt kliiniliselt läbi vaadatud ja neil ei olnud sperma, ootsüütide või embrüote kogumise kuupäeval taudi sümptomeid.

e) neid ei kasutatud võimaluse korral vähemalt 30 päeva jooksul enne liitu sissetoomiseks ette nähtud sperma, ootsüütide või embrüote esimese kogumise päeva ja nende kogumisperioodi jooksul loomulikuks paaritamiseks;

f) nad on identifitseeritud ja registreeritud selle kinnise ettevõtte eeskirjade kohaselt.

Artikkel 119

Nõuded loomsele paljundusmaterjalile

Artiklis 117 osutatud sperma, ootsüütide ja embrüote saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need vastavad järgmistele nõuetele:

a) need on märgistatud sellisel viisil, et on võimalik hõlpsasti tuvastada järgmist teavet:

   i) selle loomse paljundusmaterjali kogumise või tootmise kuupäev;

   ii) doonorlooma(de) liik, vajaduse korral alamliik, ja identifitseerimisandmed;

   iii) kinnise ettevõtte kordumatu heakskiidunumber, milles sisaldub heakskiidu andnud riigi ISO 3166-1 kahetäheline riigikood;

   iv) muu asjakohane teave;

b) neid veetakse konteineris, mis:

   i) on enne kinnisest ettevõttest lähetamist kinnises ettevõttes toimuva tegevuse eest vastutava ettevõtte veterinaararsti poolt pitseeritud ja nummerdatud;

   ii) on enne kasutamist puhastatud ja desinfitseeritud või steriliseeritud või kasutatakse ühekordselt kasutatavat konteinerit;

   iii) on täidetud krüogeense ainega, mida ei ole varem teiste toodetega kasutatud.

IV OSA

ARTIKLITES 3 JA 5 OSUTATUD LOOMATERVISENÕUDED LOOMSETE SAADUSTE LIITU SISSETOOMISELE

1. JAOTIS

ÜLDISED LOOMATERVISENÕUDED LOOMSETE SAADUSTE LIITU SISSETOOMISELE

Artikkel 120

Tootmiskuupäeva ajalised piirangud

Loomsete saaduste saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevaid saadusi ei saadud ajavahemikul, mil:

a) liit võttis päritolukohaks olevast kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist kõnealuste saaduste sissetoomiseks kasutusele loomatervishoiuga seotud piiravad meetmed;

b) peatati kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist kõnealuste saaduste liitu sissetoomise luba.

Artikkel 121

Loomsete saaduste töötlemise nõuded

1. Muude kui värskete või toorete loomsete saaduste saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevaid saadusi on töödeldud vastavalt käesoleva osa jaotistele 3–6.

Esimeses lõigus osutatud töötlemisviisi peab:

a) olema liit loetelus konkreetselt määranud päritolukohaks olevale kolmandale riigile, territooriumile või selle tsoonile ning teatavate loomsete saaduste päritoluliikidele;

b) kohaldama selles kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis, mis on kantud teatavate loomsete saaduste liikide ja kategooriate liitu sissetoomist lubavasse loetellu;

c) kohaldama vastavalt järgmistele nõuetele:

   i) lihatoodete töötlemine riskide maandamiseks, nagu on sätestatud XXVI lisas;

   ii) piima ja piimatoodete töötlemine riskide maandamiseks, nagu on sätestatud XXVII lisas;

   iii) munatoodete töötlemine riskide maandamiseks, nagu on sätestatud XXVIII lisas.

2. Pärast lõikes 1 sätestatud töötlemise lõppu tuleb loomseid saadusi kuni pakendamiseni käsitleda nii, et oleks välistatud ristsaastumise oht, mis võiks kujutada ohtu loomade tervisele.

Artikkel 122

Nõuded loomsete saaduste veovahenditele

Loomsete saaduste saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui selliseid saadetisi veetakse veovahendis, mis on projekteeritud, ehitatud ja mida hooldatakse nii, et loomsete saaduste tervisestaatust ei ohustata nende veo ajal päritolukohast liitu.

Artikkel 123

Loomsete saaduste liitu lähetamine

Loomsete saaduste saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui sellised saadetised on lähetatud liidus asuvasse sihtkohta eraldatuna nendest loomadest ja loomsetest saadustest, mis ei vasta käesolevas määruses sätestatud liitu sissetoomisel kohaldatavatele asjakohastele loomatervisenõuetele.

2. JAOTIS

LOOMATERVISENÕUDED VÄRSKE LIHA LIITU SISSETOOMISELE

1. PEATÜKK

Üldised loomatervisenõuded värskele lihale

Artikkel 124

Peetavate värske liha päritoluloomade tapamajja lähetamine

Peetavatelt loomadelt (v.a tehistingimustes peetavatelt kohapeal surmatud ulukitelt) pärineva värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on saadud järgmistele nõuetele vastavatelt peetavatelt loomadelt:

a) loomade päritoluettevõte asub kas

   i) samas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis, kus värske liha saadi,

   või

ii) kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis, kust loomade tapamajja lähetamise ajal oli lubatud asjaomaste loomaliikide värsket liha liitu sisse tuua;

b) peetavad loomad lähetati päritoluettevõttest otse tapamajja;

c) punktis a osutatud tapamajja vedamise ajal:

i) ei läbinud peetavad loomad kolmandat riiki või territooriumi või selle tsooni, mis ei ole kantud teatavate värske liha liikide ja kategooriate liitu sissetoomist lubavasse loetellu;

ii) ei puutunud peetavad loomad kokku halvema tervisestaatusega loomadega;

d) punktis a osutatud peetavate loomade tapamajja vedamiseks kasutatavad veovahendid ja konteinerid vastavad artiklites 17 ja 18 sätestatud nõuetele.

Artikkel 125

Metsloomade või tehistingimustes peetavate kohapeal surmatud ulukite rümpade lähetamine

Metsloomadelt või tehistingimustes peetavatelt kohapeal surmatud ulukitelt pärineva värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on saadud järgmistele nõuetele vastavatelt rümpadelt:

a) rümbad lähetati surmamise kohast otse samas loetellu kantud kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis asuvasse ulukiliha käitlemise ettevõttesse;

b) punktis a osutatud ulukiliha käitlemise ettevõttesse vedamise ajal:

i) ei läbinud rümbad kolmandat riiki või territooriumi või selle tsooni, mis ei ole kantud teatavate värske liha liikide ja kategooriate liitu sissetoomist lubavasse loetellu;

ii) ei puutunud rümbad kokku halvema tervisestaatusega loomade ega rümpadega;

c) rümbad veeti punktis a osutatud ulukiliha käitlemise ettevõttesse veovahendites ja konteinerites, mis vastavad järgmistele nõuetele:

i) need puhastati ja desinfitseeriti enne rümpade liitu lähetamiseks pealelaadimist päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse lubatud desinfitseerimisvahendiga;

ii) need on ehitatud nii, et rümpade veo ajal ei ohustata nende tervisestaatust.

Artikkel 126

Tapaeelne ja tapajärgne kontroll

Peetavatelt ja metsloomadelt pärineva värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need on saadud loomadelt, kes on läbinud järgmised kontrollid:

a) peetavate loomade puhul:

i) tapaeelne kontroll 24 tunni jooksul enne tapmist;

ii) tapajärgne kontroll, mis tehakse viivitamata pärast nende surmamist või tapmist;

b) metsloomade puhul tehakse tapajärgne kontroll viivitamata pärast nende surmamist.

Esimeses lõigus osutatud kontrollid peab päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis tegema veterinaarjärelevalve ametnik, et välistada I lisas osutatud asjakohaste taudide ja esilekerkivate taudide olemasolu.

Artikkel 127

Värske liha päritoluloomade käitlemine surmamise või tapmise ajal

Värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on pärit loomadelt, kellel puudus nende surmamise või tapmise ajal kokkupuude halvema tervisestaatusega loomadega.

Artikkel 128

Värske liha käitlemine ja valmistamine värske liha päritoluettevõttes

Värske liha saadetisi tuleb hoida rangelt eraldatuna värskest lihast, mis ei vasta artiklites 124–146 sätestatud asjakohastele loomatervisenõuetele värske liha liitu sissetoomisel, ning seda tapmise ja tükeldamise ajal kuni

a) selle pakendamiseni edasiseks säilitamiseks või liitu lähetamiseks

või

b) pakendamata värske liha puhul selle liitu saabumiseni.

2. PEATÜKK

Loomatervisenõuded kabiloomade värskele lihale

1. JAGU

ÜLDISED LOOMATERVISENÕUDED PEETAVATE JA LOODUSLIKE KABILOOMADE VÄRSKELE LIHALE

Artikkel 129

Kabiloomade värske liha päritoluloomade liigid

Kabiloomade värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on pärit järgmistelt liikidelt:

a) peetavate kabiloomade puhul kõigilt kabiloomade liikidelt;

b) looduslike kabiloomade ja tehistingimustes peetavate ulukkabiloomade puhul kõigilt kabiloomade liikidelt, v.a *veised, lambad, kitsed ja kodusigade tõud*.

Artikkel 130

Värske vere sissetoomise keeld

Inimtoiduna kasutamiseks ette nähtud kabiloomade värske vere saadetisi ei lubata liitu sisse tuua.

2. JAGU

KONKREETSED LOOMATERVISENÕUDED PEETAVATE KABILOOMADE VÄRSKELE LIHALE

Artikkel 131

Värske liha saamiseks kasutatud peetavate kabiloomade viibimisaeg enne nende tapmist või surmamist

1. Liitu sissetoomiseks ette nähtud värske liha saamiseks kasutatud peetavad kabiloomad ei pea vastama enne nende tapmise või surmamise kuupäeva viibimisaja nõudele, tingimusel, et nad on kolmandasse riiki või kolmandale territooriumile või selle tsooni toodud:

a) muust kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis on kantud samadelt kabiloomade liikidelt saadud värske liha liitu sissetoomist lubavasse loetellu ja kus peetavad kabiloomad viibisid enne tapmist vähemalt kolm kuud,

või

b) liikmesriigist.

2. Liitu sissetoomiseks ette nähtud värske liha saamiseks kasutatud peetavad kabiloomad (v.a lõikes 1 osutatud kabiloomad) peavad vahetult enne nende tapmise või surmamise kuupäeva vastama viibimisaja nõudele XXIII lisa kohase järjestikuse ajavahemiku jooksul järgmiselt:

a) päritolukari viibis päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis;

b) nad viibisid päritoluettevõttes;

c) neil puudus kokkupuude halvema tervisestaatusega kabiloomadega.

Artikkel 132

Erand peetavate värske liha päritoluloomade otse tapamajja lähetamisest

Erandina artikli 124 punktist b lubatakse neile nõuetele mittevastavate peetavate kabiloomade värske liha saadetisi liitu sisse tuua tingimusel, et saadetises olev värske liha on saadud veistelt, lammastelt või kitsedelt ning:

a) kabiloomad on pärast nende päritoluettevõttest lahkumist ja enne tapamajja saabumist läbinud üheainsa kogumisega tegeleva ettevõtte, mis vastab artikli 20 punktis b sätestatud nõuetele;

b) päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on andnud lisatagatised tagamaks, et kabiloomade tervisestaatust ei ole nende päritoluettevõttest välja liikumise ajast kuni tapamajja saabumiseni ohustatud;

c) punktis b osutatud kolmandale riigile või territooriumile või selle tsoonile on selliste erandite loetelus antud luba.

Artikkel 133

Peetavate kabiloomade värske liha päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium või selle tsoon

1. Peetavate kabiloomade värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis vastab selliste loetletud taudide puhul XXIV lisa A osa tabelis sätestatud taudivaba staatuse minimaalsele ajale, millega seoses on loetletusse kantud kabiloomade liigid, kellelt värske liha on saadud.

Esimeses lõigus osutatud minimaalset kestust võib lühendada XXIV lisa B osas loetellu kantud taudide puhul, kui järgitakse seal sätestatud eritingimusi; kõnealused eritingimused peab liit olema loetelus konkreetselt määranud kolmandale riigile, territooriumile või selle tsoonile ning teatavate värske liha päritoluliikidele;

2. Kabiloomade värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus ei ole tehtud lõikes 1 osutatud loetellu kantud taudide vastast vaktsineerimist vastavalt XXV lisa A osa tabelile.

3. Erandina lõikest 2 võib olla tehtud suu- ja sõrataudi vastane vaktsineerimine, kui pädev asutus järgib XXV lisa B osa punkti 1 alapunktis b või punkti 3.1 alapunktis a sätestatud eritingimusi, mille liit peab olema loetelus konkreetselt määranud kõnealusele kolmandale riigile, territooriumile või selle tsoonile ning konkreetsetele värske liha päritoluliikidele.

Artikkel 134

Värske liha saamiseks kasutatud peetavate kabiloomade päritoluettevõte

1. Peetavate kabiloomade värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on saadud kabiloomadelt, kes on pärit ettevõttest,

a) mille sees ja mida ümbritseval alal (sh naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane) ei ole 10 km raadiuses tapmiskuupäevale eelneva 30 päeva jooksul teatatud ühegi sellise XXIV lisa A osas osutatud taudi esinemisest, millega seoses on kantud loetellu need kabiloomade liigid, kellelt liitu sissetoomiseks ette nähtud värske liha pärineb, või

b) mis vastab XXV lisa B osa punkti 1 alapunktis b või punkti 3.1 alapunktis a sätestatud eritingimustele, mida pädevad asutused peavad kolmandas riigis, kolmandal territooriumil või selle tsoonis vähem kui 12 kuud enne tapmise kuupäeva tehtud suu- ja sõrataudi vastase vaktsineerimise korral järgima ja mille komisjon peab olema loetelus konkreetselt määranud kõnealusele kolmandale riigile, territooriumile või selle tsoonile, kust on lubatud värsket liha liitu sisse tuua, ning värske liha päritoluliikidele.

2. Peetavate kabiloomade värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on saadud kabiloomadelt, kes on pärit ettevõttest,

a) kus ei ole ühtegi looma vaktsineeritud vastavalt XXV lisa A osale või

b) mis asub kolmandas riigis, kolmandal territooriumil või selle tsoonis, mis vastab XXIV lisa B osa punktis 1 sätestatud eritingimustele; need tingimused peab komisjon olema loetelus konkreetselt määranud kolmandale riigile, territooriumile või selle tsoonile, millest on lubatud kabiloomade värske liha liitu sissetoomine, ja värske liha päritoluliikidele.

Artikkel 135

Erinõuded peetavate kabiloomade liigilt Sus scrofa saadud värskele lihale

Peetavate kabiloomade liigilt *Sus scrofa* saadud värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on pärit loomadelt, keda on sünnist saadik peetud looduslikest kabiloomadest eraldi.

Artikkel 136

Peetavate kabiloomade värske liha päritoluettevõte

Peetavate kabiloomade värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on saadud tapamajast või ulukiliha käitlemise ettevõttest, mille sees ja mida ümbritseval alal (sh naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane) ei ole 10 km raadiuses tapmis- või surmamiskuupäevale eelneva 30 päeva jooksul teatatud ühegi sellise XXIV lisa A osas osutatud taudi esinemisest.

3. JAGU

KONKREETSED LOOMATERVISENÕUDED LOODUSLIKE KABILOOMADE VÄRSKELE LIHALE

Artikkel 137

Looduslike kabiloomade värske liha päritolukohaks olev riik või territoorium või selle tsoon

Looduslike kabiloomade värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis vastab artiklis 133 sätestatud loomatervisenõuetele.

Artikkel 138

Värske liha saamiseks kasutatud looduslikud kabiloomad

Looduslike kabiloomade värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on saadud loomadelt, kes vastavad järgmistele nõuetele:

a) nad surmati kaugemal kui 20 kilomeetrit mis tahes sellise kolmanda riigi, territooriumi või tsooni piirist, mis ei olnud sel ajal kantud looduslike kabiloomade liikidest pärineva värske liha liitu sissetoomist lubavasse loetellu;

b) nad surmati 20 kilomeetrise raadiusega alal, kus ei olnud eelneva 60 päeva jooksul teatatud ühestki XXIV lisa A osas osutatud taudist.

Artikkel 139

Ulukiliha käitlemise ettevõte, kust looduslike kabiloomade värske liha pärineb

Looduslike kabiloomade värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on saadud ulukiliha käitlemise ettevõttest, mille sees ja mida ümbritseval alal (sh naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane) ei ole 10 km raadiuses surmamiskuupäevale eelneva 30 päeva jooksul teatatud ühegi sellise XXIV lisa A osas osutatud taudi esinemisest.

3. PEATÜKK

Loomatervisenõuded kodulindude ja uluklindude värskele lihale

1. JAGU

KONKREETSED LOOMATERVISENÕUDED KODULINDUDE VÄRSKELE LIHALE

Artikkel 140

Kodulindude viibimisaeg

Kodulindude värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on saadud järgmistelt kodulindudelt:

a) neid on hoitud koorumisest saadik kuni tapmise kuupäevani värske liha päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis

või

b) nad imporditi ööpäevaste tibude, sugulindude, tootmislindude või tapmiseks ette nähtud kodulindudena kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis on kantud nende kaupade liitu sissetoomist lubavasse loetellu, või liikmesriigist ning import toimus kooskõlas selliste loomatervisenõuetega, mis on vähemalt sama ranged kui käesoleva määruse asjakohased nõuded.

Artikkel 141

Kodulindude värske liha päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium või selle tsoon

Kodulindude värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis vastab järgmistele tingimustele:

a) seal kehtib liitu sissetoomiseks ette nähtud saadetise lähetamise kuupäevale eelneva vähemalt kuue kuu jooksul lindude kõrge patogeensusega gripi jaoks taudiseireprogramm ning kõnealune seireprogramm vastab nõuetele, mis on sätestatud kas

   i) käesoleva määruse II lisas

   või

   ii) Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) maismaaloomade tervise koodeksi asjakohases peatükis;

b) seda loetakse kooskõlas artikliga 38 lindude kõrge patogeensusega gripist vabaks;

c) kui seal on tehtud lindude kõrge patogeensusega gripi vastane vaktsineerimine, on päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus andnud järgmised tagatised:

   i) vaktsineerimisprogramm vastab XIII lisas sätestatud nõuetele;

   ii) käesoleva artikli punktis a osutatud seireprogramm vastab lisaks II lisas sätestatud nõuetele ka XIII lisa punktis 2 sätestatud nõuetele;

   iii) ta on teatanud komisjonile kolmanda riigi või territooriumi või selle tsooni vaktsineerimisprogrammi mis tahes muudatustest;

d) seda:

   i) loetakse kooskõlas artikliga 39 muude kodulindude kui silerinnaliste lindude värske liha puhul Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vabaks;

   ii) silerinnaliste lindude värske liha puhul:

      — loetakse kooskõlas artikliga 39 Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vabaks

      või

— ei loeta kooskõlas artikliga 39 Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vabaks, kuid päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on andnud tagatised seoses vastavusega nõuetele, mis hõlmavad Newcastle'i haiguse viirusesse nakatumisega seotud isoleerimist, seiret ja uuringuid, nagu on sätestatud XIV lisas;

e) kus päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu vaktsineerides andnud järgmised tagatised:

i) kasutatavad vaktsiinid vastavad Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste vaktsiinide üld- ja erikriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1, või

ii) kasutatavad vaktsiinid vastavad Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste vaktsiinide üldkriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1, ja kodulinnud, kellelt värske liha on saadud, vastavad XV lisa punktis 3 sätestatud loomatervisenõuetele kodulindude värske liha kohta, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus kasutatavad Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastased vaktsiinid ei vasta XV lisa punktis 1 sätestatud erikriteeriumidele;

f) ta on lubanud pärast lindude kõrge patogeensusega gripi puhangu või Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhangu esinemist esitada komisjonile järgmise teabe:

i) teave taudiolukorrast 24 tunni jooksul alates lindude kõrge patogeensusega gripi või Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse esmase puhangu kohta kinnituse saamisest;

ii) regulaarselt ajakohastatud andmed taudiolukorra kohta;

g) ta on lubanud esitada lindude kõrge patogeensusega gripi või Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse esmaste puhangute viiruse isolaadid viivitamata lindude gripi ja Newcastle'i haiguse jaoks määratud Euroopa Liidu referentlaborile.

Artikkel 142

Kodulindude päritoluettevõte

Kodulindude värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha pärineb kodulindudelt, kes on pärit ettevõttest,

a) mille piires ja millest 10 km raadiuses (sh naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane) ei ole tapmiskuupäevale eelneva vähemalt 30 päeva jooksul esinenud lindude kõrge patogeensusega gripi ega Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhanguid;

b) mis silerinnaliste lindude värske liha puhul, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis ei ole Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba, vastab XIV lisa punkti 3 alapunktides b ja c sätestatud loomatervisenõuetele silerinnaliste lindude ning neilt saadud haudemunade ja värske liha kohta, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis ei ole Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba.

Artikkel 143

Kodulinnud, kellelt värske liha pärineb

1. Kodulindude värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on saadud kodulindudelt, keda ei ole vaktsineeritud lindude kõrge patogeensusega gripi vastu ega Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu või kes vastavad järgmistele nõuetele:

a) kui neid on vaktsineeritud lindude kõrge patogeensusega gripi vastu, on päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium andnud tagatised selle kohta, et XIII lisas sätestatud vaktsineerimisprogrammide ja täiendava seire miinimumnõuded on täidetud;

b) kui neid on vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu:

i) on päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus andnud tagatised selle kohta, et kasutatud vaktsiinid vastavad

— Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste vaktsiinide üld- ja erikriteeriumidele, mis on sätestatud XV lisa punktis 1, või

— XV lisa punktis 1 sätestatud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastaste tunnustatud vaktsiinide üldkriteeriumidele ja kodulinnud, kellelt värske liha on saadud, vastavad XV lisa punktis 3 sätestatud loomatervisenõuetele kodulindude värske liha kohta, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus kasutatavad Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastased vaktsiinid ei vasta XV lisa punktis 1 sätestatud erikriteeriumidele;

ii) tuleb saadetise kohta esitada XV lisa punktis 4 sätestatud teave.

2. Kodulindude värske liha saadetisi, mis on ette nähtud sissetoomiseks liikmesriiki või territooriumile, millel on ilma vaktsineerimata Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba staatus, lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on saadud kodulindudelt, keda ei ole tapmiskuupäevale eelneva 30 päeva jooksul vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu elusvaktsiiniga.

Artikkel 144

Kodulindude värske liha päritoluettevõte

Kodulindude värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on pärit tapamajast, kus:

a) tapmise ajal ei kohaldatud selle suhtes lindude kõrge patogeensusega gripi ega Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhangu esinemise tõttu piiranguid ega loomatervisega seotud põhjustel riiklike õigusaktide kohaseid ametlikke piiranguid;

b) tapamajast 10 km raadiuses (sh naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane) ei ole tapmiskuupäevale eelneva vähemalt 30 päeva jooksul esinenud lindude kõrge patogeensusega gripi ega Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhanguid.

2. JAGU

KONKREETSED LOOMATERVISENÕUDED ULUKLINDUDE VÄRSKELE LIHALE

Artikkel 145

Uluklindude värske liha päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium või selle tsoon

Uluklindude värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis vastab järgmistele tingimustele:

a) selles kehtib liitu sissetoomiseks ette nähtud saadetise lähetamise kuupäevale eelneva vähemalt kuue kuu jooksul lindude kõrge patogeensusega gripi jaoks taudiseireprogramm ning kõnealune seireprogramm vastab nõuetele, mis on sätestatud kas

i) käesoleva määruse II lisas

või

ii) Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) maismaaloomade tervise koodeksi asjakohases peatükis;

b) seal ei ole surmamisele eelneva vähemalt 30 päeva jooksul kohaldatud lindude kõrge patogeensusega gripi ega Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhangu esinemise tõttu loomatervishoiuga seotud piiranguid.

Artikkel 146

Uluklindude värske liha päritoluettevõte

Uluklindude värske liha saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olev värske liha on pärit ulukiliha käitlemise ettevõttest:

a) mille suhtes ei kohaldatud korrastamise ajal lindude kõrge patogeensusega gripi ega Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhangu esinemise tõttu piiranguid ega loomatervisega seotud põhjustel ametlikke piiranguid;

b) millest 10 km raadiuses (sh naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane) ei ole rümpade vastuvõtmise kuupäevale eelneva vähemalt 30 päeva jooksul esinenud lindude kõrge patogeensusega gripi ega Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhanguid.

3. JAOTIS

LOOMATERVISENÕUDED LIHATOODETE JA KESTADE LIITU SISSETOOMISELE

Artikkel 147

Lihatoodete töötlemine

Lihatoodete saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevaid lihatooteid on töödeldud vastavalt artiklile 121, nagu on nõutud artiklis 148 või 149.

Artikkel 148

Lihatooted, mille suhtes ei kohaldata riske maandavat töötlust

Kui saadetises olevaid lihatooteid ei ole vastavalt XXVI lisale riskide maandamiseks töödeldud, on lihatoodete saadetisi liitu sisse tuua lubatud ainult juhul, kui:

a) päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium või selle tsoon on kantud asjakohastelt liikidelt saadud värske liha liitu sissetoomist lubavasse loetellu ning sellise värske liha liitu sissetoomiseks ei ole nõutavad eritingimused vastavalt IV osa 1. jaotise 1. ja 2. peatükile;

b) lihatoote töötlemiseks kasutatud värske liha vastas kõigile värske liha liitu sissetoomise nõuetele, mistõttu võis seda liitu sisse tuua, ning see pärines järgmisest riigist:

   i) kolmas riik või territoorium või selle tsoon, kus toimus lihatoote töötlemine;

   ii) loetellu kantud kolmas riik või territoorium või selle tsoon, mis on kantud asjakohastelt liikidelt saadud värske liha liitu sissetoomist lubavasse loetellu;

   iii) liikmesriik.

Artikkel 149

Lihatooted, mille suhtes kohaldatakse riske maandavat töötlust

1. Lihatoodete saadetisi, mis ei vasta artiklis 148 sätestatud nõuetele, lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui neid on vastavalt XXVI lisale riskide maandamiseks töödeldud vähemalt viisil, mille liit on loetelus konkreetselt määranud lihatoote päritoluriigiks olevale kolmandale riigile või territooriumile või selle tsoonile kooskõlas artikliga 121, kui lihatoote töötlemiseks kasutatav värske liha pärineb järgmisest riigist:

a) kolmas riik või territoorium või selle tsoon, kus toimus lihatoote töötlemine;

b) loetellu kantud kolmas riik või territoorium või selle tsoon, millest on lubatud asjakohastelt liikidelt saadud värske liha liitu sissetoomine;

c) liikmesriik.

2. Lihatoodete saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui neid on vastavalt XXVI lisale töödeldud riskide maandamiseks vähemalt meetodiga „B“, kui lihatoote töötlemiseks kasutatav värske liha pärineb kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist:

a) mis ei ole kolmas riik või territoorium või selle tsoon, kust lihatoode saadi;

b) mis on samuti kantud selliste asjaomaste liikide lihatoodete liitu sissetoomist lubavasse loetellu, mille suhtes kohaldatakse riske maandavat töötlust, mille liit on vastavalt artiklile 121 loetelus konkreetselt määranud kõnealusele kolmandale riigile, territooriumile või selle tsoonile ning asjakohastele liikidele.

3. Kodulindude värske liha töötlemisel saadud lihatoodete saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui neid on vastavalt XXVI lisale töödeldud riskide maandamiseks vähemalt meetodiga „D“, kui lihatoote töötlemiseks kasutatav värske liha pärineb järgmisest kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist:

a) mis on kantud kodulindudelt saadud värske liha liitu sissetoomist lubavasse loetellu;

b) milles on esinenud lindude kõrge patogeensusega gripi või Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhang.

4. Selliste lihatoodete saadetisi, mis on saadud rohkem kui ühe loomaliigi värske liha töötlemisel ja see liha on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus toimus lihatoote töötlemine, lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need vastavad järgmistele nõuetele:

a) lihatooted peavad olema riskide maandamiseks läbinud kõige rangema töötluse, mis on loetelus artikli 121 kohaselt määratud kolmandale riigile, territooriumile või selle tsoonile seoses eri päritoluloomade liikidega, kui värske liha segatakse enne lihatoote lõplikku töötlemist, või

b) lihatooted peavad olema riskide maandamiseks läbinud selle töötluse, mis on loetelus artikli 121 kohaselt määratud kolmandale riigile, territooriumile või selle tsoonile seoses iga eri päritolulooma liigiga, kui lihatoodete segamine on toimunud pärast lihatoote iga koostisosa töötlemist.

5. Selliste lihatoodete saadetisi, mis on saadud rohkem kui ühe loomaliigi värske liha töötlemisel ja see liha on pärit muust kui sellest kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus toimus lihatoote töötlemine, lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui neid on lõike 1 või 2 kohaselt riskide maandamiseks töödeldud.

Artikkel 150

Loomade värske liha päritoluettevõte

Lihatoodete saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need on saadud nende loomade värske liha töötlemisel, kes on pärit ettevõttest või metsloomade puhul kohast, mille sees ja mida ümbritseval alal (sh naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane) ei ole 10 km raadiuses 30 päeva jooksul enne saadetise liitu lähetamise kuupäeva teatatud vastavalt I lisale ühegi loetellu kantud taudi esinemisest, mis on asjakohane lihatoodete päritoluliikide puhul.

Artikkel 151

Sissetoomine liikmesriikidesse, millel on ilma vaktsineerimata Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba staatus

Kodulindudest valmistatud lihatoodete saadetisi, mis on ette nähtud sissetoomiseks liikmesriiki või selle territooriumile, millel on ilma vaktsineerimata Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba staatus, lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need on saadud kodulindudelt, keda ei ole tapmiskuupäevale eelneva 30 päeva jooksul vaktsineeritud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu elusvaktsiiniga.

Artikkel 152

Erinõuded kestade liitu sissetoomisel

Artiklis 148 sätestatud nõuetele mittevastavate kestade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui neid on vastavalt XXVI lisa 2. osale töödeldud riskide maandamiseks järgmiste meetoditega:

a) meetod „Kestad 1" või „Kestad 2", mille puhul kestade töötlemiseks kasutatud põied ja sooled on pärit veistelt, lammastelt, kitsedelt või peetavatelt sigadelt;

b) meetod „Kestad 3", „Kestad 4" või „Kestad 5", mille puhul kestade töötlemiseks kasutatud põied ja sooled on pärit muudelt kui punktis a osutatud loomaliikidelt.

4. JAOTIS

LOOMATERVISENÕUDED PIIMA, PIIMATOODETE, TERNESPIIMA JA TERNESPIIMATOODETE LIITU SISSETOOMISELE

1. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded toorpiimale, ternespiimale ja ternespiimatoodetele

Artikkel 153

Toorpiima, ternespiima ja ternespiimatoodete päritoluriik

Toorpiima, ternespiima ja ternespiimatoodete saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad toorpiim, ternespiim ja ternespiimatooted pärinevad kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis on vähemalt 12 kuu jooksul enne lüpsikuupäeva olnud vaba suu- ja sõrataudist ja veiste katku viiruse nakkusest ning kus selle aja jooksul ei ole toimunud kõnealuste taudide vastast vaktsineerimist.

Artikkel 154

Toorpiima, ternespiima ja ternespiimatoodete päritoluloomad

1. Toorpiima, ternespiima või ternespiimatoodete saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad toorpiim, ternespiim või ternespiimatooted pärinevad liikidesse *Bos taurus, Ovis aries, Capra hircus, Bubalus bubalis* või *Camelus dromedarius* kuuluvatelt loomadelt.

2. Toorpiima, ternespiima või ternespiimatoodete saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad toorpiim, ternespiim või ternespiimatooted on saadud loomadelt, kes vastasid nõudele viibida enne lüpsikuupäeva vähemalt kolm kuud järjest lüpsikohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis.

2. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded piimatoodetele

Artikkel 155

Piimatoodete töötlemine

Piimatoodete saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevaid piimatooteid on töödeldud vastavalt artiklile 156 või 157.

Artikkel 156

Piimatooted, mille suhtes ei kohaldata riske maandavat töötlust

Piimatoodete saadetisi, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis on kantud toorpiima liitu sissetoomist lubavasse liidu loetellu, lubatakse liitu sisse tuua ilma konkreetset riske maandavat töötlust läbimata, kui saadetises olevad piimatooted vastavad järgmistele nõuetele:

a) toorpiim, millest need on toodetud, on saadud liikidesse *Bos taurus, Ovis aries, Capra hircus, Bubalus bubalis* ja *Camelus dromedarius* kuuluvatelt loomadelt;

b) piimatoodete tootmiseks kasutatav toorpiim vastas artiklites 3–10 sätestatud asjakohastele liitu sissetoomise üldnõuetele ja artiklites 153 ja 154 sätestatud toorpiima liitu sissetoomise erinõuetele, mistõttu võis seda liitu sisse tuua, ning see pärineb ühest järgmisest riigist:

i) loetellu kantud kolmas riik või territoorium või tsoon, kus piimatooteid töödeldi;

ii) muu kui see loetellu kantud kolmas riik või territoorium või tsoon, kus piimatooteid töödeldi ning kust on lubatud toorpiima liitu sisse tuua, või

iii) liikmesriik.

Artikkel 157

Piimatooted, mille suhtes kohaldatakse riske maandavat töötlust

1. Piimatoodete saadetisi, mis ei vasta artiklis 156 sätestatud nõuetele, lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevaid piimatooteid on töödeldud riskide maandamiseks vähemalt ühe XXVII lisa A veerus sätestatud meetodiga, kui:

a) neid toodeti neid piimast, mis on saadud liikidelt *Bos taurus, Ovis aries, Capra hircus, Bubalus bubalis* või *Camelus dromedarius*;

b) päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium või selle tsoon ei ole vähemalt 12 kuu jooksul enne lüpsikuupäeva olnud vaba suu- ja sõrataudist ja veiste katku viiruse nakkusest või selle aja jooksul on seal tehtud kõnealuste taudide vastast vaktsineerimist.

2. Piimatoodete saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevaid piimatooteid on töödeldud riskide maandamiseks vähemalt ühe XXVII lisa B veerus sätestatud meetodiga, kui neid toodeti piimast, mis on saadud muudelt kui lõike 1 punktis a osutatud loomaliikidelt.

3. Piimatoodete saadetisi, mida on töödeldud toorpiimast või piimatoodetest, mis on saadud rohkem kui ühelt loomaliigilt, lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need piimatooted on läbinud ühe järgmistest töötlustest:

a) vähemalt kõige rangem riske maandav töötlus, mis on määratud igale päritoluloomade liigile, kui toorpiima või piimatoodete segamine toimub enne toote lõplikku töötlemist, või

b) selline riske maandav töötlus, mis on määratud igale päritoluloomade liigile, kui toodete segamine toimub pärast piimatoote iga koostisosa töötlemist.

5. JAOTIS

LOOMATERVISENÕUDED MUNADE JA MUNATOODETE LIITU SISSETOOMISEL

1. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded munadele

Artikkel 158

Munade päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium või selle tsoon

Munasaadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad munad on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus kohaldatakse lindude kõrge patogeensusega gripi jaoks taudiseireprogrammi, mis vastab nõuetele, mis on sätestatud kas

a) käesoleva määruse II lisas

või

b) Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) maismaaloomade tervise koodeksi asjakohases peatükis.

Artikkel 159

Munade päritoluettevõte

Munasaadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad munad on pärit ettevõttest, mis vastab järgmistele nõuetele:

a) 30 päeva jooksul enne liitu sissetoomiseks ette nähtud munade kogumise kuupäeva ja kuni liitu sissetoomisel kasutatava sertifikaadi väljastamiseni ei ole esinenud lindude kõrge patogeensusega gripi ega Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhanguid ning

b) ettevõttest 10 km raadiuses (sh naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane) ei ole vähemalt 30 päeva jooksul enne liitu sissetoomiseks ette nähtud munade kogumise kuupäeva ja kuni liitu sissetoomisel kasutatava sertifikaadi väljastamiseni esinenud lindude kõrge patogeensusega gripi või Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhanguid.

2. PEATÜKK

Konkreetsed loomatervisenõuded munatoodetele

Artikkel 160

Munatoodete päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium või selle tsoon

Munatoodete saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad munatooted on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus kohaldatakse lindude kõrge patogeensusega gripi jaoks taudiseireprogrammi, mis vastab nõuetele, mis on sätestatud kas

a) käesoleva määruse II lisas

või

b) Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) maismaaloomade tervise koodeksi asjakohases peatükis.

Artikkel 161

Munade päritoluettevõte

Munatoodete saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad munatooted on toodetud munadest, mis on pärit ettevõttest:

a) kus ei ole 30 päeva jooksul enne munade kogumise kuupäeva esinenud lindude kõrge patogeensusega gripi ega Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhanguid;

b) millest 10 km raadiuses (sh naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane)

   i) ei ole vähemalt 30 päeva jooksul enne munade kogumise kuupäeva esinenud lindude kõrge patogeensusega gripi puhanguid või

   ii) on 30 päeva jooksul enne munade kogumise kuupäeva esinenud lindude kõrge patogeensusega gripi puhang ning munatoode on läbinud vähemalt ühe XXVIII lisa punktis 1. sätestatud munatoodete töötluse riskide maandamiseks;

c) millest 10 km raadiuses (sh naaberriigi territooriumil, kui see on asjakohane)

   i) ei ole vähemalt 30 päeva jooksul enne munade kogumise kuupäeva esinenud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhanguid või

   ii) on 30 päeva jooksul enne munade kogumise kuupäeva esinenud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhang ning munatoode on läbinud vähemalt ühe XXVIII lisa punktis 2. sätestatud munatoodete töötluse riskide maandamiseks.

6. JAOTIS

LOOMATERVISENÕUDED LIITTOODETES SISALDUVATE TÖÖDELDUD LOOMSETE SAADUSTE LIITU SISSETOOMISELE

Artikkel 162

Lihatooteid sisaldavad liittooted ning piima- ja/või munatooteid sisaldavad lühikese säilimisajaga liittooted

1. Järgmiste liittoodete saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad liittooted on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis on kantud neis lihatoodetes sisalduvate konkreetse loomsete saaduste liitu sissetoomist lubavasse loetellu:

a) lihatooteid sisaldavad liittooted;

b) piima- või munatooteid sisaldavad liittooted, mida ei ole pika säilimisaja saavutamiseks töödeldud.

2. Liittoodete saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui lõikes 1 osutatud liittoodetes sisalduvad töödeldud loomsed saadused

a) vastavad järgmistele nõuetele:

   i) käesoleva määruse 1. osas sätestatud asjakohased üldised loomatervisenõuded loomsete saaduste liitu sissetoomisele;

   ii) käesoleva osa 3. ja 5. jaotises sätestatud loomatervisenõuded konkreetsete loomsete saaduste liitu sissetoomisele;

b) on saadud kas

   i) liittoodete päritolukohaks olevast samast loetellu kantud kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist;

   ii) liidust või

   iii) kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis on kantud nende saaduste liitu sissetoomist lubavasse loetellu ilma, et nende suhtes kohaldataks vastavalt artiklitele 148 ja 156 konkreetseid töötlusi riskide maandamiseks, kui kolmas riik või territoorium või selle tsoon, kus liittooteid toodetakse, on samuti kantud nende saaduste liitu sissetoomist lubavasse loetellu ilma, et nende suhtes kohaldataks konkreetseid töötlusi riskide maandamiseks.

Artikkel 163

Piima- ja/või munatooteid sisaldavad pika säilimisajaga liittooted

Piima- ja/või munatooteid sisaldavate liittoodete saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui liittoodetes sisalduvaid piimatooteid ja munatooteid on töödeldud nii, et neil oleks ümbritseval temperatuuril pikk säilimisaeg, ning:

a) neid on töödeldud meetodiga, mis on samaväärne vähemalt järgmiste töötlemismeetoditega:

   i) piima ja piimatoodete töötlemine riskide maandamiseks, nagu on sätestatud XXVII lisa B veerus;

   ii) munatoodete töötlemine riskide maandamiseks, nagu on sätestatud XXVIII lisas.

b) erandina artikli 3 lõike 1 punkti c alapunktist i peab nendega kaasas olema liittoote päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi ettevõtja deklaratsioon, mis tõendab, et liittootes sisalduvaid piima- ja munatooteid on riskide maandamiseks töödeldud vähemalt punktis a sätestatud meetodiga.

7. JAOTIS

LIITU SISSETOOMISE ERIEESKIRJAD ISIKLIKUKS KASUTAMISEKS ETTE NÄHTUD LOOMSETELE SAADUSTELE

Artikkel 164

Isiklikuks kasutamiseks ette nähtud väikelaste piimasegu, lastetoidu ja eriotstarbelise toidu sissetoomise osas tehtav erand loomatervisenõuetest ja lisanõuetest

Erandina I osa artiklites 3–10 ja artiklites 120–163 sätestatud nõuetest lubatakse väikelaste pulbriliste piimasegude, lastetoitude ja eriotstarbeliste ravitoitude saadetisi, mis sisaldavad kõnealustele nõuetele mittevastavaid loomseid saadusi, liitu sisse tuua juhul, kui kõnealused tooted vastavad järgmistele tingimustele:

a) need on ette nähtud isiklikuks kasutamiseks;

b) nende kogukaal ei ületa 2 kilogrammi inimese kohta;

c) neid ei pea enne avamist jahutama;

d) need on lõpptarbijale müümiseks ettenähtud pakendis kaubanduslikud margitooted;

e) nende pakend on avamata, kui see ei ole parasjagu kasutuses.

Artikkel 165

Erand teatavatest kolmandatest riikidest või kolmandatelt territooriumidelt või nende tsoonidest pärit olevate isiklikuks kasutamiseks ette nähtud loomsete saaduste loomatervisenõuetest

1. Erandina I osa artiklites 3–10 (v.a artikli 3 punkti a alapunkt i) ja artiklites 120–163 sätestatud nõuetest lubatakse loomsete saaduste saadetisi, mis ei vasta neile nõuetele, liitu sisse tuua juhul, kui need saadused on ette nähtud isiklikuks kasutamiseks ja pärinevad kolmandatest riikidest või territooriumidelt, mis on kantud isiklikuks kasutamiseks ette nähtud loomsete saaduste konkreetsete koguste liitu sissetoomist lubavasse loetellu, tuginedes Euroopa Liiduga sõlmitud põllumajandustoodetega kauplemise erikokkulepetele.

2. Nende konkreetsete koguste kogukaal, mis võib isikutel liitu sissetoomiseks kaasas olla, ei tohi ületada loetellu kantud kolmandale riigile või territooriumile kehtestatud maksimumkogust.

V OSA

ARTIKLITES 3 JA 5 SÄTESTATUD LOOMATERVISENÕUDED LOETELLU KANTUD VEELOOMADE LIIKIDE JA NENDE LOOMSETE SAADUSTE LIITU SISSETOOMISELE NING NENDE JÄRGNEVALE LIIKUMISELE JA KÄITLEMISELE

1. JAOTIS

ÜLDISED LOOMATERVISENÕUDED ARTIKLI 1 LÕIKES 6 OSUTATUD LOETELLU KANTUD VEELOOMADE LIIKIDE JA NENDE SAADUSTE LIITU SISSETOOMISELE

Artikkel 166

Veeloomade kontroll enne lähetamist

Muude kui artikli 172 punktides d, e ja f osutatud veeloomade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui need veeloomad on eksportivas kolmandas riigis või eksportival kolmandal territooriumil, selle tsoonis või piirkonnas läbinud veterinaarjärelevalve ametniku kliinilise kontrolli 72 tunni jooksul enne saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimist, et tuvastada taudi sümptomite ja ebatavalise suremuse esinemise ilminguid.

Artikkel 167

Veeloomade liitu lähetamine

Veeloomade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad veeloomad vastavad järgmistele nõuetele:

a) need lähetati päritoluettevõttest otse liitu;

b) nende meritsi, õhu kaudu, raudteed või maanteed mööda toimuva transpordi ajal ei laaditud saadetisi maha, teise veovahendisse ümber ega konteinerist välja ning vett, milles neid transporditakse, ei vahetatud kolmandas riigis või kolmandal territooriumil, selle tsoonis või piirkonnas, mis ei ole kantud teatavate veeloomade liikide ja kategooriate liitu sissetoomist lubavasse loetellu;

c) neid ei veetud tingimustes, mis oleksid ohustanud nende tervisestaatust, eelkõige:

   i) vajaduse korral tuli nad laadida vette ja transportida neid vees, mis ei muutnud nende tervisestaatust;

   ii) veovahendid ja konteinerid peavad olema ehitatud nii, et veo ajal ei ohustata veeloomade tervisestaatust;

   iii) konteiner või sumplaev peab olema enne liitu lähetamiseks pealelaadimist puhastatud ja desinfitseeritud protokolli kohaselt ja toodetega, mille on päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus heaks kiitnud ja mis tagavad, et veo ajal ei ohustata veeloomade tervisestaatust;

d) päritoluettevõttes nende liitu lähetamiseks pealelaadimise ajast kuni liitu saabumise ajani ei tohi neid vedada samas vees või konteineris ega sumplaevas koos halvema tervisestaatusega veeloomadega ega veeloomadega, kes ei olnud ette nähtud liitu sissetoomiseks;

e) kui vee vahetamine on vajalik kolmandas riigis või kolmandal territooriumil, selle tsoonis või piirkonnas, mis on kantud teatavate veeloomade liikide ja kategooriate liitu sissetoomist lubavasse loetellu, ei tohi see ohustada veetavate loomade tervisestaatust ja seda tohib teha ainult järgmiselt:

   i) kui transport toimub maad mööda, siis veevahetuskohtades, mille on heaks kiitnud selle kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus, kus vett vahetatakse;

   ii) kui transport toimub sumplaevaga, siis marsruudil päritolukohast kuni liidus asuvasse sihtkohta paiknevast mis tahes vesiviljelusettevõttest vähemalt 10 kilomeetri kaugusel.

Artikkel 168

Veeloomade vedamine laevaga

Kui veeloomade saadetiste liitu lähetamine hõlmab kasvõi osaliselt vedu laeva või sumplaevaga, lubatakse kõnealuseid vastavalt artiklile 167 veetavate veeloomade saadetisi liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevate veeloomadega on kaasas deklaratsioon, mis on lisatud loomatervise sertifikaadile ja mille on sihtsadamas laeva saabumise päeval allkirjastanud kõnealuse laeva kapten; selles esitatakse järgmine teave:

a) kolmandas riigis või kolmandal territooriumil asuv lähtesadam;

b) liidus asuv sihtsadam;

c) külastatud sadamad, kui laev külastas väljaspool päritolukohaks olevat kolmandat riiki või territooriumi või selle tsooni asuvaid sadamaid;

d) selle kinnitus, et veeloomade saadetis vastas artiklis 167 sätestatud asjakohastele nõuetele kogu teekonna vältel kolmandas riigis või kolmandal territooriumil asuvast lähtesadamast liidus asuvasse sihtsadamasse.

Artikkel 169

Transpordi ja märgistamise erinõuded

1. Veeloomade saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad veeloomad on tähistatud konteineri välisküljel asuva loetava märgisega, või kui nende vedu toimub sumplaevaga, on laeva manifestis sissekanne, milles viidatakse selle saadetise jaoks väljastatud loomatervise sertifikaadile.

2. Lõikes 1 osutatud loetav märgis peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

a) saadetise konteinerite arv;

b) igas konteineris oleva liigi nimetus;

c) iga liigi kohta igas konteineris olevate loomade arv;

d) nende ettenähtud otstarve.

3. Veeloomadelt (v.a elusad veeloomad) pärinevad loomsed saadused, mis on ette nähtud liitu sissetoomiseks, peavad vastama järgmistele nõuetele:

a) need peavad olema tähistatud konteineri välisküljel asuva loetava märgisega, milles viidatakse selle saadetise jaoks väljastatud sertifikaadile;

b) punktis a osutatud loetav märgis peab sisaldama ka järgmisi märkusi (kui see on asjakohane):

   i) Euroopa Liidus inimtoiduks ettenähtud kala;

   ii) Euroopa Liidus inimtoiduks ettenähtud limused;

   iii) Euroopa Liidus inimtoiduks ettenähtud koorikloomad.

Artikkel 170

Päritolukohaks oleva kolmanda riigi või territooriumi või selle tsooni või bioturvarühmikuga ning päritoluettevõttega seotud nõuded

1. Veeloomade ja veeloomadelt (v.a elusad veeloomad) saadud loomsete saaduste saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad veeloomad ja loomsed saadused on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist või bioturvarühmikust, mis vastab järgmistele nõuetele:

a) see peab olema taudivaba seoses järgmiste loetellu kantud taudidega:

   i) veeloomade A- ja B-kategooria taudid;

   ii) asjakohased C-kategooria taudid, kui veeloomad või veeloomadest pärinevad loomsed saadused on ette nähtud sissetoomiseks liikmesriikidesse, tsoonidesse või piirkondadesse, millel on taudivaba staatus või nende konkreetsete taudide heakskiidetud likvideerimisprogramm;

   iii) C-kategooria taudid kõigil neil juhtudel, kui veeloomad on ette nähtud loodusesse laskmiseks;

   iv) kui sihtliikmesriigid on võtnud käesoleva määruse artiklis 176 osutatud riiklikud meetmed, peavad ka XXIX lisas loetletud liikide hulka kuuluvad veeloomad pärinema neist kolmandatest riikidest, kolmandatelt territooriumidelt, nende tsoonidest või piirkondadest, mis on kõnealuses lisas nimetatud taudidest vabad;

b) kõik sissetoodavad saadetised, mis hõlmavad loetellu kantud veeloomade liike, kes tuuakse sisse liitu eksportivasse kolmandasse riiki või kolmandale territooriumile või selle tsooni või piirkonda, peavad pärinema muust kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist või piirkonnast, mis on vaba punktis a osutatud taudidest;

c) päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil ei ole loetellu kantud veeloomade liike vaktsineeritud A-, B- ega C-kategooria (kui see on asjakohane) taudide vastu.

2. Vesiviljelusloomade ja vesiviljelusloomadelt (v.a elusad vesiviljelusloomad) saadud loomsete saaduste saadetisi lubatakse liitu sisse tuua ainult juhul, kui saadetises olevad vesiviljelusloomad ja loomsed saadused on pärit ettevõttest, mis on:

a) registreeritud kooskõlas nõuetega, mis on mis on vähemalt sama ranged kui määruse (EL) 2016/429 IV osa II jaotise 1. peatüki 1. jaos sätestatud nõuded,

või

b) heaks kiidetud kooskõlas nõuetega, mis on mis on vähemalt sama ranged kui määruse (EL) 2016/429 IV osa II jaotise 1. peatüki 2. jaos sätestatud nõuded ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2020/691 ([23]) II osa I jaotises sätestatud nõuded.

Artikkel 171

Vektorliigid

1. Rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisa tabeli 4. veerus loetletud liikidesse kuuluvaid veeloomi käsitatakse nende taudide siirutajatena ainult XXX lisas sätestatud tingimustel.

2. Rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisa tabeli 4. veerus loetletud liikidesse kuuluvatelt veeloomadelt (v.a elusad veeloomad) saadud loomseid saadusi ei käsitata nende liitu sissetoomisel kõnealuses lisa loetellu kantud taudide siirutajatena.

Artikkel 172

Erandid teatavatele loetellu kantud veeloomade liikide kategooriatele

Erandina artiklist 170 ei kohaldata kõnealuses artiklis sätestatud nõudeid järgmiste veeloomade kategooriate suhtes:

a) veeloomad, kes viiakse tauditõrjet tegevatesse veeandide ettevõttesse, kus neid töödeldakse inimtoiduks;

b) uurimisotstarbeks ettenähtud veeloomad, kes viiakse kinnistesse ettevõtetesse, mille on sihtliikmesriigi pädev asutus selleks otstarbeks heaks kiitnud;

c) muud looduslikud veeloomad kui need, kellele on osutatud käesoleva artikli punktis b, tingimusel, et nad on viibinud karantiinis karantiiniasutuses, mille on selleks otstarbeks heaks kiitnud pädev asutus, mis asub

   i) päritolukohaks olevas kolmandas riigis või

   ii) liidus;

d) limused või koorikloomad, kes on pakendatud ja märgistatud inimtoiduks vastavalt määrusele (EÜ) nr 853/2004 ja mis ei suuda veekeskkonda naastes enam elusloomadena ellu jääda;

e) limused või koorikloomad, kes on pakendatud ja märgistatud inimtoiduks vastavalt määrusele (EÜ) nr 853/2004 ja kes on ette nähtud täiendavaks töötlemiseks ilma ajutise ladustamiseta töötlemiskohas;

f) elusad karbid või koorikloomad, kes on ette nähtud inimtoiduks ilma täiendava töötlemiseta, tingimusel, et nad on pakendatud jaemüügiks vastavalt määruse (EÜ) nr 853/2004 sätetele.

([23]) Komisjoni 30. jaanuari 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/691, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses vesiviljelusettevõtteid ja veeloomade vedajaid käsitlevate eeskirjadega (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 345).

Artikkel 173

Erandid teatavatele veeloomadelt (v.a elusad veeloomad) pärinevatele loomsetele saadustele

Erandina artikli 170 lõikest 1 ei kohaldata kõnealuses artiklis sätestatud nõudeid järgmiste veeloomadelt (v.a elusad veeloomad) pärinevate loomsete saaduste suhtes:

a) veeloomadelt (v.a elusad veeloomad) pärinevad loomsed saadused, mis viiakse tauditõrjet tegevasse veeandide ettevõttesse, kus neid töödeldakse inimtoiduks;

b) inimtoiduks ettenähtud kalad, mis tapeti ja puhastati siseelunditest enne nende liitu lähetamist.

Artikkel 174

Veeloomade ja veeloomadelt (v.a elusad veeloomad) pärinevate loomsete saaduste käitlemine pärast liitu sissetoomist

1. Veeloomade ja veeloomadelt (v.a elusad veeloomad) pärinevate loomsete saaduste saadetistega tuleb pärast liitu sissetoomist teha järgmist:

a) vedada otse liidus asuvasse sihtkohta;

b) nõuetekohaselt käidelda, et vältida loodusvete saastumist.

2. Ettevõtja ei lase ega aseta muul viisil liidu loodusvetesse liitu sisse toodud veeloomi ega veeloomadelt (v.a elusad veeloomad) pärinevaid loomseid saadusi, välja arvatud juhul, kui selleks on andnud loa selle liikmesriigi pädev asutus, kus toimub vette laskmine või asetamine.

3. Liikmesriigi pädev asutus võib käesoleva artikli lõikes 2 osutatud loa anda ainult juhul, kui loodusvetesse laskmine või asetamine ei ohusta vette laskmise kohas veeloomade tervisestaatust, ning igal juhul peab vette laskmine vastama artikli 170 punkti a alapunktile iii.

4. Selleks et vältida liidu loodusvete saastumist, peab ettevõtja veeloomade saadetiste vedamiseks kasutatud vett nõuetekohaselt käitlema.

2. JAOTIS

LOOMATERVISENÕUDED TEATAVATE LOETELLU MITTE KANTUD TAUDIDE MÕJU PIIRAMISEKS

Artikkel 175

Täiendavad loomatervisenõuded teatavate loetellu mitte kantud taudide mõju piiramiseks, mille suhtes on liikmesriigid kehtestanud riiklikud meetmed

1. Selliste liikmesriikide pädevad asutused, kes on võtnud loeteluväliste taudide vastu määruse (EL) 2016/429 artiklis 226 sätestatud riiklikke meetmeid, võtavad meetmeid kõnealuste loeteluväliste taudide sissetoomise vältimiseks, rakendades täiendavaid loomatervisenõudeid veeloomade ja veeloomadelt (v.a elusad veeloomad) pärinevate loomsete saaduste sissetoomisel nendesse liikmesriikidesse, tsoonidesse või bioturvarühmikutesse.

2. Lõikes 1 osutatud pädev asutus lubab oma liikmesriiki sisse tuua selliste veeloomaliikide saadetisi, mis on lõikes 1 osutatud taudidele vastuvõtlikud, kui päritolukohaks olevas kolmandas riigis või kolmandal territooriumil ei ole toimunud kõnealuste taudide vastast vaktsineerimist.

3. Lõikes 1 osutatud pädev asutus tagab, et lõikes 2 osutatud veeloomaliigid, mis tuuakse sisse päritolukohaks olevasse kolmandasse riiki või kolmandale territooriumile või selle tsooni või piirkonda, pärineb muust kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist või piirkonnast.

4. Artiklites 172 ja 173 sätestatud erandeid kohaldatakse nende veeloomade ja veeloomadest pärinevate loomsete saaduste suhtes, millele viidatakse lõikes 2 ja mis on ette nähtud sissetoomiseks liikmesriikidesse, kus on võetud riiklikud meetmed käesoleva artikli lõikes 1 osutatud taudide vastu.

5. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud veeloomade ja neilt loomadelt pärinevate loomsete saaduste käitlemine pärast liitu sissetoomist peab vastama artiklis 174 sätestatud tingimustele.

VI OSA

LIITU SISSETOOMISE ERIEESKIRJAD TEATAVATELE ARTIKLITES 3 JA 5 OSUTATUD KAUPADELE, MILLE LÕPPSIHTKOHAKS EI OLE LIIT, JA TEATAVATELE KAUPADELE, MIS ON LIIDUST PÄRIT JA SAADETAKSE SINNA TAGASI

Artikkel 176

Nõuded transiidiks läbi liidu

1. Käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetisi, mis ei pärine liidust, vaid veetakse läbi liidu, ja mis on ette nähtud väljaspool liitu asuvasse sihtkohta viimiseks, lubatakse liidust läbi vedada ainult juhul, kui:

a) nad vastavad kõigile I–V osas sätestatud asjakohastele liitu sissetoomise nõuetele, mis hõlmavad kõnealuseid loomade liike ja kategooriaid, loomset paljundusmaterjali või loomseid saadusi, või

b) nad kuuluvad eritingimuste kohaldamisalasse, mille liit on loetelus konkreetselt määranud loetellu kantud päritolukohaks olevale kolmandale riigile, territooriumile või selle tsoonile ning teatavate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liikidele ja kategooriatele, et leevendada selliste liikumistega kaasnevat võimalikku ohtu loomade tervisele.

2. Käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetisi, mis pärinevad liidust ja tuuakse liitu tagasi pärast transiiti läbi kolmanda riigi või territooriumi või selle tsooni, lubatakse uuesti liitu sisse tuua ainult juhul, kui need vastavad kõigile I–V osas sätestatud asjakohastele liitu sissetoomise nõuetele, mis hõlmavad kõnealuseid loomade kategooriaid, loomset paljundusmaterjali või loomseid saadusi, välja arvatud juhul, kui need kuuluvad järgmistest ühe kohaldamisalasse:

a) artiklites 177–182 sätestatud lisanõuded

või

b) eritingimused, mille on liit loetelus konkreetselt määranud loetellu kantud kolmandale transiidiriigile, -territooriumile või -tsoonile ning teatavate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liikidele ja kategooriatele, et leevendada selliste liikumistega kaasnevat võimalikku ohtu loomade tervisele.

3. Lõike 1 punktis b ja lõike 2 punktis b osutatud eritingimused kehtestatakse ja määratakse kolmandale riigile, territooriumile või selle tsoonile riskihindamise alusel ning võttes arvesse järgmist:

a) määruse (EL) 2016/429 artiklis 230 sätestatud kriteeriumid;

b) transiidiks ette nähtud loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste teatavad liigid ja kategooriad ning sellega seotud oht loomade tervisele;

c) geograafilised piirangud;

d) levinud kaubateed;

e) muud asjakohased tegurid.

Artikkel 177

Täiendavad nõuded liidust pärit ja sinna naasvate registreeritud hobuste sissetoomisele pärast ajutist eksporti kolmandasse riiki, kolmandale territooriumile või selle tsooni võiduajamistel, võistlustel ja hobustega seotud kultuuriüritustel osalemiseks

1. Nende registreeritud hobuste saadetisi, mis on ajutiselt eksporditud ühest liikmesriigist kolmandatesse riikidesse või kolmandatele territooriumidele või nende tsoonidesse, mis on kantud hobuslaste liitu sissetoomist lubavasse loetellu, lubatakse liitu sisse tuua tingimusel, et need vastavad järgmistele lisanõuetele:

a) nad on viibinud väljaspool liitu komisjoni poolt erinevatel eesmärkidel kindlaks määratud ajavahemiku jooksul, mis ei ületa 90 päeva;

b) neid on peetud kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis eraldatult, välja arvatud võiduajamiste, võistluste või kultuuriürituste ning sellega seotud tegevuste (sh treenimine, soojendus ja esitlus) ajal;

c) neid on peetud vastavalt XI lisa B osa erinõuetele üksnes samasse sanitaarrühma kuuluvates kolmandates riikides või kolmandatel territooriumidel või nende tsoonides, kuhu on määratud liitu lähetav kolmas lähteriik või -territoorium, ning nad viidi kolmandasse riiki või kolmandale territooriumile või otse lähtetsooni tingimuste alusel, mis on vähemalt sama ranged kui need, mida kohaldatakse otse liitu sissetoomise suhtes.

2. Erandina lõike 1 punktist c lubatakse registreeritud hobuseid, kes on osalenud ainult konkreetsetel kõrgetasemelistel võiduajamistel ja võistlustel, liitu sisse tuua pärast ajutist eksporti rohkem kui ühte sanitaarrühma kuuluvatesse kolmandatesse riikidesse või kolmandatele territooriumidele või nende tsoonidesse.

Artikkel 178

Erinõuded selliste kabiloomade, kodulindude ja veeloomade sissetoomisele, kes on pärit liidust ja saadetakse sinna tagasi kolmanda riigi sisenemiskeelu tõttu

1. Nende kabiloomade, kodulindude ja veeloomade saadetisi, mis on pärit liidust ja saadetakse sinna tagasi kolmanda riigi pädeva asutuse määratud sisenemiskeelu tõttu, lubatakse uuesti liitu sisse tuua ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) sisenemiskeelu määranud kolmas riik või territoorium on kolmas riik või territoorium või selle tsoon, mis on kantud liitu naasvate loomaliikide ja -kategooriate liitu sissetoomist lubavasse loetellu;

b) punktis a osutatud loomad ei läbinud muid kui punktis a osutatud kolmandaid riike või territooriume või nende tsoone;

c) loomadega on kaasas järgmised dokumendid:

   i) liikmesriigi pädeva asutuse väljastatud loomatervise sertifikaadi originaal või selle elektrooniline vaste, mis on sisestatud ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi, või päritoluliikmesriigi pädeva asutuse esitatud ametliku loomatervise sertifikaadi tõestatud ärakiri;

   ii) üks järgmistest:

      — kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse või muu riigiasutuse ametlik deklaratsioon, milles on märgitud keelu põhjus ja vajaduse korral punkti d nõuete täitmise kinnitus,

      või

      — pitseeritud saadetiste puhul, mille originaalpitser on terve, saadetise eest vastutava ettevõtja deklaratsioon, mis kinnitab, et transport on toimunud punkti d alapunkti ii ja vajaduse korral punkti d alapunkti iii kohaselt;

   iii) päritoluliikmesriigi pädeva asutuse deklaratsioon, milles on märgitud liitu naasmise sihtkoht ja see, et riik on nõus saadetist vastu võtma;

d) kui nad on maha laaditud kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis, tõendab kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus järgmist:

   i) asutus andis loa loomade mahalaadimiseks otse neisse kolmanda riigi või territooriumi piiripunkti valduses olevatesse ruumidesse, mis sobisid loomade eraldamiseks ja ajutiselt käitlemiseks, ning kontrollis seda tegevust;

ii) saadetises olevate loomade ja mis tahes muude loomade vahel otsese ja kaudse kokkupuute vältimiseks olid kehtestatud tõhusad meetmed;

iii) vajaduse korral tagati tõhus kaitse asjakohaste loomataudide vektorite vastu.

2. Saadetise sihtkohta vedamisel ja saabumisel kohaldatakse järelevalvet vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2019/1666 artiklitele 2 ja 3.

Artikkel 179

Erinõuded selliste loomade (v.a kabiloomade, kodulindude ja veeloomade) sissetoomisele, kes on pärit liidust ja saadetakse sinna tagasi kolmanda riigi või territooriumi sisenemiskeelu tõttu

1. Nende loomade (v.a kabiloomade, kodulindude ja veeloomade) saadetisi, mis on pärit liidust ja saadetakse sinna tagasi kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse määratud sisenemiskeelu tõttu, lubatakse uuesti liitu sisse tuua ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) päritoluliikmesriigi pädeva asutuse väljastatud loomatervise sertifikaadi originaal või selle elektrooniline vaste, mis on sisestatud ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi, või päritoluliikmesriigi pädeva asutuse esitatud ametliku loomatervise sertifikaadi tõestatud ärakiri;

b) üks järgmistest:

i) kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse või muu riigiasutuse ametlik deklaratsioon, milles on märgitud keelu põhjus,

või

ii) pitseeritud saadetiste või avamata konteinerite puhul saadetise eest vastutava ettevõtja deklaratsioon, milles on märgitud keelu põhjus;

c) päritoluliikmesriigi pädeva asutuse deklaratsioon, milles on märgitud liitu naasmise sihtkoht ja see, et riik on nõus saadetist vastu võtma.

2. Saadetise sihtkohta vedamisel ja saabumisel kohaldatakse järelevalvet vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2019/1666 artiklitele 2 ja 3.

Artikkel 180

Erinõuded sellise loomse paljundusmaterjali ja selliste pakendatud loomsete saaduste sissetoomisele, mis on pärit liidust ja saadetakse sinna tagasi kolmanda riigi või territooriumi sisenemiskeelu tõttu

1. Sellise loomse paljundusmaterjali ja selliste pakendatud loomsete saaduste saadetisi, mis on pärit liidust ja saadetakse sinna tagasi kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse määratud sisenemiskeelu tõttu, lubatakse uuesti liitu sisse tuua ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) paljundusmaterjal on endiselt originaalkonteineris ja loomsete saaduste pakend on terve;

b) paljundusmaterjali ja loomsete saadustega on kaasas järgmine:

i) päritoluliikmesriigi pädeva asutuse väljastatud loomatervise sertifikaadi originaal või selle elektrooniline vaste, mis on sisestatud ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi, või päritoluliikmesriigi pädeva asutuse esitatud ametliku loomatervise sertifikaadi tõestatud ärakiri;

ii) üks järgmistest dokumentidest, milles on märgitud keelu põhjus ning vajaduse korral mahalaadimise, ladustamise ja uuesti pealelaadimise koht ja kuupäev kolmandas riigis või selle territooriumil ning punkti c nõuete täitmise kinnitus:

— kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse või muu riigiasutuse deklaratsioon või

— konteinerite puhul, mille originaalpitser on terve, saadetise eest vastutava ettevõtja deklaratsioon;

iii) liikmesriigi pädeva asutuse deklaratsioon, milles on märgitud liitu naasmise sihtkoht ja see, et riik on nõus saadetist vastu võtma;

c) kui punktides a ja b osutatud paljundusmaterjal või loomsed saadused on maha laaditud kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis, tõendab kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus järgmist:

i) paljundusmaterjali või loomsete saaduste käitlemine hõlmas üksnes mahalaadimist, ladustamist ja uuesti pealelaadimist;

ii) selleks et vältida loomse paljundusmaterjali jaoks kasutatud konteineri või loomsete saaduste pakendi saastumist loetellu kantud taudide patogeenidega mahalaadimise, ladustamise ja uuesti pealelaadimise ajal, olid kehtestatud tõhusad meetmed.

2. Saadetise sihtkohta vedamisel ja saabumisel kohaldatakse järelevalvet vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2019/1666 artiklitele 2 ja 3.

Artikkel 181

Erinõuded selliste pakendamata või hulgipakendites loomsete saaduste sissetoomisele, mis on pärit liidust ja saadetakse sinna tagasi loetellu kantud kolmanda riigi või territooriumi sisenemiskeelu tõttu

1. Pakendamata või hulgipakendites loomsete saaduste saadetisi, mis on pärit liidust ja saadetakse sinna tagasi loetellu kantud kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse määratud sisenemiskeelu tõttu, lubatakse uuesti liitu sisse tuua ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) sisenemiskeelu määranud kolmas riik või territoorium on kantud nende teatavate loomsete saaduste liikide ja kategooriate liitu sissetoomist lubavasse loetellu, mis saadetakse liitu tagasi;

b) loomsete saadustega on kaasas järgmine:

i) päritoluliikmesriigi pädeva asutuse väljastatud loomatervise sertifikaadi originaal või selle elektrooniline vaste, mis on sisestatud ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi, või päritoluliikmesriigi pädeva asutuse esitatud ametliku sertifikaadi tõestatud ärakiri;

ii) üks järgmistest:

— kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse või muu riigiasutuse ametlik deklaratsioon, milles on märgitud keelu põhjus ja kinnitatud, et saadetise sõiduki või konteineri pitser avati üksnes ametlikul eesmärgil ning tooteid käideldi sel eesmärgil nii vähe kui võimalik, eelkõige ilma neid maha laadimata, ning sõiduk või konteiner pitseeriti kohe pärast seda uuesti, või

— pitseeritud saadetiste puhul saadetise eest vastutava ettevõtja deklaratsioon, milles on märgitud keelu põhjus;

iii) liikmesriigi pädeva asutuse deklaratsioon, milles on märgitud liitu naasmise sihtkoht ja see, et riik on nõus saadetist vastu võtma.

2. Saadetise sihtkohta vedamisel ja saabumisel kohaldatakse järelevalvet vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2019/1666 artiklitele 2 ja 3.

Artikkel 182

Erinõuded selliste pakendamata või hulgipakendites loomsete saaduste sissetoomisele, mis on pärit liidust ja saadetakse sinna tagasi loetellu mitte kantud kolmanda riigi sisenemiskeelu tõttu

1. Pakendamata või hulgipakendites loomsete saaduste saadetisi, mis on pärit liidust ja saadetakse sinna tagasi sellise kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse määratud sisenemiskeelu tõttu, mis ei ole kantud nende teatavate loomsete saaduste liikide ja kategooriate liitu sissetoomist lubavasse loetellu, mis saadetakse liitu tagasi, lubatakse uuesti liitu sisse tuua ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) saadetis on pitseeritud ja originaalpitser on terve;

b) loomsete saadustega on kaasas järgmine:

i) päritoluliikmesriigi pädeva asutuse väljastatud loomatervise sertifikaadi originaal või selle elektrooniline vaste, mis on sisestatud ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi, või päritoluliikmesriigi pädeva asutuse esitatud ametliku loomatervise sertifikaadi tõestatud ärakiri;

ii) üks järgmistest:

— kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse või muu riigiasutuse ametlik deklaratsioon, milles on märgitud keelu põhjus, või

— saadetise eest vastutava ettevõtja deklaratsioon, milles on märgitud keelu põhjus;

iii) liikmesriigi pädeva asutuse deklaratsioon, milles on märgitud liitu naasmise sihtkoht ja see, et riik on nõus saadetist vastu võtma.

2. Saadetise sihtkohta vedamisel ja saabumisel kohaldatakse järelevalvet vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2019/1666 artiklitele 2 ja 3.

VII OSA

LÕPPSÄTTED

Artikkel 183

Kehtetuks tunnistamine

Alates 21. aprillist 2021 tunnistatakse kehtetuks järgmised õigusaktid:

— komisjoni määrus (EL) nr 206/2010;

— komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 139/2013;

— komisjoni määrus (EL) nr 605/2010;

— komisjoni määrus (EÜ) nr 798/2008;

— komisjoni otsus 2007/777/EÜ;

— komisjoni määrus (EÜ) nr 119/2009;

— komisjoni määrus (EL) nr 28/2012;

— komisjoni rakendusmäärus (EL) 2016/759.

Artikkel 184

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 21. aprillist 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 30. jaanuar 2020

Komisjoni nimel

president

Ursula VON DER LEYEN

I LISA

LOETELU TAUDIDEST, MILLEST PEAB EKSPORTIVAS KOLMANDAS RIIGIS VÕI EKSPORTIVAL KOLMANDAL TERRITOORIUMIL TEATAMA JA ARU ANDMA

1. **MAISMAALOOMAD**

Kõik määruse (EL) 2016/429 artiklis 5 osutatud ja nimetatud määruse II lisas sätestatud loetellu kantud taudid komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisa kohaste loetellu kantud maismaaloomade liikide puhul

2. **LOOMNE PALJUNDUSMATERJAL**

2.1. **Kabiloomadelt**

— Suu- ja sõrataud

— *Brucella abortus*'e, *B. melitensis*'e või *B. suis*'i põhjustatud nakkus

— *Mycobacterium tuberculosis*'e kompleksi (*M. bovis, M. caprae* ja *M. tuberculosis*) põhjustatud nakkus

— Lammaste katarraalse palaviku viiruse serotüüpide 1–24 nakkus

— Epizootilise hemorraagia viiruse nakkus

— Veiste nakkav rinotrahheiit/nakkav pustuloosne vulvovaginiit

— Veiste viirusdiarröa

— Veiste genitaalne kampülobakterioos

— Trihhomonoos

— Veiste enzootiline leukoos

— Jäärade epididümiit (*Brucella ovis*)

— Hobuste viirusarteriidi viiruse nakkus

— Hobuste nakkav kehvveresus

— Hobuste nakkav metriit

— Sigade klassikaline katk

— Aujeszky haiguse viiruse nakkus

— Sigade respiratoor-reproduktiivse sündroomi viiruse nakkus

2.2. **Kodulindudelt ja tehistingimustes peetavatelt lindudelt**

Kõik määruse (EL) 2016/429 artiklis 5 osutatud ja nimetatud määruse II lisas sätestatud loetellu kantud taudid, mis esinevad komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisa kohastel loetellu kantud kodulinnuliikidel või tehistingimustes peetavate lindude liikidel, kellelt liitu sisse tuua lubatud loomne paljundusmaterjal pärineb

3. **LOOMSED SAADUSED KABILOOMADELT, KODULINDUDELT JA LOODUSES VABALT ELAVATELT ULUKLINDUDELT**

3.1. **Kabiloomade värske liha**

— Suu- ja sõrataud

— Veiste katku viiruse nakkus

— Riftioru palaviku viiruse nakkus

— Lammaste ja kitsede rõuged

— Väikemäletsejate katk

— Sigade klassikaline katk

— Sigade Aafrika katk

3.2. **Kodulindude ja looduses vabalt elavate uluklindude värske liha**

— Kõrge patogeensusega linnugripp

— Newcastle'i haiguse viiruse nakkus

3.3. **Kabiloomadest saadud lihatooted**

— Suu- ja sõrataud

— Veiste katku viiruse nakkus

— Sigade klassikaline katk

— Sigade Aafrika katk

3.4. **Kodulindudest ja looduses vabalt elavatest uluklindudest saadud lihatooted**

— Kõrge patogeensusega linnugripp

— Newcastle'i haiguse viiruse nakkus

3.5. **Piim, ternespiim, piimatooted ja ternespiimatooted**

— Suu- ja sõrataud

— Veiste katku viiruse nakkus

4. **VEELOOMAD JA LOOMSED SAADUSED VEELOOMADELT**

— Epizootiline vereloomeelundite nekroos

— Viiruslik hemorraagiline septitseemia

— Nakkuslik vereloomeelundite nekroos

— Lõhede nakkava kehvveresuse viiruse ülipolümorfse piirkonna (HPR) deletsiooniga tüve põhjustatud nakkus

— Karpkalade herpesviroos

— *Mikrocytos mackini* põhjustatud nakkus

— *Perkinsus marinus*'e põhjustatud nakkus

— *Bonamia ostreae* põhjustatud nakkus

— *Bonamia exitiosa* põhjustatud nakkus

— *Marteilia refringens*'i põhjustatud nakkus

— Taura sündroomi viiruse nakkus

— Krevettide kollapäisuse viiruse nakkus

— Valgelaiksuse sündroomi viiruse nakkus

II LISA

MIINIMUMTEAVE TAUDISEIREPROGRAMMI KOHTA

(osutatud artiklis 10)

Taudiseireprogrammi kohta tuleb esitada vähemalt järgmine teave:

a) kirjeldus asjaomase taudiga seotud epidemioloogilise olukorra kohta enne seireprogrammi rakendamise alguskuupäeva ja andmed kõnealuse olukorra muutumise kohta;

b) seireprogrammiga hõlmatud sihtloomapopulatsioon, epidemioloogilised üksused ja tsoonid;

c) järgmiste aspektide kirjeldus:

   i) pädeva asutuse töökorraldus;

   ii) seireprogrammi rakendamise järelevalve viis;

   iii) programmi rakendamise ajal tehtav ametlik kontroll;

   iv) kõikide asjaomaste ettevõtjate, loomatervise spetsialistide, veterinaararstide, loomaterviselaborite ja muude füüsiliste või juriidiliste isikute roll;

d) rakendatava seireprogrammiga hõlmatud geograafiliste ja halduspiirkondade kirjeldus ja piiritlemisandmed;

e) näitajad programmiga saavutatud edusammude mõõtmiseks;

f) kasutatavad diagnostikameetodid, analüüsitavate proovide arv ning analüüsimissagedus ja proovivõtukava;

g) riskipõhise suunatud seire kavandamisel arvesse võetavad riskitegurid.

III LISA

Tabel 1

Nõuded seoses kabiloomade, mesilaste ja kimalaste viibimisajaga enne nende liitu sissetoomist

Loomaliik või -kategooria	*Minimaalne viibimisaeg kolmandas päritoluriigis või kolmandal päritoluterritooriumil või selle tsoonis, nagu on osutatud artikli 11 punkti b alapunktis i*	*Minimaalne viibimisaeg päritoluettevõttes, nagu on osutatud artikli 11 punkti b alapunktis ii*	*Minimaalne periood, mille vältel ei toimu kokkupuudet halvema tervisliku seisundiga loomadega, nagu on osutatud artikli 11 punkti b alapunktis iii*
Veised, lambad, kitsed ja sead	6 kuud või alla 6 kuu vanuste loomade puhul sünnist saadik	40 päeva või alla 40 päeva vanuste loomade puhul sünnist saadik	30 päeva või alla 30 päeva vanuste loomade puhul sünnist saadik
Tapmiseks ette nähtud veised, lambad, kitsed ja sead	3 kuud või alla 3 kuu vanuste loomade puhul sünnist saadik	40 päeva või alla 40 päeva vanuste loomade puhul sünnist saadik	30 päeva või alla 30 päeva vanuste loomade puhul sünnist saadik
Hobuslased, välja arvatud registreeritud hobuslased	3 kuud või alla 3 kuu vanuste loomade puhul sünnist saadik	30 päeva või alla 30 päeva vanuste loomade puhul sünnist saadik, välja arvatud hobuste Aafrika katku riskipiirkondades, kus see periood on 40 päeva	15 päeva
Registreeritud hobuslased	40 päeva või alla 40 päeva vanuste loomade puhul sünnist saadik	30 päeva või alla 30 päeva vanuste loomade puhul sünnist saadik, välja arvatud hobuste Aafrika katku riskipiirkondades, kus see periood on 40 päeva	15 päeva
Registreeritud hobuslased, kes tuuakse liitu tagasi pärast ajutist eksporti võistlustel, võiduajamistel või kultuuriüritustel osalemiseks	Kuni 30 päeva või teatavate võistluste, võiduajamiste ja kultuuriürituste puhul kuni 90 päeva	Ei ole kehtestatud	Kogu ajutise ekspordi periood
Muud kabiloomad kui veised, lambad, kitsed, sead ja hobuslased	6 kuud või alla 6 kuu vanuste loomade puhul sünnist saadik	40 päeva või alla 40 päeva vanuste loomade puhul sünnist saadik	6 kuud või alla 6 kuu vanuste loomade puhul sünnist saadik
Mesilased ja kimalased	Koorumisest saadik	Koorumisest saadik	Koorumisest saadik

Tabel 2

Nõuded seoses kodulindude ja tehistingimustes peetavate lindude viibimisajaga enne nende liitu sissetoomist

Linnukategooria	*Linnud, kelle suhtes viibimisaja nõuet kohaldatakse*	*Minimaalne viibimisaeg kolmandas päritoluriigis või kolmandal päritoluterritooriumil või selle tsoonis, nagu on osutatud artikli 11 punkti b alapunktis i*	*Minimaalne viibimisaeg päritoluettevõttes, nagu on osutatud artikli 11 punkti b alapunktis ii*	*Minimaalne periood, mille vältel ei toimu kokkupuudet halvema tervisliku seisundiga loomadega, nagu on osutatud artikli 11 punkti b alapunktis iii*
Kodulindude sugulinnud	SL	3 kuud või alla 3 kuu vanuste loomade puhul koorumisest saadik	6 nädalat või alla 6 nädala vanuste loomade puhul koorumisest saadik	6 nädalat või alla 6 nädala vanuste loomade puhul koorumisest saadik
Produktiivlinnud liha ja toidumunade tootmiseks	SL	3 kuud või alla 3 kuu vanuste loomade puhul koorumisest saadik	6 nädalat või alla 6 nädala vanuste loomade puhul koorumisest saadik	6 nädalat või alla 6 nädala vanuste loomade puhul koorumisest saadik

Linnukategooria	*Linnud, kelle suhtes viibimisaja nõuet kohaldatakse*	*Minimaalne viibimisaeg kolmandas päritoluriigis või kolmandal päritoluterritooriumil või selle tsoonis, nagu on osutatud artikli 11 punkti b alapunktis i*	*Minimaalne viibimisaeg päritoluettevõttes, nagu on osutatud artikli 11 punkti b alapunktis ii*	*Minimaalne periood, mille vältel ei toimu kokkupuudet halvema tervisliku seisundiga loomadega, nagu on osutatud artikli 11 punkti b alapunktis iii*
Uluklinnuvarude taastootmiseks ette nähtud produktiivlinnud	SL	6 nädalat või alla 6 nädala vanuste loomade puhul koorumisest saadik	30 päeva või koorumisest saadik	30 päeva või koorumisest saadik
Tapmiseks ette nähtud kodulinnud	SL	6 nädalat või alla 6 nädala vanuste loomade puhul koorumisest saadik	30 päeva või koorumisest saadik	30 päeva või koorumisest saadik
Ühepäevased tibud	SL	Koorumisest saadik	Koorumisest saadik	Koorumisest saadik
	PLK	3 kuud	6 nädalat	—
Vähem kui 20 sugulindu, produktiivlindu või tapmiseks ette nähtud kodulindu, välja arvatud silerinnalised linnud	SL	3 kuud või alla 3 kuu vanuste loomade puhul koorumisest saadik	3 nädalat või alla 3 nädala vanuste loomade puhul koorumisest saadik	3 nädalat või alla 3 nädala vanuste loomade puhul koorumisest saadik
Vähem kui 20 ühepäevast tibu, välja arvatud silerinnaliste lindude tibud	SL	Koorumisest saadik	Koorumisest saadik	Koorumisest saadik
	PLK	3 kuud	3 nädalat	3 nädalat enne kuupäeva, mil koguti munad, millest asjaomased ühepäevased tibud koorusid
Tehistingimustes peetavad linnud	SL	MK	3 nädalat või koorumisest saadik	3 nädalat või alla 3 nädala vanuste loomade puhul koorumisest saadik

SL – saadetises olevad linnud

PLK – päritolulinnukari

MK – mittekohaldatav

IV LISA

A OSA

1. Artikli 22 lõike 1 kohane taudivaba staatuse minimaalne kestus kolmandas päritoluriigis või kolmandal päritoluterritooriumil või selle tsoonis **muude kabiloomade kui hobuslaste puhul**

	1 – *veised*	2 – *lambad*	3 – *kitsed*	4 – *sead*	5 – *kaamellased*	6 – *hirvlased*	7 – *muud kabiloomad kui 1., 2., 3., 4., 5. ja 6. veerus nimetatud loomad* (*)
Suu- ja sõrataud	24 kuud (**)	24 kuud (**)	24 kuud (**)	24 kuud (**)	24 kuud (**)	24 kuud (**)	24 kuud (**)
Veiste katku viiruse nakkus	12 kuud	12 kuud	12 kuud	12 kuud	12 kuud	12 kuud	12 kuud
Riftioru palaviku viiruse nakkus	12 kuud	12 kuud	12 kuud	MK	12 kuud	12 kuud	12 kuud
Mycoplasma mycoides subsp. *mycoides* SC põhjustatud nakkus (veiste nakkav pleuropneumoonia)	12 kuud	MK	MK	MK	MK	MK	12 kuud
Väikemäletsejate katku viiruse nakkus	MK	12 kuud	12 kuud	MK	12 kuud	12 kuud	MK
Lammaste ja kitsede rõuged	MK	12 kuud	12 kuud	MK	MK	MK	MK
Kitsede nakkav pleuropneumoonia	MK	12 kuud	12 kuud	MK	MK	MK	12 kuud
Sigade Aafrika katk	MK	MK	MK	12 kuud	MK	MK	MK
Sigade klassikaline katk	MK	MK	MK	12 kuud (**)	MK	MK	12 kuud
Nodulaarse dermatiidi viiruse nakkus	12 kuud	MK	MK	MK	MK	MK	MK

(*) Kohaldatakse üksnes loetellu kantud liikide puhul vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisale

(**) Või lühem periood, kui kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus järgib B osa kohaseid eritingimusi, nagu on sätestatud artikli 22 lõikes 3

MK – mittekohaldatav

2. Artikli 22 lõike 2 punkti a kohane taudivaba staatuse minimaalne kestus kolmandas päritoluriigis või kolmandal päritoluterritooriumil või selle tsoonis hobuslaste puhul

Hobuste Aafrika katk	24 kuud

3. Artikli 22 lõike 2 punkti b kohane sellise perioodi minimaalne kestus, mille vältel ei ole hobuslaste puhul teatatud taudi esinemisest kolmandas päritoluriigis või kolmandal päritoluterritooriumil või selle tsoonis

Hobuste Venezuela entsefalomüeliit	24 kuud
Burkholderia mallei põhjustatud nakkus (malleus)	36 kuud (**)
Kargtaud	24 kuud (**)
Surra (*Trypanosoma evansi*)	24 kuud (**)

(**) Või lühem periood, kui kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus järgib B osa kohaseid eritingimusi, nagu on sätestatud artikli 22 lõikes 3

B OSA

Eritingimused, mida kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus peab järgima juhul, kui asjaomane kolmas riik või territoorium või selle tsoon on olnud konkreetsest taudist vaba lühema perioodi vältel kui käesoleva lisa A osa tabelis sätestatud periood, nagu on osutatud artikli 22 lõikes 3

Suu- ja sõrataud	Esitatakse lisateave, mis võimaldab kindlaks teha kuupäeva, millest alates asjaomane kolmas riik või territoorium või selle tsoon loetakse olevat suu- ja sõrataudist vaba
Sigade klassikaline katk	a) Esitatakse lisateave, mis võimaldab kindlaks teha kuupäeva, millest alates asjaomane kolmas riik või territoorium või selle tsoon loetakse olevat sigade klassikalisest katkust vaba; b) liitu sissetoomiseks ette nähtud loomadele on liitu lähetamise kuupäevale eelneva 30 päeva jooksul tehtud sigade klassikalise katku tuvastamise uuring ja saadud negatiivne tulemus
Burkholderia mallei põhjustatud nakkus (malleus)	a) Liitu lähetamise kuupäevale eelneva vähemalt kuue kuu pikkuse perioodi jooksul ei ole teatatud kõnealuse taudi esinemisest päritoluettevõttes; b) komisjon on tunnustanud päritoluettevõttes hobuslaste suguloomade seas läbi viidud seireprogrammi, mille eesmärk on tõendada nakkuse puudumist kõnealuse kuue kuu pikkuse perioodi vältel
Kargtaud	a) Liitu lähetamise kuupäevale eelneva vähemalt kuue kuu pikkuse perioodi jooksul ei ole teatatud kõnealuse taudi esinemisest päritoluettevõttes; b) komisjon on tunnustanud läbi viidud seireprogrammi, mille eesmärk on tõendada nakkuse puudumist päritoluettevõttes kõnealuse kuue kuu pikkuse perioodi vältel
Surra (*Trypanosoma evansi*)	a) Liitu lähetamise kuupäevale eelneva vähemalt kuue kuu pikkuse perioodi jooksul ei ole teatatud kõnealuse taudi esinemisest päritoluettevõttes; b) komisjon on tunnustanud läbi viidud seireprogrammi, mille eesmärk on tõendada nakkuse puudumist päritoluettevõttes kõnealuse kuue kuu pikkuse perioodi vältel

C OSA

1. Vaktsineerimata jätmist käsitlevad nõuded kolmanda päritoluriigi või -territooriumi või selle tsooni puhul seoses **muude kabiloomadega kui hobuslased**, nagu on osutatud artikli 22 lõike 4 punktis a

	1 – *veised*	2 – *lambad*	3 – *kitsed*	4 – *sead*	5 – *kaamellased*	6 – *hirvlased*	7 – *muud kabiloomad kui 1., 2., 3., 4., 5. ja 6. veerus nimetatud loomad* (*)
Suu- ja sõrataud	VT/MVL	VT/MVL	VT/MVL	VT/MVL	VT/MVL	VT/MVL	VT/MVL
Veiste katku viiruse nakkus	VT/MVL	VT/MVL	VT/MVL	VT/MVL	VT/MVL	VT/MVL	VT/MVL
Riftioru palaviku viirus	VT/MVL	VT/MVL	VT/MVL	MK	VT/MVL	VT/MVL	VT/MVL
Mycoplasma mycoides subsp. *mycoides* SC põhjustatud nakkus (veiste nakkav pleuropneumoonia)	VT/MVL	MK	MK	MK	MK	MK	VT/MVL
Väikemäletsejate katku viiruse nakkus	MK	VT/MVL	VT/MVL	MK	VT/MVL	VT/MVL	MK
Lammaste ja kitsede rõuged	MK	VT/MVL	VT/MVL	MK	MK	MK	MK
Kitsede nakkav pleuropneumoonia	MK	VT/MVL	VT/MVL	MK	MK	MK	VT/MVL
Sigade klassikaline katk	MK	MK	MK	VT/MVL	MK	MK	MK
Nodulaarse dermatiidi viiruse nakkus	MVL	MK	MK	MK	MK	MK	MK

(*) Kohaldatakse üksnes loetellu kantud liikide puhul vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisale

VT – kolmandas riigis, kolmandal territooriumil või asjaomases tsoonis ei ole liitu lähetamise kuupäevale eelneva vähemalt 12 kuu jooksul tehtud vaktsineerimist ega toodud sinna sisse vaktsineeritud loomi

MVL – liitu sissetoomiseks ette nähtud loomad ei ole vaktsineeritud

MK – mittekohaldatav

2. Vaktsineerimata jätmist käsitlevad nõuded kolmanda päritoluriigi või -territooriumi või selle tsooni puhul seoses **hobuslastega**, nagu on osutatud artikli 22 lõike 4 punktis b

Hobuste Aafrika katk	— Kolmandas riigis, kolmandal territooriumil või selle tsoonis ei ole liitu lähetamise kuupäevale eelneva vähemalt 12 kuu pikkuse perioodi vältel tehtud süstemaatilist vaktsineerimist ning asjaomaseid hobuslasi ei ole vaktsineeritud viimase vähemalt 40 päeva jooksul enne liitu lähetamist
Hobuste Venezuela entsefalomüeliit	— Asjaomaseid hobuslasi ei ole vaktsineeritud viimase vähemalt 60 päeva jooksul enne liitu lähetamist

V LISA

LIITU SISSETOOMIST KÄSITLEVAD KOLMANDA PÄRITOLURIIGI VÕI -TERRITOORIUMI VÕI SELLE TSOONI TAUDIVABA STAATUSEGA SEOTUD NÕUDED SEOSES *MYCOBACTERIUM TUBERCULOSIS*'E KOMPLEKSI (*M. BOVIS, M. CAPRAE* JA *M. TUBERCULOSIS*) NING *BRUCELLA ABORTUS*'E, *B. MELITENSIS*'E JA *B. SUIS*'I PÕHJUSTATUD NAKKUSEGA

1. ***MYCOBACTERIUM TUBERCULOSIS*'E KOMPLEKSI (*M. BOVIS, M. CAPRAE* JA *M. TUBERCULOSIS*) PÕHJUSTATUD NAKKUS** (NAGU ON OSUTATUD ARTIKLI 22 LÕIKES 5)

1.1. **Veised**

Veised, kes ei ole pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus veistel ei esine *Mycobacterium tuberculosis*'e kompleksi (*M. bovis, M. caprae* ja *M. tuberculosis*), peavad vastama ühele järgmistest nõuetest:

a) neid on liitu lähetamise kuupäevale eelneva 30 päeva jooksul uuritud *Mycobacterium tuberculosis*'e kompleksi (*M. bovis, M. caprae* ja *M. tuberculosis*) põhjustatud nakkuse suhtes ühega delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 2. osas kirjeldatud diagnostikameetoditest ja saadud negatiivsed tulemused või

b) nad on alla kuue nädala vanused.

2. ***BRUCELLA ABORTUS*'E, *B. MELITENSIS*'E VÕI *B. SUIS*'I PÕHJUSTATUD NAKKUS** (NAGU ON OSUTATUD ARTIKLI 22 LÕIKES 6)

2.1. **Veised**

Veised, kes ei ole pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus veistel ei esine *Brucella abortus*'t, *B. melitensis*'t ega *B. suis*'i ja kus neid pole kõnealuse nakkuse vastu vaktsineeritud, peavad vastama ühele järgmistest nõuetest:

a) neid on liitu lähetamise kuupäevale eelneva 30 päeva jooksul võetud proovi alusel uuritud *Brucella abortus*'e, *B. melitensis*'e ja *B. suis*'i põhjustatud nakkuse suhtes ühega delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 1. osas kirjeldatud diagnostikameetoditest ja saadud negatiivsed tulemused ning poeginud emasloomade puhul on sellise uuringu jaoks kasutatud proovi, mis on võetud vähemalt 30 päeva pärast poegimist, või

b) nad on alla 12 kuu vanused või

c) nad on kastreeritud.

2.2. **Lambad ja kitsed**

Lambad ja kitsed, kes ei ole pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus lammastel ega kitsedel ei esine *Brucella abortus*'t, *B. melitensis*'t ega *B. suis*'i ja kus neid pole kõnealuse nakkuse vastu vaktsineeritud, peavad vastama ühele järgmistest nõuetest:

a) neid on liitu lähetamise kuupäevale eelneva 30 päeva jooksul võetud proovi alusel uuritud *Brucella abortus*'e, *B. melitensis*'e ja *B. suis*'i põhjustatud nakkuse suhtes ühega delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 1. osas kirjeldatud diagnostikameetoditest ja saadud negatiivsed tulemused ning poeginud emasloomade puhul on sellise uuringu jaoks kasutatud proovi, mis on võetud vähemalt 30 päeva pärast poegimist, või

b) nad on alla kuue kuu vanused või

c) nad on kastreeritud.

VI LISA

A OSA

KABILOOMADE LIITU SISSETOOMIST KÄSITLEVAD KAHE AASTA PIKKUST PERIOODI HÕLMAVAD KOLMANDA PÄRITOLURIIGI VÕI -TERRITOORIUMI VÕI SELLE TSOONI TAUDIVABA STAATUSEGA SEOTUD ERITINGIMUSED SEOSES LAMMASTE KATARRAALSE PALAVIKU VIIRUSE SEROTÜÜPIDE 1–24 NAKKUSEGA

(NAGU ON OSUTATUD ARTIKLI 22 LÕIKES 7)

Loetelusse kantud liiki kuuluvad kabiloomad, kes ei ole pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis on lammaste katarraalse palaviku viiruse serotüüpide 1–24 nakkusest vaba, peavad olema pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis vastab vähemalt ühele järgmistest tingimustest:

a) loomi on peetud kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis, mis on hooajaliselt lammaste katarraalse palaviku viiruse serotüüpide 1–24 nakkusest vaba, nagu on määratletud delegeeritud määruses (EL) 2020/689:

   i) vähemalt 60 päeva enne liitu lähetamise kuupäeva või

   ii) vähemalt 28 päeva enne liitu lähetamise kuupäeva ning loomadele on tehtud seroloogiline analüüs, mille tulemused on negatiivsed ja mille tegemiseks on kasutatud proove, mis on kogutud vähemalt 28 päeva pärast loomade sissetoomist kolmandasse riiki või kolmandale territooriumile või selle tsooni, mis on hooajaliselt lammaste katarraalse palaviku viiruse serotüüpide 1–24 nakkusest vaba, või

   iii) vähemalt 14 päeva enne liitu lähetamise kuupäeva ning loomadele on tehtud polümeraasi ahelreaktsioonil (PCR) põhinev analüüs, mille tulemused on negatiivsed ja mille tegemiseks on kasutatud proove, mis on kogutud vähemalt 14 päeva pärast loomade sissetoomist kolmandasse riiki või kolmandale territooriumile või selle tsooni, mis on hooajaliselt lammaste katarraalse palaviku viirusest vaba;

b) loomad on pärit kolmandast riigist, kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus kohaldatakse seiresüsteemi, mis on kavandatud ja mida rakendatakse vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2020/689 lisa II osa 1. peatüki 1. ja 2. jaotisele, ning neid on vaktsineeritud lammaste katarraalse palaviku viiruse kõikide nende serotüüpide (1–24) vastu, millest on asjaomases kolmandas riigis, kolmandal territooriumil või selle tsoonis eelneva kahe aasta jooksul teatatud, ning vaktsiini spetsifikatsiooni kohane loomade tagatud immuunsuse periood ei ole veel lõppenud ja loomad vastavad vähemalt ühele järgmistest tingimustest:

   i) neid on vaktsineeritud varem kui 60 päeva enne liitu lähetamise kuupäeva või

   ii) neid on vaktsineeritud inaktiveeritud vaktsiiniga ja neile on tehtud PCRi-põhine analüüs, mille tulemused on negatiivsed ja mille tegemiseks on kasutatud proove, mis on kogutud vähemalt 14 päeva pärast vaktsiini spetsifikatsioonis märgitud kaitsva immuunsuse tekkimise hetke;

c) loomad on pärit kolmandast riigist, kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus kohaldatakse seiresüsteemi, mis on kavandatud ja mida rakendatakse vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2020/689 lisa II osa 1. peatüki 1. ja 2. jaotisele, ning neile on tehtud seroloogiline analüüs, mis võimaldab tuvastada spetsiifilisi antikehi lammaste katarraalse palaviku viiruse kõikide nende serotüüpide (1–24) vastu, millest on asjaomases kolmandas riigis, kolmandal territooriumil või selle tsoonis eelneva kahe aasta jooksul teatatud, ja sellise analüüsi tulemused on positiivsed ning:

   i) kõnealune seroloogiline analüüs on läbi viidud proovidega, mis on kogutud vähemalt 60 päeva enne lähetamise kuupäeva,

   või

   ii) kõnealune seroloogiline analüüs on läbi viidud proovidega, mis on kogutud vähemalt 30 päeva enne lähetamise kuupäeva, ning loomadele on tehtud PCRi-põhine analüüs, mille tulemused on negatiivsed ja mille tegemiseks on kasutatud proove, mis on kogutud kõige varem 14 päeva enne liitu lähetamise kuupäeva.

B OSA

VEISTE SAADETISTE LIITU SISSETOOMIST KÄSITLEVAD KOLMANDA PÄRITOLURIIGI VÕI -TERRITOORIUMI VÕI SELLE TSOONI TAUDIVABA STAATUSEGA SEOTUD ERITINGIMUSED SEOSES VEISTE ENZOOTILISE LEUKOOSIGA

(NAGU ON OSUTATUD ARTIKLI 22 LÕIKES 8)

Veised, kes ei ole pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis on veiste enzootilisest leukoosist vaba, peavad olema pärit ettevõttest, mille puhul ei ole 24 kuu jooksul enne loomade liitu lähetamise kuupäeva sellest taudist teatatud, ning:

a) üle 24 kuu vanustele loomadele peab veiste enzootilise leukoosi tuvastamiseks olema tehtud laborianalüüs vastavalt ühele delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 4. osas kirjeldatud diagnostikameetoditest ja saadud negatiivsed tulemused:

a) proovidega, mis on võetud kahel korral vähemalt nelja kuu pikkuse vahega, kusjuures asjaomaseid loomi peab olema peetud sama ettevõtte teistest veistest eraldi, või

b) proovidega, mis on võetud loomade liitu lähetamise kuupäevale eelneva viimase 30 päeva jooksul, ning seejuures on kõikidele ettevõttes peetavatele üle 24 kuu vanustele veistele tehtud veiste enzootilise leukoosi tuvastamiseks laborianalüüs vastavalt ühele delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 4. osas kirjeldatud diagnostikameetoditest ja saadud negatiivsed tulemused; kõnealune analüüs peab olema tehtud proovidega, mis on võetud kahel korral vähemalt nelja kuu pikkuse vahega liitu lähetamise kuupäevale eelneva viimase 12 kuu jooksul;

b) alla 24 kuu vanused loomad peab olema sünnitanud emasloom, kellele on veiste enzootilise leukoosi tuvastamiseks tehtud laborianalüüs vastavalt ühele delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 4. osas kirjeldatud diagnostikameetoditest ja saadud negatiivsed tulemused; kõnealune analüüs peab olema tehtud proovidega, mis on võetud kahel korral vähemalt nelja kuu pikkuse vahega liitu lähetamise kuupäevale eelneva 12 kuu jooksul.

VII LISA

KABILOOMADE LIITU SISSETOOMIST KÄSITLEVAD LISANÕUDED SEOSES TEATAVATE C-KATEGOORIA TAUDIDEGA

(NAGU ON OSUTATUD ARTIKLI 22 LÕIKES 9)

1. **VEISTE NAKKAV RINOTRAHHEIIT/NAKKAV PUSTULOOSNE VULVOVAGINIIT**

1.1. **Veised**

Loomad ei tohi olla vaktsineeritud ja neid peab olema hoitud karantiinis vähemalt 30 päeva enne liitu lähetamise kuupäeva ning neile peab olema tehtud seroloogiline analüüs tervikliku BoHV-1 vastaste antikehade tuvastamiseks. Peab olema kasutatud ühte delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 5. osas kirjeldatud diagnostikameetoditest ja saadud negatiivsed tulemused. Peale selle peab kõnealune analüüs olema tehtud prooviga, mis on kogutud päritoluettevõttes liitu lähetamise kuupäevale eelneva 15 päeva jooksul.

1.2. **Kaamellased ja hirvlased**

Kaamellased ja hirvlased, kes on ette nähtud sissetoomiseks liikmesriiki või selle tsooni, millel on veiste nakkava rinotrahheiidi/nakkava pustuloosse vulvovaginiidi suhtes taudivaba staatus või kus veiste seas kohaldatakse vastavat heakskiidetud likvideerimisprogrammi, peavad olema pärit ettevõttest, mille puhul ei ole viimase 30 päeva jooksul enne liitu lähetamist teatatud veiste nakkava rinotrahheiidi/nakkava pustuloosse vulvovaginiidi esinemisest saadetises olevate loomadega samasse liiki kuuluvatel loomadel.

2. **VEISTE VIIRUSDIARRÖA**

Loomad ei tohi olla vaktsineeritud veiste viirusdiarröa vastu ning neile peab veiste viirusdiarröa viiruse antigeeni või genoomi tuvastamiseks olema tehtud analüüs vastavalt ühele delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 6. osas kirjeldatud diagnostikameetoditest ja saadud negatiivsed tulemused ning:

a) loomi peab olema hoitud heakskiidetud karantiiniasutuses vähemalt 21 päeva enne nende lähetamist ning tiinetele emasloomadele peab veiste viirusdiarröa viiruse vastaste antikehade tuvastamiseks olema tehtud karantiini algushetkest vähemalt 21 päeva hiljem võetud proovidel põhinev seroloogiline analüüs vastavalt ühele delegeeritud määruse (EL) 2020/688 määruse I lisa 6. osas kirjeldatud diagnostikameetoditest ja saadud negatiivsed tulemused või

b) loomadele peab veiste viirusdiarröa viiruse vastaste antikehade tuvastamiseks olema tehtud enne lähetamist võetud proovidel või tiinete emasloomade puhul enne parajasti kestvale tiinusele eelnenud seemendamist võetud proovidel põhinev seroloogiline analüüs vastavalt ühele delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 5. osas kirjeldatud diagnostikameetoditest ja saadud positiivsed tulemused.

3. **AUJESZKY HAIGUSE VIIRUSE NAKKUS**

Loomad ei tohi olla vaktsineeritud Aujeszky haiguse viiruse nakkuse vastu ning:

a) neid peab olema hoitud heakskiidetud karantiiniasutuses vähemalt 30 päeva ning

b) neile peab Aujeszky haiguse tervikliku viiruse vastaste antikehade tuvastamiseks olema tehtud seroloogiline analüüs vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 7. osas kirjeldatud diagnostikameetodile ja saadud negatiivsed tulemused; kõnealune analüüs peab olema tehtud proovidega, mis on võetud kahel korral vähemalt 30 päeva pikkuse vahega, kusjuures viimane proov peab olema võetud liitu lähetamise kuupäevale eelneva 15 päeva jooksul.

VIII LISA

LOOMATERVISENÕUDED SEOSES KABILOOMADE PÄRITOLUETTEVÕTTEGA

1. **Muude kabiloomade kui hobuslaste** päritoluettevõtet hõlmava ja seda ümbritseva taudivaba ala minimaalne suurus (raadius) ja liitu lähetamisele eelneva taudivaba perioodi minimaalne kestus sellel alal, nagu on osutatud artikli 23 lõike 1 punkti a alapunktis i

	1 – *veised*	2 – *lambad*	3 – *kitsed*	4 – *sead*	5 – *kaamellased*	6 – *hirvlased*	7 – *muud kabiloomad kui 1., 2., 3., 4., 5. ja 6. veerus nimetatud loomad* (*)
Suu- ja sõrataud	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva
Veiste katku viiruse nakkus	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva
Riftioru palaviku viiruse nakkus	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	MK	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva
Mycoplasma mycoides subsp. *mycoides* SC põhjustatud nakkus (veiste nakkav pleuropneumoonia)	10 km/30 päeva	MK	MK	MK	MK	MK	10 km/30 päeva
Väikemäletsejate katku viiruse nakkus	MK	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	MK	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	MK
Lammaste ja kitsede rõuged	MK	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	MK	MK	MK	MK
Kitsede nakkav pleuropneumoonia	MK	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	MK	MK	MK	10 km/30 päeva
Sigade Aafrika katk	MK	MK	MK	10 km/30 päeva	MK	MK	MK
Sigade klassikaline katk	MK	MK	MK	10 km/30 päeva	MK	MK	MK
Nodulaarse dermatiidi viiruse nakkus	10 km/30 päeva	MK	MK	MK	MK	MK	MK
Epizootilise hemorraagia viiruse nakkus	150 km/2 aastat (**)	150 km/2 aastat (**)	150 km/2 aastat (**)	MK	150 km/2 aastat (**)	150 km/2 aastat (**)	150 km/2 aastat (**)

(*) Kohaldatakse üksnes loetellu kantud liikide puhul vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisale

(**) Ei kohaldata juhul, kui loomad on pärit kolmandast riigist, kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis on vastavalt Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) maismaaloomade tervise koodeksi asjaomasele peatükile hooajaliselt taudist vaba

MK – mittekohaldatav

2. Minimaalne taudivaba periood **muude kabiloomade kui hobuslaste** päritoluettevõttes, nagu on osutatud artikli 23 lõike 1 punkti a alapunktis i

	1 – *veised*	2 – *lambad*	3 – *kitsed*	4 – *sead*	5 – *kaamellased*	6 – *hirvlased*	7 – *muud kabiloomad kui 1., 2., 3., 4., 5. ja 6. veerus nimetatud loomad* (*)
Burkholderia mallei (malleus)	MK		6 kuud	MK	Sama kui hobuslaste puhul (punkt 4)	MK	
Marutaud	30 päeva						
Surra (*Trypanosoma evansi*)	30 päeva (**)	30 päeva (**)	30 päeva (**)	MK	30 päeva (**)	30 päeva (**)	30 päeva (**)
Põrnatõbi	15 päeva						
Aujeszky haiguse viiruse nakkus	MK			30 päeva	MK		

(*) Kohaldatakse üksnes loetellu kantud liikide puhul vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisale

(**) Kui taudist päritoluettevõttes on teatatud kahe aasta jooksul enne liitu lähetamise kuupäeva, peab asjaomases ettevõttes pärast viimast puhangut olema kohaldatud piiranguid seni, kuni:

a) nakatunud loomad eemaldati ettevõttest;

b) ülejäänud loomadele tehti analüüs surra (*Trypanosoma evansi*) tuvastamiseks, nagu on kirjeldatud delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 3. osas, ja saadi negatiivsed tulemused ning analüüsimiseks kasutati proove, mis olid võetud vähemalt kuus kuud pärast nakatunud loomade eemaldamist ettevõttest

MK – mittekohaldatav

3. Hobuslaste päritoluettevõtet hõlmava ja seda ümbritseva sellise ala minimaalne suurus (raadius), mille puhul ei ole teatatud ühestki hobuste nakkava kehvveresuse juhtumist ega puhangust, ning taudivaba perioodi minimaalne kestus sellel alal, nagu on osutatud artikli 23 lõike 1 punkti a alapunktis ii

	Ala	Periood	Ettevõttes puhangu korral järgitavad nõuded
Hobuste nakkav kehvveresus	200 m	3 kuud	Kõik hobuslased eraldatakse kuni ajani, mil viiakse läbi seroloogiline analüüs hobuste nakkava kehvveresuse tuvastamiseks ja saadakse negatiivsed tulemused kahe prooviga, mis on võetud pärast nakatunud looma tapmist ja kolm kuud hiljem

4. Sellise perioodi minimaalne kestus, mille vältel ei ole teatatud ühestki konkreetse taudi juhtumist ega puhangust **hobuslaste** päritoluettevõttes, nagu on osutatud artikli 23 lõike 1 punkti a alapunktis ii

	Periood	Nõuded, mida tuleb järgida, kui ettevõttes on varem esinenud taudipuhang
Burkholderia mallei põhjustatud nakkus (malleus)	6 kuud	Kui nakkusest päritoluettevõttes on teatatud kolme aasta jooksul enne liitu lähetamise kuupäeva, peab asjaomases ettevõttes pärast viimast puhangut olema kohaldatud pädeva asutuse kehtestatud liikumispiiranguid seni, kuni: — nakatunud loomad surmati ja hävitati ning — ülejäänud loomadele tehti OIE maismaaloomade käsiraamatu 2015. aastal vastu võetud versiooni peatüki 2.5.11 punktis 3.1 kirjeldatud analüüs ja saadi negatiivsed tulemused ning seejuures kasutati analüüsimiseks proove, mis olid võetud vähemalt kuus kuud pärast kuupäeva, mil nakatunud loomad surmati ja hävitati ning ettevõttes viidi läbi puhastus ja desinfitseerimine
Hobuste Venezuela entsefalomüeliit	6 kuud	Kui loomad on pärit kolmandas riigis, kolmandal territooriumil või selle tsoonis asuvast ettevõttest, mille puhul on viimase kahe aasta jooksul enne liitu lähetamise kuupäeva teatatud hobuste Venezuela entsefalomüeliidist, peavad nad vastama punktis i ning punktis ii või iii esitatud tingimustele: i) nad on lähetamisele eelneva vähemalt 21 päeva jooksul olnud kliiniliselt terved ja igale punktis ii või iii osutatud loomale, kellel täheldati iga päev mõõdetava kehatemperatuuri tõusu, on tehtud diagnostiline analüüs hobuste Venezuela entsefalomüeliidi tuvastamiseks delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 10. osa punkti 1 alapunktis a kirjeldatud diagnostikameetodiga ja saadud negatiivsed tulemused ning ii) loomi on hoitud vähemalt 21 päeva karantiinis putuksiirutajate eest kaitstuna ning — neile on tehtud täielik esmane vaktsineerimine hobuste Venezuela entsefalomüeliidi vastu ja neid on vastavalt vaktsiinitootja juhistele uuesti vaktsineeritud vähemalt 60 päeva, kuid mitte rohkem kui 12 kuud enne lähetamiskuupäeva või — neile on tehtud analüüs hobuste Venezuela entsefalomüeliidi tuvastamiseks delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 10. osa punkti 1 alapunktis b kirjeldatud diagnostikameetodiga ja saadud negatiivsed tulemused ning seejuures võeti analüüsimiseks kasutatud proov vähemalt 14 päeva pärast karantiini alguskuupäeva; iii) loomadele on tehtud — analüüs hobuste Venezuela entsefalomüeliidi tuvastamiseks delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 10. osa punkti 1 alapunktis b kirjeldatud diagnostikameetodiga ja antikeha tiitri suurenemist ei täheldatud ning seejuures kasutati paarisproove, mis võeti kahel korral 21-päevase vahega ja millest hilisem võeti lähetamiskuupäevale eelneva 10 päeva pikkuse perioodi jooksul, ning — analüüs hobuste Venezuela entsefalomüeliidi viiruse genoomi tuvastamiseks delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 10. osa punktis 2 kirjeldatud diagnostikameetodiga ja saadud negatiivsed tulemused ning seejuures kasutati proovi, mis võeti 48 tunni jooksul enne lähetamist, ning loomad on pärast proovivõtmist olnud kuni lähetamiseni kaitstud putuksiirutajate eest

	Periood	Nõuded, mida tuleb järgida, kui ettevõttes on varem esinenud taudipuhang
Kargtaud	6 kuud	Kui nakkusest päritoluettevõttes on teatatud kahe aasta jooksul enne liitu lähetamise kuupäeva, peab asjaomases ettevõttes pärast viimast puhangut olema kohaldatud pädeva asutuse kehtestatud liikumispiirangut seni, kuni: — nakatunud loomad surmati ja hävitati või tapeti või kõik nakatunud isased hobuslased kastreeriti ning — ettevõtte ülejäänud hobuslastele, välja arvatud esimeses taandes nimetatud kastreeritud isastele hobuslastele, keda on peetud emastest hobuslastest eraldi, tehti analüüs kargtaudi tuvastamiseks delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 8. osas kirjeldatud diagnostikameetodiga ja saadi negatiivsed tulemused ning seejuures kasutati analüüsimiseks proove, mis olid võetud vähemalt kuus kuud pärast esimeses taandes kirjeldatud meetmete lõpuleviimist
Surra (*Trypanosoma evansi*)	6 kuud	Kui nakkusest päritoluettevõttes on teatatud kahe aasta jooksul enne liitu lähetamise kuupäeva, peab asjaomases ettevõttes olema kohaldatud pädeva asutuse kehtestatud liikumispiirangut seni, kuni: — nakatunud loomad eemaldati ettevõttest ning — ülejäänud loomadele tehti analüüs surra (*Trypanosoma evansi*) tuvastamiseks ühega delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 3. osas kirjeldatud diagnostikameetoditest ja saadi negatiivsed tulemused ning seejuures kasutati analüüsimiseks proove, mis olid võetud vähemalt kuus kuud pärast viimaste nakatunud loomade eemaldamist ettevõttest
Hobuste nakkav kehvveresus	90 päeva	Kui nakkusest päritoluettevõttes on teatatud 12 kuu jooksul enne liitu lähetamise kuupäeva, peab asjaomases ettevõttes pärast viimast puhangut olema kohaldatud pädeva asutuse kehtestatud liikumispiirangut seni, kuni: — nakatunud loomad surmati ja hävitati või tapeti ning — ettevõtte ülejäänud loomadele tehti analüüs hobuste nakkava kehvveresuse tuvastamiseks delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 9. osas kirjeldatud diagnostikameetodiga ja saadi negatiivsed tulemused ning seejuures kasutati analüüsimiseks proove, mis olid võetud kahel korral vähemalt kolme kuu pikkuse vahega pärast esimeses taandes kirjeldatud meetmete lõpuleviimist ning ettevõtte puhastamist ja desinfitseerimist
Marutõbi	30 päeva	—
Põrnatõbi	15 päeva	—

IX LISA

1. ***MYCOBACTERIUM TUBERCULOSIS*'E KOMPLEKSI (*M. BOVIS, M. CAPRAE* JA *M. TUBERCULOSIS*) PÕHJUSTATUD NAKKUS (NAGU ON OSUTATUD ARTIKLI 23 LÕIKES 2)**

Liik	Päritoluettevõttega seotud nõuded
Veised	Veiste puhul taudivaba
Lambad	Ettevõttes ei ole liitu lähetamisele eelneva viimase 42 päeva jooksul teatatud *Mycobacterium tuberculosis*'e kompleksi (*M. bovis, M. caprae* ja *M. tuberculosis*) põhjustatud nakkusest
Kitsed Kaamellased Hirvlased	Saadetises olevate loomadega samasse liiki kuuluvatel ettevõttes peetavatel loomadel on liitu lähetamisele eelneva viimase vähemalt 12 kuu jooksul tehtud *Mycobacterium tuberculosis*'e kompleksi (*M. bovis, M. caprae* ja *M. tuberculosis*) põhjustatud nakkuse seiret kooskõlas delegeeritud määruse (EL) 2020/688 II lisa 1. osa punktides 1 ja 2 kirjeldatud korraga ning selle perioodi vältel: a) on saadetises olevate loomadega samasse liiki kuuluvaid loomi ettevõttesse toodud üksnes sellistest ettevõtetest, kus kohaldatakse käesolevas lõigus ette nähtud meetmeid; b) on juhul, kui on teatatud *Mycobacterium tuberculosis*'e kompleksi (*M. bovis, M. caprae* ja *M. tuberculosis*) põhjustatud nakkuse esinemisest saadetises olevate loomadega samasse liiki kuuluvatel ettevõttes peetavatel loomadel, võetud meetmed kooskõlas delegeeritud määruse (EL) 2020/688 II lisa 1. osa punktiga 3

2. ***BRUCELLA ABORTUS*'E, *B. MELITENSIS*'E VÕI *B. SUIS*'I PÕHJUSTATUD NAKKUS (NAGU ON OSUTATUD ARTIKLI 23 LÕIKES 3)**

Liik	Päritoluettevõttega seotud nõuded
Veised	Veiste puhul taudivaba ilma vaktsineerimata
Lambad	Ettevõte on lammaste ja kitsede puhul taudivaba ilma vaktsineerimata
Kitsed	Ettevõte on lammaste ja kitsede puhul taudivaba ilma vaktsineerimata
Sead	Ettevõttes ei ole liitu lähetamisele eelneva viimase 42 päeva jooksul teatatud *Brucella abortus*'e, *B. melitensis*'e või *B. suis*'i põhjustatud nakkusest ning liitu lähetamisele eelneva viimase 12 kuu jooksul: a) on ettevõttes vajaduse korral kohaldatud muu hulgas pidamistingimusi ja söötmissüsteeme hõlmavaid bioturvalisus- ja riskimaandamismeetmeid, et hoida ära *Brucella abortus*'e, *B. melitensis*'e või *B. suis*'i põhjustatud nakkuse ülekandumist loetellu kantud liiki kuuluvatelt metsloomadelt ettevõttes peetavatele sigadele, ning toodud ettevõttesse sigu üksnes sellistest ettevõtetest, kus kohaldatakse samaväärseid bioturvalisusmeetmeid, või b) on ettevõttes peetavatel sigadel tehtud *Brucella abortus*'e, *B. melitensis*'e või *B. suis*'i põhjustatud nakkuse seiret kooskõlas delegeeritud määruse (EL) 2020/688 III lisaga ning selle perioodi jooksul: — on ettevõttesse toodud sigu üksnes sellistest ettevõtetest, kus kohaldatakse punktis a või b kirjeldatud bioturvalisus- või seiremeetmeid, ning — kui on teatatud *Brucella abortus*'e, *B. melitensis*'e või *B. suis*'i põhjustatud nakkuse esinemisest ettevõttes, on võetud delegeeritud määruse (EL) 2020/688 II lisa 1. osa punkti 3 kohased meetmed
Kaamellased	Liitu lähetamisele eelneva viimase 42 päeva jooksul ei ole teatatud *Brucella abortus*'e, *B. melitensis*'e või *B. suis*'i põhjustatud nakkuse esinemisest kaamellastel ning neid on liitu lähetamisele eelneva viimase 30 päeva jooksul võetud proovi alusel uuritud *Brucella abortus*'e, *B. melitensis*'e ja *B. suis*'i põhjustatud nakkuse suhtes ühega delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 1. osas kirjeldatud diagnostikameetoditest ja saadud negatiivsed tulemused ning poeginud emasloomade puhul on sellise uuringu jaoks kasutatud proovi, mis on võetud vähemalt 30 päeva pärast poegimist
Hirvlased	Liitu lähetamisele eelneva viimase 42 päeva jooksul ei ole teatatud *Brucella abortus*'e, *B. melitensis*'e või *B. suis*'i põhjustatud nakkuse esinemisest hirvlastel

X LISA

ERINÕUDED TEATAVASSE LIIKI VÕI KATEGOORIASSE KUULUVATE KABILOOMADE LIITU SISSETOOMISE KOHTA SEOSES *BRUCELLA* PÕHJUSTATUD NAKKUSEGA, NAGU ON OSUTATUD ARTIKLI 24 LÕIKES 5

1. ***LAMBAD***

Kastreerimata isased lambad, kes ei ole ette nähtud liidus tapmiseks, peavad vastama järgmistele nõuetele:

a) nad on viibinud vähemalt 60 päeva pikkuse katkematu perioodi jooksul ettevõttes, mille puhul ei ole liitu lähetamise kuupäevale eelneva 12 kuu jooksul teatatud *Brucella ovis*'e põhjustatud nakkusest (nakkavast epididümiidist);

b) neile on liitu lähetamise kuupäevale eelneva 30 päeva jooksul tehtud seroloogiline analüüs *Brucella ovis*'e (nakkava epididümiidi) tuvastamiseks ja saadud negatiivsed tulemused.

2. ***SUGUKONDA* TAYASSUIDAE *KUULUVAD KABILOOMAD***

Sugukonda *Tayassuidae* kuuluvaid kabiloomi peab *Brucella suis*'i tuvastamiseks olema liitu lähetamise kuupäevale eelneva 30 päeva jooksul uuritud ühega delegeeritud määruse (EL) 2020/688 I lisa 1. osa punktis 2 kirjeldatud diagnostikameetoditest ja saadud tulemused peavad olema negatiivsed.

XI LISA

ERINÕUDED HOBUSLASTE KOHTA, NAGU ON OSUTATUD ARTIKLI 24 LÕIKES 6

1. **SANITAARRÜHMAD, MILLESSE KOLMANDAD RIIGID, TERRITOORIUMID VÕI NENDE TSOONID MÄÄRATAKSE**

Sanitaarrühm	Erinõuete kohaldamist nõudvad taudid
A	Hobuste nakkav kehvveresus
B	Hobuste nakkav kehvveresus, malleus, kargtaud
C	Hobuste nakkav kehvveresus, hobuste Venezuela entsefalomüeliit
D	Hobuste nakkav kehvveresus, malleus, kargtaud, hobuste Venezuela entsefalomüeliit, surra
E	Hobuste nakkav kehvveresus, malleus, kargtaud, hobuste Aafrika katk, surra
F	Hobuste nakkav kehvveresus, kargtaud, hobuste Aafrika katk
G	Hobuste nakkav kehvveresus, malleus, kargtaud, surra

2. **ERINÕUDED**

2.1. **Erinõuded seoses hobuste Aafrika katkuga**

Hobuslased peavad vastama kõikidele nõuetele, mis on sätestatud ühes järgmistest punktidest.

a) Loomi on liitu lähetamisele eelneva vähemalt 30 päeva jooksul peetud eraldatult siirutajate eest kaitstud ruumides ning neile on tehtud hobuste Aafrika katku seroloogiline ja haigusetekitaja tuvastamise analüüs vereproovi alusel, mis on võetud vähemalt 28 päeva pärast siirutajate eest kaitstud ruumidesse toomist ja 10 päeva jooksul enne lähetamiskuupäeva, ning saadud kummalgi juhul negatiivne tulemus.

b) Loomi on liitu lähetamise kuupäevale eelneva vähemalt 40 päeva jooksul peetud eraldatult siirutajate eest kaitstud ruumides ning neile on tehtud seroloogiline analüüs hobuste Aafrika katku viiruse vastaste antikehade tuvastamiseks vereproovide alusel, mis on võetud kahel korral vähemalt 21 päeva pikkuse vahega ja millest esimene on võetud vähemalt 7 päeva pärast siirutajate eest kaitstud ruumidesse toomist, ning sellise analüüsi käigus ei ole täheldatud antikehade tiitri olulist suurenemist.

c) Loomi on lähetamisele eelneva vähemalt 14 päeva jooksul peetud eraldatult siirutajate eest kaitstud ruumides ning neile on tehtud hobuste Aafrika katku viiruse tuvastamise analüüs vereproovi alusel, mis on võetud vähemalt 14 päeva pärast siirutajate eest kaitstud ruumidesse toomist ja kuni 72 tundi enne lähetamise aega, ning saadud negatiivne tulemus.

d) On olemas dokumenteeritud tõendid selle kohta, et loomadele on tehtud täielik esmane vaktsineerimine hobuste Aafrika katku vastu ja neid on vastavalt vaktsiinitootja juhistele uuesti vaktsineeritud kõikide päritolupopulatsioonis esinevate hobuste Aafrika katku viiruse serotüüpide vastase litsentsitud vaktsiiniga vähemalt 40 päeva enne nende toomist siirutajate eest kaitstud ruumidesse, ning loomi on peetud eraldatult siirutajate eest kaitstud ruumides vähemalt 40 päeva.

e) Loomi on liitu lähetamise kuupäevale eelneva vähemalt 30 päeva jooksul peetud eraldatult siirutajate eest kaitstud ruumides ning neile on kahel korral tehtud samal päeval samas laboris seroloogiline analüüs hobuste Aafrika katku viiruse vastaste antikehade tuvastamiseks vereproovide alusel, mis on võetud isolatsiooniperioodil siirutajate eest kaitstud ruumides 21–30 päeva pikkuse vahega. Teine kõnealune proov peab olema võetud kuni 10 päeva enne lähetamiskuupäeva ning tulemused peavad olema negatiivsed kas kummalgi juhul või hobuste Aafrika katku viiruse tuvastamiseks analüüsitud teise proovi puhul.

2.2. **Erinõuded seoses hobuste Venezuela entsefalomüeliidiga**

Hobuslased peavad vastama vähemalt ühele järgmistest nõuetest:

a) loomadele on tehtud täielik esmane vaktsineerimine hobuste Venezuela entsefalomüeliidi vastu ja neid on vastavalt vaktsiinitootja juhistele uuesti vaktsineeritud vähemalt 60 päeva, kuid mitte rohkem kui 12 kuud enne liitu lähetamise kuupäeva ning neid on hoitud siirutajate eest kaitstuna karantiinis vähemalt 21 päeva enne liitu lähetamise kuupäeva ning selle perioodi jooksul on loomad olnud kliiniliselt terved ja nende iga päev mõõdetud kehatemperatuur on jäänud tavapärasesse füsioloogilisse vahemikku.

Samas ettevõttes peetavale ükskõik millisele teisele hobuslasele, kellel on täheldatud iga päev mõõdetava kehatemperatuuri tõusu, on tehtud viiruse eraldamisel põhinev vereanalüüs hobuste Venezuela entsefalomüeliidi tuvastamiseks ja saadud negatiivsed tulemused;

b) loomi ei ole vaktsineeritud hobuste Venezuela entsefalomüeliidi vastu ja neid on hoitud siirutajate eest kaitstuna karantiinis vähemalt 21 päeva ning selle perioodi jooksul on loomad olnud kliiniliselt terved ja nende iga päev mõõdetud kehatemperatuur on jäänud tavapärasesse füsioloogilisse vahemikku. Loomadele on karantiini ajal tehtud diagnostiline analüüs hobuste Venezuela entsefalomüeliidi tuvastamiseks proovi alusel, mis on võetud vähemalt 14 päeva pärast siirutajate eest kaitset pakkuva karantiini alguskuupäeva, ning saadud tulemused on negatiivsed; loomad on olnud kuni lähetamiseni putuksiirutajate eest kaitstud.

Samas ettevõttes peetavale ükskõik millisele teisele hobuslasele, kellel on täheldatud iga päev mõõdetava kehatemperatuuri tõusu, on tehtud viiruse eraldamisel põhinev vereanalüüs hobuste Venezuela entsefalomüeliidi tuvastamiseks ja saadud negatiivsed tulemused;

c) loomadele on kahel korral tehtud samal päeval samas laboris hemaglutinatsiooni pärssimise uuring hobuste Venezuela entsefalomüeliidi tuvastamiseks 21-päevase vahega võetud proovide alusel, millest teine on võetud kuni 10 päeva enne lähetamiskuupäeva, ning selles uuringus ei ole täheldatud antikeha tiitri suurenemist; samuti on neile tehtud pöördtranskriptsiooniga polümeraasi ahelreaktsioonil (RT-PCR) põhinev uuring hobuste Venezuela entsefalomüeliidi viiruse genoomi tuvastamiseks proovi alusel, mis on võetud kuni 48 tundi enne lähetamist, ning on saadud negatiivsed tulemused, ning seejuures on loomad alates RT-PCRil põhineva uuringu jaoks proovi võtmisest kuni lähetamiseks pealelaadimiseni olnud siirutajate eest kaitstud ja selleks on kombineeritult kasutatud heakskiidetud putukatõrjevahendeid ja insektitsiide loomadel ning desinsektsiooni loomade vedamise vahendite ja tallide puhul.

2.3. **Erinõuded seoses *Burkholderia mallei* põhjustatud nakkusega (malleus)**

Hobuslastele peab olema tehtud komplemendi sidumisel põhinev uuring malleuse tuvastamiseks, nagu on kirjeldatud OIE maismaaloomade käsiraamatu 2015. aastal vastu võetud versiooni peatüki 2.5.11 punktis 3.1. Uuring peab olema tehtud seerumi lahjendusel 1:5 vereprooviga, mis on võetud kuni 30 päeva enne liitu lähetamise kuupäeva.

2.4. **Erinõuded seoses kargtaudiga**

Hobuslastele peab olema tehtud komplemendi sidumisel põhinev uuring kargtaudi tuvastamiseks, nagu on kirjeldatud OIE maismaaloomade käsiraamatu 2013. aastal vastu võetud versiooni peatüki 2.5.3 punktis 3.1. Uuring peab olema tehtud seerumi lahjendusel 1:5 vereprooviga, mis on võetud kuni 30 päeva enne liitu lähetamise kuupäeva. Peale selle ei tohi uuritud loomi olla kasutatud tõuaretuseks vähemalt 30 päeva jooksul enne proovi võtmise kuupäeva ega pärast seda.

2.5. **Eritingimused seoses surraga (*Trypanosoma evansi*)**

Hobuslastele peab olema tehtud kaardipõhine aglutinatsiooniuuring trüpanosomiaasi tuvastamiseks (CATT), nagu on kirjeldatud OIE maismaaloomade käsiraamatu 2012. aastal vastu võetud versiooni peatüki 2.1.21 punktis 2.3. Uuring peab olema tehtud seerumi lahjendusel 1:4 vereprooviga, mis on võetud kuni 30 päeva enne liitu lähetamise kuupäeva.

2.6. **Eritingimused seoses hobuste nakkava kehvveresusega**

Hobuslastele peab olema tehtud immunodifusiooniuuring agargeelis (AGID-uuring) või ensüümimmuunsorptsioonanalüüs (ELISA) hobuste nakkava kehvveresuse tuvastamiseks, nagu on kirjeldatud OIE maismaaloomade käsiraamatu 2013. aastal vastu võetud versiooni peatüki 2.5.6 punktides 2.1 ja 2.2. Uuring peab olema tehtud vereprooviga, mis on võetud kuni 90 päeva enne liitu lähetamise kuupäeva.

XII LISA

KINNISESSE ETTEVÕTTESSE LÄHETAMISEKS ETTE NÄHTUD KABILOOMAD

A OSA

Miinimumperiood, mille vältel ei ole teatatud taudi esinemisest kinnises päritoluettevõttes **liidu kinnisesse ettevõttesse lähetamiseks ette nähtud kabiloomade** seas

	1 – *veised*	2 – *lambad*	3 – *kitsed*	4 – *sead*	5 – *kaamellased*	6 – *hirvlased*	7 – *muud kabiloomad kui 1., 2., 3., 4., 5. ja 6. veerus nimetatud loomad* (*)
Suu- ja sõrataud	6 kuud	6 kuud	6 kuud	6 kuud	6 kuud	6 kuud	6 kuud
Riftioru palaviku viiruse nakkus	6 kuud	6 kuud	6 kuud	MK	6 kuud	6 kuud	6 kuud
Mycoplasma mycoides subsp. *mycoides* SC põhjustatud nakkus (veiste nakkav pleuropneumoonia)	6 kuud	MK	MK	MK	MK	MK	6 kuud
Väikemäletsejate katku viiruse nakkus	MK	6 kuud	6 kuud	MK	6 kuud	6 kuud	MK
Lammaste ja kitsede rõuged	MK	6 kuud	6 kuud	MK	MK	MK	MK
Kitsede nakkav pleuropneumoonia	MK	6 kuud	6 kuud	MK	MK	MK	6 kuud
Sigade Aafrika katk	MK	MK	MK	6 kuud	MK	MK	MK
Sigade klassikaline katk	MK	MK	MK	6 kuud	MK	MK	MK
Nodulaarse dermatiidi viiruse nakkus	6 kuud	MK	MK	MK	MK	MK	MK
Burkholderia mallei põhjustatud nakkus (malleus)	MK	MK	6 kuud	MK	6 kuud	MK	MK
Brucella abortus'e, *B. melitensis*'e või *B. suis*'i põhjustatud nakkus	6 kuud	6 kuud	6 kuud	6 kuud	6 kuud	6 kuud	6 kuud
Mycobacterium tuberculosis'e kompleksi (*M. bovis, M. caprae* ja *M. tuberculosis*) põhjustatud nakkus	6 kuud	6 kuud	6 kuud	6 kuud	6 kuud	6 kuud	6 kuud
Marutõbi	6 kuud	6 kuud	6 kuud	6 kuud	6 kuud	6 kuud	6 kuud
Surra (*Trypanosoma evansi*)	30 päeva	30 päeva	30 päeva	MK	180 päeva	30 päeva	30 päeva
Põrnatõbi	30 päeva	30 päeva	30 päeva	30 päeva	30 päeva	30 päeva	30 päeva
Lammaste katarraalse palaviku viiruse serotüüpide 1–24 nakkus	6 kuud	6 kuud	6 kuud	MK	6 kuud	6 kuud	6 kuud
Aujeszky haiguse viiruse nakkus	MK	MK	MK	12 kuud	MK	MK	MK

(*) Kohaldatakse üksnes loetellu kantud liikide puhul vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisale

MK – mittekohaldatav

B OSA

Liidu kinnisesse ettevõttesse lähetamiseks ette nähtud kabiloomade kinnist päritoluettevõtet ümbritseva taudivaba ala minimaalne suurus (raadius) ja sellise perioodi minimaalne kestus, mille vältel ei ole sellel alal taudist teatatud

	1 – *veised*	2 – *lambad*	3 – *kitsed*	4 – *sead*	5 – *kaamellased*	6 – *hirvlased*	7 – *muud kabiloomad kui 1., 2., 3., 4., 5. ja 6. veerus nimetatud loomad* (*)
Suu- ja sõrataud	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva
Riftioru palaviku viiruse nakkus	150 km/30 päeva	150 km/30 päeva	150 km/30 päeva	MK	150 km/30 päeva	150 km/30 päeva	150 km/30 päeva
Mycoplasma mycoides subsp. *mycoides* SC põhjustatud nakkus (veiste nakkav pleuropneumoonia)	10 km/30 päeva	MK	MK	MK	MK	MK	10 km/30 päeva
Väikemäletsejate katku viiruse nakkus	MK	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	MK	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	MK
Lammaste ja kitsede rõuged	MK	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	MK	MK	MK	MK
Kitsede nakkav pleuropneumoonia	MK	10 km/30 päeva	10 km/30 päeva	MK	MK	MK	10 km/30 päeva
Sigade Aafrika katk	MK	MK	MK	10 km/12 kuud	MK	MK	MK
Sigade klassikaline katk	MK	MK	MK	10 km/12 kuud	MK	MK	MK
Nodulaarse dermatiidi viiruse nakkus	150 km/30 päeva	MK	MK	MK	MK	MK	MK
Lammaste katarraalse palaviku viiruse serotüüpide 1–24 nakkus	150 km/30 päeva	150 km/30 päeva	150 km/30 päeva	MK	150 km/30 päeva	150 km/30 päeva	150 km/30 päeva
Epizootilise hemorraagia viiruse nakkus	150 km/30 päeva	150 km/30 päeva	150 km/30 päeva	MK	150 km/30 päeva	150 km/30 päeva	150 km/30 päeva
Aujeszky haiguse viiruse nakkus	MK	MK	MK	5 km/12 kuud (**)	MK	MK	MK

(*) Kohaldatakse üksnes loetellu kantud liikide puhul vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisale

(**) Peale selle tuleb taudi esinemise välistamiseks teha 30 päeva enne liitu lähetamist viroloogiline ja seroloogiline analüüs

MK – mittekohaldatav

C OSA

Taudivaba staatuse minimaalne kestus kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis, kus asub **liidu kinnisesse ettevõttesse lähetamiseks ette nähtud kabiloomade** kinnine päritoluettevõte

	1 – *veised*	2 – *lambad*	3 – *kitsed*	4 – *sead*	5 – *kaamellased*	6 – *hirvlased*	7 – *muud kabiloomad kui 1., 2., 3., 4., 5. ja 6. veerus nimetatud loomad* (*)
Suu- ja sõrataud	12 kuud (**)	12 kuud (**)	12 kuud (**)	12 kuud (**)	12 kuud (**)	12 kuud (**)	12 kuud (**)
Veiste katku viiruse nakkus	12 kuud	12 kuud	12 kuud	12 kuud	12 kuud	12 kuud	12 kuud
Riftioru palaviku viiruse nakkus	48 kuud (**)	48 kuud (**)	48 kuud (**)	MK	48 kuud (**)	48 kuud (**)	48 kuud (**)
Sigade Aafrika katk	MK	MK	MK	12 kuud (**)	MK	MK	MK
Sigade klassikaline katk	MK	MK	MK	12 kuud (**)	MK	MK	MK
Brucella abortus'e, *B. melitensis*'e või *B. suis*'i põhjustatud nakkus	12 kuud (**)	12 kuud (**)	12 kuud (**)	12 kuud (**)	12 kuud (**)	12 kuud (**)	12 kuud (**)
Lammaste katarraalse palaviku viiruse serotüüpide 1–24 nakkus	24 kuud (**)	24 kuud (**)	24 kuud (**)	MK	24 kuud (**)	24 kuud (**)	24 kuud (**)
Epizootilise hemorraagia viiruse nakkus	24 kuud (**)	24 kuud (**)	24 kuud (**)	MK	24 kuud (**)	24 kuud (**)	24 kuud (**)

(*) Kohaldatakse üksnes loetellu kantud liikide puhul vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisale

(**) Või lühem periood, kui kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus annab käesoleva lisa D osa kohased alternatiivsed tagatised

MK – mittekohaldatav

D OSA

Kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse antavad **alternatiivsed tagatised** seoses teatavate loetellu kantud taudidega

Suu- ja sõrataud	a) Loomadele peab 10 päeva jooksul enne nende liitu lähetamise kuupäeva võetud proovide alusel olema tehtud seroloogiline analüüs suu- ja sõrataudi viiruse nakkuse tuvastamiseks vastavalt ühele rahvusvahelise kaubanduse puhul ette nähtud meetoditest, mis on sätestatud OIE maismaaloomade diagnostiliste testide ja vaktsiinide käsiraamatus (edaspidi „OIE maismaaloomade käsiraamat"), ning saadud tulemused peavad olema negatiivsed ning b) *Bovidae*, *Cervidae* ja *Elephas* spp. puhul on neelu-söögitoru proovivõtusondi abil tehtud analüüs suu- ja sõrataudi viiruse nakkuse tuvastamiseks vastavalt OIE maismaaloomade käsiraamatus sätestatud korrale ning saadud negatiivsed tulemused; analüüs peab olema tehtud: i) muude liikide kui Aafrika pühvli (*Syncerus caffer*) puhul 10 päeva enne liitu lähetamise kuupäeva; ii) Aafrika pühvli (*Syncerus caffer*) puhul kahel korral vähemalt 15-päevase vahega ning seejuures peab teine analüüs olema tehtud kuni 10 päeva enne liitu lähetamise kuupäeva
Riftioru palaviku viiruse nakkus	a) Loomad peavad vastama järgmistele tingimustele: i) neid on liitu lähetamise kuupäevale eelneva vähemalt 30 päeva jooksul hoitud heakskiidetud kinnises ettevõttes siirutajate eest kaitstud ruumides karantiinis; ii) neil ei ole liitu lähetamise kuupäevale eelneva vähemalt 30 päeva jooksul täheldatud Riftioru palaviku viiruse nakkuse sümptomeid; iii) nad on veo ajal punkti i kohastest siirutajate eest kaitstud ruumidest liitu lähetamiseks pealelaadimiseni olnud siirutajate eest kaitstud; b) loomadele on tehtud viiruse neutraliseerimise uuring Riftioru palaviku viiruse nakkuse tuvastamiseks vastavalt OIE maismaaloomade käsiraamatule ja saadud negatiivsed tulemused ning seejuures on esimese uuringu jaoks proovid võetud karantiiniperioodi alguskuupäeval ja teise uuringu jaoks sellest vähemalt 42 päeva hiljem 10 päeva jooksul enne liitu lähetamist
Sigade Aafrika katk Sigade klassikaline katk	Loomadele on liitu lähetamise kuupäevale eelneva 30 päeva jooksul võetud proovide alusel tehtud viroloogiline ja seroloogiline analüüs sigade Aafrika katku ja sigade klassikalise katku tuvastamiseks vastavalt rahvusvahelise kaubanduse puhul ette nähtud meetodile, mis on sätestatud OIE maismaaloomade käsiraamatus
Brucella abortus'e, *B. melitensis*'e või *B. suis*'i põhjustatud nakkus	Loomad peavad vastama ühele järgmistest tingimustest: a) neile on liitu lähetamise kuupäevale eelneva 30 päeva jooksul võetud proovide alusel tehtud OIE maismaaloomade käsiraamatus sätestatud, rahvusvahelise kaubanduse puhul ette nähtud analüüs või b) tegemist on kastreeritud mis tahes vanuses isasloomadega

Lammaste katarraalse palaviku viiruse serotüüpide 1–24 nakkus Epizootilise hemorraagia viiruse nakkus	Loomad peavad vastama kõikidele nõuetele, mis on sätestatud ühes järgmistest punktidest: a) neid on liitu lähetamise kuupäevale eelneva vähemalt 30 päeva jooksul hoitud kinnises ettevõttes siirutajate eest kaitstud ruumides karantiinis ja neile on vähemalt 28 päeva pärast kinnisesse ettevõttesse toomist tehtud OIE maismaaloomade käsiraamatu kohane seroloogiline analüüs lammaste katarraalse palaviku viiruse serotüüpide 1–24 nakkuse ja epizootilise hemorraagia viiruse nakkuse tuvastamiseks ning saadud negatiivsed tulemused; b) neid on liitu lähetamise kuupäevale eelneva vähemalt 30 päeva jooksul hoitud heakskiidetud kinnises ettevõttes siirutajate eest kaitstud ruumides karantiinis ja neile on vähemalt 14 päeva pärast kinnisesse ettevõttesse toomist tehtud OIE maismaaloomade käsiraamatu kohane PCRi-põhine analüüs lammaste katarraalse palaviku viiruse serotüüpide 1–24 nakkuse ja epizootilise hemorraagia viiruse nakkuse tuvastamiseks ning saadud negatiivsed tulemused; c) nad on pärit hooajaliselt taudivabalt alalt ja neile on vastava taudivaba perioodi jooksul tehtud vähemalt 28 päeva pärast kinnisesse ettevõttesse toomist võetud proovide alusel OIE maismaaloomade käsiraamatu kohane seroloogiline analüüs lammaste katarraalse palaviku viiruse serotüüpide 1–24 nakkuse ja epizootilise hemorraagia viiruse nakkuse tuvastamiseks ning saadud negatiivsed tulemused; d) nad on pärit hooajaliselt taudivabalt alalt ja neile on vastava taudivaba perioodi jooksul tehtud vähemalt 14 päeva pärast heakskiidetud kinnisesse ettevõttesse toomist võetud proovide alusel OIE maismaaloomade käsiraamatu kohane PCRi-põhine analüüs lammaste katarraalse palaviku viiruse serotüüpide 1–24 nakkuse ja epizootilise hemorraagia viiruse nakkuse tuvastamiseks ning saadud negatiivsed tulemused

E OSA

Teatavate taudide vastu vaktsineerimata jätmist käsitlevad nõuded kolmanda päritoluriigi või -territooriumi või selle tsooni puhul seoses **kinnisesse ettevõttesse lähetamiseks ette nähtud kabiloomadega**

	1 – *veised*	2 – *lambad*	3 – *kitsed*	4 – *sead*	5 – *kaamellased*	6 – *hirvlased*	7 – *muud kabiloomad kui 1., 2., 3., 4., 5. ja 6. veerus nimetatud loomad* (*)
Suu- ja sõrataud	MVL	MVL	MVL	MVL	MVL	MVL	MVL
Riftioru palaviku viiruse nakkus	MVL (**)	MVL (**)	MVL (**)	MK	MVL (**)	MVL (**)	MVL (**)
Sigade klassikaline katk	MK	MK	MK	MVL	MK	MK	MK
Brucella abortus'e, *B. melitensis*'e või *B. suis*'i põhjustatud nakkus	MVL (**)	MVL (**)	MVL (**)	MVL (**)	MVL (**)	MVL (**)	MVL (**)
Aujeszky haiguse viiruse nakkus	MK	MK	MK	MVL	MK	MK	MK

(*) Kohaldatakse üksnes loetellu kantud liikide puhul vastavalt komisjoni rakendusmäärusele (EL) 2018/1882

(**) Või lühem periood, kui kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus annab käesoleva lisa D osa kohased alternatiivsed tagatised

MVL – liitu sissetoomiseks ette nähtud kabiloomad ei ole vaktsineeritud

MK – mittekohaldatav

F OSA

Kolmanda riigi kinnises ettevõttes asuvaid siirutajate eest kaitstud ruume käsitlevad nõuded

Kui käesoleva lisa D osa kohaselt on kolmanda riigi või territooriumi kinnises ettevõttes nõutavad siirutajate eest kaitstud ruumid, peavad need vastama järgmistele nõuetele:

a) ruumi sisse- ja väljapääsu ees on asjakohased füüsilised tõkked;

b) siirutajate eest kaitstud ruumi avade ees on siirutajaid tõkestav sobiva silmasuurusega võrk, mida korrapäraselt immutatakse heakskiidetud insektitsiidiga vastavalt tootja juhistele;

c) siirutajate eest kaitstud ruumis ja selle ümbruses tehakse siirutajate seiret ja tõrjet;

d) võetakse meetmeid siirutajate paljunemiskohtade vähendamiseks või likvideerimiseks siirutajate eest kaitstud ruumi läheduses;

e) on kehtestatud standardne töökord, sealhulgas varusüsteemide ja häiresüsteemide kirjeldused siirutajate eest kaitstud ruumi jaoks ja loomade veoks sellisest ruumist liitu lähetamiseks pealelaadimise kohta.

XIII LISA

MIINIMUMNÕUDED SEOSES VAKTSINEERIMISPROGRAMMIDE JA TÄIENDAVA SEIREGA, MIDA VIIAKSE LÄBI KOLMANDAS RIIGIS VÕI KOLMANDAL TERRITOORIUMIL VÕI SELLE TSOONIS, KUS TEHAKSE KÕRGE PATOGEENSUSEGA LINNUGRIPI VASTAST VAKTSINEERIMIST

1. **MIINIMUMNÕUDED KOLMANDAS RIIGIS VÕI KOLMANDAL TERRITOORIUMIL VÕI SELLE TSOONIS LÄBI VIIDAVATE VAKTSINEERIMISPROGRAMMIDE KOHTA**

Kolmanda riigi või territooriumi esitatav kõrge patogeensusega linnugripi vastane vaktsineerimisprogramm peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

1) vaktsineerimisstrateegia eesmärgid ning valitud linnupopulatsioon(id) ja ala;

2) andmed taudiga seotud epidemioloogilise olukorra kohta, sealhulgas varasemate puhangute kohta kodulindude ja metslindude seas;

3) vaktsineerimise läbiviimise otsuse põhjuste kirjeldus;

4) riskihinnang lähtuvalt:

— kõrge patogeensusega linnugripi puhangutest asjaomases kolmandas riigis või asjaomasel kolmandal territooriumil või selle tsoonis;

— kõrge patogeensusega linnugripi puhangust naaberriigis;

— muudest riskiteguritest, mis hõlmavad näiteks konkreetseid alasid, linnukasvatusettevõtte tüüpi või kodulindude ja tehistingimustes peetavate lindude kategooriaid;

5) geograafiline piirkond, kus vaktsineerimine läbi viiakse;

6) ettevõtete arv vaktsineerimispiirkonnas;

7) nende ettevõtete arv, kus vaktsineerimine läbi viiakse, kui see erineb punktis 6 nõutavast arvust;

8) kodulindude ja muude tehistingimustes peetavate lindude liigid ja kategooriad geograafilises piirkonnas, kus vaktsineerimine läbi viiakse;

9) kodulindude ja muude tehistingimustes peetavate lindude ligikaudne arv punktis 7 osutatud ettevõtetes;

10) vaktsiini omadusi, müügiluba ja kvaliteedikontrolli käsitlev kokkuvõte;

11) andmed linnugripivaktsiinide käitlemise, ladustamise, tarnimise, jaotamise ja müügi kohta riigi territooriumil;

12) nakatunud loomi vaktsineeritud loomadest eristada võimaldava (DIVA-põhimõttele vastava) strateegia rakendamise teave;

13) vaktsineerimiskampaania kavandatud kestus;

14) vaktsineeritud kodulindude ja vaktsineeritud kodulindudelt või muudelt tehistingimustes peetavatelt lindudelt saadud linnukasvatussaaduste vedu käsitlevad sätted ja piirangud;

15) vaktsineerimises osalenud või vaktsineerimispiirkonnas asuvates ettevõtetes tehtavate kliiniliste ja laboriuuringute, näiteks tõhususuuringute ja lähetamiseelsete uuringute andmed;

16) andmete säilitamise viis.

2. **TÄIENDAV SEIRE KÕRGE PATOGEENSUSEGA LINNUGRIPI VASTAST VAKTSINEERIMIST LÄBI VIIVAS KOLMANDAS RIIGIS VÕI ASJAOMASEL KOLMANDAL TERRITOORIUMIL VÕI SELLE TSOONIS**

Kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis, kus viiakse läbi vaktsineerimist, tuleb kõikidele ettevõtetele, kus tehakse kõrge patogeensusega linnugripi vastast vaktsineerimist, teha kohustuseks viia läbi laboriuuringud ning komisjonile tuleb peale II lisas osutatud teabe esitada veel järgmised andmed:

1) vaktsineerimises osalenud ettevõtete arv piirkonnas igas kategoorias;

2) proovide võtmiseks kasutatavate vaktsineerimises osalenud ettevõtete arv igas kodulinnukategoorias;

3) andmed kontroll-lindude kasutamise kohta (täpsemalt kasutatud kontroll-lindude liik ja arv epidemioloogilise üksuse kohta);

4) võetud proovide arv ettevõtte ja/või epidemioloogilise üksuse kohta;

5) andmed vaktsiini tõhususe kohta.

XIV LISA

LOOMATERVISENÕUDED SEOSES SILERINNALISTE LINDUDE NING NEILT SAADUD HAUDEMUNADE JA VÄRSKE LIHAGA, MIS ON PÄRIT KOLMANDAST RIIGIST VÕI KOLMANDALT TERRITOORIUMILT VÕI SELLE TSOONIST, MIS EI OLE NEWCASTLE'I HAIGUSE VIIRUSE NAKKUSEST VABA

1. Silerinnalised sugulinnud, silerinnalised produktiivlinnud ja tapmiseks ette nähtud silerinnalised linnud, kes on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis ei ole Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba, peavad vastama järgmistele tingimustele:

   a) nende suhtes on kohaldatud ametlikku seiret vähemalt 21 päeva jooksul enne liitu sissetoomiseks ette nähtud saadetise lähetamise kuupäeva;

   b) neid on peetud punktis a osutatud perioodi vältel täielikult eraldatuna teiste lindudega otsest ja kaudset kokkupuudet võimaldamata ruumides, mille asjaomase kolmanda päritoluriigi või -territooriumi pädev asutus on selleks otstarbeks heaks kiitnud;

   c) neile on tehtud viiruse tuvastamise uuring Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse kindlakstegemiseks;

   d) nad on pärit linnukarjast, kus on liitu sissetoomiseks ette nähtud saadetise lähetamise kuupäevale vahetult eelneva vähemalt kuue kuu jooksul tehtud statistikapõhise proovivõtukava alusel Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse seiret ja saadud negatiivsed tulemused.

2. Silerinnaliste lindude ühepäevased tibud ja haudemunad sellisest kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis ei ole Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba, peavad pärinema linnukarjast:

   a) keda on peetud ametliku järelevalve all eraldatult vähemalt 30 päeva enne kuupäeva, mil muneti haudemunad, mis on ette nähtud liitu sissetoomiseks, või haudemunad, millest on koorunud liitu sissetoomiseks ette nähtud ühepäevased tibud;

   b) kelle seas on tehtud viiruse tuvastamise uuring Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse kindlakstegemiseks;

   c) kus on liitu sissetoomiseks ette nähtud saadetise lähetamise kuupäevale vahetult eelneva vähemalt kuue kuu jooksul tehtud statistikapõhise proovivõtukava alusel Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse seiret ja saadud negatiivsed tulemused;

   d) kes ei ole olnud kokkupuutes kodulindudega, kelle puhul punktide a, b ja c kohased tingimused ei ole täidetud, vähemalt 30 päeva jooksul enne kuupäeva, mil muneti haudemunad, mis on ette nähtud liitu sissetoomiseks, või haudemunad, millest on koorunud liitu sissetoomiseks ette nähtud ühepäevased tibud, ega ka selliste haudemunade munemise ajal.

3. Silerinnaliste lindude värske liha, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, mis ei ole Newcastle'i haiguse viiruse nakkusest vaba, peab vastama järgmistele tingimustele:

   a) see on konditustatud ja nahata;

   b) see pärineb silerinnalistelt lindudelt, keda on vähemalt kolme tapmiskuupäevale eelneva kuu vältel peetud ettevõttes:

      i) kus ei ole tapmiskuupäevale eelneva kuue kuu vältel esinenud Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse ega kõrge patogeensusega linnugripi puhangut;

      ii) mille ümbruses ei ole 10 kilomeetri raadiuses ettevõtte silerinnalisi linde sisaldava osa perimeetrist, sealhulgas asjakohasel juhul ka naaberliikmesriigi või kolmanda naaberriigi territooriumil esinenud vähemalt kolme tapmiskuupäevale eelneva kuu vältel kõrge patogeensusega linnugripi ega Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse puhangut;

      iii) kus on vähemalt kuue tapmiskuupäevale eelneva kuu jooksul tehtud statistikapõhise proovivõtukava alusel Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse seiret ja saadud negatiivsed tulemused;

   c) selle puhul on tehtud punkti b alapunktis iii osutatud järgmist seiret:

      i) Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu vaktsineerimata silerinnaliste lindude puhul seroloogiline analüüs;

      ii) Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu vaktsineeritud silerinnaliste lindude puhul hingetoru-tampooniproovil põhinev analüüs;

   d) see pärineb silerinnalistelt lindudelt, keda ei ole Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse vastu vaktsineerimise korral vaktsineeritud tapmiskuupäevale eelneva 30 päeva jooksul vaktsiiniga, mis ei vasta XV lisa punktis 1 sätestatud erikriteeriumidele.

4. Viiruse tuvastamiseks tehtav punkti 1 alapunktis c ja punkti 2 alapunktis b kirjeldatud uuring peab olema läbi viidud:

   a) 7–10 päeva jooksul pärast silerinnaliste lindude eraldatult pidamise alguskuupäeva;

   b) igalt linnult võetud kloaagi-tampooniproovi või väljaheiteproovi alusel.

5. Viiruse tuvastamiseks tehtavast punkti 1 alapunktis c ja punkti 2 alapunktis b kirjeldatud uuringust peab nähtuma, et lindude 1. tüüpi paramüksoviiruse isolaate intratserebraalse patogeensuse indeksiga (ICPI) üle 0,4 ei esine. Peale selle peavad soodsad tulemused olema olnud kõikide saadetises olevate lindude kohta kättesaadavad enne, kui:

   a) silerinnalised sugulinnud, silerinnalised produktiivlinnud ja tapmiseks ette nähtud silerinnalised linnud liitu lähetamiseks punkti 1 alapunktis b osutatud ruumidest välja viidi;

   b) ühepäevased tibud liitu lähetamiseks haudejaamast välja viidi;

   c) haudemunad liitu lähetamiseks peale laaditi.

XV LISA

NEWCASTLE'I HAIGUSE VIIRUSEGA NAKATUMISE VASTASEID VAKTSIINE KÄSITLEVAD KRITEERIUMID NING NÕUDED KODULINDUDE NING NENDE HAUDEMUNADE JA VÄRSKE LIHA SAADETISTE KOHTA, MIS ON PÄRIT KOLMANDAST RIIGIST VÕI KOLMANDALT TERRITOORIUMILT VÕI SELLE TSOONIST, KUS VIIAKSE LÄBI NEWCASTLE'I HAIGUSE VIIRUSEGA NAKATUMISE VASTAST VAKTSINEERIMIST

1. NEWCASTLE'I HAIGUSE VIIRUSEGA NAKATUMISE VASTASEID VAKTSIINE KÄSITLEVAD KRITEERIUMID

1.1. Üldkriteeriumid

a) Vaktsiinid peavad vastama Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) maismaaloomade diagnostiliste testide ja vaktsiinide käsiraamatu Newcastle'i haigust käsitlevas peatükis esitatud standarditele.

b) Vaktsiinid peavad enne nende jaotamiseks ja kasutamiseks loa andmist olema asjaomase kolmanda päritoluriigi või -territooriumi pädevas asutuses registreeritud. Sellisel registreerimisel peab asjaomase kolmanda päritoluriigi või -territooriumi pädev asutus tuginema taotleja esitatud täielikule toimikule, mis sisaldab andmeid vaktsiini tõhususe ja ohutuse kohta. Imporditud vaktsiinide puhul võib kolmanda päritoluriigi või -territooriumi pädev asutus tugineda andmetele, mida on kontrollinud selle riigi pädev asutus, kus vaktsiin on toodetud, eeldusel, et kõnealune kontroll on läbi viidud kooskõlas OIE standarditega.

c) Peale punktides a ja b esitatud nõuete peab asjaomase kolmanda päritoluriigi või -territooriumi pädev asutus tegema kontrolli vaktsiinide impordi või tootmise ja jaotamise üle.

d) Enne vaktsiinide jaotamiseks loa andmist tuleb kontrollida iga vaktsiinipartii ohutust, eelkõige seoses nõrgestamise või inaktiveerimise ja võõrpäritolu ainete puudumisega, ning selle tõhusust. Kõnealune analüüs viiakse läbi kolmanda päritoluriigi või -territooriumi pädeva asutuse kontrolli all.

1.2. Erikriteeriumid

Newcastle'i haiguse viirusega nakatumise vastased nõrgestatud elusvaktsiinid tuleb valmistada Newcastle'i haiguse viiruse tüvest, mille suhtes lähtekülvi analüüsimisel saadud ICPI on:

a) alla 0,4, kui ICPI-uuringu käigus igale linnule manustatav kogus on vähemalt 10^7 EID_{50},

või

b) alla 0,5, kui ICPI-uuringu käigus igale linnule manustatav kogus on vähemalt 10^8 EID_{50}.

2. LOOMATERVISENÕUDED KODULINDUDE JA HAUDEMUNADE PUHUL, MIS ON PÄRIT KOLMANDAST RIIGIST VÕI KOLMANDALT TERRITOORIUMILT VÕI SELLE TSOONIST, KUS KASUTATAVAD NEWCASTLE'I HAIGUSE VIIRUSEGA NAKATUMISE VASTASED VAKTSIINID EI VASTA PUNKTIS 1 SÄTESTATUD ERIKRITEERIUMIDELE

Kodulinnud ja haudemunad, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus kasutatavad Newcastle'i haiguse viirusega nakatumise vastased vaktsiinid ei vasta punktis 1.2 sätestatud erikriteeriumidele, peavad vastama järgmistele nõuetele:

a) kodulinnud ja haudemunade päritolulinnukarjad peavad olema saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäevale eelneva vähemalt 12 kuu jooksul selliste vaktsiinidega vaktsineerimata;

b) kodulindude ja haudemunade päritolulinnukarjas peab olema läbi viidud viiruse eraldamisel põhinev uuring Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse tuvastamiseks kõige varem kaks nädalat enne saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva või haudemunade puhul kõige varem kaks nädalat enne munade kogumise kuupäeva; uuring peab olema läbi viidud ametlikus laboris juhuvalimi alusel võetud kloaagi-tampooniproovidega, mis on kogutud vähemalt 60 linnult igast linnukarjast, ning uuringu tulemusena ei tohi olla tuvastatud ühtki lindude paramüksoviirust, mille ICPI on üle 0,4;

c) kodulinde ja haudemunade päritolulinnukarju peab olema peetud punktis b osutatud kahenädalase perioodi vältel päritoluettevõttes eraldatult ametliku järelevalve all;

d) kodulinnud ja haudemunade päritolulinnukarjad ei tohi olla olnud kokkupuutes punktides a ja b esitatud nõuetele mittevastavate kodulindudega:

   i) kodulindude puhul 60 päeva vältel enne saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäeva;

   ii) haudemunade puhul 60 päeva vältel enne munade kogumise kuupäeva;

e) ühepäevased tibud ja haudemunad, millest ühepäevased tibud on koorunud, ei tohi olla olnud haudejaamas ega liitu vedamise ajal kokkupuutes punktides a–d esitatud nõuetele mittevastavate kodulindude ega haudemunadega.

3. **LOOMATERVISENÕUDED KODULINDUDE VÄRSKE LIHA PUHUL, MIS ON PÄRIT KOLMANDAST RIIGIST VÕI KOLMANDALT TERRITOORIUMILT VÕI SELLE TSOONIST, KUS KASUTATAVAD NEWCASTLE'I HAIGUSE VIIRUSEGA NAKATUMISE VASTASED VAKTSIINID EI VASTA PUNKTIS 1 SÄTESTATUD ERIKRITEERIUMIDELE**

Kodulindude värske liha, mis on pärit kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus kasutatavad Newcastle'i haiguse viirusega nakatumise vastased vaktsiinid ei vasta punktis 1.2 esitatud erikriteeriumidele, peab olema pärit kodulindudelt, kes vastavad järgmistele tervishoiunõuetele:

a) kodulinde ei ole vaktsineeritud nõrgestatud elusvaktsiiniga, mis on valmistatud Newcastle'i haiguse viirusega nakatatud lähtekülvist, mille puhul täheldatakse tapmiskuupäevale eelneva 30 päeva jooksul suuremat patogeensust kui viiruse lentogeensete tüvede puhul;

b) kodulindudele on tapmise ajal tehtud Newcastle'i haiguse viirusega nakatumise tuvastamiseks ametlikus laboris viiruse eraldamisel põhinev analüüs juhuvalimi alusel võetud kloaagi-tampooniproovidega, mis on kogutud vähemalt 60 linnult igast asjaomasest linnukarjast, ning uuringu tulemusena ei ole tuvastatud ühtki lindude paramüksoviirust, mille ICPI on üle 0,4;

c) kodulinnud ei ole tapmiskuupäevale eelneva 30 päeva jooksul olnud kokkupuutes punktides a ja b sätestatud tingimustele mittevastavate kodulindudega.

4. **KODULINDUDE PÄRITOLULINNUKARJAS, HAUDEMUNADE PÄRITOLULINNUKARJAS JA HAUDEMUNADE PUHUL NEWCASTLE'I HAIGUSE VIIRUSEGA NAKATUMISE VASTASE VAKTSINEERIMISE LÄBIVIIMISEL ESITATAV TEAVE**

Kodulindude päritolulinnukarja, haudemunade päritolulinnukarja või haudemunade vaktsineerimisel Newcastle'i haiguse viirusega nakatumise vastu tuleb saadetise kohta esitada järgmine teave:

a) linnukarja identifitseerimisandmed;

b) lindude vanus;

c) vaktsineerimise kuupäev;

d) kasutatud viirusetüve nimetus ja tüüp;

e) vaktsiinipartii number;

f) vaktsiini nimetus;

g) vaktsiini tootja.

XVI LISA

KODULINDUDE, TEHISTINGIMUSTES PEETAVATE LINDUDE JA HAUDEMUNADE KONTEINERITELE MÄRGITAVAT TEAVET KÄSITLEVAD NÕUDED

1. Kodulindude sugulinde ja produktiivlinde tuleb vedada konteinerites, millele on kantud järgmine teave:
   a) kolmanda päritoluriigi või -territooriumi nimi ja ISO-kood;
   b) asjaomane kodulinnuliik;
   c) loomade arv;
   d) tootmiskategooria ja -liik, mille jaoks linnud on ette nähtud;
   e) päritoluettevõtte nimi, aadress ja heakskiidunumber;
   f) sihtliikmesriigi nimi.

2. Tapmiseks ette nähtud kodulinde tuleb vedada konteinerites, millele on kantud järgmine teave:
   a) kolmanda päritoluriigi või -territooriumi nimi ja ISO-kood;
   b) asjaomane kodulinnuliik;
   c) loomade arv;
   d) tootmiskategooria ja -liik, mille jaoks linnud on ette nähtud;
   e) päritoluettevõtte nimi, aadress ja registreerimisnumber;
   f) sihtliikmesriigi nimi.

3. Ühepäevaseid tibusid tuleb vedada konteinerites, millele on kantud järgmine teave:
   a) kolmanda päritoluriigi või -territooriumi nimi ja ISO-kood;
   b) asjaomane kodulinnuliik;
   c) loomade arv;
   d) tootmiskategooria ja -liik, mille jaoks linnud on ette nähtud;
   e) ühepäevaste tibude päritoluettevõtte nimi, aadress ja heakskiidunumber;
   f) päritolulinnukarja päritoluettevõtte heakskiidunumber;
   g) sihtliikmesriigi nimi.

4. Tehistingimustes peetavaid linde tuleb vedada konteinerites, millele on kantud järgmine teave:
   a) kolmanda päritoluriigi või -territooriumi nimi ja ISO-kood;
   b) loomade arv;
   c) päritoluettevõtte nimi, aadress ja heakskiidunumber;
   d) konteineri spetsiifiline identifitseerimisnumber;
   e) sihtliikmesriigi nimi.

5. Kodulindude haudemune tuleb vedada konteinerites, millele on kantud järgmine teave:
   a) sõna „haue“;
   b) kolmanda päritoluriigi või -territooriumi nimi ja ISO-kood;
   c) asjaomane kodulinnuliik;
   d) munade arv;

e) tootmiskategooria ja -liik, mille jaoks linnud on ette nähtud;

f) munade päritoluettevõtte nimi, aadress ja heakskiidunumber;

g) päritolulinnukarja päritoluettevõtte heakskiidunumber, kui see erineb punktis f nõutavast teabest;

h) sihtliikmesriigi nimi.

6. Määratletud patogeenivabu mune tuleb vedada konteinerites, millele on kantud järgmine teave:

a) märge „Määratletud patogeenivabad munad üksnes diagnoosimiseks, teadusuuringuteks või farmaatsiatööstuses kasutamiseks“;

b) kolmanda päritoluriigi või -territooriumi nimi ja ISO-kood;

c) munade arv;

d) päritoluettevõtte nimi, aadress ja heakskiidunumber;

e) sihtliikmesriigi nimi.

7. Tehistingimustes peetavate lindude haudemune tuleb vedada konteinerites, millele on kantud järgmine teave:

a) kolmanda päritoluriigi või -territooriumi nimi ja ISO-kood;

b) munade arv;

c) päritoluettevõtte nimi, aadress ja heakskiidunumber;

d) konteineri spetsiifiline identifitseerimisnumber;

e) sihtliikmesriigi nimi.

XVII LISA

NÕUDED LIITU SISSETOOMISE EEL SELLISTE SAADETISTE ANALÜÜSIMISEKS, MIS KOOSNEVAD VÄHEM KUI 20 KODULINNUISENDIST, KELLE HULKA EI KUULU SILERINNALISED LINNUD, VÕI VÄHEM KUI 20 KODULINDUDE HAUDEMUNAST, MIS EI HÕLMA SILERINNALISTE LINDUDE HAUDEMUNE

Saadetiste puhul, mis koosnevad vähem kui 20 kodulinnuisendist, kelle hulka ei kuulu silerinnalised linnud, või vähem kui 20 kodulindude haudemunast, mis ei hõlma silerinnaliste lindude haudemune, peavad analüüsitulemused olema artikli 49 punktis e ja artikli 110 punkti e alapunktis ii osutatud taudide suhtes negatiivsed järgmistel juhtudel:

a) kodulindude sugulindude ja produktiivlindude ning tapmiseks ette nähtud kodulindude puhul, kelle hulka ei kuulu silerinnalised linnud, peavad saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäevale eelneva 30 päeva jooksul loomadele tehtud seroloogilise ja/või bakterioloogilise analüüsi tulemused olema negatiivsed;

b) muude kodulindude kui silerinnaliste lindude haudemunade ja ühepäevaste tibude puhul peavad saadetise liitu lähetamiseks pealelaadimise kuupäevale eelneva 90 päeva jooksul päritolulinnukarja seas tehtud seroloogilise ja/või bakterioloogilise analüüsi tulemused olema negatiivsed tasemel, mis võimaldab tuvastada usaldusnivool 95 % nakkust esinemissagedusega 5 %;

c) kui loomad on vaktsineeritud *Salmonella* või *Mycoplasma* mis tahes serotüübi põhjustatud nakkuse vastu, tuleb kasutada üksnes bakterioloogilist analüüsi, kuid kontrollmeetod peab võimaldama eristada elusvaktsiinitüvesid looduslikest tüvedest.

XVIII LISA

MUUDELT KODULINDUDELT KUI SILERINNALISTELT LINDUDELT PROOVIDE VÕTMINE JA UURINGUD PÄRAST LIITU SISSETOOMIST

1. Veterinaarjärelevalve ametnik võtab viroloogilise analüüsi jaoks proove muude kodulindude kui silerinnaliste lindude sugulindudelt, muude kodulindude kui silerinnaliste lindude produktiivlindudelt ja muude kodulindude kui silerinnaliste lindude ühepäevastelt tibudelt, kes on kolmandast riigist või kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist liitu sisse toodud. Proovid tuleb koguda järgmiselt:

   a) seitsmendal kuni viieteistkümnendal päeval pärast kuupäeva, mil loomad jõuavad liidu sihtettevõttesse, võetakse selline arv kloaagi-tampooniproove, mis võimaldab tuvastada usaldusnivool 95 % nakkust esinemissagedusega 5 %;

   b) proove tuleb analüüsida:

      i) kõrge patogeensusega linnugripi suhtes;

      ii) Newcastle'i haiguse viiruse nakkuse suhtes.

2. Võib kasutada koondproove ning seejuures võib iga koondproov sisaldada kuni viielt isendilt saadud proove.

XIX LISA

LOOMATERVISENÕUDED TEHISTINGIMUSTES PEETAVATE LINDUDE PÄRITOLUETTEVÕTTE HEAKSKIITMISEKS

1. Artiklis 56 osutatud, bioturvalisusmeetmetega seotud loomatervisenõuded on järgmised:

   a) ettevõttesse võib tuua üksnes teisest heakskiidetud ettevõttest pärit loomi;

   b) ettevõttesse võib tuua linde mujalt kui heakskiidetud ettevõttest pärast kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse sellekohase loa saamist ning eeldusel, et selliseid linde peetakse eraldatult vähemalt 30 päeva pärast ettevõttesse toomise kuupäeva vastavalt kolmanda riigi või territooriumi pädevalt asutuselt saadud juhistele, enne kui need lastakse ettevõttes peetavate ülejäänud lindude hulka.

2. Artiklis 56 osutatud, ettevõtte ruumide ja seadmetega seotud loomatervisenõuded on järgmised:

   a) ettevõte peab olema selgelt piiritletud ja ümbrusest eraldatud;

   b) ettevõttes peavad olema sobivad vahendid loomade püüdmiseks, piiramiseks ja eraldamiseks, nõuetekohased heakskiidetud karantiiniruumid ning heakskiidetud kord heakskiitmata ettevõttest pärit loomade jaoks;

   c) ettevõttel peavad olema sobivad kokkulepped või kohapealsed ruumid ja seadmed taudi surnud või humaanselt surmatud loomade surnukehade nõuetekohaseks kõrvaldamiseks.

3. Artiklis 56 osutatud, andmete säilitamisega seotud loomatervisenõuded on järgmised:

   a) ettevõtte eest vastutav käitaja peab säilitama ajakohastatud andmeid järgmise kohta:

      i) ettevõttes olevate iga liiki loomade arv ja identifitseerimisandmed (vanus, sugu, liik ja vajaduse korral isendi identifitseerimisnumber);

      ii) ettevõttesse toodavate või sealt välja viidavate loomade arv ja identifitseerimisandmed (vanus, sugu, liik ja vajaduse korral isendi identifitseerimisnumber), samuti teave nende päritolu või sihtkoha, ettevõttest algava või seal lõppeva veo ning loomade tervisliku seisundi kohta;

      iii) vereanalüüsi või muude diagnostiliste uuringute tulemused;

      iv) haigusjuhtumid ja vajaduse korral määratud ravi;

      v) ettevõttes surnud loomade, sealhulgas surnult sündinud loomade surmajärgsete uuringute tulemused;

      vi) eraldatuse või karantiini vältel tehtud tähelepanekud;

   b) ettevõtte eest vastutav käitaja peab pärast heakskiitmise kuupäeva säilitama punktis a osutatud andmeid vähemalt 10 aastat.

4. Artiklis 56 osutatud, töötajatega seotud loomatervisenõuded on järgmised:

   a) ettevõtte eest vastutav isik peab olema nõuetekohase pädevuse ja nõuetekohaste teadmistega;

   b) ettevõtte eest vastutav käitaja peab lepinguga või mõne muu õigusliku vahendi abil tagama kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse heaks kiidetud ja selle järelevalve all tegutseva sellise veterinaararsti teenuste kättesaadavuse, kes:

      i) tagab, et pädev asutus on asjaomases kolmandas riigis või asjaomasel kolmandal territooriumil valitseva taudiolukorraga seotud asjakohased taudiseire- ja -tõrjemeetmed heaks kiitnud ning et neid kohaldatakse ettevõttes; sellised meetmed peavad hõlmama järgmist:

         — iga-aastane taudiseireprogramm, mis muu hulgas hõlmab loomade nõuetekohast kontrolli seoses zoonoosidega;

         — taudikahtlusega loomadele tehtavad kliinilised, laboratoorsed ja surmajärgsed uuringud;

         — vastuvõtlike loomade vajaduspõhine vaktsineerimine taudide vastu kooskõlas OIE maismaaloomade tervise koodeksi ja maismaaloomade diagnostiliste testide ja vaktsiinide käsiraamatuga;

ii) tagab, et kolmanda riigi või territooriumi pädevale asutusele teatatakse viivitamata igast kahtlasest surmast ja mis tahes muust ilmnenud sümptomist, mis viitab nakatumisele kõrge patogeensusega linnugrippi, Newcastle'i haiguse viirusega või lindude klamüdioosi;

iii) tagab, et ettevõttesse toodud loomad eraldatakse vastavalt vajadusele punkti 1 alapunkti b nõuete kohaselt ja kooskõlas kolmanda riigi või territooriumi pädeva asutuse juhistega, kui sellised juhised on esitatud.

5. Artiklis 56 osutatud, terviseseisundiga seotud loomatervisenõuded on järgmised:

a) ettevõttes ei tohi esineda kõrge patogeensusega linnugrippi, Newcastle'i haiguse viiruse nakkust ega lindude klamüdioosi; et võimaldada tunnistada ettevõte nendest taudidest vabaks, hindab kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus loomade terviseseisundit käsitlevaid andmeid, mida on säilitatud vähemalt kolme aasta vältel enne heakskiidu taotlemise kuupäeva, ning ettevõttes peetavatele loomadele tehtud kliiniliste ja laboriuuringute tulemusi; uute ettevõtete heakskiitmisel lähtutakse aga üksnes neis peetavatele loomadele tehtud kliiniliste ja laboriuuringute tulemustest;

b) ettevõtte eest vastutaval käitajal peab olema surmajärgsete uuringute tegemiseks kokkulepe mõne laboriga või üks või mitu nõuetekohast ruumi, kus selliseid uuringuid saab viia läbi pädev isik sellise veterinaararsti järelevalve all, kelle kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus on selleks otstarbeks heaks kiitnud.

XX LISA

UURINGUD, PROOVIVÕTMINE JA ANALÜÜSIMEETODID KÕRGE PATOGEENSUSEGA LINNUGRIPI JA NEWCASTLE'I HAIGUSE TUVASTAMISEKS TEHISTINGIMUSTES PEETAVATEL LINDUDEL

1. Karantiini ajal tuleb kohaldada kontroll-lindude või nende mittekasutamisel tehistingimustes peetavate lindude suhtes järgmist korda:

   a) juhtudel, kus kasutatakse kontroll-linde:

      i) kõikidelt kontroll-lindudelt tuleb võtta seroloogiliseks analüüsiks vereproovid perioodil, mil karantiini alguskuupäevast on möödunud vähemalt 21 päeva ja karantiini lõppemise kuupäevani on jäänud vähemalt kolm päeva;

      ii) kui punktis i osutatud proovide alusel kontroll-lindudele tehtud seroloogilise analüüsi tulemused on positiivsed või ebaselged, tuleb:

         — imporditud lindudele teha viroloogiline analüüs;

         — vähemalt 60 linnult või alla 60 linnu sisaldava saadetise puhul kõikidelt lindudelt võtta kloaagi-tampooniproov (või väljaheiteproov) ning hingetoru-tampooniproov või suuneelu-tampooniproov;

   b) juhtudel, kus ei kasutata kontroll-linde:

      — imporditud lindudele tuleb teha viroloogiline analüüs (st seroloogiline analüüs ei ole asjakohane);

      — karantiini seitsmendal kuni viieteistkümnendal päeval tuleb vähemalt 60 linnult või alla 60 linnu sisaldava saadetise puhul kõikidelt lindudelt võtta hingetoru-tampooniproov, suuneelu-tampooniproov või kloaagi-tampooniproov (või väljaheiteproov).

2. Peale punktis 1 kirjeldatud uuringute tuleb viroloogiliseks analüüsiks võtta järgmised proovid:

   a) kloaagi-tampooniproov (või väljaheiteproov) ja võimaluse korral hingetoru-tampooniproov või suuneelu-tampooniproov kliiniliste haigusnähtudega lindudelt või haigetelt kontroll-lindudelt;

   b) võimalikult kiiresti pärast surma proovid soolesisust, ajust, hingetorust, kopsudest, maksast, põrnast, neerudest ja muudest ilmselgelt haigusest mõjutatud elunditest:

      i) surnud kontroll-lindudelt ja kõikidelt surnult karantiini saabunud või karantiini ajal surnud lindudelt või

      ii) väikestest lindudest koosnevas suures saadetises suure suremuse esinemisel vähemalt 10 protsendilt surnud lindudelt.

3. Viroloogilise analüüsi jaoks võib kasutada koondproove ning seejuures võib iga koondproov sisaldada kuni viielt isendilt saadud proove.

   Väljaheidete koondproovid tuleb moodustada elundi- ja koeproovidest eraldi.

XXI LISA

LIITU SISSETOOMISEKS ETTE NÄHTUD KOERI, KASSE JA VALGETUHKRUID KÄSITLEVAD ERINÕUDED

1. **MARUTAUDI ANTIKEHAL PÕHINEVAT TIITRIMISUURINGUT KÄSITLEVAD NÕUDED**

a) Uuring tuleb läbi viia prooviga, mille on kogunud pädeva asutuse loaga veterinaararst perioodil, mis algab vähemalt 30 päeva pärast esmase vaktsineerimise kuupäeva, jääb ajavahemikku, mille vältel on tagatud asjaomase vaktsineerimisseeriaga saavutatud immuunsus, ja lõpeb kolm kuud enne veterinaarsertifikaadi väljaandmist.

b) Marutaudiviirust neutraliseeriva antikeha tiiter peab olema vähemalt 0,5 IU/ml.

c) Uuringu tulemusi peab kinnitama ametliku labori ametlik aruanne, mille koopia tuleb lisada liitu sissetoodavate loomadega kaasas olevale veterinaarsertifikaadile.

d) Marutaudi antikehal põhinevat tiitrimisuuringut ei ole vaja korrata loomadel, keda on pärast selles uuringus rahuldavate tulemuste saamist marutaudi vastu uuesti vaktsineeritud punktis a osutatud esmase vaktsineerimise ja kõikide järgnevate samasse seeriasse kuuluvate nõuetekohaste vaktsineerimistega saavutatud immuunsuse perioodil.

2. ***ECHINOCOCCUS MULTILOCULARIS*'E NAKKUSE RAVI**

Koertel tuleb enne liitu sissetoomist viia läbi *Echinococcus multilocularis*'e nakkuse ravi järgmisel viisil:

a) ravi jaoks tuleb kasutada heakskiidetud veterinaarravimit, mis sisaldab sobivas annuses prasikvanteeli või farmakoloogilisi toimeaineid, mis eraldi või koos manustatuna tõendatult vähendavad Echinococcus multilocularis'e suguküpsete ja noorvormide esinemist asjaomase peremeesliigi soolestikus;

b) ravimit peab manustama veterinaararst perioodil, mis algab kõige varem 48 tundi ja lõpeb hiljemalt 24 tundi enne liitu saabumise kellaaega;

c) ravi läbi viiv veterinaararst peab artikli 3 lõike 1 punkti c alapunktis i osutatud veterinaarsertifikaadis esitama kinnituse järgmiste ravi üksikasjade kohta:

i) asjaomase koera, kassi või valgetuhkru transpondri või tätoveeringu tähtnumbriline kood;

ii) *Echinococcus multilocularis*'e nakkuse raviks kasutatud ravimi nimi;

iii) ravimi tootja nimi;

iv) ravi läbiviimise kuupäev ja kellaaeg;

v) ravi läbi viinud veterinaararsti nimi, tempel ja allkiri.

XXII LISA

NÕUDED SEOSES HAUDEMUNADE VIIBIMISAJAGA ENNE NENDE LIITU SISSETOOMIST

Haudemunade kategooria	*Linnud, kelle suhtes minimaalse viibimisaja nõuet kohaldatakse*	*Minimaalne viibimisaeg kolmandas päritoluriigis või kolmandal päritoluterritooriumil või selle tsoonis, nagu on osutatud artikli 98 punktis a*	*Minimaalne viibimisaeg päritoluettevõttes, nagu on osutatud artikli 98 punktis b*	*Minimaalne periood, mille vältel ei toimu kokkupuudet halvema tervisliku seisundiga kodulindude ega haudemunadega ega muude tehistingimustes peetavate lindudega ega metslindudega, nagu on osutatud artikli 98 punktis c*
Kodulindude haudemunad	Päritolulinnukari	3 kuud	6 nädalat	6 nädalat
Saadetised, mis sisaldavad alla 20 muude kodulindude kui silerinnaliste lindude haudemuna	Päritolulinnukari	3 kuud	3 nädalat	3 nädalat

XXIII LISA

NÕUDED SEOSES VÄRSKE LIHA SAAMISEKS KASUTATUD PEETAVATE KABILOOMADE VIIBIMISAJAGA ENNE NENDE TAPMIST VÕI SURMAMIST

1. Asjaomased kabiloomad peavad enne nende tapmise või surmamise kuupäeva olema viibinud artikli 131 lõike 2 punktis a osutatud kolmandas päritoluriigis või kolmandal päritoluterritooriumil või selle tsoonis järgmise ajavahemiku vältel:

   a) kõnealusele kuupäevale eelnevad vähemalt kolm kuud või

   b) vähem kui kolme kuu vältel enne kõnealust kuupäeva, kui asjaomased kabiloomad on alla kolme kuu vanused.

2. Peetavad kabiloomad peavad olema viibinud päritoluettevõttes halvema tervisliku seisundiga kabiloomadega kokku puutumata, nagu on osutatud artikli 131 lõike 2 punktides b ja c, vähemalt 40 päeva enne tapmise või surmamise kuupäeva, kui:

   a) nad on pärit kolmandast riigist, kolmandalt territooriumilt või selle tsoonist, kus kohaldatakse ühte või mitut XXIV lisa B osas sätestatud eritingimust;

   b) nende suhtes kohaldatakse artiklis 132 sätestatud erandit.

XXIV LISA

LOOMSETE SAADUSTE KOLMANDA PÄRITOLURIIGI VÕI -TERRITOORIUMI TAUDIVABA STAATUS

A OSA

Artikli 133 lõike 1 kohane taudivaba staatuse minimaalne kestus kuudes kolmandas päritoluriigis või kolmandal päritoluterritooriumil või selle tsoonis

	1 – *veised*	2 – *lambad*	3 – *kitsed*	4 – *sead*	5 – *kaamellased*	6 – *hirvlased*	7 – *muud kabiloomad kui 1., 2., 3., 4., 5. ja 6. veerus nimetatud loomad* (*)
Suu- ja sõrataud	12 kuud (**)	12 kuud (**)	12 kuud (**)	12 kuud (**)	12 kuud (**)	12 kuud (**)	12 kuud (**)
Veiste katku viiruse nakkus	12 kuud	12 kuud	12 kuud	12 kuud	12 kuud	12 kuud	12 kuud
Sigade Aafrika katk	MK	MK	MK	12 kuud	MK	MK	MK
Sigade klassikaline katk	MK	MK	MK	12 kuud (**)	MK	MK	MK

(*) Kohaldatakse üksnes loetellu kantud liikide puhul vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisale

(**) Seda perioodi võib lühendada, kui kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus järgib B osa kohaseid eritingimusi

MK – mittekohaldatav

B OSA

Eritingimused, mida pädev asutus peab järgima, kui asjaomane kolmas riik või territoorium või selle tsoon on olnud vastavalt artikli 133 lõikes 1 sätestatud erandile taudivaba vähem kui 12 kuud

Suu- ja sõrataud	Esitatakse lisateave, mis võimaldab tagada selle kuupäeva kindlakstegemise, millest alates asjaomane kolmas riik või territoorium või selle tsoon loetakse olevat asjaomasest taudist vaba
Sigade klassikaline katk	

XXV LISA

VAKTSINEERIMINE VÄRSKE LIHA SAAMISEKS KASUTATUD LOOMADE KOLMANDAS PÄRITOLURIIGIS VÕI KOLMANDAL PÄRITOLUTERRITOORIUMIL VÕI SELLE TSOONIS JA NENDE PÄRITOLUETTEVÕTTES

A OSA

Loomatervisenõuded vaktsineerimata jätmise kohta värske liha saamiseks kasutatud kabiloomade kolmandas päritoluriigis või kolmandal päritoluterritooriumil või selle tsoonis ja selliste loomade päritoluettevõttes

	1 – *veised*	2 – *lambad*	3 – *kitsed*	4 – *sead*	5 – *kaamellased*	6 – *hirvlased*	7 – *muud kabiloomad kui 1., 2., 3., 4., 5. ja 6. veerus nimetatud loomad* (*)
Suu- ja sõrataud	VT/VTE (**)	VT/VTE (**)	VT/VTE (**)	VT/VTE	VT/VTE (**)	VT/VTE (**)	VT/VTE (**)
Veiste katku viiruse nakkus	VT/VTE (**)	VT/VTE (**)	VT/VTE (**)	VT/VTE	VT/VTE (**)	VT/VTE (**)	VT/VTE (**)
Sigade Aafrika katk	MK	MK	MK	VT/VTE	MK	MK	MK
Sigade klassikaline katk	MK	MK	MK	VT/VTE	MK	MK	MK

(*) Kohaldatakse üksnes loetellu kantud liikide puhul vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisale

(**) Või lühem periood, kui kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus järgib B osa kohaseid eritingimusi

VT – kolmandas riigis, kolmandal territooriumil või selle tsoonis ei ole vähemalt 12 kuu jooksul enne liitu lähetamise kuupäeva tehtud vaktsineerimist ega toodud sinna sisse vaktsineeritud loomi

VTE – värske liha saamiseks kasutatud kabiloomade päritoluettevõttes ei ole vaktsineeritud loomi

MK – mittekohaldatav

B OSA

Eritingimused, mida pädev asutus peab järgima, kui kolmandas riigis või kolmandal territooriumil või selle tsoonis on tehtud suu- ja sõrataudi vastast vaktsineerimist vähem kui 12 kuud, nagu on osutatud artikli 133 lõikes 3

1. **LOOMSED SAADUSED KOLMANDAST RIIGIST, KOLMANDALT TERRITOORIUMILT VÕI SELLE TSOONIST, MIS ON SUU- JA SÕRATAUDIST VABA NING KUS TEHAKSE VAKTSINEERIMIST SUU- JA SÕRATAUDI VIIRUSE TÜVE A, O VÕI C VASTU**

Kolmanda päritoluriigi või -territooriumi pädev asutus peab esitama lisateabe, et tagada suu- ja sõrataudi viiruse puudumine värskes lihas ning vastavus järgmistele nõuetele:

a) kolmanda päritoluriigi või -territooriumi pädeva asutuse kontrolli all viiakse peetavate veiste seas läbi suu- ja sõrataudi vastase vaktsineerimise programmi;

b) värske liha on saadud:

i) veistelt, lammastelt või kitsedelt, kes on pärit ettevõttest, mille sees ja mida ümbritseval 25-kilomeetrise raadiusega alal ei ole tapamajja saatmise kuupäevale eelneva 60 päeva jooksul täheldatud suu- ja sõrataudi ega veiste katku esinemist, või

ii) loetellu kantud liiki kuuluvatelt peetavatelt kabiloomadelt, kes ei ole veised, lambad, kitsed ega sead ja kes on pärit ettevõttest, mille sees ja mida ümbritseval 50-kilomeetrise raadiusega alal ei ole tapamajja saatmise kuupäevale eelneva 90 päeva jooksul täheldatud suu- ja sõrataudi ega veiste katku esinemist, või

iii) looduses vabalt elavatelt kabiloomadelt, kes vastavad artiklis 138 sätestatud nõuetele;

c) asjaomase liha puhul on tegemist konditustatud värske lihaga, mis ei ole rups ja mis on saadud rümpadelt:

i) mille tähtsamad kättesaadavad lümfisõlmed on eemaldatud;

ii) mida on enne luude eemaldamist laagerdatud vähemalt 24 tundi temperatuuril üle +2 °C;

iii) milles liha pH väärtus oli pärast laagerdumist ja enne luude eemaldamist elektroonilisel mõõtmisel selja pikima lihase (*musculus longissimus dorsi*) keskel väiksem kui 6,0.

2. **LOOMSED SAADUSED KOLMANDAST RIIGIST, KOLMANDALT TERRITOORIUMILT VÕI SELLE TSOONIST, MIS ON SUU- JA SÕRATAUDIST VABA NING KUS TEHAKSE VAKTSINEERIMIST SUU- JA SÕRATAUDI VIIRUSE TÜVE A, O VÕI C VASTU JA KOHALDATAKSE TÄIENDAVAID ERITINGIMUSI**

Kolmanda riigi või territooriumi pädev asutus peab peale punktis 1 loetletud nõuete järgima vaktsineerimisprogrammiga seotud täiendavaid eritingimusi, mille täitmisega aidatakse kinnitada suu- ja sõrataudi viiruse puudumist asjaomasest tsoonist pärit värskes lihas.

3. **SUU- JA SÕRATAUDIST VABAD TSOONID, KUS EI TEHTA VAKTSINEERIMIST**

3.1. **Suu- ja sõrataudi viiruse tüved SAT ja ASIA 1**

Värske liha puhul, mis on pärit suu- ja sõrataudivabast tsoonist, kus ei tehta vaktsineerimist, kuid mis asub kolmandas riigis või kolmandal territooriumil, mille mõnes muus tsoonis tehakse suu- ja sõrataudi viiruse tüve SAT või ASIA 1 vastast vaktsineerimist või mille puhul kõnealused tüved on asjaomase kolmanda riigi või territooriumi teatava(te)s osa(de)s või naabruses asuvas liikmesriigis või kolmandas riigis endeemsed, peavad sellise liha kolmanda päritoluriigi või -territooriumi pädevad asutused esitama vajaliku lisateabe, et kinnitada suu- ja sõrataudi viiruse puudumist kõnealuses värskes lihas ja tagada vastavus järgmistele loomatervisenõuetele:

a) värske liha on saadud:

   i) loetellu kantud liiki kuuluvatelt peetavatelt loomadelt, kes on pärit ettevõttest, mille sees ja mida ümbritseval 10-kilomeetrise raadiusega alal ei ole tapmiskuupäevale eelneva 12 kuu jooksul täheldatud suu- ja sõrataudi ega veiste katku esinemist, või

   ii) looduses vabalt elavatelt kabiloomadelt, kes vastavad artiklis 138 sätestatud nõuetele;

b) asjaomast liha ei ole lubatud liitu eksportida enne tapmiskuupäevast 21 päeva möödumist;

c) asjaomase liha puhul on tegemist konditustatud värske lihaga, mis ei ole rups ja mis on saadud rümpadelt:

   i) mille tähtsamad kättesaadavad lümfisõlmed on eemaldatud;

   ii) mida on enne luude eemaldamist laagerdatud vähemalt 24 tundi temperatuuril üle +2 °C.

3.2. **Suu- ja sõrataudi viiruse tüved A, O ja C**

Värske liha puhul, mis on pärit suu- ja sõrataudivabast tsoonist, kus ei tehta suu- ja sõrataudi vastast vaktsineerimist, kuid mis asub kolmandas riigis või kolmandal territooriumil, kus viiakse läbi suu- ja sõrataudi viiruse tüve A, O või C vastast vaktsineerimist ning mille pädevad asutused on esitanud asjaomase kolmanda riigi või territooriumi või selle tsooniga seotud eritingimuste kohta lisatagatised, mis võimaldavad kinnitada suu- ja sõrataudi viiruse puudumist kõnealusest tsoonist pärit värskes lihas, peavad asjaomase kolmanda päritoluriigi või -territooriumi pädevad asutused esitama järgmise lisateabe:

a) kinnituse selle kohta, et kolmanda päritoluriigi või -territooriumi pädevate asutuste kontrolli all viiakse suu- ja sõrataudi puudumise tõendamiseks läbi taudivabas tsoonis kohaldatavat suu- ja sõrataudi seire programmi;

b) kinnituse selle kohta, et kohaldatakse punkti 1 alapunktides b ja c esitatud loomatervisenõudeid.

XXVI LISA

LIHATOODETE TÖÖTLEMINE RISKIDE MAANDAMISEKS

1. **RISKIDE MAANDAMISEKS KASUTATAVAD LIHATOODETE TÖÖTLEMISE MEETODID KARMUSE JÄRJEKORRAS**

B — töötlemine hermeetiliselt suletud mahutis, et saavutada F0-väärtus vähemalt 3.

C — lihatoodete töötlemine nii, et kõikjal tootes saavutatakse miinimumtemperatuur 80 °C.

D — lihatoodete ning magude, põite ja soolte töötlemine nii, et neis saavutatakse kõikjal miinimumtemperatuur 70 °C; toorsingi puhul peab töötlemine hõlmama vähemalt üheksa kuu pikkust looduslikku kääritamist ja laagerdamist, mille tulemusena saavutatakse järgmised omadused:

— Aw väärtus kuni 0,93;

— pH väärtus kuni 6,0.

D1 — eelnevalt konditustatud ja rasvatustatud liha põhjalik kuumutamine nii, et liha sisetemperatuur on vähemalt 30 minuti kestel vähemalt 70 °C.

E — biltongliha tüüpi toodete puhul töötlemine, millega saavutatakse:

— Aw väärtus kuni 0,93;

— pH väärtus kuni 6,0.

F — kuumtöötlemine, millega tagatakse keskosas temperatuur vähemalt 65 °C nii pikaks ajaks, kui on vaja, et saavutada pastöriseerimisväärtus vähemalt 40.

2. **RISKIDE MAANDAMISEKS KASUTATAVAD VORSTIKESTADE TÖÖTLEMISE MEETODID**

Vorstikestade töötlus nr 1 — soolamine naatriumkloriidiga (NaCl) kas kuivalt või küllastunud soolvees (Aw < 0,80) vähemalt 30 päeva pikkuse katkematu perioodi vältel temperatuuril vähemalt 20 °C.

Vorstikestade töötlus nr 2 — soolamine fosfaadilisandiga soolaga, milles on 86,5 % NaCl, 10,7 % Na_2HPO_4 ja 2,8 % Na_3PO_4 (massiprotsentides), kas kuivalt või küllastunud soolvees (Aw < 0,80) vähemalt 30 päeva pikkuse katkematu perioodi vältel temperatuuril vähemalt 20 °C.

Vorstikestade töötlus nr 3 — 30 päeva pikkune soolamine NaCl-ga.

Vorstikestade töötlus nr 4 — pleegitamine.

Vorstikestade töötlus nr 5 — kaapimisjärgne kuivatamine.

XXVII LISA

PIIMA JA PIIMATOODETE TÖÖTLEMINE RISKIDE MAANDAMISEKS

	A	B
Piima või piimatoodete päritoluliik	*Bos taurus, Ovis aries, Capra hircus, Bubalus bubalis* või *Camelus dromedarius*	Muu liik kui *Bos taurus, Ovis aries, Capra hircus, Bubalus bubalis* või *Camelus dromedarius*
Loomatervishoiualane olukord kolmandas riigis	**1. Kolmas riik ei ole eelneva 12 kuu jooksul olnud ametlikult suu- ja sõrataudist vaba** **2. Kolmandas riigis tehakse suu- ja sõrataudi vastast vaktsineerimist**	**Mis tahes olukord**
Steriliseerimine, millega saavutatakse F0-väärtus vähemalt 3	Jah	Jah
Kõrgkuumutamine (UHT-töötlus) vähemalt 135 °C juures sobiva ajavahemiku vältel	Jah	Jah
Lühiajaline kõrgpastöriseerimine (HTST-töötlus) 72 °C juures 15 sekundi vältel; piima puhul, mille pH väärtus on vähemalt 7,0, viiakse töötlus läbi kaks korda, et saavutada vahetult pärast kuumtöötlemist vajaduse korral tehtavas aluselisel fosfataasil põhinevas katses negatiivne tulemus	Jah	Ei
HTST-töötlus piima puhul, mille pH väärtus on alla 7,0	Jah	Ei
HTST-töötlus koos ühega järgmistest füüsikalistest töötlustest: i) pH alandamine üheks tunniks väärtuseni alla 6 või ii) lisakuumutamine vähemalt 72 °C juures koos kuivatamisega	Jah	Ei

Ei – töötlemine ei ole lubatud

Jah – töötlemine on vastuvõetav

XXVIII LISA

MUNATOODETE TÖÖTLEMINE RISKIDE MAANDAMISEKS

1. **MUNATOODETE TÖÖTLEMINE KÕRGE PATOGEENSUSEGA LINNUGRIPI VIIRUSE INAKTIVEERIMISEKS**

Kõrge patogeensusega linnugripi viiruse inaktiveerimiseks järgmistes munatoodetes sobivad järgmised töötlemisviisid.

Munatoode	Töötlus	
	Keskosa temperatuur (Celsiuse kraadides (°C))	Töötluse kestus (sekundites (s) või tundides (h))
Vedel munavalge	55,6 °C	870 s
	56,7 °C	232 s
10 % soolasisaldusega rebu	62,2 °C	138 s
Kuivatatud munavalge	67 °C	20 h
	54,4 °C	513 h
Terved munad	60 °C	188 s
	Täielik kuumtöötlus	
Tervete munade segu	60 °C	188 s
	61,1 °C	94 s
	Täielik kuumtöötlus	

2. **MUNATOODETE TÖÖTLEMINE NEWCASTLE'I HAIGUSE VIIRUSE INAKTIVEERIMISEKS**

Newcastle'i haiguse viiruse inaktiveerimiseks järgmistes munatoodetes sobivad järgmised töötlemisviisid.

Munatoode	Töötlus	
	Keskosa temperatuur (Celsiuse kraadides (°C))	Töötluse kestus (sekundites (s) või tundides (h))
Vedel munavalge	55 °C	2 278 s
	57 °C	986 s
	59 °C	301 s
10 % soolasisaldusega rebu	55 °C	176 s
Kuivatatud munavalge	57 °C	50,4 h
Terved munad	55 °C	2 521 s
	57 °C	1 596 s
	59 °C	674 s
	Täielik kuumtöötlus	

XXIX LISA

LOETELU LIIKIDEST, KES ON VASTUVÕTLIKUD TAUDIDELE, MILLE SUHTES LIIKMESRIIGID KOHALDAVAD SISERIIKLIKKE MEETMEID KOOSKÕLAS MÄÄRUSE (EL) 2016/429 ARTIKLIGA 226

Taud	Vastuvõtlikud liigid
Karpkala kevadvireemia	Jämepea (*Aristichthys nobilis*), kuldkala (*Carassius auratus*), harilik koger (*Carassius carassius*), valgeamuur (*Ctenopharyngodon idella*), harilik karpkala ja sasaan (*Cyprinus carpio*), pakslaup (*Hypophthalmichthys molitrix*), säga (*Silurus glanis*), linask (*Tinca tinca*) ja säinas (*Leuciscus idus*)
Bakteriaalne neeruhaigus	Sugukond *Salmonidae*
Nakkuslik pankrease nekroos	Ameerika paalia (*Salvelinus fontinalis*), meriforell (*Salmo trutta*), lõhe (*Salmo salar*), idalõhe (*Oncorhynchus* spp.) ja siig (*Coregonus lavaretus*)
Lõhelaste alfaviiruse nakkus	Lõhe (*Salmo salar*), vikerforell (*Oncorhynchus mykiss*) ja meriforell (*Salmo trutta*)
Gyrodactylus salaris'e põhjustatud nakkus	Lõhe (*Salmo salar*), vikerforell (*Oncorhynchus mykiss*), arktika paalia (*Salvelinus alpinus*), ameerika paalia (*Salvelinus fontinalis*), harjus (*Thymallus thymallus*), järvepaalia (*Salvelinus namaycush*) ja meriforell (*Salmo trutta*) Vastuvõtliku liigina käsitatakse ka mis tahes liiki, kelle esindajad on olnud kokkupuutes vastuvõtliku liigi esindajatega
Austrite herpesviirus 1 µVar (OsHV-1 µVar)	Suur hiidauster (*Crassostrea gigas*)

XXX LISA

TINGIMUSED, MILLE PUHUL KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUSE (EL) 2018/1882 LISA TABELI 4. VEERUS LOETLETUD LIIKE KÄSITATAKSE SIIRUTAJATENA

Taudide loetelu	Siirutajad	Tingimused, mille puhul komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisa tabeli 4. veerus loetletud veeloomade liike käsitatakse siirutajatena
Epizootiline vereloomeelundite nekroos	Nagu on loetletud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisa tabeli 4. veerus	Käsitatakse epizootilise vereloomeelundite nekroosi siirutajatena mis tahes tingimustes
Viiruslik hemorraagiline septitseemia		Käsitatakse viirusliku hemorraagilise septitseemia siirutajatena, kui loomad on kooselutsemise tõttu või vee kaudu olnud kokkupuutes komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisa tabeli 3. veerus loetletud liigi esindajatega
Nakkuslik vereloomeelundite nekroos		Käsitatakse nakkusliku vereloomeelundite nekroosi siirutajatena, kui loomad on kooselutsemise tõttu või vee kaudu olnud kokkupuutes komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisa tabeli 3. veerus loetletud liigi esindajatega
Lõhede nakkava kehvveresuse viiruse ülipolümorfse piirkonna (HPR) deletsiooniga tüve põhjustatud nakkus		Lõhede nakkava kehvveresuse viiruse ülipolümorfse piirkonna (HPR) deletsiooniga tüve põhjustatud nakkuse puhul ei ole loetellu kantud ühtki siirutajaliiki
Mikrocytos mackini põhjustatud nakkus		*Mikrocytos mackini* põhjustatud nakkuse puhul ei ole loetellu kantud ühtki siirutajaliiki
Perkinsus marinus'e põhjustatud nakkus		Käsitatakse *Perkinsus marinus*'e siirutajatena, kui loomad on kooselutsemise tõttu või vee kaudu olnud kokkupuutes komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisa tabeli 3. veerus loetletud liigi esindajatega
Bonamia ostreae põhjustatud nakkus		Käsitatakse *Bonamia ostreae* siirutajatena, kui loomad on kooselutsemise tõttu või vee kaudu olnud kokkupuutes komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisa tabeli 3. veerus loetletud liigi esindajatega
Bonamia exitiosa põhjustatud nakkus		Käsitatakse *Bonamia exitiosa* siirutajatena, kui loomad on kooselutsemise tõttu või vee kaudu olnud kokkupuutes komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisa tabeli 3. veerus loetletud liigi esindajatega
Marteilia refringens'i põhjustatud nakkus		Käsitatakse *Marteilia refringens*'i siirutajatena, kui loomad on kooselutsemise tõttu või vee kaudu olnud kokkupuutes komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisa tabeli 3. veerus loetletud liigi esindajatega
Taura sündroomi viiruse nakkus		Käsitatakse Taura sündroomi viiruse siirutajatena, kui loomad on kooselutsemise tõttu või vee kaudu olnud kokkupuutes komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisa tabeli 3. veerus loetletud liigi esindajatega
Krevettide kollapäisuse viiruse nakkus		Käsitatakse krevettide kollapäisuse viiruse siirutajatena, kui loomad on kooselutsemise tõttu või vee kaudu olnud kokkupuutes komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisa tabeli 3. veerus loetletud liigi esindajatega
Valgelaiksuse sündroomi viiruse nakkus		Käsitatakse valgelaiksuse sündroomi viiruse siirutajatena, kui loomad on kooselutsemise tõttu või vee kaudu olnud kokkupuutes komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisa tabeli 3. veerus loetletud liigi esindajatega